הארץ

90 אג׳ שנה נ״ו יום ב׳ כ״ו בשבט תשל״ד, 18 בפבר׳ 1974 V.56 / 16,699 / FEBRUARY 18 1974

עשרות נהרגו במגרש כדורגל בקהיר

קהיר, 17 (יופי"ע וע"ר). עשרות חובבי כדורגל מצריים נהרגו היום כשהומה התמוטטה באיצטדיון ה־כדורגל זמאלק שבקהיר דקות לפ־ני שמשחק־רעים בין הקבוצה המקו־מית לבין קבוצה דוקלא מפראג ש־עמד להפתח. בבהלה שפרצה נד־רסו 49 איש ונפצעו 47. שעה לפני התחלת התחרות נמצאו כ־80 אלף צופים באיצטדיון, אך הכלולו רק 45 אלף. התחרות בוטלה.

פאנוב: לא אטוש רעייתי

מוסקבה, 17 (ע"ר) — רקדן ה־באלט היהודי־רוסי ואלרי פאנוב (33) חושש כי שלטונות בריה"מ מנסים לאלצו לעזוב את ארצו בלי רעייתו גאלינה (22) כדי שיוכלו לטפל שנפש אותה.
בהודעה שמסר היום לעתונאים מערביים הבהיר: „לעולם לא אעזוב בלעדיה. אני אוהב אותה כאז ול־עולם לא אטוש אותה, ביחוד במצב שבו יוכלו לעשות לה כרצונם".

המפלגה הליברלית עשויה להוות את לשון המאזניים

לונדון, 17 (ע"ר ויופי"ע). במע־רכת הבחירות הבריטית מסתמנת עליה למפלגה הליברלית. השמרנים עדיין מובילים לפני הלייבור מ־1% עד 11%. צופים כי הליברלים יזכו ב־11% עד 20% מהקולות — פי שניים מהקולות שזכו להם ב־בחירות הכלליות האחרונות ב־1970. אם אכן יזכו בקולות כה רבים, יתכן כי יהוו את לשון המאזניים בבית־הנבחרים שבו 635 מושב.

תיאטרון ילדים יהודי נפתח בבריה"מ

קופנהאגן, 17 (עספ"א) — תיאט־רון יהודי חדש לילדים, נפתח ב־בריה"מ — נמסר בגליון האחרון של עלון סוכנות החדשות הסובייטית נובוסטי. התיאטרון הוא סניף של התיאטרון היהודי הפועל עשר שנים.
מנהל התיאטרון החדש מסר כי הילדים ילמדו משחק ויופיעו בהצ־גות מיצירותיהם של שלום עליכם, גולדפאדן ומחזאים יהודיים אחרים.

רבת־עמון, 17 (ע"ר). בית הנב־חרים הירדני העניק לנשים את ה־זכות להצביע ולהבחר בבחירות ה־כלליות.

דיניץ הגיש נוסח חדש לקיסינג'ר על ההפרדה

מאת ביארלם פאנזאסי
כתב „הארץ" בוואשינגטון

וואשינגטון, 17 (טלפונית). שג־ריר ישראל בארה"ב שמחה דיניץ, הגיש היום לשר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר את הנוסחה האחרונה של רעיונות ישראל על הפרדת כו־חות עם סוריה וחילופי שבויים.
השניים סעדו יחד לפני פגישותיו של קיסינג'ר עם שרי החוץ של מצ־רים וסעודיה פהמי וסאקאף, אך הודעה על הארוחה לא פורסמה עד לשעות ערב.
חוגים ישראליים ואמריקאים נמ־נעו מלמסור פרטים כלשהם על שי־חת דיניץ־קיסינג'ר ורק תיאור אותה כ...

חוגים ממשלתיים בירושלים

ישראל לא תוותר לסוריה בענין השבויים והפרדת הכוחות אפילו במחיר עימות עם ארה"ב

חוששים מתכנית קיצונית שמגישה דמשק

מאת מתי גולן
סופר המדיני של „הארץ"

בירושלים גובר החשש כי שרי החוץ של מצרים וסעודיה הגישו ל־שר החוץ הנרי קיסינג'ר הצעה קי־צונית להפרדת כוחות בין סוריה וישראל. בענין זה קיימת ציפיה דרוכה לדיווח, שמקורות כי יגיע ה־יום, על פגישתו של קיסינג'ר עם שרי החוץ הערביים שנערכה אתמול.
אצל משקיפים בבירות התגבשה ההערכה כי שני שרי החוץ הערביים ינסו להגיע להבנה עם ארה"ב על ההפרדה כדי לעקוף את תנאי ישראל בענין השבויים עד לשלב ההפרדה הסופי. לפי הערכה זו ינסו שרי החוץ של מצרים וסעודיה להגיע עם קיסינג'ר לתכנית הפרדה מוסכ־מת. לאחר מכן תוגש התכנית ל־ישראל, כשקבלתה או דחייתה כרו־כים עם קבלת רשימת השבויים וביקורי הצלב האדום אצלם. באופן כזה תקוה סוריה, לפי הערכה זו, ליצור מצב שלפיו תמלא את שני התנאים של ישראל רק לאחר שיהיה ברור לה כי ישראל מקבלת את תכנית ה־הפרדה ולא כשלב מוקדם לפני מו"מ.

במקסימום ומינימום

לגבי עצם ההצעה שיגישו שני שרי החוץ הערביים מעריכים בירו־שלים כי היא תכלול דרישה להחזר...
(הסוף בעמוד 2, טור 5)

שר החוץ האמריקאי, קיסינג'ר, עומד בין שר החוץ המצרי, פאהמי (מימין) לבין שר החוץ הסעודי עומר סאקאף (משמאל) בקבלו את פניהם בשבת בלילה בנמל התעופה דאלס בוואשינגטון. (צילום רדיו של אי. פי.)

שגריר ישראל בפריס לא ביקש מז'ובר להתעכב בירושלים

פאריס, 17 (ע"ר). — השגרירות הישראלית הכחישה היום ידיעה ל־פיה ביקש השגריר אשר בן נתן את שר החוץ הצרפתי מישל ז'ובר ל־התעכב בירושלים במהלך סיורו הבא במדינות המזרח התיכון.
דובר השגרירות הבהיר: „במסגרת המגעים הסדירים הישראליים־צרפ־תיים, אך מר בן נתן לא נקט בצעד כעין זה. על כל פנים, כן הראוי שביקור של מר ז'ובר בירושלים, ישא אופי פורמלי יותר ואין לצבצב כי לשהות בהתנה בעבר יהו לא", הוסיף הדובר.
קודם לכן אמרו „מקורות יהודי־יים" שמר בן נתן פנה אל שר החוץ הצרפתי וביקש לדעת אם יוכל להתעכב בירושלים במהלך סיורו הבא במדינות המזרח התיכון.

„בקרוב יוחלפו ביקורים"

פאריס, 17 (עספ"א). יתכן ששרי החוץ של ישראל וצרפת יחליפו ב־קרוב ביקורים איש בבירתו של רעהו — מסרו ביום א' חוגים דיפ־לומטיים צרפתיים וישראליים בפא־ריס.

ישראל תפעל למען השבויים בז'נבה

מאת סופרו המדיני של „הארץ"

ישראל תנצל ככל האפשר את ועידת הצלב האדום כדי לפעול אצל ממשלות העולם ומוסדות הצלב האדום למען השבויים בסוריה — אמר אתמול בממשלה שר החוץ אבא אבן. הוא התייחס לועידה הדי־פלומטית של הצלב האדום הבינ־לאומי שנפתחת בימים אלה בז'נבה לניסוח אמנות הומניטריות חדשות בנוסף ל־4 האמנות הבין־לאומיות הקיימות היום.

היום יוועדו פהמי וסאקאף עם ניכסון * אתמול דנו עם קיסינג'ר בהפרדת כוחות ובאמברגו הנפט

ואשינגטון, 17 (ע"ר). שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר החל היום בסדרת פגישות עם שליחים ערביים במאמץ להביא להפרדת כוחות בין סוריה וישראל ברמת־הגולן ולהקלה באמברגו הנפט נגד ארה"ב.
שעה שד"ר קיסינג'ר נועד עם שני שליחים של ועידת הפיסגה ה־מרובעת שנערכה בשבוע שעבר ב־אלג'יר, שרי החוץ של מצרים וסעוד־יה פהמי וסאקאף, וכן עם הנציג הסורי הבכיר בוואשינגטון, הסתייגו פקידי רשות מתקוות נחופות בדבר סיום מהיר להרם הנפט הערבי.
„אל תתלו יותר מדי תקוות ב־שיחות אלה", אמר פקיד אמריקאי בכיר. הוא סירב לומר אם השיחות בדבר הפרדת כוחות בסוריה ואמבר־גו הנפט קשורים זה בזה.
שרי החוץ אמורים היו לסעוד אמש יחד עם הד"ר קיסינג'ר, אולם הנ־בטו שינויים בתכניות. במקום ה־סעודה של אמש, קיימו היום סעו־דת־עבודה. לאחר מכן נועד קיסינ־ג'ר בנפרד עם סאקאף ופהמי.
רדיו קהיר מסר כי ביום ב' ייפגשו השניים עם הנשיא ניכסון.
בינתיים נועד קיסינג'ר גם עם סאבאח קבאני, העומד בראש הנ־ציגות הדיפלומטית הסורית בוואשינ־גטון בהעדר קשרים דיפלומטים פור־מלים.

קיסינג'ר מתלוצץ

על השינויים בתכניות התלוצץ ד"ר קיסינג'ר: „החלטתי להיפגש עם השרים הערביים בנפרד מכיוון שאינני מסוגל לטפל בשלושתם יח־דיו, אולם היו שיחות מועילות מאוד".
סאקאף סירב לדון במהות שיחו־תיו בצאתו ממשרד החוץ. על ה־שאלה אם יש לו בשורה טובה למ־סור, השיב סאקאף: „אני תמיד מביא בשורות טובות לידידיי".
הנציג הסורי קאבני אמר כי הוא אופטימי לגבי הסדר, אך סירב לומר אם בעקבות הפרדת כוחות כלשהי בין ישראל וסוריה ברמת־הגולן תבוא גם הקלה באמברגו הנפט.
על השאלה אם סוריה מוכנה ל־הצטרף לשיחות שלום בז'נבה אמר קאבאני: „אנו דנים בכך". הוא סירב להגיב על דרישת ישראל כי סוריה תמסור רשימה של שבויי המלחמה לפני כל נסיגה צבאית. הוא אמר כי זהו רק חלק של ה־בעיה.

התפוצצות במטוס

קהיר, 17 (יופי"ע, ע"ב, ע"ר). התפוצצות גרמה לפציעת דיילת אמ־ריקאית במטוס שבו טסו שרי החוץ המצרי והסעודי מביירות לוואשינג־טון — מוסר היום כתב העתון אל אהרם בניו־יורק.
לאחר ההתפוצצות קמה בהלה ב־קרב הנוסעים.

ממכונת קפה

משרד החוץ האמריקאי הודיע, כי ההתפוצצות נגרמה במכונה להכנת קפה.
כתוצאה מההתפוצצות נפצעו שתי דיילות — נאנסי היות והאנג'ליקה הלם, שהוקן מלוס אנג'לס. העלמה היות קיבלה טיפול ושוחררה לאחר מכן מבית חולים בפיירפאקס שבוירג'י־ניה, ואילו העלמה הלם מאושפזת עדיין בבית־החולים לאחר שנפגעה קשה בקרקפתה — ציין דובר חברת התעופה פ"ן־אם.

תגובות קיסינג'ר ופהמי

על שאלת כתבים השיב ד"ר קי־סינג'ר כי הרם הנפט לא היה ה־נושא המרכזי בשיחות.
פהמי הגדיר את השיחות כ„גלויות לב ויזידותיות מאד... אני סבור כי עלינו על הדרך הנכונה כדי להגשים צעדים קונסטרוקטיביים כאשר עד כמה שנוגע לשלום".
הוא סירב להרחיב את הדיבור, אך בהכנסו למכוניתו נשאל אם הלה הזזה כלשהי בבעיית החזית הסו־רית. על כך השיב „זה בדרך", אך דבר עדיין לא הוסדר.
לא היתה תגובה מיידית ממשרד החוץ האמריקאי על הידיעה שפור־סמה בעתונות לפיה ביקשו השרים הערביים מהד"ר קיסינג'ר לעמוד הכן כדי לחדש את ביקוריו במזה"ת כדי לתווך בין הצדדים.

צרפת תקים מפעלי גרעין בלוב ותשלח מומחים תמורת נפט

פאריס, 17 (עספ"א) — הסכם על הקמת כמה מפעלי אנרגיה גרעינית בלוב ושליחת מומחים וטכנאים צר־פתיים למדינה זו תמורת אספקת כמויות גדולות של נפט הושג כפי הנראה בין צרפת לבין ראש ממ־שלת לוב, עבדול סאלם ג'אלוד ה־מבקר בפאריס.
מקורות צרפתיים אמרו כי ג'אלוד הגיע להסכם ארעי עם ראש ממ־שלת צרפת פייר מסמר, אולם ה־פרטים הטכניים יעובדו רק לאחר מכן על ידי ועדה של מומחים מ־שתי המדינות.
המקורות הדגישו כי מפעלי האנר־גיה הגרעינית מיועדים למטרות שלום בלבד ואין להם כל חשיבות צבאית.
בשהותו בצרפת נועד ראש ממ־שלת לוב עם הנשיא ז'ורז' פומ־פידו, עם ראש הממשלה פייר מס־מר, עם שר החוץ מישל ז'ובר, וכן עם ראשי חברת הנפט של ממשלת צרפת ועם בנקאים ותעשיינים צר־פתיים.
מקורות צרפתיים אמרו כי יתכן שנשיא לוב מועמר קדאפי יערוך ביקור רשמי בצרפת עוד השנה.

יגאל אלון מתנגד לתקציב הבטחון שאושר ותובע להעביר חלק ממנו למשרד החינוך

סה"כ התקציב החדש — 35 מיליארד ל"י

מאת איתן יוכשין
סופר „הארץ" לענייני כלכלה

הממשלה קיבלה אתמול את הצעתו של שר הבטחון לפיה יגיע תקציב הבטחון בשנת הכספים הבאה ל־14.5 מיליארד ל"י, בתוך בכמיליארד וחצי ל"י בהאומדן שהביא לישיבת הממשלה לפני שבועיים שר האוצר. סך כל הצעת התקציב שאושרה אתמול בממשלה מגיע לקצת יותר מ־35 מיליארד ל"י. השר היחיד ש־התנגד להוצאה הבטחונית בהיקף האמור היה סגן ראש הממשלה מר יגאל אלון, שהציע להעביר חלק מתקציב הבטחון לתקציב החינוך. על הצעתו זו של מר אלון לא נערך כל דיון והוא נמנע בשל כך מהצב־עה על אישור התקציב.

כשספיר דוחה...

במהלך הישיבה אתמול התנגדו כמה שרים לקיצוצים בתקציבי משר־דיהם בטענה שאי־אפשר יהיה ל־העניק את השרותים המינימליים הדרושים. שר האוצר, ברוגז, ביקש להוכיח לממשלה כי התקציב הוא תקציב מלחמה חסר תקדים ועל כן אין כל אפשרות להרחיב את רמת השרותים הניתנים לאוכלוסיה.
ההפרש בין האומדן המקורי של האוצר לבין הצעת משרד הבטחון (הגבוהה יותר) נובע מהערכתם של כלכלני משרד הבטחון כי אי־אפשר יהיה להטיל על המשק הבקומי היקף כה גדול של המנות כפי שנקבע באומדן המקורי. הפער כולו מצוי בתחום ההוצאה המקומית. אין כל ויכוח בין אנשי משרד הבטחון לבין אנשי האוצר ביחס לגודל התקציב במטבע חוץ שיוקדש להתעצמות ולרכש.

הזמנות רבות

אתמול נמסר גם כי בעקבות הי־קף ההזמנות הגדול לשוק המקומי ממערכת הבטחון ומשאר המשרדים הוחלט בממשלה לקבל המלצת ועדת פסנקין לפיה יוקם גוף ממשלתי שיתאם את הזמנותיהם של משרדי הממשלה בעיקר בתחומי הבניה.
באופן רשמי הדגישו אתמול ה־דוברים כי הצעת התקציב אינה לו־קחת בחשבון הטלת מסים נוספים כולל מס ערך מוסף. לא דובר גם על הצלאת המסים ברשויות המקומיות.
הודגש כי הצעת התקציב כוללת את כל הסכומים הדרושים לביצוע מלא של חוק זכויות החייל המשוחרר.
הצעת התקציב התקבלה ללא הת־נגדות ובהימנעותם של השרים זאב שרף ושלמה הלל בנוסף להימנעותו של השר אלון. היה שרף והלל הסבירו כי לדעתם צריכים להיות תקציבי משרדיהם גדולים יותר כדי שיוכל לעמוד במשימות שנקבעו.

הקלטות נגד סאדאת

ביירות, 17 (יופי"ע, ע"ב). — ה־הקלטות שבידי המשטר הלובי עלו־לות להיות בעלות השפעה הרסנית על כדיניותו של נשיא מצרים אנו־אר סאדאת במזה"ת — מסרו היום עתונים ערביים. העתון הלובי הרש־מי אל פאגר אל גאדיד מסר כי ההקלטות נוגעות ל„ענינים פוליטיים חשובים כאשר שאם ישודרו או יפור־סמו יהיו בעלות השפעה הרסנית ויחשפו דברים שהוסתרו כן הצמים הערביים".

מחלוקת בארגוני המחבלים על תכנית השלום באזור

דוחה פגישת ההנהגה

נדחה למארס הכנס שתוכנן לקהיר

ביירות, 17 (יופי"ע וע"ר). חילוקי דעות בקרב המחבלים על העמדה שיש לנקוט כלפי מאמצי השלום הנוכחיים במזה"ת, הביאו לדחיית פגישות של הנהגת המחבלים ב־דמשק — אמרו היום מקורות של המחבלים.
גם כנס של המועצה הלאומית ה־פלשתינית, הפרלמנט בגולה של ה־מחבלים, שנועד להתקיים בקהיר ה־חודש, נדחה עד מארס — אמרו ה־מקורות.

מסמך העבודה

חילוקי הדעות העיקריים למסמך עבודה שנועד להגדיר את עמדת המחבלים כלפי מאמצי השלום. ה־מסמך נוסח על־ידי אל פתח, ארגון המחבלים הגדול ביותר, צאיקה, ה־נתמך על־ידי סוריה, והחזית הדמ־וקרטית לשחרור פלשתין, ארגון מחבלים מרכסיסטי. המסמך מדגיש את זכות הפלשתינאים „לכו־נן סמכות לאומית על כל אדמה שניתן יהיה לשחררה מהכיבוש הציוני".
שני ארגוני מחבלים גדולים — החזית העממית לשחרור פלשתין וחזית השחרור הערבית הנתמכת על־ידי עיראק — לא נטלו חלק ב־ניסוח המסמך.
המסמך אמור היה לשמש נושא לדיונים בכנס של המועצה המרכזית בת 20 החברים, שהיא ההנהגה ה־כוללת של המחבלים. הדיונים נד־חו בשבת בדמשק.
אולם על פי דרישת החזית העמ־מית וחזית השחרור הערבית נדחה הדיון במסמך הישיבות שעמן נידחו ל־10 ימים. המקורות אמרו כי על אף הדחיה עדיין תתכן הסכמה לגבי המסמך.

נגד הכל

העתון הביירותי אל נהאר מסר כי החזית העממית הגישה מסמך עבודה משלה הדוחה הסדר שלום מזרח־תיכוני, ועידת שלום בז'נבה ואת התכנית להקמת מדינה פלש־תינית בגדה המערבית של הירדן.
העתון הוסיף כי המחבלים תמימי דעים לגבי מטרותיהם ארוכות ה־טווח, אך חלוקים לגבי היעדים קצרי הטווח.
העתון הוסיף כי עתה דנים ב־פשרה — הצהרה שתגדיר את העמ־דה הפלשתינית, אך אינה מכירה את ועידת ז'נבה ואת ההצעה להקים מדינה פלשתינית.
נשיא המועצה הלאומית הפלש־תינית, אל פאחום, כראשי ה־פלשתינים, הכחיש כי ההנהגה של המחבלים הסכימו ל־הקים „מדינה פלשתינית זוטא".
בהחלטה לעתונות הבריז: „המוע־צה לא דנה בנושא זה בכל צורה שהיא". הוא הוסיף כי הידיעה נועדה להבאיש את ריחה של הנהגת המח־בלים ולפלג את שורותיה תוך זרי־עת מבוכה.

שרי השוק ידונו היום ביסוף הזהב

המטרה: כיסוי גרעונות ממחירי הנפט הגבוהים

בריסל, 17 (ע"ר). שרי האוצר של השוק האירופי המשותף קרוב לודאי יתנו מחר (היום) אור ירוק לצעד הראשון לקראת ייסוף הזהב לפיסקת סילוקין רשמיות בין ה־בנקים המרכזיים של תשע ארצות השוק — אמרו היום מקורות יודעי דבר.
המטרה: להפשיר את כלאי הזהב שבעתודות המטבע של השוק כדי שיוכלו להשתמש בו לכיסוי הגרעו־נות הנגרמים על ידי מחירי הנפט הגבוהים יותר.
הבנקים המרכזיים בשוק האירופי ובמקומות אחרים סירבו עד כה ל־שנות את מחיר הזהב הרשמי, ה־עומד על 42.22 דולר לאונקיה, ב־שעה שמחיר הזהב בשווקים החופ־שיים כבר עלה על 120 דולר לאונ־קיה.
גם שרי החקלאות של ארצות ה־שוק יפתחו מחר במושב מכריע כש־מטרתם לקבוע מחירי מינימום חד־שים לתוצרת חקלאית.

רומא, 17 (ע"ר). — שר החוץ הסובייטי אנדריי גרומיקו מגיע מחר לכאן לשיחות שיימשכו יומיים.

המפד"ל מקבלת כ"בסיס חיובי" נוסחה חדשה שהגיש המערך בפלוגתה מי הוא יהודי

ל"ע דוחה את הנוסחה החדשה

מאת רן כסלו
סופר „הארץ"

הרוב בוועדת המו"מ של המפד"ל החליט אתמול, לאחר ישיבה ממושכת ובהתנגדות נציגי הצעירים, ל־קבל את הנוסחה הבאה בענין מיהו יהודי, שהועברה לראשי המפד"ל אתמול על ידי המערך:
„הואיל והועלתה בעיית חוק השבות, הואיל והגיור הוא מו־שג הלכתי, תוקם ועדת שרים שתתייעץ עם הרבנים הראשיים ועם גורמים רבניים בעולם כדי למצוא פתרון חוקי מוסכם תוך שנה".
לפי החלטת הרוב הוסמך ח"כ יצ־חק רפאל להודיע בישיבה משותפת עם ועדת המו"מ של המערך כי המפד"ל מקבלת את הנוסחה הנאה כ„בסיס חיובי", אך התשובה הסו־פית תנתן אחרי התייעצות עם הרב־נים הראשיים ודיון במוסדות המפ־ד"ל.
בסיכום ישיבה משותפת של ועדות מו"מ מערך־מפד"ל סוכם אחרי הצהרה כי ועדה מצומצמת בהרכב חיים צדוק, יצחק רפאל, זרח ורהפטיג וד"ר אפרים תלמי, תגבש היום בסופית את נוסחת הפשרה בענין מיהו יהודי. סוכם גם כי בנוסחה הסופית לא יא־מר כי יתנהלו התייעצויות עם הרב־נים הרפורמיים והקונסרבטיביים, אך ראש הממשלה תבהיר בנאומה בכנ־סת כי יהיו התייעצויות כאלה כחלק שנה בחיפוש אחרי פתרון חוקי ל־בעיית מיהו יהודי.
נציגי הצעירים, שהתנגדו לקבלת הנוסחה, עמדו תחילה לא להשתתף בישיבה עם המערך, אך שינו את דעתם לאחר שהובטח להם כי בחלקה הראשון של הישיבה, לפני דיון ב־ענין מיהו יהודי, הועלה הצעה כד־
(הסוף בעמוד 2, טור 5)

מוטי אשכנזי נואם לפני אלפים שנאספו אתמול בירושלים לקריאתו בתביעה להתפטרות משה דיין. ראה הידיעה בעמוד אחרון. (הצלום: רחמים ישראלי)

מזג האויר

(ע). מעונן חלקית עד בהיר. הר להוה תרד. ירושלים 8 עד 14, רמת הגולן 2 עד 11, חיפה 11 עד 30, תל־אביב 10 עד 19, באר שבע 7 עד 19, אילת 10 עד 24, מפרץ שלמה 13 עד 23.

בגליון זה 16 עמודים — המחיר 90 אגורות.

סגל הפיקוד בצה"ל דן בלקחי מלחמת יום הכיפורים

מאת סופרו הצבאי של „הארץ"

כנס קצינים נערך בנוכחות ראש הממשלה, הרמטכ"ל וכל אלופי צה"ל. היה זה כנס של סגל הפיקוד הגבוה שנמשך שלושה ימים ונערך באחד מבסיסי צה"ל בדרום. הכנס הכללי הראשון של הקצונה הבכירה דן בלקחי מלחמת יום הכיפורים.
הצנזורה הצבאית מחקה 99% מכתבתו של הסופר הצבאי והותירה אבש לפירסום רק את הנאמר לעיל.

שלושה יהודים שובתים רעב ברוסיה

„אנו פותחים היום בשביתת־רעב ונוקטים בכך בצעד ההולם אסירים פוליטיים" — כך נפתח גילוי ה־דעת של פרופ' ויטלי רובין, פרופ' דוד אזבל והצייר ולדימיר גלסקי, שפתחו בשביתות רעב במוסקבה לפ־ני יומיים. ידיעה על כך הגיעה אל המועצה למען יהודי בריה"מ.
„ברגע שהגשנו את בקשת היתר היציאה היינו קורבנות לפגיעות ללא ספור ולכבודנו כבני אדם נפגע".
דוד אזבל (63) בילה 16 שנה ב־בתי סוהר ובמחנות סובייטיים. ויטלי רובין (50), מתנדב במלחמת העולם השניה, ברח משבי נאצי, שבו שהה 3 ימים. מסיבה זו נשלח לשנה וחצי לעבודות פרך במכרות הפחם. ול־דימיר גלסקי (43) לא סבל ברדי־פות בעבר.

אל: העם הרוסי
מאת: יבטושנקו
הנדון: סולז'ניצין

מילאנו, 17 (יופי"ע וע"ר). המשורר הסובייטי יבגני יבטו־שנקו הודיע כי הביע דאגה לגו־רל כתביו וגירושו של אלכסנדר סולז'ניצין.
במכתב גלוי „אל העם הרוסי", שפורסם היום בעתון האיטלקי „איל גיורנו", מציין המשורר כי ביום בפברואר הוא שלח מברק למזכיר המפלגה לאוניד ברז'נייב שבו הביע דאגה לגורלו של הסופר „בצורה קורקטית וללא קביעות השורות".
יבטושנקו מציין שהביע את ספקותיו בצורה פרטית לממשלה המעוים ממבזקו שאין הוא מב־כים להבות כבין עמדותיו של סולז'ניצין.
בתגובה על צעד זה אסרו ה־שלטונות הסובייטיים עריכת ערב קריאה של יצירותיו, שעמד להי־ות בשורר בירדו ובבלרוסיה אתמול. „אינני יודע מי ביטל את ההחלטה, אך הקונצרט שלי בוטל".

„בהסתה"

עוד כותב יבטושנקו כי זמן־מה לאחר ששלח את המברק הוא הוזמן ע"י אגודת הסופרים הס־ובייטית, שם נאמר לו כי ... „מחשבות לא מכו־בדות". הצע לו שיתקוף בגלוי את סולז'ניצין, אך הוא סירב.
אגודת הסופרים הסובייטית האשימה את יבטושנקו בגישה בלתי מדינית, „דו־פרצופית", כאמור במכתב.
המשורר מציין כי כאשר מצ־לים בבריה"מ האשמות בענין אי־לה הרי זה צעד ראשון להבאשת ריחן של יצירות הסופר, באלו־בוני ההאשמה. „איסור עריכת הקונצרט שלי אינו אלא התחלה של נסיון להבאיש את ריחה של כל היצירה הפיוטית שלי" — כותב המשורר.
יבטושנקו שואל: לכי זקוקים בני עמנו לאותם סופרים מכו־תבים הזותבים בצורה אהומנית על כל מה שדורשים מהם, או לאותם סופרים שאתם עוסקים על נאמנות לעבודות סוציאליס־טיות, אך יחד עם זאת הם עו־מדים לעצמם את הזכות להביע דעה כאשר להרגשת שיכולה ל־
(הסוף בעמ' 2, טור 8)

יבטושנקו

הוקרבו על מזבח הפוריות

ניו־דלהי, 17 (ע"צ) — 11 נשים וצעירות נרצחו תוך עינויים קשים במרחק 300 ק"מ מזרחית לבומביי — גילה היום העתון טיימס אוף אינדיה, המציין כי בקשר עם הרצח נעצרו 14 אנשים.

בחקירה נתגלה כי הרציחות נעשו לפי דרישתו מי שהיה ראש עיירה שבה מתגוררים 15 אלף תושבים — אוסרטו בארהאסה. האיש שמע ממכשפה כפריה כי אהובתו רותמירי (40), בעלת רכוש רב, תוכל ללדת אם יקריבו על מזבח אלה הפוריות את דמן של בתולות.

הקרבנות, בהן 6 בנות פחות לגיל 18, נימנו עם השכבה הדלה ביותר. הן נרצחו בהפרשים של חודש בדקירות סכין בירכיים.

גולגלתה של אחת הקרבנות (10) לא נתגלתה. המשטרה סבורה כי הגולגולת הועברה לאיזור שכן, שם היא הובאה קרבן על מזבח אלה מקומית, שלה סוגד שבט פרימיטיבי.

מומחי נפט רומניים לירדן

ביירות, 17 (ע"צ). — משלחת של מומחי נפט רומניים תגיע לרבת עמון כדי להתחיל בקידוחי נפט וגז טבעי במדינה זו — הודיע ד"ר זואליל אל סאלם, מנהל המועצה הלאומית לתכנון.

בהודעה שמסר אל סאלם לעתון הלבנוני אל אנסבו אל ערבי מציין הפקיד הירדני כי על ביקור זה הוחלט במהלך עתותו של המלך חוסיין ברומניה. חוסיין שוחח עם נשיא רומניה צ'אושסקו על דרכים להפעלת ההסכם לשיתוף פעולה כלכלי, מסחרי ובעניני נפט, שנחתם ע"י שתי המדינות ב־1968.

המזכיר הכללי של המועצה הירדנית למחקר מדעי אמר לשליח מיר־הר של השבועון כי בירדן יימצא נפט. למסקנה זו הגיעו שלטונות ירדן על יסוד חיפושים שערכו כמה חברות זרות, ובמיוחד משלחת מערב גרמניה בתקופה מ־1961 עד 1967.

נשיא רומניה על זכויות העם הפלשתינאי

ביירות, 17 (ע"צ). המשך הכיבוש הישראלי בשטחים הכבושים, בעקבות מלחמת 1967 מהווה מקור בלתי־פוסק של סכסוכים ומתיחות — נאמר בהודעה המשותפת הרומנית־לבנונית שפורסמה כאן עם תום ביקורו של נשיא רומניה בלבנון.

נשיאי לבנון ורומניה מציינים בהודעתם המשותפת כי לא יקום שלום בר־קיימא במזה"ת אלא בעקבות פינוי כל השטחים הערביים הכבושים ע"י ישראל ומציאת הסדר לבעיית הפליטים „בהתאם לשאיפות הלאומיות ולזכויות הלגיטימיות של העם הפלשתינאי".

דמשק, 17 (ע"ר) — צ'אושסקו הגיע היום לכאן במסגרת ביקור רשמי בן יומיים בסוריה.

עיסקה צרפת-כווית?

כוויית, 17 (ע"ר). שר ההגנה הכוויתי שייך סעד אל עבדולה סירב היום להגיב על ידיעות שפורסמו בסוף השבוע בעתונות לפיהן הודמה הממשלה על עיסקת נשק עם צרפת והגיעה לידי הסכם על הזמנת כמות ניכרת של מטוסים בבריטניה.

עתון לבנוני מסר על עיסקה צרפתית־כוויתית בסכום 85 מיליון דולר ואילו העתון היומי אל האסאן הכופ"ע בכוויית הודיע על חתימת הסכם עם חברה צרפתית בדבר אספקת מטוסים צבאיים לנשיכות.

עוד כתב באל ואסאן שכוויית הסכימה לרכוש 50 מטוסי יירוט מדגם יגואר בבריטניה וכי היא שוקלת ענין „מירז'" — רכישות נשק בר כפות מארה"ב.

כשנשאל שר ההגנה אם יש אמת בידיעות אלה, הוא סירב להתייחס אליהן באורח כללי ואף לא לפרטים.

שר המדינה הכוויתי עבדל עזיז חוסיין, הדובר הראשי של הממשלה, אמר לעתונאים בתשובה לשאלות: „כוויית זקוקה תמיד לנשק מודרני בשביל כחותיה המזויינים תהיה אשר תהיה המדינה המספקת אותו".

אמסטרדם, 17 (עסט"א). 100 חולים פונו במוצ"ש באישון לילה מבית חולים יהודי באמסטרדם לאחר שנתקבל איום בהפעלת פצצה, שנתגלתה אחרי כן כאזעקת שוא.

יחידת שריון סורית ערכה תמרון בתחמושת חיה

דמשק, 17 (ע"ר). יחידת שריון סורית ערכה היום תמרונים בתחמושת חיה — נמסר הערב רשמית. הגנרל יוסף שאקור וקצינים בכירים.

בהודעה הרשמית נאמר כי התמרונים הם במסגרת תכניות האימונים שעובדו על ידי המטכ"ל במטרה לקדם את כוננות הכוחות לאור הלקחים ממלחמת אוקטובר.

נתגלה נפט בלוב

טריפולי, 17 (ע"ר). נפט בכמויות גדולות נתגלה באזור הזכיון של חברת הנפט האמריקאית המולאמת אוכסים — מסרה כאן הערב סוכנות הידיעות הלובית.

לוב תספק לרומניה 12 מיליון טונות נפט

טריפולי, 17 (ע"צ). — לוב תספק לרומניה 12 מיליון טונות נפט עד סוף השנה — מסרה בשבת סוכנות הידיעות של המהפכה הערבית. תמורת זאת תשתתף רומניה בהקמת בית זיקוק חדש בלוב ותיקח חלק בביצוע תכניות חקלאיות במדינה זו.

„לקראת ביטול האמברגו הצרפתי על אספקת נשק למזה"ת

פאריס, 17 (עסט"א). — צרפת מתכוננת להסיר את האמברגו על אספקת הנשק למזה"ת ברגע שיושג הסכם בועידת השלום בז'נבה — מוסר השבועון הצרפתי לה פואן בגליונו הקרוב.

השבועון מוסר את הידיעה בלי להסתמך על כל מקורות שלהן. לדבריו מעיין מיניסטריון החוץ הצרפתי בתוכנית זו מתוך שאיפה להגדיל את היצוא של צרפת ולמשוך את הגורמים הפרו־ישראליים להסיבה במפלגה הגוליסטית.

לה פואן מוסר כי תוכנית ביטול האמברגו מכוונת במיוחד לשהקים של ישראל ומצרים.

פגישת האפיפיור גרומיקו

רומא, 17 (ע"צ). „מדיניות המזרח" של הותיקן תשמש אחד הנושאים העיקריים בפגישה הרביעית שתערך בין שר החוץ הסובייטי אנדרי גרומיקו לבין האפיפיור פאולוס ה־6, מסרו היום משקיפים. לדברי העתונות האיטלקית תערך פגישה זו ביום ה' והיא עשויה לסלול את הדרך לפגישה הראשונה בין האפיפיור בין לאוניד ברז'נייב, המזכיר הכללי של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית.

בריה"מ ושיקום התעלה

קהיר, 17 (ע"צ). — שר השיקום המצרי עוסמן אחמד עוסמן קיבל איגרת מהשגרירות הסובייטית בקהיר ובה הצעה שבריה"מ תשתתף בעבודות השיקום של הערים לאורך תעלת סואץ — מוסר היום העתון אל אהבאר.

סין שיחררה 43 שבויים דרום וייטנאמים

הונג קונג, 17 (ע"ר). סין שחררה היום 43 שבויי מלחמה דרום וייטנאמים שהחזיקו על ידה במשך חודש מאז הקרבות שהתנהלו באיי פאראסל. בסייגון נתקבלו המשוחררים — חיילים, מלחים ואזרחים — בהתלהבות ע"י קהל שמנה 3,000 אנשים. סין שחררה 5 שבויים שנפלו לידיה בקרבות לפני שבועיים.

סאחרוב מתערב לטובת מתמטיקאי שאושפז

פאריס, 16, (ע"צ), המדען אנדריי סאחרוב ואינטלקטואלים סובייטים אחדים פנו בקריאה אל הצלב האדום הבינלאומי ואל הועד הבינלאומי להגנה על זכויות האדם, למען יתערבו לטובת המתמטיקאי הסובייטי ליאוניד פליושץ, שמצב בריאותו החמיר.

פליושץ אושפז במרפאה פסיכיאטרית על־ידי השלטונות, בטענה שמצבו הנפשי מעורער. רעייתו של המדען לא הורשתה לבקר אצלו מאז ה־4 בינואר. כן סירבה הנהלת המוסד הרפואי למסור לה פרטים על מצב בריאותו של בעלה ועל הטיפול שהוא מקבל.

חוטפי הרסט הקטינו הכופר

סן פרנסיסקו, 17 (ע"ר, יופ"יא). פטרישיה הרסט הודיעה להוריה כי חוטפיה עשויים להיות מוכנים להקטין את דרישות הכופר ולשחרר אותה.

בהודעה ששלחה אל הוריה מזהירה החטופה מפני צעדים של הפ־ב"אי העלולים להביא להריגתה. „אם יגיע לכאן הפ־ב"אי כדי לשחרר אותי בכוח הם יהרגו את כולם ואין ברצוני למות בצורה זו", נאמר בהודעה. עוד מציינת החטופה כי אנשי צבא השיחרור הסימביונזי רוצים באמת שהיא תשוחרר.

ההודעה נשלחה בצורת סרט הקלטה, שנמסר לאביה של החטופה ראנדולף הרסט באמצעות גליד מ־מוריאל צ'רץ', כנסיה רדיקלית של כושים שעם חבריה נמנית אנג'לה דייוויס.

פטרישיה הרסט מציינת בהודעתה כי לא מרעיבים אותה אף לא מכים אותה. באשר לכופר הנפש, נאמר בסרט ההקלטה: „אף פעם לא התכוונו שאתם תספקו מזון למדינה כולה. מה שתוכלו לעשות יהיה בסדר מוחלט, אך אנא תעשו זאת בהקדם האפשרי".

לא ברור מן האיגרת מה הן בדיוק הדרישות החדשות של החוטפים.

העלמה הרסט מציינת כי חוטפיה זועפים על כך שהשלטונות מתייחסים לפרשה כענין גזעי. „זו בעיה מדינית", מטעימה החטופה.

נידונו למות בבריה"מ על מעילה

מוסקבה, (ע"ר). מנהל חשבונות ראשי ומנהל מחסן נידונו למות באזרבייג'אן הסובייטית באשמת מעילה בכספי המדינה בסך 540,000 רובל.

עתון קומקי, המוסר על כך, מספר כי 39 אנשים היו מעורבים במעשי ההונאה במשך 5 שנים מ־1965 עד 1970. יותר מ־800 עדים נחקרו — אומר העתון בגליונו האחרון אשר הגיע למוסקבה. שם העתון הוא „באקינסקי ראבוצ'יי" והוא יומון המפלגה הקומוניסטית המקומית.

הפועלים עסקו במכירות דשנים וחומרי חקלאות אחרים וכן במכירות מכונות שהם רכשו המדינה — מוסר העתון. 33 נאשמים נידונו לעונשי מאסר שונים, נאשם אחד מת לפני שהוצא נגדו פסק דין.

פטרוסיאן ניצח

פלמה דה מיורקה, 17 (יופ"יא). טיגראן פטרוסיאן מבריה"מ ניצח היום את לאיוש פורטיש מהונגריה בפעם השלישית ובכך עלה לחצי הגמר של תחרות המועמדים לקראת ההתמודדות על אליפות העולם נגד בובי פישר האמריקאי. פטרוסיאן ניצח במשחק ה־13 והיה זה נצחונו השלישי נגד פורטיש שניצח רק בשני משחקים. 8 המשחקים האחרים נסתיימו בתיקו.

הרב אנטלמן מזמין את כהנא להעיד לטובתו

סופר „הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל„הארץ"). — הרב כאהרון אנטלמן מן הליגה להצלת היהדות בבוסטון, יצטרך להזמין את הרב כהנא, ראש הליגה להגנה יהודית, הנמצא בישראל, להעיד במשפט נגדו.

הרב אנטלמן נתבע לדין על השמצה, על־ידי מורה כושי אנטישמי ואנטי־ישראלי בבוסטון.

הרב אנטלמן זוכה בשלב הראשון, אך עתה הגישו התובעים ערעור ו־אנטלמן סבור שהרב כהנא יוכל לעזור לו. הליגה להצלת היהדות היא ארגון דומה לליגה להגנה יהודית, אך מתנגדת לפעולות בלתי חוקיות.

לונדון, 17 (עסט"א). על יהודי בריטניה להציג שאלות לכל המועמדים בבחירות הקרובות לפרלמנט הבריטי לא רק בבעיות כלכליות ובעניני פנים אחרים אלא גם בשאלות היחס לישראל, עליית יהודי רוסיה, מצב היהודים בארצות ערב, הנפט הערבי וכדומה — אמר ביום א' נשיא ועד שליחי הקהילות של יהודי בריטניה סיר סמואל פינקר בפתיחת הישיבה החודשית של הועד.

ליאונרד אונגר יתמנה לנציג האמריקאי בסין. במקומו לענייני המזרח הרחוק היה שגריר ארה"ב בתאילנד מ־1967. (צילום ראדיו של אי. פי.)

העתון סאן פרנסיסקו כרוניקל מסר כי דונלד דיוויד דאפריז (30), אסיר שנמלט מבית כלא בקליפורניה, הוא „סינקי", מנהיג ארגון השיחרור הסימביונזי שחטף את פאטרישיה הרסט, בתו של איל העתונות האמריקאי. (צילום ראדיו של אי. פי.)

המפד"ל מקבלת כ"בסיס חיובי"

(סוף מעמ' 1)

נית לפי דרישתם. בהצעה נאמר שהממשלה תהיה כי אם. היא תעבוד לפני הכרעה בענין „גבול עם ירדן, על יסוד פשרה טריטוריאלית, יובא הדבר להכרעה בבחירות".

כבר בתחילת הישיבה התברר כי למרות שבימים האחרונים השתנו נוסחאות מוסכמות בין ראשי המערך והמפד"ל עדיין קיימים חילוקי דעות כמעט בכל הנושאים. בתחילת הישיבה הביעו נציגי מפ"ם התנגדות חד־משמעית לדרישת הצעירים לגבי הצהרה על בחירות מוקדמות והגדרת תקציב לפיתוח התנחלויות.

קודם לכן הודיעו ראשי המערך למפד"ל כי בתקציב החדש יכללו 500 מיליון ל"י להתנחלות ובו בניית 500 יחידות דיור בפיתחת רפיח, 400 דירות בחברון, מרכז עירוני ברמת־הגולן, 3 האחזויות חדשות בבקעת הירדן, וכביש עוקף את ים המלח למעלה אפרים. הצעירים דרשו שכל הפרטים האלה יובאו בנאומה של ראש הממשלה בכנסת כשהיא תציג את הממשלה החדשה.

נציגי מפ"ם התנגדו גם לדרישה זו ואחרי דיון של שעה וחצי הודיע המערך שהוא יקיים בנושא התייעצות פנימית וימסור את החלטתו למפד"ל היום.

הישיבה נמשכה בענין מיהו יהודי, אך גם בנקודה זו נתעוררו חילוקי דעות נוספים. נציגי מפ"ם לא קיבלו את הנוסחה כפי שהוצעה למפד"ל ודרשו שיאמר בה כי ועדת השרים תתייעץ עם „אישים ביהדות העולם להלכה" ולא „גורמים רבנים בעולם", כפי שהוצע. נציגי מפלגת העבודה טענו לעומת זאת כי יש להסתפק בנוסחה המוצעת בתוספת הסכם כי ראש הממשלה תודיע בנאומה בכנסת כוונה זאת והיא להתייעצות גם עם הרבנים הקונסרבטיבים והרפורמים בחו"ל.

לחצים על המפד"ל

לפני הישיבה הגיע קיצה נמשכו לחצים של חוגים רבניים בארצות הברית על המפד"ל לא לקבל שום נוסחת פשרה בענין מיהו יהודי. בעת הישיבה טילפן למלון מוריה הרב לואי בורנשטיין, נשיא הסתדרות הרבנים באמריקה, והודיע לח"כ רפאל בשמו של הרב סולובייצ'יק שהוא מודאג מהידיעות שהמפד"ל מוכנה לקבל נוסחאות פשרה. ח"כ רפאל הרגיע אותו והבטיח לו כי היום יתקשר לרב סולובייצ'יק השר יוסף בורג, שיסביר לו את הענין.

נודע כי ביום ו' קיים מר בורג שיחה עם הרב סולובייצ'יק שהביע לפניו את התנגדותו לכל פשרה בענין מיהו יהודי. במתוכנן לפני הישיבה התקשר לשר הרב שיינפלד ממקורביו של הרב סולובייצ'יק, וחזר על התנגדותו של הרבי לפשרות.

נוסף לשיחות אלה הגיעו אתמול למשרד הפנים מאות טלגרמות מהרבנים האורתודוקסים מארצות־הברית וקנדה, שהביעו את התנגדותם לפשרות בענין מיהו יהודי.

בחוגי המפד"ל נודע כי חברי המפלגה מתארגנים להגיש לבית־הדין הרבני בקשה לצו נגד מוסדות המפלגה לא להסכים לפשרות בענין מיהו יהודי, כאשר שהן נוגדות את החלטות ועידת המפד"ל.

הדרישה השניה שאותה העלו הצעירים: ראש הממשלה, בנאום שלה בכנסת להצגת הממשלה, תתייחס לסעיפי התקציב המיועדים לפיתוח ההתנחלויות. לפי המידע שהועבר אתמול מהמערך למפד"ל יכיל התקציב החדש סעיף של כמה מיליארד ל"י לפיתוח ההתנחלויות, לרבות בניית 500 יחידות דיור במרכז האזורי בפיתחת רפיח, 400 יחידות דיור בחברון, מרכז עירוני ברמת־הגולן, 3 האחזויות חדשות בבקעת הירדן, וכביש עוקף את ים המלח למעלה אפרים.

ישיבה סוערת

בשעת מסירה הודיעה בחצות כרם המתימה הישיבה המשותפת מערך־מפד"ל, שהועברה מלשכתו של שר האוצר למלון מוריה בירושלים, כנראה כדי למנוע לחצים של חוגים דתיים על המו"מ. נודע כי הישיבה היתה סוערת ונתעוררו בה קשיים, למרות הסכמה מראש של כמה מראשי המערך — בהם השר ספיר — לגבי הנוסחאות.

הקושי הראשון נתעורר כאשר העלו הצעירים את הדרישות המדיניות. נציגי מפ"ם דחו את הדרישה להתנגד בתוקף לקבל את הדרישה לגבי הצהרה מראש על בחירות חדשות ולגבי הצהרת ראש הממשלה בנאומה על התקציב לפיתוח ההתנחלויות. לאחר דיון שנמשך כשעה וחצי אמרו נציגי המערך שהם צריכים להיוועץ בענין זה בינם לבין עצמם וימסרו החלטתם למפד"ל היום.

התנגדות ל"ע

המזכירות המורחבת של ל"ע קיבלה אתמול החלטה שאינה מתייחסת לנוסחאות הפשרה מערך־מפד"ל אלא „הביעה דאגה עמוקה בשל המו"ם הקואליציוני המסובך וחסר תכלית, שבו נדונו נושאים שהוגלו לשקף את המצב המדיני־הבטחוני הצפוי ואת הרצון להקים לאלתר ממשלה בעלת כושר פעולה והכרעה".

ל"ע הזהירה ואמרה כי אם תוקם ממשלה במו"ם עם המפד"ל היא „תשקול את השתתפותה או את עמדתה כלפי הממשלה — אם לא תשתתף בה — לאור קוי היסוד ולפי הקו המדיני שהממשלה הבאה תציג בעניני פנים וחוץ".

במזכירות ל"ע הודיעו אמש כי פירוש התוצאות: המשך סירובה של ל"ע לקבל את הנוסחה שהוצעה על־ידי המערך למפד"ל ושהנהגה על־ידי ל"ע ביום ה'.

ביקור אצל הנשיא

ראשי צעירי המפד"ל ח"כ זבולון המר ויהודה בן־מאיר, פנו אתמול לנשיא המדינה אפרים קציר בבקשה להשפיע על הגבי באור, בפגישה שקיים הנשיא בצד כמה עים, להקים ממשלת חירום לארבית.

ראשי הצעירים פנו בבקשה לקבלם בי"ב אתה"צ אתמול ונתקבלו ע"י הנשיא ב־6 בערב.

ישראל לא תוותר

(סוף מעמ' 1)

רות שטחים נרחבים של רמת־הגולן במסגרת הסכם ההפרדה. עם זאת מביחים כי בצד ההצעה המקסימליסטית נושאים אתם שרי החוץ הערביים גם תבנית מינימליסטית, שגם היא כוללת דרישה להחזרת שטחים של רמת־הגולן. מכל מקום מעריכים כי הסורים לא יסתפקו, במסגרת הסכם ההפרדה, לנסיגה ישראלית רק מן השטחים שנכבשו במלחמת יום הכיפורים.

לגבי עמדתה של ארה"ב כלפי הדרישה הערבית, קיימת בירושלים אפשרות זהירה הנובעת מן ההערכה כי שרי החוץ של מצרים וסעודיה יכרכו את הסכם ההפרדה בחזית הצפון עם ביטולו של האמברגו, המלא או החלקי, על משלוחי נפט לארצות־הברית. הגישה כזאת מהווה פיתוי בלתי־מבוטל לגבי ארה"ב הברית. השאלה, שעליה מצפים בירושלים לתשובה, היא אם ארה"ב תעמוד בפיתוי זה כדי שלא לקבוע תקדים של כניעה לחרם הנפט־הערבי.

חוגים ממשלתיים חזרו אתמול על כך שישראל לא תבצע כל ויתורים נוספים בענין הפרדת הכוחות עם סוריה העבויים והיה אשר תהיה עמדה של ארה"ב. נראה כי לפי זאת לפי שעה קיימת בממשלה אחדות־דעים כי אין לעשות ויתורים נוספים אפילו במחיר עימות עם ארה"ב.

תביעות הערבים

קהיר, 17 (יופ"יא). — הערבים תובעים ערובות מארה"ב, שהפרדת הכוחות הצבאיים בחזית הסורית־ישראלית תביא לבסוף לנסיגה ישראלית מלאה מרמת־הגולן שנכבשה במלחמת ששת הימים — אמרו היום מקורות דיפלומטיים. המקורות ציינו שזו המטרה העיקרית של השיחות שיצאת לארה"ב, שבה משתתפים שרי החוץ של מצרים וערב הסעודית.

עיראק ואיראן מאשימות זו את זו בתוקפנות

מרכז או"ם (ע"ר ויופ"יא). — עיראק ואיראן האשימו זו את זו בתוקפנות בגבול שבוצעו ביום ו' במועצת הבטחון. שני הצדדים לא הגיעו לנקיטת צעדים כלשהם על־ידי האו"מ.

נציג איראן, אמר כי הממשלה האיראנית דלה ערעה לבית־הדין הבינ"ל מלהתעלם את המצב מפני מועצת הבטחון, שהתכנסה לפי בקשתה של עיראק.

„אין אנו רוצים במלחמה עם עיראק, אלא בשלום יציב, המבוסס על החוק המשפט הבינלאומי אשר יביא בחשבון את האינטרסים הלגיטימיים של שתי המדינות".

נציג עיראק האשים את איראן בביצוע התקפות מכוונות נגד עיראק, שגרמו 44 אבידות בנפש. הוא אמר, כי כוחות איראניים ממשיכים לפעול באזור, ובהפגזים הגדרים ומבצעים בתחום העיראקי.

השאה קיבל מכתב אל שגרירה החדש של עיראק בטהרן, שהגיש לו את כתב האמנתו, וממשלת איראן הודיעה כי היא מינתה את הזכיין שהודיעה כשגריר איראן בבגדאד. הגשת כתבי האמנה מהווה את חידוש הבלא של היחסים הדיפלומטיים בין שתי המדינות, לאחר ניתוק שנמשך שלוש שנים.

מפ"ם בעד ממשלה במתכונת היוצאת ונגד כניעה לדתיים

מאת חביב כנען, סופר „הארץ"

מפ"ם מחייבת הקמת ממשלה במתכונת הממשלה היוצאת בתנאי שלא יחולו בה שינויים בסטאטוס־קוו בעניני הגיור.

בהחלטה על כך אתמול סיכם מרכז מפ"ם, שנתכנס בתל־אביב, שאם יתברר כי אפשרות כזאת אינה מציאותית, הוא תובע שתקום ממשלה מצומצמת על בסיס של 61 חברי־כנסת, שתשמור על האפשרות של הצטרפות המפד"ל. כן גורסת מפ"ם שיש להוציא את כל נושאי הדת והמצפון מקוי היסוד של הממשלה ולהותו — כדברי מזכ"ל מפ"ם ח"כ מאיר תלמי — את מלחמת היהודים — עד אחרי ועידת ז'נבה. הצעתו של מר תלמי היא שהכנסת לא תעסוק בפרשת מי הוא יהודי שנה עד שנה וחצי.

(ראה מאמר ראשי בעמ' 9)

מפ"ם שוללת תכלית שלילה אפשרות של קואליציה עם הליכוד והיא לא תהיה מוכנה לשתף עצמה בממשלה קואליציונית כזאת „כיוון שתתידה להסדרי שלום במו"מ בז'נבה וצימצום הפער החברתי צריכים להיות היעדים המרכזיים של הממשלה הבאה".

בוויכוח דגלו רבים מחברי המרכז בדעה שממשלה עם רוב של קול אחד בכנסת תוכל להנהיג את המדינה. דב זרזין הזכיר כאן את התקדים הדומה בגרמניה ואת העובדה שבעבר קיימה ממשלת הליכוד רוב פרלמנטארי של ארבעה קולות.

בין הבודדים שלא נלהבו מאפשרות זאת היה ח"כ אליעזר רונן, שניבא חיים קצרים לקואליציה המושתתת על 61 קולות. לדעתו מתנהל המו"ם להרכבת הממשלה באופן בלתי־רצוי כיוון שתחילה צריך היה — כדבריו — להקים גוש של 61 קולות ורק אחרי כן לנסות להידבר עם הדתיים. מר רונן הזהיר כי ממשלה שתיבנה על בסיס כה צר תהיה חייבת לחיות במשטר של משמעת חמורה שתחייב לא רק את הי"ה דיין ופרס אלא גם את סיעת מפ"ם.

מפגינים יהודים השמיעו קריאות בוז נגד גרומיקו בפאריס

פאריס, 17 (עסט"א). מפגינים יהודיים השמיעו במוצ"ש קריאות גנאי נגד שר החוץ הסובייטי אנדריי גרומיקו המבקר עתה בפאריס.

המפגינים קראו סיסמאות למען שיחרורם של זוג הרקדנים ואלרי פאנוב ורעייתו, המבקשים אשרת יציאה כדי לעלות לישראל.

ההפגנה אירעה ליד בנין האופרה בפאריס בעת שגרומיקו עמד להגיע לשם להצגת באלה שנועדה להערך לכבודו. המפגינים המתינו לו ליד הבנין והשמיעו את קריאותיהם נגדו.

גרומיקו עומד לסיים את ביקורו בפאריס ביום ב' ולחזור למוסקבה. בשבת נועד לשיחה עם נשיא צרפת ז'ורז' פומפידו ועם שר־החוץ מישל ז'ובר. מקורות צרפתים אמרו כי הם דנו בפירוטרס במצב במזה"ת ובתוצאות של ועידת ז'נבה.

סבורים כי מר פומפידו הדגיש את חשיבות שיתופה של אירופה בסידור זה בעת שהשיחות בין ישראל לבין הערבים יתנהלו כהלכה.

לדברי מקורות צרפתיים לא הגיע גרומיקו בהביעה זו של צרפת והדגיש כי השאלה המכוון לבוא לכלל הכרעה בפגישה הקרובה בין פומפידו לבין המזכיר הכללי של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית לאוניד ברז'נייב. שני המנהיגים עומדים להיפגש בחודש הבא.

הסופר קליפורד אירווינג שוחרר מהכלא

ניו יורק, (יופ"יא). קליפורד אירווינג שוחרר ביום ו' מהכלא, אחרי 17,5 חדשים. אולם הביוגרפיה המזוייפת לכאורה על הביליונר האמריקאי המשוגע הווארד יוז עדיין עוללה לו כמיליונים הלך בהנחה. רעייתו אדית מוסיפה לשבת בכלא בשווייץ על חלקה בתרמית.

פאקינג: ארה"ב מנצלת משבר האנרגיה להשתלטות על אירופה ויפן

הונג־קונג, (ע"ר). סין גינתה בשבת את ארה"ב, בטענה שהיא מנצלת את האנרגיה כדי להגדיל את „השתלטותה הפוליטית והכלכלית" על מערב אירופה ועל יפאן.

סוכנות הידיעות הסינית הרשמית, „סין הואה" כינה — בתגובה על ועידת הנפט שהתכנסה בוואשינגטון ביוזמה אמריקאית, כי ארה"ב מבקשת להדק את שליטתה, כדי לשמור ולכונן את ההגמוניה שלה בכלכלת המערב.

ראבאט, 17 (ע"צ). המשלוחים של מרוקו מגדלים אורניום בשיעור בין 150 עד 200 גרם לטונה — גילה היום העתון הצרפתי־ממשלתי מארוק־סואר. העתון מציע שמרוקו תפתח במו"מ עם מדינות זרות כדי שתקבל סיוע טכני והכובלגי למען הפקת אורניום, שבו ניתן להשתמש בתחנות כוח גרעיניות.

פומפידו — לבריה"מ

מוסקבה, 17 (ע"ר). נשיא צרפת ז'ורז' פומפידו יבקר בחודש הבא בבריה"מ ויועד עם לאוניד ברז'נייב.

ההגנה על אגניו

וואשינגטון, 17 (יופ"יא). — הנשיא ניכסון סרב להסיר את ההגנה מסגם המשטרה החשאית מעל סגן הנשיא לשעבר ספירו אגניו על אף ההודעה שמסר ביום ו' משרד החשב הכללי לפיה המשך ההגנה היא בלתי־חוקית ולשכת החשב לא תשלם תמורתה. דובר על הנשיא אמר אתמול כי סירובו של החשב הכללי לממן את שומרי הראש של אגניו אחרי יום ב' נדון עתה במשרד האוצר.

טלגרמות בקיצור

פאריס, 17 (ע"ר). — פצצות תבערה הוטלו אמש ליד בית האופרה במהלך הפגנה שערכו חוגי הימין נגד נוכחותו של שר החוץ הסובייטי אנדריי גרומיקו.

קהיר, 17 (יופ"יא). — שיחות רשמיות נפתחו היום בין נשיא מצרים אנואר סאדאת לנשיא זאיר מובוטו ססה סקו המבקר כאן.

אמסטרדם, 17 (עסט"א). — שגריר לשעבר של הולנד בישראל נתמנה שגרירה הראשון של מדינה זו בסוריה ובנסיכויות המפרץ הפרסי — יוהן בלוכס ואן בלוקלנד (49). הוא שירת מ־1961 עד 1963.

אל: העם הרוסי

(סוף מעמוד 1)

הביא לסוציאליזם פעולה זו או אחרת".

תיאורים וזוועתיים

המשורר מצביע על העובדה כי אין הוא מסכים עם דעות רבות שהובעו בספרו האחרון של סולז'ניצין ארכיפלג גולאג. עם זאת הוא מציין כי בספר כלולים תיאורים „וזוועתיים של הפשעים הנוראים של העבר הסטליניסטי".

ספרים מעטים נכתבו עד כה על השגיאות של התקופה זו וביצירות רבות נעשה נסיון להקל בחומרת שגיאות אלה או לעוות אותן. „עוותה ההיסטוריה", קובע יבטושנקו.

העתון איל ג'ורנו לא נתן פרטים על הדרך שבה הגיעה האיגרת „אל העם הרוסי" לידיו. אך הוא מציין כי הוא מפרסם אותה כשירות בלעדי.

מוסקבה, 17 (יופ"יא). השלטונות הזהירו כמה סופרים שיפסיקו להגן באלכסנדר סולז'ניצין — גילה היום מקור סובייטי. המקור ציין כי לסופרים נאמר שהם יגורשו מאגודת הסופרים אם הם יפרסמו הצהרות או יחתמו על עצומות המביעות תמיכה בסולז'ניצין. סופר שהוצא מאגודת הסופרים נשללת ממנו האפשרות לפירסום יצירותיו בבריה"מ.

קריאה בסולז'ניצין

מוסקבה, 17 (אי. פי.). היום הגיע לידי כתבים כאן מאמר של סולז'ניצין שנכתב באותו יום שבו נעצר וגורש מבריה"מ. במאמר קורא הסופר לאזרחי בריה"מ לדחות את שקרי השלטונות.

איינזידלן, 17 (אי. פי.). סולז'ניצין התפלל כאן היום בכנסיה רומית־קאתולית וסיפר על מעצרו במוסקבה לפני גירושו. העורך־דין השווייצי שלו מסר לכתבים כי לא ברור מתי תאוחד משפחתו של סולז'ניצין. לפי הערכת העו"ד יהיה זה ענין של שבועות ולא של ימים.

טיול במכונית

ציריך, 17 (יופ"יא עיר וע"צ). סולז'ניצין בילה היום את יומו החמישי במערב בטיול במכונית בגבעות שמסביב לאגם ציריך.

חתן פרס נובל בן ה־51 נראה רגוע הרבה יותר מאשר בימים הראשונים אחרי גירושו מבריה"מ.

ראש עיריית ציריך זיגמונד וידמר היה הנהג והמדריך של סולז'ניצין בטיול שבו נטל חלק גם עורך־הדין השווייצי פריץ הב, שהוא כאגיהו המטבעי של הסופר.

סולז'ניצין העם היום על שני צלמים עקשנים שעקבו אחריו וקרא לעברם ברוסית „אתם גורלים מן הקג"ב (המשטרה החשאית הסובייטית)".

„תסתלקו", הוא אומר להם, „אני רוצה להיות לבדי".

התקרית אירעה כאשר הסופר המוזמן ערך טיול עם ראש עיריית ציריך.

תחילה הסכים סולז'ניצין להצטלם בשביל שני צלמים של שבועונים צרפתיים, שנסעו בעקבותיו עד שטרנבורג, ליד ציריך. לאחר מכן, כאשר המכונית יצאה לטיול בשביל ההרים, המשיכו הצלמים ללכת בעקבותיהם.

סולז'ניצין נאות להצטלם פעם אחת נוספת, אולם כאשר הצלמים לא חדלו מצילומיהם, רגז סולז'ניצין ודרש מהם להניחו לנפשו.

הצלמים הסתלקו, אולם לאחר מכן השתמשו בעדשות לטווח ארוך כדי להמשיך במלאכתם.

בוטל ביקור שר־החוץ המצרי בצרפת

קהיר, 17 (ע"צ). הביקור הרשמי שאמור היה לערוך בצרפת שר החוץ המצרי איסמעיל פהמי בין ה־18 וה־21 בפברואר בוטל, נודע ממקור מהימן.

כאשר פהמי נועד עם שר החוץ הצרפתי מישל ז'ובר הוא אמר לו כי אין הוא יודע כמה זמן יימשך ביקורו בוואשינגטון ולכן אין הוא יכול לקבל התחייבות בדבר ביקור בימים הקרובים. יתר על כן נודע כי פהמי ישוב במהירה לקהיר כדי לדווח לנשיא סאדאת על שיחותיו בוואשינגטון. לאחר מכן יצטרך לנסוע ללאהור כדי להשתתף בועידה המוסלמית.

לעומת זאת נראה כי שר החוץ הצרפתי ז'ובר יגיע לקהיר ב־6 במארס כמתוכנן. במועד זה תיערך בקהיר הישיבה ה־13 של ועדת שיתוף הפעולה הצרפתית־מצרית, שאמורה היתה להתכנס בפאריס לרגל ביקור של פהמי.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי כפר סבא

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר סבא, הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס. כס/14/3/א — איחוד וחלוקה חדשה בהסכמת הבעלים על פי תכנית כס/4/14 ועל פי תכנית זו.
ביחד עם התשריט המצורף אליו.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית גוש: 6441 ח"ח: 34—37 רח' ירושלים פינת רח' נחקון בתים מס': 16, 20.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

א. הרין
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי, חיפה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה, החליטה, באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקרא „תכנית מס' חפ/1151/ד׳" — מתנה דוד, שינויים בתוך תכנית בחלקי גושים 10743, 10750" — המהווה שינוי לתכנית חפ/1151 — בינוי חדש במעברת דוד — שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים 1820, תשל"ב, עמ' 1580.
השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, וכל מעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

נפתלי אילתי
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה

ילקוט הפרסומים 1980, כ"ד בטבת תשל"ד 17.1.1974

למשפחת שוגול
ולחברנו ברוך
משתתפים באבלכם הכבד
על מות האב
עו"ד גבריאל שוגול
ז"ל
טבע בע"מ
ההנהלה
וחבריו לעבודה

לרס"ן דן אלון
במות אביך ז"ל
משתתף באבלך הכבד
מפקד החיל

בצער רב אנו מודיעים על פטירת אחותנו היקרה
ברטה שרמן ז"ל
ההלויה תצא היום, יום שני, כ"ו בשבט תשל"ד (18.2.74)
בשעה 3.30 אחה"צ מבית המנוחה, רח' ירושלים 20, ראשון לציון,
לבית העלמין המקומי.
המתאבלים:
אחיה ואשתו: בנימין ונחמה יחילצ'יק ומשפחתו
אחותה ובעלה: לאה ודוד מצוב ומשפחתה
אחותה: זהבה מושקוביץ ומשפחתה

למוטי
כל הכבוד
חזק ואמץ
רחל

RCA
שטפורות, פרג'יסטורים, מישרים טריאק, מעגלים משולבים, ספרים, ריאוסטאטים, קבלים, נגדים כוזייקים, ולכות, לוחות למעגלים מודפסים, מבחר ממסרים שונים. מכשירי בקרה.
מפיצים מורשים לישראל
חברת רדיו ישראלית
נחלת בנימין 18, טל. 50156 ת"א
פתוח מ־8 עד 16.00 רצוף

STUDENT PARKER
התחל את שנת הלימודים בעט טוב עם מילוי־ העטים המבוקשים ביותר בעולם.
ועם מילוי הדיו הראשון בעולם — ישראל

חגי לבינסון אילון:

קרם לחות טוב
אינו צריך
לעלות יותר מ־
7.40 ל"י
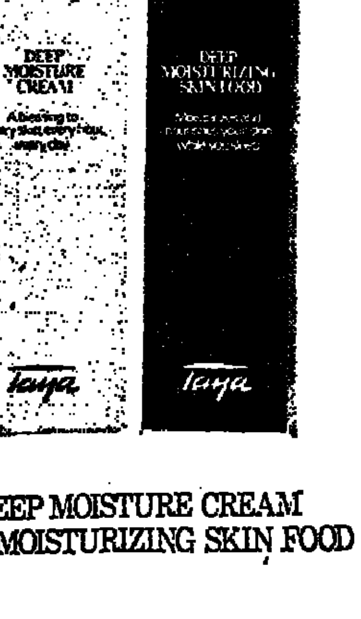

DEEP MOISTURE CREAM
DEEP MOISTURIZING SKIN FOOD
בארי־גרשטק

המועצה המקומית מעלות־תרשיחא
טל. 9250829
מכרז מס. 2/74
המועצה המקומית מעלות תרשיחא בזה על קבלת הצעות מקבלנים להחלפת רשת צנרת המים בתרשיחא ומגיפים שונים במעלות.
תנאי התשלום: 70% בחשבונות כפי החשבון החלקי המאושר ע"י מהנדס המועצה 30% לאחר אישור החשבון הסופי ע"י מהנדס המועצה.
פרטים ותכניות על העבודה הנ"ל אפשר לקבל בקופת המועצה תמורת תשלום של 100 ל"י.
רשאים להשתתף במכרז זה רק קבלנים רשומים בהתאם לחוק רישום קבלנים תשכ"ט 1969 ולהמציא אישור שהם רשומים בפנקס הקבלנים לפחות על סכום ההצעה.
את ההצעה בצרוף ערבות בנקאית של 10% מסכום העבודה יש לשלוח במכתב רשום למועצה המקומית מעלות תרשיחא במעטפה סגורה, נושאת ציון מכרז מס. 1/74 עד יום ראשון כ"ו באדר תשל"ד 10 למרץ 1974.
בשעת הדיון בהצעה תחשב המועצה ביכולתו של המציע וכושרו לבצע את העבודה כפי שהדבר נבחן מעבודותיו הקודמות וכן בותק.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא והיא רשאית לחלק את העבודה למספר קבלנים.
מעלות — כ"ו בטבת תשל"ד
7.2.74
א. בן־יעקב
יו"ר המועצה

איגוד ערים איזור חיפה (ביוב)
מכרז מס' 7/74
מכרז 13/B־2/ISP/73
(במסגרת פרויקט הביוב הארצי)
תיקון
איגוד ע"ב חיפה מודיע בזה על תיקון בהודעה קודמת שנתפרסמה בענין מכרז זה.
1. סיור קבלנים נקבע ליום 20.3.74 שעה 10.30, היציאה ממשרד מהנדס העיר חיפה.
2. במכרז רשאים לקחת חלק קבלנים מוכרים ע"י פרויקט הביוב הארצי, בהיקף ביצוע העולה על שבעה מליון ל"י (7,000,000) וכן אחרים הרשומים בפנקס הקבלנים במקצועות ביוב, ניקוז ומפעלי מים להיקף של שבעה מליון ל"י (7,000,000) לפחות, (סיווג 5* ו־6).
י. צייזל — יו"ר איגוד ע"ב

נגיד בנק ישראל בדו"ח על עליית אמצעי התשלום:

יש להחמיר תנאי הלוואות הפיתוח ואשראים מכוונים לזמן קצר

מאת איתן ליפשיץ, כתב „הארץ" לענייני כלכלה

המשך האמצעים להשבת ה־פעילות הכלכלית לתיקנה, לרבות הורכת אמצעי הנזילות הדרושים לכם כך; טיפול בבעיות ארו־כות־טווח ובעיקר בעיית מאזן התשלומים; והנהגת כלי מדיניות גמישים שיאפשרו להגיב בבהירות על ההתפתחויות הכלכליות — אלה עלות המקורות, קובע נגיד בנק ישראל מר משה זנבר בפרק ההמלצות שבדו"ח על עליית אמצעי התשלום בתקופה שבין 29.6.73 ל־31.10.73. ב־תקופה זו עלו אמצעי התשלום בשיעור של 15.1 אחוז, דבר ה־מחייב הגשת דו"ח לממשלה. ה־דו"ח הוגש אתמול.

הנגיד מביא שורה של המלצות אופרטיביות:

להטיל על בנק ישראל להנפיק אגרות חוב לזמן קצר באופן עצמאי ולא להיות רק סוכן של הממשלה. יש לאפשר התאמה גמישה של תנאי ההנפקה של המלווה קצר המועד, הקיים הכוכבא, לתנאי השוק.

להעלות את שיעורי הריבית המ־שולמים לחוסכים בפקדון לזמן קצוב בלירות בבנקים.

להתאים שיעורי הנזילות על ה־פקדונות בבנקים לשינויים במצב ה־נכסים הנזילים שלהם ולצרכי האש־ראי במשק.

אם יתעוררו צרכי מימון מיוח־דים הנובעים מתנאי חרום, יש להמ־שיך במדיניות הסלקטיבית ולספק למפעלים אשראי לפי הצורך.

יש להעלות את שיעורי הריבית על אשראים מכוונים לזמן קצר ול־התאימם במידת מה להתחשב בקצב עליית המחירים. כמו כן יש להע־לות את הריבית על אשראי להון חוזר שאינו ממומן יצוא, ולהמיר את המימון בקרן לייצור לשם יצוא הנו־תן כיום בלירות לאשראי במטבע חוץ.

הלוואות פיתוח

בפרקים אחרים ממליץ מר זנבר לשנות את תנאי הלוואות הפיתוח ולהתאימן לאינפלציה בשיטה זו: מחצית אחת של סכומי הלוואות ה־פיתוח תינתן בתנאים הקיימים, ה־מחצית השניה תהיה צמודה למדד המחירים, ולא תשולם עליה כל ריבית.

המלצה אחרת אומרת להעלות את שיעורי הפרמיה על ביטוח הלוואות כנגד סכוני הצמדה, ולהתאימם ל־עליות מחירים מהירות.

בין יתר ההמלצות בתחום התק־ציבי מציע הנגיד להתחיל בתכנון פרויקטים לביצוע ישיר על ידי ה־ממשלה, שיכללו בתקציב הפיתוח אך ביצועם יחל רק אם תנאי הבי־קוש יאפשרו זאת.

עוד ממליץ נגיד הבנק לאוצר ל־הגביר את התשלומים במזומן עד סוף השנה הנוכחית ועל ידי כך ל־הקטין את היקף הספיגה הצפוי עד סוף השנה התקציבית השוטפת.

גינה על־שם יאיר בבני־ברק

(פ). — גינה בתל־גיבורים בבני־ברק נקראה אתמול אחה"צ על שמו של אברהם שטרן (יאיר), מייסד לח"י, במלאת 32 שנה להירצחו.

הטקס נערך מטעם עיריית בני־ברק, שהחליטה על קריאת הגינה על־שם יאיר, בנוכחות סגן ראש־העיר מר ויינברג וכמאתיים מוזמ־נים.

דברי הערכה על פועלו של אב־רהם שטרן כמנהיג לח"י בתקופת המאבק נגד הבריטים, השמיעו חב־ריו ד"ר י. אלדד־שייב וח"כ יצחק שמיר.

הלוט מעל שלט הגינה הוסר על־ידי אשתו של המנוח, גב' רוני שטרן, בנו יאיר שטרן, ואחיו דוד שטרן.

„שערוריית הנפט"

כווית, 17 (ע"צ). — העתון אל ואטאן מגנה היום את „שערוריית הנפט הערבית". העתון מציין כי רוב משלוחי הנפט, שנועדו כביכול לדרום אמריקה מגיעים לארה"ב ר חברות הנפט מרוויחות בעיסקות אלה סכומי עתק.

עתונאים מארה"ב — לביקור

ניו־יורק, 17 (עספ"א). — 36 עתונאים מחשובי האישים של אמ־צעי התקשורת האמריקאים יצאו את ארה"ב ביום א' בערב (אמש) לבי־קור של 10 ימים בישראל.

הליכוד תובע דיון בכנסת על מה שמתגלה סביב המו"מ להקמת ממשלה

מאת סופרו הפרלמנטרי של „הארץ"

הנהלת סיעת הליכוד החליטה להעלות כהצעה רגילה לסדר ה־יום את התביעה לדון בכל הכת־לות לכינון הממשלה הרכבה. הדיון יתקיים על חשבון מיכסת הצעות לסדר היום של סיעת ה־ליכוד. בחוגי הסיעה נאמר, כי מה שמתגלה סביב המשא ומתן להרכ־בת הממשלה הוא בעל השלכות שליליות בכל התחומים הציבוריים. עליכן יש לדון בכך במליאת הכנ־סת. הדיון יתקיים כנראה (ביום רביעי).

שתי הצעות נוספות שהנהלת הלי־כוד לדיון בכנסת הן בנושאי הירידה מהארץ, הסיבות לצמצום העליה, ו־העסקה שנערכה בין צרפת לבין לוב בדבר אספקת כורים אטומיים בתמורה לנפט.

מכתב לח"כים מעדות המזרח במערך

חברי הכנסת בעדות המזרח, מכל חטיבות המערך, קיבלו בימים ה־אחרונים מכתב מסמכם סבידור, מ־ראשי הליברלים בגח"ל, הקורא להם לפעול להקמת קואליציה מקיר אל קיר.

במכתבו הוא טוען, שצריך להקים ממשלה ליכוד לאומי, תוך גיוס מי־רב הכוחות משתי הסיעות הגדולות ומהן נציגות הולמת לאנשי עדות המזרח. לפי הצעתו, יכללו קווי ה־יסוד של ממשלה זו תכנית להבראת החברה הישראלית והעלאת רמת ה־שכבות הנחשלות, תוכנית חומש ל־משק, סיכום שיקום צה"ל וההתאמה כבנותו למציאות החדשה, חתירה ל־שלום תוך התחשבות בתודעה דינמית, צביות ישראל על זכויותיה ההיס־טוריות בארץ וכמו ארבעה תיקים לפחות לנציגים בעדות המזרח.

שאילתא בעניין מינהרות תחת הסואץ לא נענתה

שר הבטחון משה דיין השתמש בסמכותו שלא להשיב תשובות ל־שאלות שהוכנו עלול לפגוע לדעתו בבטחון המדינה והא השיב לשאיל־תא של ח"כ יוסף תמיר (ליכוד), שהתייחסה לידיעה בחו"ל לפיה צה"ל חפר מינהרות לכרוע חפ... תחת תעלת סואץ.

ח"כ יוסף תמיר קרא באחד העי־תונים כי המצרים מבקשים לכרות הכש... מינהרות תת־קרקעיות, שישמ־שו למעבר בין הגדה המזרחית והגדה המערבית של תעלת סואץ, וביקש מהשר הבטחון לחוות את דעתו ב־שאלה, כיצד עלול חידוש זה להשפיע על המערך הצבאי. מר דיין בנמק בתשובתו, הודיע על כך במכתב ל־ח"כ תמיר.

אלוני תובעת פרסום שמות החללים בעתונות

בהצעה לסדר היום של הכנסת מעלה חברת הכנסת שולמית אלוני (ר"צ) הצעה, שלפיה יחויב משרד הבטחון לפרסם את שמות חללי מלחמת יום הכיפורים לא רק בחו־ברת, אלא גם בעתונות. היא טוענת כי על ידי סידורים אותיים אפשר להבטיח שהודעים עליהם יודפסו ש־מות ההרוגים לא ייכפרו לשיבוש כפעפות.

גולדמן: בריה"מ מעוניינת בחידוש היחסים

(ס). ד"ר נחום גולדמן, נשיא ה־קונגרס היהודי העולמי, אמר אמש בנמל התעופה לוד, כי בשיחות שי־ניהל עם פקידים סובייטיים הוברר לו שבריה"מ מעוניינת בחידוש ה־יחסים עם ישראל.

תביעה להכליל שם האם בחוברת הנעדרים

(פ). מועצת הפועלות מבקשת ל־הכליל שם האם לצד שם האב בחוב־רת שמות חללי מלחמת יום ה־כיפורים. המועצה פנתה בעניין זה לראש הממשלה ולשר הבטחון.

פרופ' יובל נאמן סיים תפקידו כיועץ ראש אמ"ן

(ל). נשיא אוניברסיטת ת"א, פרופ' יובל נאמן, סיים את תפקידו כיועץ ראש אמ"ן לנושאים ביטחוניים. כזכור, נענה פרופ' נאמן בעת מל־חמת־יום־הכיפורים לבקשת ראש אמ"ן, ליטול על עצמו תפקיד זה, ומילאו עד לתקופה האחרונה.

ההליקופטר הזה ברחבת הבית הלבן. משמאל למעלה: פירסון

וואשינגטון, 17 (ע"צ, יופ"יש). אנשי השירות החשאי עצרו היום חייל (20) שגנב מסוק צבאי וחג מעל הבית הלבן לאחר שירו עליו ואילצו אותו לנחות על הדשא של הבית הלבן.

הטייס, שנגדו היה צורך להשתמש בכוח לפני שנכנע לשוביו, זוהה ע"י השירות החשאי כרוברט ק. פרסטון מטייסת התובלה מס. 6061 המוצבת בפורט מיד שבמרילנד.

פרסטון נחקר ונחלה בבית הלבן הועבר לאחר מכן לבית החולים וולטר ריד. דובר השירותים החש־איים ביק ולנר אמר כי החייל נפצע „פצעים שטחיים".

בעת שהמסוק חג מעל לבית הלבן לא היה איש מבני משפחתו של ה־נשיא ניכסון במקום. מר ניכסון ו־בתו פטרישיה קוקס שהו באי ביס־קיין שבפלורידה ואילו הגב' ניכסון ובתה הצעירה ג'ולי ניכסון־אייזנ־האור שהו באינדיאנאפוליס שבאינ־דיאנה שם מחליפה הגב' אייזנהאור מגיניתו.

צים מכינה עצמה לאפשרות השבתת כל אניות החברה

פרס בממשלה: אוחז בכל האמצעים כדי לשמור על נמלים פתוחים

מאת כתב „הארץ" בחיפה

בהנהלת צים נעשות כל ההכ־נות לקראת אפשרות של השב־תת כל אניות החברה, מוסר סו־פר „הארץ".

לפי חישוב שנעשה בחברה, עלו־לה השבתה מלאה להתבטא בהפסד של חצי מיליון דולר ליום.

שינויים בלוח ההפלגות

במשרד התחבורה נמסר לסופר „הארץ", שאם לא יושג הסדר מהיר בין צים לאיגוד הקצינים, יוציא שר התחבורה הוראה אדמיניסטרטיבית לא להכניס יותר — כל עוד נמשך הסכסוך — אניות חברת צים לנמלי הארץ, כדי למנוע סתימת הרציפים בנמלים. גם הנהלת צים החלה ב־שינוי לוח ההפלגות של חלק מאניו־תיה.

במחאה על סירוב מנכ"ל צים להיוועד עם נציגי איגוד קציני הים, כל עוד לא בוטלה השביתה, העביר רב החובל של אנית הגלנוע ברקיס את אניתו, לפי הו־ראות האיגוד, לקרבת הכניסה של נמל חיפה ועגן שם במקום שהעגינה בו אסורה על פי תקנות הנמלים. לדעת הנהלת הנמל, היתה האניה עלולה למנוע כניסתם ויציאתם של כלי שיט גדולים.

האניות המושבתות

בעקבות פנית הנהלת הנמל המש־טרה הוזהרה האניה כעבור כמה שעות למקום עגינתה במפרץ חיפה, ונציגי האיגוד טענו כי קבעו מראש את העברת האניה ליד הכניסה ל־נמל שלא היתה צפויה בהן הנוגה כלי־שיט.

בנמל חיפה מושבתות עתה על־ידי איגוד קציני הים האניות אירים (גלנוע) וליליך (אנית מכולות קטנה) ומחוץ לנמל מושבתת האניה ברקיס (גלנוע), לאחר שרשות הנמלים סר־בה להכניסה לנמל מתוך חשש ש־קציני הים ישביתוה, וישתקו בכך עוד מקום עגינה בנמל. קציני שלוש האניות כבר קבלו מכתבי פטורין לאחר שסרבו לעבור לאניות אחרות של צים ובשתי האניות המושבתות בנמל סגרה החברה את המטבחים והורידה רוב הימאים הזוטרים ה־משרתים בהן.

ההחלטה להתכונן למכירה

מנכ"ל צים משה קשתי, זכה ב־סוף השבוע שעבר לאשור פה אחד מטעם מועצת המנהלים של החברה (כולל נציג ההסתדרות בצים) לפעול בעקביות עם איגוד קציני הים, לאחר ששוכנעו כי צפוי הים לצי אם יוש־בתו אניות החברה כל איכות שאין מאשרים את תביעותיהם.

מקור במועצת המנהלים של צים גילה לסופר „הארץ" כי צים נחושה עתה בהחלטתה להביא לכלל הכרעה מערכת יחסיה עם מזכירות איגוד הקצינים. למר קשתי ניתנה סמכות מלאה להשבית אניות בכל מקרה שימצא לנכון ולהתחיל במכירת כל האניות שגורמות הפסדים לחברה, אמר אותו מקור. מנכ"ל צים דחה אתמול כל הפניות שהופנו אליו מטעם ההסתדרות וגורמים אחרים, כי יפתח במשא ומתן עם איגוד קציני הים, בעוד הקצינים ממשיכים בעקביות. הוא הודיע כי על פי החלטת מועצת המנהלים של החברה לא יוכל להיוועד עם נציגי הקצינים כל עוד לא יחזרו קציני שלוש ה־אניות לעבודה תקינה וכל עוד לא יתחייבו נציגי האיגוד כי מכאן ו־אילך לא יכריזו על שביתות פראיות. מר קשתי ציין כי הוא התחייב מ־ראש לקבל את הכרעתה של ההס־תדרות בכל מקרה של חילוקי דעות עם האיגוד.

נציגי איגוד קציני הים הודיעו אמש במסיבת עתונאים כי אינם מו־כנים בשום אופן להתחייב מראש לקבל הכרעת ההסתדרות, וכי ימ־שיכו בהשבתת האניות כל עוד לא יפתחו עמם במשא ומתן. תביעותיהם להטבות לקציני שתי אניות הגלנוע מתבטאות ב־800 ל"י בממוצע לחו־דש לעובד. נציגי הקצינים האשימו את מנכ"ל צים כי פתח במאבק נגדם בגלל טעמי יוקרה.

הודעת שר התחבורה

סופרנו המדיני של „הארץ" מוסיף: „ברצוני לאחוז בכל האמצעים כדי לשמור על נמלים פתוחים", אמר אתמול שר התחבורה, מר שמעון פרס, במסגרת דיווחו לממשלה על שביתת קציני הים בצים וסגירת נמלי חיפה ואשדוד על־ידם.

מר פרס אמר, כי זו השביתה ה־חמורה ביותר בצים, ודוקא מצד אנשים, שאינם נמנים עם דרגות השכר הנמוכות. ברוח דומה התבט־או גם שאר השרים. הנימה היה כללי נוסף לשר פרס דיווחו לממשלה על השביתה גם מנהל רשות הנמלים, מר אהרון רמז ומנהל נמל חיפה, מר יצחק רהב.

כ־20 בניינים בתל־אביב מוקמים ללא רשיון

„העיריה תקפיד על ביצוע צווי הריסה"

מאת סופרת „הארץ" בתל־אביב

קרוב ל־20 מבנים בתל־אביב עומדים לפני גמר בנייתם ללא רשיון כחוק, הודיע אתמול מ"מ ראש העיריה יגאל גריפל, בישי־בתה הראשונה של ההנהלה החד־שה.

מר גריפל, המכהן כיו"ר ועדת בניין ערים הדגיש, שהעיריה תק־פיד בביצוע צווי הריסה, ותעשה מאמץ לחסל את הפיגור בהליכי ה־רישוי בועדת בנין ערים ובמינהל ההנדסה. ראש העיריה שלמה להט העלה בהקשר זה את בעיית הבניה הבלתי־חוקית הנבנית בשכונות ה־ארגזים והודיע כי בדעתו להשלים שם את החוק. כן הודיע כי ההנהלה תדון באחת מישיבותיה הקרובות ב־בעיית הרוכלות.

דירות הסגנים

בישיבת ההנהלה מסרו סגני ראש העיריה דיווחות ראשונים על ה־נעשה בתחום טיפולם. סגן ראש ה־עיריה פרץ אוניקובסקי אמר כי לא יהיה בכוחה של העיריה לפתור ללא עזרת הממשלה את בעיית הדיור לזו־גות צעירים. יחד עם זאת היא תדון בקרוב במציאת פתרונות לאותם זו־גות צעירים שכבר נרשמו ושילמו תשלום ראשון, הגם שטרם החל בבניית דירותיהם.

כוהנת כמנהל הרן

ראש העיריה הודיע כי בקרוב ימונה כמנהל הורן בעיריה אחרי ש־עת הצבודה. סגן ראש העיריה דוד שיפמן מסר כי להקלת עומס התנו־עה בשעות השיא בבוקר ובערב יופ־עלו צירים מהירים. כן הודיע כי בקרוב יביא תוכנית־אב ותכנית־כתואר ל־תנועה, מתואמת עם חברת נתיבי איילון.

מהנדס העיריה לא הוזמן

לישיבתה הראשונה של הנהלת ה־עיריה לא הוזמן מהנדס העיריה ש־לא כבעבר ובחוגי הפקידות הבכירה יוזמה אי הזמנתו לבמצמוז בעתיד. כמו כן לא הוזמן ראש אגף התקצי־בים מר כהה ברנזון. לעומת זאת הוזמנו לראשונה מבקר העיריה הד־אחראי על המנגנון בעיריה.

אושר הרכב הועדות

בישיבתה של מועצת העיריה אוש־ר הרכבן של ועדות כספים, בניין ערים, מכרזים וועדת המועצה. את השאילתה הראשונה הגיש מר אברהם ביאור: הוא ביקש לדעת מדוע הוליך ראש העיריה את יום השבתתו לרכב השוק מסגבת ליום ב'. הוא טען כי מלבד דוגמא רעה ליתר עובדי העיריה יש בכך פגיעה ברגשותיהם של תושבי העיר. מר להט השיב כי עליו לעיתים לנסוע גם בשבת, וברצונו להימנע משימוש במכונית אחרת.

כן הוסיף, כי בעניין נסיעה בשב־תות ינהג כקודמיו. יחד עם זאת, אין לראות בכך רצון כביכול לפגוע ב־רגשות התושבים או בהפגנה השי־בותו של יום השבת.

היפאנים ניצחו אמש את נבחרת הכדור־יד

מאת שמואל כיוף סופר ספורט „הארץ"

נבחרת הכדור־יד של ישראל נכ־שלה אמש, לעיני 0,800 צופים ב־היכל הספורט ביד אליהו, בנסיו־נה להעפיל לגמר אליפות העולם בכדור־יד, שתהיה בסוף החודש ב־מזרח גרמניה. הנבחרת הישראלית הפסידה לנבחרת יפאן 18:14. במח־צית הובילו היפאנים בהפרש 3 שע־רים (7:10).

בפתיחת המשחק החזיקו הישרא־לים מעמד ואף הצליחו לזכות בשני שערים (4:6), אולם חולשה שפקדה אותם סמוך למחצית, הביאה לשינוי התוצאה לטובת היפאנים.

יתרונם של היפאנים גדל לקראת סיום המשחק כאשר יתרונם עמד על 6 שערים 12:18, ולבסוף 14:18. בנבחרת הישראלית הצטיין אהוד סלע שכבש שערים רבים.

הזמנות לבתי מרגוע ומלונות בכל הארץ, ללא תשלום נוסף

רח' גורדון 28, תל־אביב, טל. 222043

סניף רמת־גן: רח' הבעל 1 (פינת ביאליק 53)

קל

מכוניות "רנו" הן בעלות מנוע המפתח עוצמה מ"טיפה של בנזין" זו מערכת הפלא שהמומחים הבינלאומיים גמרו עליה את ההלל:

מגזין הרכב הגדול באירופה L'AUTO JOURNAL ערך מחקר השוואתי על צריכת דלק של מכוניות מסוגים שונים ובממצאיו קבע שמכוניות "רנו" הן החסכוניות מן האחרות. צריכת הדלק במכוניות "רנו" קטנה ב־10%-20% משאר המכוניות בסדר גודל דומה.

ה"דיילי טלגרף" האנגלי בשיתוף עם הבי. בי. סי. ו"רביו מוטור" קבעו למכונית "רנו 5" את המקום הראשון בקבוצת המכוניות הלא יקרות.

לרגל ירידת ערך הפרנק מכוניות "רנו" עתה במחירים מופחתים.

RENAULT 5 רנו

"רנו" היצרן הגדול בעולם של מכוניות עם הנעה קדמית.

בני משה קרסו

תל־אביב: רח' ליבליך 26, טל. 33241 · ירושלים: רח' הס 4, טל. 226491 · חיפה: "כרכב חיפה" בתי־ינו 32, טל. 523359 · נתניה: סברדלוב, רח' הרצל 54, טל. 23852 · באר שבע: סוכנות "רנו" לנגב דרך הנשיאים טל. 3144 · ראשון לציון: ברניצקי, רח' הרצל 62, טל. 941868 · נצרת: "כוכב הגליל", נצרת עלית, טל. 56587 · בת־ים: שד' העצמאות 12, טל. 886882

פרסום פלג/עמיחי

המועצה הישראלית לצרכנות

הרשות המרכזית לצרכנות — איגוד הצרכנים בישראל

צרכן!

המועצה הישראלית לצרכנות מבקשת מציבור הצרכנים להיות ערים לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים ולשמור עליו בקפידה, משום שחוק זה בא להגן על זכויות הצרכן.

בסעיף 21 לחוק זה נאמר כי כל קמעונאי חייב להציג תמיד מחירון במקום הנראה לעין. המחיר של המוצר צריך להיות מצוין בספרות ברורות לעין כל אדם.

עקב העלאת המחירים ישנה חשיבות רבה יותר להוראה זו, כי היא משמשת מכשיר חשוב בידי הצרכן לפקוח על מחירים ולדע חיוני, לפני בצוע הקניה. הדבר חשוב בכל שטח: בקניית מוצרי מזון, אכילה במסעדות ובבתי קפה, מסירת כביסה למכבסה וכו'.

כאמור, המחיר צריך להיות במקום הנראה לעין כדי שהצרכן ידע את המחיר לפני בצוע העסקה.

עזרו לחוק לשמור עליכם וקנו רק במקומות שבהם מוצגים המחירים בצורה נראית לעין!

בתלונות יש לפנות למשרדים המחוזיים של משרד המסחר והתעשיה:

- בירושלים — רחוב בן יהודה 3 טל: 02-227241
- בתל־אביב — רחוב מזא"ה 76 טל: 03-614611
- בחיפה — דרך העצמאות 82 טל: 04-640921
- בבאר־שבע — רחוב הרצל 118 טל: 057-2387

מדרשת שדה־בוקר בנגב — משרד החינוך והתרבות, המחלקה להכשרת עובדי הוראה

צעיר וצעירה

לימדו באוירה ובנוף קסום, מקצוע שהוא יעוד

בבית־המדרש הממלכתי למורים ולגננות במדרשת שדה־בוקר בהר־הנגב

נפתחה ההרשמה לשנת תשל"ה

המגמות: —
1. גננות — משך הלימודים שנתיים
2. מורות לגיל הרך
3. מורים ומורות לביה"ס היסודי
4. מורים ומורות לכיתות חטיבת הביניים

משך הלימודים שנתיים או שלש שנים

התמחויות:
הומניסטיקה, ביולוגיה, מדריכים מוסמכים לבתי־ספר שדה

בדבר פרטים נא לפנות בכתב למזכירות בית־המדרש הממלכתי למורים ולגננות מדרשת שדה־בוקר — הר הנגב

לתושבי ירושלים

הזמנת דלקים לחימום בתי מגורים.

דלק DELEK

אנו שמחים להודיעכם כי החל מיום 21.2.1974 אנו חוזרים לקבל ישירות את הזמנותיכם לאספקת סולר או נפט ולספק לכם את הדלק

למחרת ההזמנה!

קבלת הזמנות בשעות מ־08.00 עד 15.00 (בימי שישי וערבי חג עד שעה 13.00).

מספרי הטלפון העומדים לשרותכם להזמנות הם:

להזמנת סולר: 6-533172

להזמנת נפט: 536257 - 536258

המחירים הרשמיים בתוקף היום הם כדלקמן:

	סולר ל־1000 ליטר	נפט ל־1000 ליטר
לכמויות עד 999 ליטר	530.—	710.—
לכמות מ־1000 עד 2999	504.—	684.—
לכמות מ־3000 ומעלה	494.— ל"י	674.— ל"י

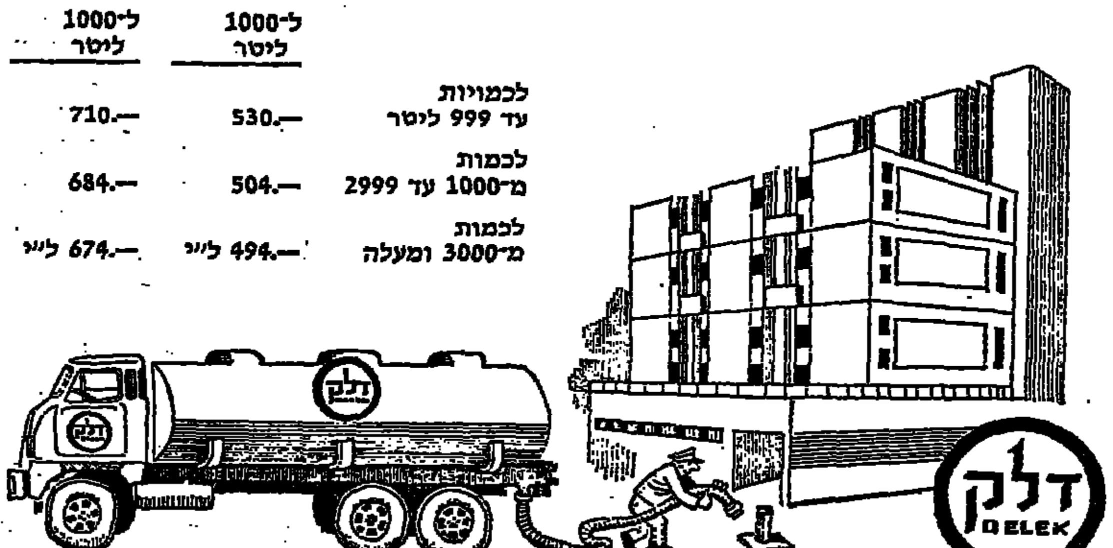

דלק DELEK

מבצוצינו

בתי־קפה נדרשו לא לייקר שרותיהם ביותר מ־25 אחוז

התאחד' הסוחרים מגיבה על תלונות הציבור

מאת סופר „הארץ" לענייני כלכלה

התאחדות הסוחרים הורתה ל־חבריה שלא להעלות מחירים ב־בתי קפה ביותר מ־20% ובמג־דניות ביותר מ־25% — אמר אתמול מזכיר ההתאחדות, מר משה פרלוק, בשיחה עם סופר „הארץ".

הוא הגיב בכך על טענות רבות שנשמעו בציבור וכמצאו ביטוי ב־עתונות, לפיהם עלו המחירים ב־בתי קפה ב־25% עד 30 אחוז ד מחירי עוגות התייקרו אף ב־40%.

ההתאחדות תזהיר

מר פרלוק אמר כי ההתאחדות ה־סוחרים תזהיר כל בית קפה או מג־דניה שלגביו תגיע תלונה על הע־לאת מחירים מעבר למותר (כתובת ההתאחדות: שדרות רוטשילד 6, ת"א).

מר פרלוק הגן על העלאת מחיר הרווח של הקמעונאים, עם ביטול הסובסידיות, והתייחס לשאילתות שהגישו בשבוע שעבר שני חברי כנסת בנושא זה. הוא טען כי רווחי הקמעונאים נמוכים, וזה ארבע שנים שההתאחדות מבקשת להעלות את רווחיהם, ומדי פעם מבקש משרד המסחר והתעשיה לחכות עוד מספר חודשים. לדעתו, ביטול עיזות ה־סובסידיות היא הזדמנות נאותה ל־בטל גם את עיזות הרווח הנמוך.

הלוואות לשיקום עסקים

מזכיר ההתאחדות אמר, כי רוב העסקים לא יסתפקו בהלוואות ה־שיקום מהקרן המיוחדת לעצמאים בסך 10,000 ל"י לכל עסק. הם יד־רשו הלוואות של 30 אלף ל"י ב־ממוצע לשיקום עסקים שבעליהם שרתו חדשים במילואים. הוא הת־לונן על שלמרות המצב הקשה לר־חון מס הכנסה על הסוחרים על ידי הוצאת תושיבים, שאותם הגדיר כ־דרקוניים.

עוד אמר מר פרלוק, כי ההת־אחדות תחדש את מאבקה בסיוע ה־ממשלתי הגדול, הניתן לצרכניות, ובאפשרות הניתנת, לדעתו, לכל דכ־פין לקנות בחנויות שקים. כן תד־רוש ההתאחדות לחסל את התופעה של מכירות ישירות מהיצרן לצרכן, כשמפעלים גדולים מקימים סופר־מרקטים פרטיים לשירות חבריהם.

ההתאחדות תדרוש גם לחסל את הפעילות העסקית של ועדי עובדים במפעלים ולחסל את פעילותם של אלפי רוכלים המוכרים סחורה אף כי אין להם רשיון.

תביעות מפז וסונול

מר פרלוק הודיע כי השבוע יד־רוש מחברות פז וסונול לחסל את הרקוּחות של חנויות שהן מקימות ליד תחנות הדלק, כיוון שהדבר פו־גע בסוחרים. כזכור, מדגישות שתי החברות כי הן מוכרות בחנויות אך מספר מצומצם של מוצרים הקשו־רים בנושא התחבורה, כגון מוצרי קמפינג.

אתמול נפגש מר פרלוק עם מנהל אגף התברואה בעיריית תל־אביב, מר אריה קרמר, והודיע לו כי הסוחרים יתנגדו לכך שהעירייה תוציא תק־נות במסגרת חוק מסגרת בנושא זה, שאושר בעבר, שיחייבו את ה־סוחרים לדאוג לנקיון המדרכות מול חנויותיהם. לדעת הסוחרים, אין הם יכולים להיות אפוטרופסים של אנ־שים ההולכים ברחוב, והחוק אינו ניתן לביצוע.

שערי: יש לראות שיקום חיילים משוחררים כחלק מהוצאות המלחמה

יש לראות את בעיית התגמולים למילואים, של החלוקה הצודקת ב־נטל הגיוס של קליטת חיילים משוח־ררים בעבודה, בעסקים ובלימודים ושל הענקת זכויות לחיילים משוח־ררים לא רק מבחינת המיבט הסוצי־אלי, אלא בראש וראשונה כבעייה לאומית — אנושית — מוסרית. יש לראות את הוצאות שיקומם של ה־חיילים המשוחררים כחלק מהוצאות המלחמה אמר ח"כ יהודה שערי, ב־ועדה הכללית של המפלגה הליב־רלית העצמאית (ל"ע), שנערכה בתל אביב. ח"כ שערי אמר שיש להעלות את המיקדמה שניתנת לכל חייל לפי מצב משפחתו, כ־850 ל"י לאלף ל"י. לקרות שסכום זה הוא גדול מאשר משתכרים חיילים מסויימים, בעלי משפחות, אף־על־פי־כן סכום זה הוא קטן יותר מאשר השכר הממוצע ב־1973. כמו כן יש להעלות את סכום המקסימום באמצעות קרן ההלוואה מ־1800 ל"י ל־2,000 ל"י ולהעניק תוספת היוקר אף אם החייל המשרה מגיע למקסימום הסכום, אמר הנואם.

הצטרף לקופת תגמולים מרכזית "עתיד"

בנק המזרחי המאוחד

הצטרף לקופת תגמולים מרכזית "עתיד"
בנק המזרחי המאוחד

מערכת טלוויזיה בנמל התעופה פורקה בגלל תכנון לקוי

מאת עמוס הדר, כופר „הארץ"

מערכת טלוויזיה במעגל סגור, ש־הותקנה לפני כשמונה חודשים במג־דל הפיקוח אשר בנמל התעופה לוד, פורקה לאחר זמן קצר בגלל תכנון לקוי, ועד היום היא מונחת כאבן שאין לה הופכין.

המערכת נרכשה בכסף רב ותפ־קידה לאפשר לפקחי הטיסה אשר במגדל הפיקוח לחלוש באמצעות ה־מסך הקטן על מסלולי החניה ו־להבטיח את פינויים מכלי רכב, אנ־שים או מכשולים אחרים. מערכת כזו קיימת ברוב גדלי התעופה ה־גדולים בעולם, שם אין פקחי ה־טיסה רואים מרחוק את המכשולים על מסלולי החניה.

מערכת הטלוויזיה נרכשה לאחר שהודבר נבדק על־ידי מומחים ונע־שה תכנון מדוקדק. לפי פרסומי מינ־הלת הנמל, נועדה המערכת לפעול באוגוסט 1973, אך במקום שתופעל פורקה, לאחר שהתברר, כי התכנון הוא לקוי ואי אפשר להפיק ממנה כל תועלה.

בבדיקה שערך סופר „הארץ" הת־ברר, כי פקחי הטיסה במגדל הפיקוח טענו כי עמודים וקורים, ה־גדלים סביב למסלולי החניה מפרי־עים לראיית מכשולים בצורת המסך הקטן.

על הפעלת מערכת הטלוויזיה ב־מעגל סגור הוחלט לאחר מקרים מס־פר בהם נדרסו טייסים, שעמדו לצ־דות בלוד להתרומם כ"ד. פקחי ה־טיסה גילו במקרים אלה, אנשים או כלי רכב על מסלולי החניה ברגע האחרון. היעדר מערכת טלוויזיה כד־נצת מפקחי הטיסה בפיוחד ראיית הנצבים במסלול הסקס (מסלול 26): הדבר מסכן את בטיחות הטיסה, ב־מיוחד בשעת נחיתה.

ארצי: ל"ע תתחור להגברת פעולות תרבות בלילות־שבת בתל־אביב

אין שום אפשרות להתעלם כיום מתוכנם של חוקי העזר של תל־אביב—יפו, האוסרים למעשה פתיחה של מקומות תרבות ובידור בליל שבת. הנוער בהמוניו רוצה במקומות בילוי, שבהם ביכולתו להתפרק, ל־בלות בצוותא. הברירה איננה שמי־רת־שבת או חילול־שבת, כי אם מניעת התפרעויות על־ידי פעילות תרבותית מבוקרת. סיעת ל"ע תיאבק על מתן אפשרויות להבוגי הנוער; לחיילים התוזרים מהחזית לבלות את הזמן הפנוי שלהם גם בלילות שבת, אמר כ"מ ראש עיריית תל־אביב כ־סעם ל"ע עו"ד יצחק ארצי, במפגש צעירים מטעם המפלגה.

הפנתרים השחורים בחיפה מבקשים להפגין ביום ד'

מאת כופר „הארץ" בחיפה

הפנתרים השחורים בחיפה הגישו למשטרה בקשה להיתר של הפגנה ביום ד' אחה"צ ליד בית הקרנה בהדר הכרמל כמחאה נגד היוקר־ד נגד שיטה היוקר תוספת היוקר.

ברד כבד בגליל

מאת סופר „הארץ" בגליל המערבי

ברד כבד ירד אתמול לפנות בוקר בדרך כבין כברי למעליה, ובסקר כות אחרים בגליל. לרבים היה נדמה כי האזור כולו מכוסה שלג. שכבת הברד, כרדה במשך שעות מספר לצדי הדרך בשדות, עד שנמסה.

הצתה בחנות ספרי קודש

שומר ליד ציבור ספרים שניזוק בדליקה. (צילום: רחמים ישראלי)

(ע). — נסיון להצית חנות לספרי קודש יהודים ברובע היהודי שבעיר העתיקה בירושלים נעשה שלשום זמן קצר לאחר חצות. לחנות נגרם נזק.

אלמונים שפכו נפט לחנות ספרי הקודש של חברת חיים בן־ארזה, דרך סורגי שער הברזל של החנות, ושלחו בה אש. הדלת וכן ספרי קודש נשרפו, אך הנזק מועט.

תושב ירושלים המזרחית שעבר במקום הבחין באש ובטלפון הזעיק את המשטרה אשר הגיעה למקום עם מכבי אש תוך דקות ספורות. מכבי האש שהשתלטו על הדליקה ב־מרם התפשטה וחוקרי המשטרה פתחו בחקירה. בבהלך החקירה עצרו החוקרים שני חשודים. ליד השער נמצא בקבוק נפט ריק והחוקרים סבורים שממנו שפכו ה־מציתים את חומר הבערה להוך ה־חנות.

תת ניצב ה. ברייטנפלד, מפקד משטרת מרחב ירושלים, וסגנו סגן־ניצב צבי בן־אליהו, באו למקום זמן קצר לאחר המקרה ועמדו מקרוב על מהלך החקירה. דובר המשטרה בירושלים נמנע מלהשיב לשאלות, אם זה מעשה תגמול על ההצתות של משרדי המיסיון הנוצרי, שאי־רעו בראשית השבוע שעבר בירו־שלים.

יוסי אפשטיין (מפויכטוונגר) חוזר לעסקים

הורשה לבדוק בחו"ל עסקיו של משקיע

מאת סופרת „הארץ"

איש העסקים יוסי אפשטיין, ש־היה סגן יו"ר מועצת המנהלים של בנק פויכטוונגר והסתבך בעקבות ה־מיתון ואף ריצה עונש מאסר של 4 שנים, עומד להשתלב שוב ב־חיי הכלכלה, הוא. בשירותו של שמואל בראון, איש עסקים גדול העוסק בישראל בעיקר בהשקעות ב־מקרקעין ובבנין. מר אפשטיין הגיש בקשה לבית המשפט המחוזי בת"א, לאפשר יציאתו מן הארץ לתקופה של 3 חדשים כדי לבדוק את עס־קיו של מר בראון בבריטניה.

השופט י. הריס, בהתנו למר אפ־שטיין הרשאה לצאת את הארץ ל־משך 3 חדשים, ציין כי אפשטיין מעורב בפשיטת הרגל המהווה כמ־הכבים כ־120 מיליון ל"י. יחד עם זאת סבר השופט כי „לא גם אלף סנים יהיה אפשטיין לא יוכל ל־עלם אלא את בקבוק כל החוב ב־אמצעים הבאים לו מתוך התקשרו־תו". לאחר זאת הוא קבע כי כ־בדרגה כלכלית, סיכויו של אפשטיין להתאושש באמצעות נסיעתו להו"ל, וכבוד להכנס לעסקים, הם כבירים ויהיה בכך משום טובה כלל ה־נושים.

להנוגו ארצה של אפשטיין ערב ידידו מר הורביץ ונבנסון בסכום של רבע מליון ל"י. למר ונבנסון זכויות במלון גנבי בת"א, אשר יעוקלו אם לחזורו של אפשטיין ארצה.

בנות ברית יארחו קשישים ביום האם

מאת סופרת „הארץ"

במסגרת צעידי יום האם שיתקיים ביום השישי (21.2) יארחו בנות בנות ברית את קשישי העיר תל־אביב ב־בית בני ברית בשעה אחה"צ־הצה־רים. יו"ר הברכה: בני עניה בוה, מסרה כי התוכנה כוללת גם לק־שישים בודדים, שאינם נמצאים ב־מסגרת חברתית כלשהי.

פדיון אגודה צרכנית תל־אביב דן־השרון עלה בינואר ב־44.5%

הפדיון הכללי ברשת הסופרמרק־טים של אגודה צרכנית תל־אביב דן־השרון עלה בינואר ב־44.5% ל־עומת ינואר אשתקד, והסתכם ב־22.3 מיליון ל"י לעומת 15.5 מיל־יון ל"י — מסר מנכ"ל האגודה, מר אבנר גיבה.

במחלקת המכלת: היה הפדיון ב־ינואר 1974 14.2 מיליון ל"י לעו־מת 9.6 מיליון, גידול ב־47.8%. ב־מחלקת ירקות ופירות: 2.4 מיליון ל"י לעומת 2 מיליון ל"י, גידול ב־17.1%. במחלקת בשר ודגים: 4.6 מיליון ל"י לעומת 3 מיליון ל"י, גידול ב־52.2%. במחלקת לא מזון: מיליון ל"י לעומת 726,000 ל"י ב־ינואר 1973, גידול ב־47.7%.

תיאטרוני ישראל

הערב 18.2

הבימה:
כך אוהבים האחרים:
תל־אביב האולם הגדול
בשעה 7.30
הבעל הנצחי:
תל־אביב האולם הקטן
בשעה 7.30

הקאמרי:
נערי הדהרה:
תל־אביב
כמה בעיניכם:
צהיל
מלון פלזה:
צה"ל

התיאטרון העירוני חיפה:
בת אני השבת
על המלהמה ב:
חיפה בית הפשילד ב־9

למונדק גובר

מזכ"ל מועצת מובילי המשאות ולבני משפחתו

לנשואי הבן עם בח"ל

ברכותינו הלבביות

2000 יחסי ציבור בע"מ

שיה וד"ר צ'ארלס מולבין

מודיעים בשמחה על

הולדת בנם

את למיכאל

נכד

לרוזה ושמואל שולמן

16.2.74, אסותא, תל־אביב

בן ראשון נולד לנו

לעירית ואוגל אופיר

נכד

לרות וברוך רפפורט

לרחל ומשה גורודנסקי

נין

לאלפרד גולדשמידט

15.2.1974 גינה

למשתחררים!

אתגר יוצא מגדר הרגיל

למשפחות צעירות

בעלות רקע התישבותי

רצויים גם רווקים ורווקות

אינפורמציה: בכל יום רביעי לפני הצהרים, באחוד החקלאי, רחוב צ'לנוב 20 תל־אביב, חדר 9

חדש על גג בית אמריקה

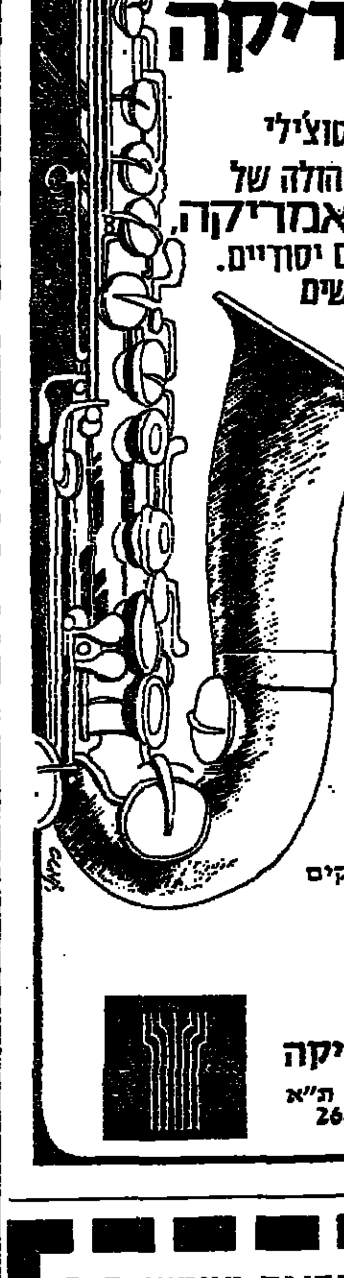

מאז נטלו לידם דני סטוצ'ילי וזאק זוק את ניהולה של מסעדת בית אמריקה, חלו במקום שינויים יסודיים. כל מי שסעד בה בחודשים האחרונים, יספר לך עליהם.

עתה הם מנהיגים שינויים נוספים

מוסיקה חרישית לריקודים

(החל מ־9 בערב) לא רק לסועדים, אלא גם למי שחפץ במשקה חם או חריף או בארוחה קלה — לאחר הקונצרט, התיאטרון או הקולנוע

פעילות רצופה

(החל מ־11 בבוקר) בטרקלין — לפגישות עסקים משך כל היום, ובאולם האכל — בשעות הצהרים והערב.

מסעדת בית אמריקה

שדרות שאול המלך 35, ת"א
הטלפון החדש: 268933

קופל נהיגה עצמית בע"מ

משרד ראשי: רח' הירקון 252, ת"א
טלפונים: 452111, 443168, 448968

מודיעה על

מכירת מכוניות

שנת ייצור 1972

פיאט 124 רגיל
פיאט 127
רנו 16 רגיל
רנו 16 אוטומטי
ווקסהול ויוה 1300
ווקסהול ויקטור סט שן
פורד אסקורט מודל 1973

בבקר פרטים נוספים נא לפנות טלפונית. אפשר לראות את המכוניות בחניון ככר דיזנגוף, ברחוב 1. יעל מכה.

מחירון PHILCO

לעולים ופטורי מס

מכונות כביסה

	מחיר בל"י *
30/W (קומט ביו)	1,850.—
50/40/W (סופר ביו)	1,934.—
60/W (אקוס ביו)	2,186.—
50/40/W (סופר ספישיל)	2,000.—
מדיח כלים	2,312.—

הספקה מהירה

מזגני אויר

12.500 קירור בלבד	1,517.—
12.500 קירור וחימום	1,729.—
20.000 קירור בלבד	1,980.—
20.000 קירור וחימום	2,144.—

הספקה תוך שבועיים

* המחירים מחושבים לפי שער 4.20 ל"י לדולר, וכוללים: מכס, הסל 25%, הוצאות עמילות מכס, הובלה לבית הלקוח, שנה אחת שרות ואחריות, הרכבה והדרכה.

שרות פילקו הוכיח אמינותו גם בימי חרום

אזהרה: כל קניה שלא אושרה ע"י „ריפלט־פילקו" לא יובאה באמצעותנו ואין אנו אחראים להתאמת הסחורה, לשרות, לביטוח ולהובלת הסחורה עד בית הלקוח.

PHILCO

מדיח כלים

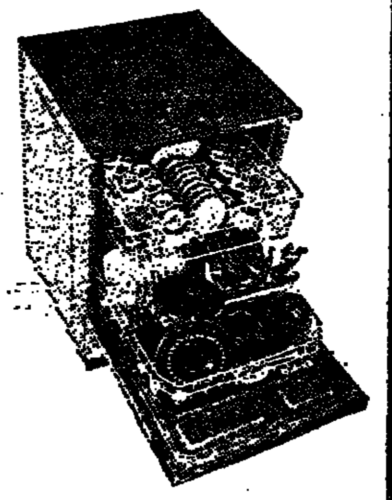

מחיר מומלץ לצרכן 3333 ל"י

- 7 תכניות אוטומטיות
- תכולה עד 14 סטים כלים
- מחזור ביו אוטומטי לחלוטין בטמפרטורה מבוקרת
- בניה פנימית מפלדת אל־חלד
- סגירת הדלת עם בטחון כפול
- ריכוך מים אוטומטי

המפעל להכשרת ילדי ישראל

הזמנה

ביום ג' 12.3.74 בשעה 12.00 בצהרים תתקיים

אספה כללית ויעשיבת ההנהלה

בביתה של הגבי רוזה פריאר, רח' רה"ה אמנו 33, שכונת קטמון, ירושלים.

על סדר היום:
1) אישור מאזן המפעל ליום 30.9.73
2) אישור התקציב לשנת הלימודים תשל"ה, תשל"ה
3) אישור הרכב ההנהלה לשנת 1974/5.

הארץ שלנו

מגיש השבוע

אימו של חייל
מבצע עקיים מוקדש לאם השנה

הלשון והאגרוף
המשק של קאסיוס קליי

עוד לא אכלנו
מתכונים ללא אפיה לילדים ולנוער.

נבחרי השנה בפופ הבינלאומי
במדור „קצב צעיר"

אסתר על הקו
בעיות ותשובות בשיחות טלפון

עירית תל־אביב—יפו
האגף לתרבות לנוער ולספורט

משרד החינוך והתרבות
המחלקה לחינוך מבוגרים

האוניברסיטה העממית

תל־אביב

החלה

ההרשמה לסמסטר ב' - תשל"ד 1973/74

במשרדנו, בבנין עירית תל־אביב, האגף לתרבות לנוער ולספורט קומה 11, חדר 1146, טלפונים: 230706 (קו ישיר), 243311 קו פנימי 275, בין השעות: 9 בבוקר עד 2 בצהריים. בבית ספר תיכון עירוני ד', רח' וייצמן 74 תל־אביב, משעה 5 אחה"צ עד 8 בערב, בימים א'—ד'.

קורסים חדשים

תנ"ך	זואולוגיה: אקולוגיה של בעלי־החיים
תורת הקבלה	ציור — מתחילים
ארכיאולוגיה	גרפיקה שימושית
מדעי המדינה	תכשיטנות
יחסי ציבור והמינהל המודרני	יסודות המשפט
תקשורת המונים	עידון נשי וטיפוח החן
בעיות נבחרות בריסטטיקה	
קולנועות ותסריטאות	

שפות לועזיות

אנגלית — צרפתית — ערבית מדוברת — רוסית — אנגלית (טקסטים — מקצועיים) — תרגום — (אנגלית — עברית — אנגלית)

קורסים מיוחדים באנגלית לקראת בחינות מיון באוניברסיטאות
המורות: ברניס סטנדר וגבריאלה חרמון
הלימודים יתקיימו שלש פעמים בשבוע בימים: א', ג', ה'.

לימודי בוקר
ציור — ערבית מדוברת — עידון נשי וטיפוח החן

הלימודים יתחילו ביום א' 10 במרץ 1974

תכנית הלימודים לכל דורש

כתיבה במכונה

תלמדו היטב ב־12 שעות בבית הספר למסחר

„רימון"

ת"א, דיזנגוף 85, טל. 281985
שיטה עיוורת פיקות ממשלתי

ירושלים

אדיסון: מעבר לנהר
אור־גיל: ימנה של בתולה
אוריון: מלכודת החופש
אורנע: הזכות לאהוב
ארנון: דקברון מס' 2
הבירה: הרוצח בתנועה השחורה
חן: נשיקת המות
ירושלים: זהר בדשא
סמדר: הליצנים
עדן: הבריחה
רון: תלף עם הרוח

חיפה

אורה: אני אוהב את גרושתי
אורדן: מאדאם איקס
אוריון: הדרקון הנמר
אורלי: רוצה להאמין
אמפיתיאטרון:
הפשיטה על הארמיה
ארמון: סמדקיה ושכה קופי
בית רוטשילד: הקצר הצרפתי
בן־אור: המקצוענים
חן: הבלונדיני עם הנעל השחורה
מוריה: כותר אירוטי
מירון: החסא
עממי: המקצץ
פאר: הקרב על החוף
רון: החליל
שביט הכרמל: הגברת במבוכות

קריות (חיפה)

אורות: כה האמר לגברת עירומה
בית העם:
ארבעה זהובים על קטיפה אפורה
היובל: קברט
ניצן קרית ים:
הבריחה מכוכב הקופים
סביון:
ארבעה זהובים על קטיפה אפורה
ספיר: כה האמר לגברת עירומה

חדרה

בן־זהר: יהלומים קורצים ברוח
חוף: מבצע נשרים

הרצליה

דוד: הלחישה מכלב
דקל: חוייו של קצין מכשפה
דגניה: הרפתקה היא הרפתקאה
היכל: אהבה נוכח קופנהגן
ג'יל: כלהבתו של בודדי

נתניה

אבהר: בעקבות קנטרברי
יביל: אל כלבדור
סמדר: בית כפר לשכב

ראשון־לציון

תפארת: המנגו האחרון בפריז

פתח־תקוה

הדר: צירלסמון בלו
היכל: פסטיבל האופריה
שלום: הבכורים לתאוה

רמת גן גבעתיים

אורדע: הספירה לאחור
אורלי: הצגה הקולנע האחרונה
ארמון: ההתבודדות
אראורים: הביגמיפס
בן־אור: קובלן
הדר: הדובדבנים הנוצצים
לילי: המזימה
רבה: דקברון 69
רמת־גן: היורש
שביט: מעבית קנטרברי

בת־ים

ארבים: הגנב כבא לסעוד
בת־ים: ליל הכלולות
כלצמאות: הפרפר הפצוע
רבת־יוכב: המנגו האחרון

חולון

ארבון: ביג כום ברוס לי
רינה: בחדה בכרך

יפו

ציון: צבאו הפרשי על גורדון

תל־אביב

אופיר: סקורפיו
אורלי: מחר אזיל דבעה
אלנבי: צ'ארלי והאריק
אורדן: סאונדר
בן־יהודה: עין העבבים
גורדון:
הבלונדיני עם הנעל השחורה
גת: פיס ושליל
דקל: קאס בלו
דרייב אין:
7.00 קובלן
9.30 „המרגלי"
הוד: הדובדבנים הנוצצים
זמיר: הזמנה לאושר
חן: הרקולס נגד קרסה
מוגרבי: המקצץ
מקסים: מה עשו לך גולגני
מרכז: אשה אירוטית
לימור: איזה בין פרומפטר
מתמיד: רצח בירח הדבש
סמדר: בנות
סינרמה: קסיבות במלכודת
סינמה: הפריץ
עדן: פרשי הסטן
פאר: איזה בין עתרת
פריז: קיד בלו
צפון: בבנעל התקירה
רמת־אביב: לילה על העיר
תכלת: האל (הד קרב)
תכר: כלה הזכיקה
תל־אביב: המרדן הגדולי

מחקר: עולי בריה"מ מרגישים בישראל יותר טוב מעולי המערב

יש בעיות בתחום קליטתם החברתית

מאת עמוס חדר
כתב "הארץ"

בשנתיים הראשונות לשהותם בארץ מדווחים עולי ברית המועצות כי מרגישים עצמם בטוב יחסית לעולים אחרים.

הם מרגישים יותר טוב מעולי המערב ומעולי אסיה־אפריקה בהרגשת השתייכות, הזדהות ישראלית ובבטחון בהשארות בארץ.

כך קובע מחקר ראשון מסוגו בדפוסי ההסתגלות של עולי בריה"מ, שבוצע על־ידי המכון לחקר חברתי שימושי לפי הזמנת האגף לתכנון ולמחקר במשרד הקליטה.

מורל ובעיות חברתיות

המחקר משתרע על 178 עבודים.

נאמר בו כי המורל הכללי של עולי בריה"מ גבוה מזה של האוכלוסיה הישראלית העירונית.

בתהליך קליטתם החברתית של עולי בריה"מ יש בעיות מיוחדות. הם נוטים יותר משאר העולים לאינטראקציה חברתית פנים קבוצתית עם עולים דוברי שפתם ומבצעים לבוא במגע חברתי עם ותיקים או עולים מארצות אחרות. כשליש מהנחקרים מרגיש שמצבו החברתי בבריה"מ היה טוב יותר מאשר בארץ.

תחום הדיור

בתחום הדיור, חיים עולי בריה"מ לאחר שנתיים בארץ בתנאים טובים יותר מאלו של עולי אסיה־אפריקה, אך פחות טובים מאלה של עולי אמריקה ומערב אירופה.

המחקר קובע, כי כשליש מהנחקרים, העובדים כעת, קיבלו מהמדינה עזרה לאיתור אפשרויות תעסוקה, הסבה מקצועית והשתלמות. שוק העבודה בישראל לא קלט 20% מאלה שהיו מועסקים בבריה"מ. לעומת זאת קלט השוק הישראלי 10% שלא עבדו בבריה"מ.

קליטה לשונית

קליטתם הלשונית של עולי בריה"מ בשנתיים הראשונות לשהותם בארץ דומה לזו של עולי המערב, אם כי נקודת הזינוק שלהם מבחינת הידע ההתחלתי בשפה נמוכה מזו של עולים אחרים.

תוך ישיבה בעגלות נכים, עובדים הנכים במרכז להכשרה מקצועית של אילן בבקבוקיים ומשתכרים למחייתם מעבודה כהגה. היום יערך בעבר הפעולות של אילן.

נדחתה ישיבת מועצת בני ברק

מאת א. קרן
כתב "הארץ"

ישיבת מועצת עיריה בני־ברק, בה נועד אמש להבחר ראש העיר — נדחתה. דחיית הישיבה באה אחרי נסיונות של הרגע האחרון למצוא לעמק השווה את חילוקי הדעות בין הגוש החרדי לבין המפד"ל — נציג איזו סיעה ייבחר כראש עיריית בני־ברק.

לדחיית הישיבה קדמו מגעים נמרצים בין סיעת המערך בעיריה, המהווה את לשון המאזנים לבין שתי הסיעות הדתיות. נציגי המערך בעיר זומנו אתמול לפגישה במרכז המפלגה. שם הוצע להם להצביע בעד מר ישראל גוטליב (מפד"ל), אולם אנשי הסניף סירבו לקבל כך.

כתר תכונס מועצת סניף מפלגת העבודה בבני־ברק כדי להכריע בעניה.

חבלה ברכוש סולל בונה בהיאחזות קליה

(ע). — שומר מחנה הבניה של סולל בונה בהיאחזות קליה ליד ים המלח, הודיע אתמול למשטרת בית לחם, כי הבחין אנשים לבושים בגדי חיילים דוברי ערבית, איימו עליו בנשק, שפכו סולר על כערבלי ביטון והעלו אותם באש.

האלמונים אמרו לשומר, לדבריו, כי יחזרו על מעשיהם ויגרמו נזקים לציוד ולבניה החדשה בהיאחזות קליה, "כל עוד לא ישלמו להם בעד האדמה שלהם".

3 חיילים נעצרו כחשודים במעשים מגונים בקטינה

(ע). — שלושה חיילים וחברם בן ה־15 נעצרו כחשודים בפרשה שהסעירה את הקהילה החרדית בבני־ברק: המשטרה מייחסת להם מעשים מגונים הילולתסכים עם קטינה בת 15 וחצי, שיתכן כי היא חולה.

מדובר בפרשה שנמשכה יותר מיום אחד ועל פני מקומות שונים בארץ, והמשטרה מבקשת לחקור ולעצור חשודים נוספים.

שופט השלום בתל אביב, מר ע. זכיר, אסר לפרסם את תפקידיהם של שלושת החיילים העצורים וכן גם את שם הנערה או פרטים העלולים לזהותה. החשוד הרביעי, הקטין, שוחרר בערבות.

בהחלטתו קבע השופט: "שמעתי היום סיפור די מחריד ומזעזע מפי בא כוח המשטרה. ברובו, מחוץ לעניין הסמים, מודים ארבעת החשודים. חייב אני לומר, כי צר לי מאד ש־4 בחורים, הנראים כבנים למשפחות הגונות, מובאים לבית המשפט בחשד למעשה כזה".

הסיגריות הכילו סמים ?

לפני בן גולל בא־כוח המשטרה את פרטי המקרה: ב־8 בפברואר, בשעות הבוקר, עברה הקטינה בדרך למקום מגוריה בקרבת תל השומר ואז פגשה את החשוד הראשון. הוא שיכנע אותה לבוא לחדר בו הוא מתגורר עם חבריו. שני החיילים החשודים אף הם בפרשה. השלושה הגישו לה אכילה ושתיה, וכאשר ביקשה ללכת לביתה בלילה, הפצירו בה להישאר עוד. הם מנעו ממנה לעשן את הסיגריות שהיו לה ואמרו לה לעשן את הסיגריות שלהם. המשטרה חוששת, כי סיגריות אלה הכילו סמים, כיון שהנערה טושטשה לחלוטין, ונשארה ללא הכרה. החשוד הראשון קיים עמה יחסים.

צילום במצבים שונים

למחרת נסעו יחד לתל־אביב והחליטו להמשיך בטיול לצפת, אולם לאחר מכן שינו את הכיוון לאילת. באו כשהצטרף חשוד נוסף, שעוד לא נעצר, והוא חייל המשרת שם. באילת היו עם הנערה החשוד הראשון ושלושה צעירים אחרים, שגם הם לא נעצרו עדיין. מישהו צילם אותם "במצבים שונים". החשוד הראשון ניסה להשיג סמים בשביל הנערה, ולבסוף צייד אותה בכדורים, שגרמו לאבדן הכרתה.

בהיב הטיולים תוך עירפול החושים של הקטינה נמשך שוב הורה לתל אביב ולתל־השומר. שם הצטרפו ליחסים האסורים שאר החשודים בפרשה.

הסבית זה כרשואין

נציג המשטרה סיפר, כי החשוד הראשון, שפגש את הנערה, מכר פרטים כלאים. בתשובה לשאלות בא כוח החשוד, עו"ד ד"ר א. רוזנברג, השיב החשוד זה בבית המשפט:

"הנערה התאהבה בי ואני בה ר' אמרתי שאתחתן איתה. היא איימה, שאם לא אתחתן לה או שאודיע להוריה על הימצאה היא תתאבד. לא הייתי כאשר שאר החברים עשו את המעשה".

החשוד השני אמר בתשובה לשאלות, כי היה קשור רק לחלק קטן של הפרשה. הוא ביקש להשתחרר בערבות. החשוד השלישי טען, כי הוא נשוי ואב לשניים, אשתו חולה והוא מבקש התחשבות במצבו.

הקטין שוחרר בערבות

החשוד הרביעי, הקטין, אמר כי עשה מה שעשה רק לאחר שוחח עם הנערה ארוכות "וראיתי שקו המחשבה שלה היה ברור. לכן אבקש להשתחרר בערבות".

שופט השלום אשר דחה קודם לכן בקשה לדון במקרה בדלתיים סגורות, הסכים לשחרר בערבות רק את הקטין, אולם קיצר את תקופת המעצר המבוקשת על־ידי המשטרה ל־8 ימים במקום 15.

יועלו תעריפי מינוי שירותי דרך וגרירת רכב

מאת סופר "הארץ" לעניני תחבורה

חברת מגור לשירותי דרך וגרירת רכב הודיעה על העלאת דמי המינוי השנתי ב־20 ל"י החל ב־15 במארס, תוך מתן אפשרות למינויים לחדש את המינוי לשנה במחיר הישן. גם מינויים חדשים שיצטרפו עד 15 במארס יהנו מהתעריף הישן.

החברה מנמקת את העלאת דמי המנוי בהתייקרויות שחלו בענף הרכב, כולל דלק, חלפים, שכר עבודה, דמי ביטוח ועוד.

עוד מציינת הנהלת החברה, כי השוואות כתן השירות על־ידי חברות דומות בחו"ל מצביעה על תודעה בלתי מספקת באחזקת רכב ישן ר־פתות אמין בחורף. ביגואר השנה נרשמו כ־8000 קריאות לשירות בגלל גשמי הזעף ומצב בלתי תקין של כלי הרכב, כנראה בגלל מחסור ב־כבונאים במוסכים. בממוצע נזקק כל מינוי לשירות אחת לשנה, בעוד ב־אירופה נזקק כל מינוי לשירות אחת לשנתיים.

שלום כהן מזהיר מפני הריסת משחטה

מאת סופר "הארץ"

באזהרה כי תהיה בעכו שפיכות דמים ואנשים יתאבדו אם תבצע עיריית עכו את כוונתה להרוס את המשחטה של יצחק בן־שושן, שנסגרה לפני 10 חודשים בצו משרד הבריאות, השמיע ראש תנועת הפנתרים השחורים, מר שלום כהן, במסיבת עתונאים בחיפה.

מר כהן אמר כי המשחטה נסגרה בצו משרד הבריאות אולם כאשר פנה האורח שנפגע למשרד הבריאות בבקשה להורות לו כה לתקן מבחינה סניטרית, הפנו אותו למועצה הדתית בעכו. במועצה הדתית טענו, שזה עניין של העיריה הרוצה להרוס את המיבנה. בעיריה אמרו לו, שכל זה שייך למשרד הבריאות. הוא הדגיש, כי מר בן שושן שכר את המקום כחוק אולם תיק המסמכים הנוגעים לכך נעלם ממשרדי המועצה הדתית, ומזכיר המועצה נתן על כך אישור בכתב.

מר כהן ציין כי בשעתו, בעקבות הפגנות מצד האיש, הציע שופט השלום, מר אמנון כרמי, הצעת פשרה שנתקבלה על־ידי ראש העיריה. על העיריה היה להבטיח תעסוקה למר בן־שושן עד שתיפתח משחטה במקום אחר בעיר, שתופעל על־ידו. והסכם לא קויים ועתה רואה ראש העיריה בהריסה המבנה עניין של יוקרה.

החוג על־שם בן־גוריון: מוטי אשכנזי מוליך שולל את הציבור

מאת סופר "הארץ" בירושלים

החוג הרעיוני על־שם דוד בן־גוריון, האשים אתמול את מוטי אשכנזי כי הוא מנצל לרעה את החוויות שעברו עליו במלחמת יום הכיפורים ומוליך שולל את הציבור. החוג קרא למוטי אשכנזי לגלות לציבור את כל העובדות הפרטים סביב לפעולתו ולמקורות הכספיים העומדים לרשותו בפעילותו זו.

הצטרפותם של חברי הכנסת אריה אליאב, יצחק בן־אהרון, חייקה גרוסמן, יוסי שריד, דב זכין ושולמית אלוני מתפרשת בהודעת החוג כמסע שמטרתו להשליט רוח של הבוסתנות בציבור, ולהכתיב מדיניות כזאת לממשלה. החוג קרא להקים ממשלת חירום לאומית והראשי מפלגת העבודה להתעלות כדי להשתחרר מפלגתיים צרים.

פטנט שהמציא עובד התעשיה האווירית מנע תקלות בבטיחות הטיסה

מאת עמוס חדר
סופר "הארץ"

פטנט שהמציא ראש צוות בענף מטוסי סילון בתעשיה האווירית, מר יוסף מזכור, מנע תקלות חמורות בבטיחות הטיסה ופגיעה במערכת ההידראולית של מטוס הסקייהוק. ההמצאה היא מהדק, שיש להוסיפו לדופן המטוס. מהדק זה מרחיק את צינור היניקה הראשי מכבלי מערכת ההיגוי של המטוס ומונע את כרסומו. בחיל האוויר ניתנה הוראה להתקין מהדקים כאלה בכל דגמי הסקייהוק. בכאון שוקים, המטוס על כך, מוסיף שהעובד קיבל שי מראש אגף שיפוץ מטוסים.

מנע נפילת מטוס פיהון

מר רחמים בן־שלוש, העובד בענף סילון בתעשיה האווירית מנע ברוב תושייתו אסון שעמד להתרחש במוסך של הענף. לצורך עבודה מסוימת הרימו עובדים מנוע סילון באמצעות עגורן־כבל נייד. בעגורן חלה תקלה; הכבל השתחרר. כתוצאה מכך החל לרדת המנוע. הפעולה לוותה בסיבובים מהירים של ידית ההפעלה, שחבטה במפעיל. מר בן־שלוש, שהבחין במתרחש חש במהירות אל העגורן, הושיט ועצר את הידית. כך נמנעה פגיעה בשני עובדים שהיו במקום הריסת המנוע הגדול. מר בן־שלוש קיבל על כך פרס מטעם הועדה הארצית לבטיחות ולגהות.

3 ניחשו 13 בטוטו

3 משתתפים, שניחשו 13 תוצאות נכונות במחזור מס' 17 של הטוטו, מתחלקים בפרס הראשון, וכל אחד מהם יקבל 68,000 ל"י בערך.

בפרס השני מתחלקים 26 משתתפים שניחשו 12 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל 3,900 ל"י בערך.

בפרס השלישי מתחלקים 386 משתתפים שניחשו 11 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל 260 ל"י בערך.

בפרס הרביעי מתחלקים 3,285 משתתפים שניחשו 10 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל 31 ל"י בערך.

ההכנסה במחזור מס' 17 הגיעה ל־1,221,195 ל"י, ולפרסים הופרשו 512,902 ל"י.

המינימום לפרס הראשון במחזור מס' 18 הוא 225,000 ל"י והמינימום לכלל הפרסים הוא 500,000 ל"י.

לתושבי ירושלים

נוכח שיפור מצב הרכב, תופסק החל מיום 22.2.74 האספקה המשותפת של סולר ונפט להסקה ביתית, והחל מתאריך זה מתבקשים הצרכנים להזמין אספקה במישרין, בחברות הנפט.

בהזדמנות זו הננו מתנצלים על הקשיים שהיו באספקה בחדשים האחרונים, קשיים שנבעו מסיבות בלתי תלויות בנו, ושהזמן גרמן.

פז ירושלים — **דלק** ירושלים — **סונול** ירושלים

תקום ממשלת אחדות לאומית

קריאה אל המפלגה הדתית הלאומית

מדינת ישראל זקוקה עתה לממשלה לאומית חזקה, שתוכל לעמוד מול לחצים לניתוק יהודה, שומרון, הגולן וסיני מעל המדינה.

המערך מסרב להקים ממשלת אחדות לאומית — כי ממשלה כזאת עשויה לעכב את תהליכי הנסיגה. אבל בה־בשעה הוא מנסה לצרף לממשלתו המצומצמת את המפלגה הדתית הלאומית, אשר התחייבה לא להשתתף בממשלה שתיטוש את יהודה ושומרון, נחלת אבותינו.

שר־החוץ הכריז כי ישראל נכונה לוותר על רובם של יהודה ושומרון. האם תוכל המפד"ל להשתתף בממשלה שזאת היא מדיניותה המוצהרת? האם תוכל המפד"ל לוותר על השתתפות הליכוד בהנהגת האומה, בשעה שגורל יהודה ושומרון והגולן נתון להכרעה?

העם זקוק לאחדות לאומית בשעה זו ורוצה בה — אל תיתן המפד"ל ידה לסילוף רצון זה.

אנו קוראים למפד"ל לא להצטרף לשום ממשלה, אלא לממשלת אחדות לאומית שתוציא את המדינה מן המועקה, את הציבור מן הדיכאון, את הכלכלה מן האנרכיה, תעורר התלהבות ברחבי העם ותפגין בפני העולם את עמדתה הנחרצת של מדינת ישראל לעמוד על זכויותיה — בחתירה לביטחון ולשלום של אמת.

התנועה למען ארץ ישראל השלמה

אגוד ערים לשרותי כבאות „אזור אילון"
ת.ד. 160 רמלה — טל' 965555

מכרז מס' 1/74

לתוספת קומה ב' לבנין תחנת כיבוי

האגוד מכריז בזה על קבלת הצעות מקבלנים מורשים לבנית קומה ב' בבנין קיים בתחנת הכיבוי. רשאים להשתתף במכרז זה רק „קבלנים רשומים" לעבודה, נשוא המכרז בהתאם לחוק רשום קבלנים לעבודה הנדסה בנאית תשכ"ט—1969 ותקנותיו.

את התכניות, הפרטים, תנאי המכרז, טופסי הצעות האחרים אפשר לקבל במשרדי האגוד תמורת תשלום של 200.— ל"י אשר לא מוחזרת.

קבלן רשום הנ"ל המכוון להשתתף במכרז זה יגיש לאגוד הצעת מחירים בשני עותקים על גבי הטפסים שהומצאו לו וישלח אותם בדואר רשום במעטפת ההצעה שנמסרה לו לפי הכתובת: אגוד ערים לשרותי כבאות „אילון" ת.ד. 160 רמלה מכרז מס' 1/74, לא יאוחר מיום 12.3.74. הצעה שתישא חותמת דואר עם תאריך מאוחר יותר לא תבוא לדיון.

על המציע לצרף אישור מתאים על רישומו וסיווגו, אחרת לא תדון ועדת המכרזים בהצעתו.

על מגיש ההצעה לצרף ערבות בנקאית בשעור של 5% מערך ההצעה לתקופה של 3 חדשים להבטחת קיום ההצעה.

אין האגוד מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה אחרת.

ד. רווזנברג, יו"ר האגוד

17.2.74

ההסתדרות הציונית העולמית
מושב הועד הפועל הציוני

ירושלים, כ"ו — כ"ט בשבט תשל"ד — 18 — 21 בפברואר 1974

ישיבת הפתיחה

היום, יום שני, כ"ו בשבט תשל"ד (18.2.1974) בבנייני האומה, בשעה 8.00 בערב

סדר היום

דברי פתיחה —
יו"ר הועד הפועל הציוני, מר יצחק נבון

דבר נשיא המדינה

אזכרה לאריה פינקוס ז"ל — חבר ההנהלה, מר מרדכי בר־און

הרצאה יו"ר ההנהלה בפועל, מר אריה דולצין
על אתגרי התנועה הציונית בימי מבחן

הקהל מתבקש להגיע לאולם עד לשעה 7.45
אוטובוסים יעמדו לרשות הקהל בתום הישיבה.

עירית אשקלון

מכרז פומבי מס' 3/74

לבנין שרותים, משאבות ביוב, ציוד המשאבות וקו סניקה בחוף ברנע אשקלון

עירית אשקלון מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים שונים לבצוע העבודה הנ"ל.

בדבר פרטים וטפסי המכרז תמורת סך 50.— ל"י נא לפנות לרכז המכרזים, בחדר מס' 208.

המעונין להשתתף במכרז זה יגיש לעיריה הצעת מחירים בהתאם לתנאי המכרז ב־2 עותקים על גבי הטפסים המקוריים שהומצאו לו וישלח אותם בדואר רשום בלבד במעטפה סגורה לפי הכתובת: „עירית אשקלון, עבור מכרז מס' 3/74", לא יאוחר מ־26.2.74.

על מגיש ההצעה לצרף ערבות בנקאית או המחאה בנקאית לטובת העיריה, או אם מגיעים לו כספים מהעיריה, לצרף ב־2 עותקים הוראה בלתי חוזרת לעיריה כאושרת ע"י הגזברות להקפיא כספים המגיעים לו מהעיריה, בשעור של 5% מערך ההצעה לכשך 3 חדשים מתאריך הגשת ההצעה ועד לחתימת החוזה, אחרת לא תדון הועדה בהצעה. על מגיש ההצעה להגיש לעיריה אישור תעודת רשום בהתאם לחוק רשום קבלנים בעבודה הנדסה בנאיות, תשכ"ט.

סיור קבלנים יצא מבניין העיריה בתאריך 19.2.74 בשעה 10.00.

העיריה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא ושומרת הזכות להפחית או להגדיל היקף העבודה לפי ראות עיניה.

אהרון הייבי, ראש העיריה

אשקלון, 10.2.1974

האגודה למען החייל בישראל
מרחב תיכון
סניף תל־אביב—יפו

ביום ראשון 24.2.74 בבית השריון
רחוב לוחמי גליפולי 51, יד אליהו, תל־אביב

יתקיים בזאר (שוק מציאות)

של פריטים שונים מאיכות מעולה הכוללים תוצרת חוץ:

בגדי נשים — תמונות
בגדי ילדים — ספרים

עבודות יד שונות מעבודותם של חברי קבוץ „חפצי־בה"

הפתעות

הבזאר יהיה פתוח בשעות:
מ־9.00 בבוקר עד 9.00 בלילה

כל ההכנסות הינן קודש לפעולות הועד למען החייל, סניף תל־אביב—יפו.

בנק לפתוח ולמשכנתאות לישראל בע"מ

חברת בת של

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

תמצית מצב העסקים ליום 31.12.1973

	31.12.1972 ל"י	31.12.1973 ל"י
הלוואות למשתכנים ואחרים	254,541,973	312,400,489
פקדונות אצל החשב הכללי ובבנקים	123,229,086	204,504,203
השקעות	4,827,380	5,824,244
בנקים, חייבים ויתרות חובה	17,791,611	33,886,820
רכוש קבוע	1,323,160	1,365,272
	401,713,210	557,981,028

	31.12.1972 ל"י	31.12.1973 ל"י
הון וקרנות	25,008,935	36,397,721
אגרות חוב	200,923,272	307,569,572
פקדונות למתן הלוואות	172,711,432	208,133,948
חשבונות אחרים	3,069,571	5,879,787
	401,713,210	557,981,028

הרשות לקביעת זכאות לתגמולים לאסירי ציון ובני משפחות הרוגי מלכות

ביוזמת המשרד לקליטת העליה נחתם הסכם בין הסוכנות היהודית והבטוח הלאומי להסדר מתן תגמולים לאסירי ציון ובני משפחות הרוגי מלכות.

יהודי שנאסר בתקופה כלשהי מאז קום המדינה עקב או באשמת פעילות ציונית בארצות בהן פעילות זו אסורה או היה במאסר במועד קום המדינה, או

יהודי שנעצר בתקופה כלשהי מאז קום המדינה בארץ אויב בשל פעילותו הציונית; או עקב האיבה שבין אותה ארץ אויב לבין ישראל והיה במעצר במשך תקופה של 6 חודשים לפחות או לקה בנכות של 10% לפחות תוך תקופת מעצרו;

וכן בן משפחה של יהודי שהוצא להורג או עונה למוות מתוך ליקה כאז הוקמה מדינת ישראל, בגלל זיקתו לישראל,

המעונין בהכרה כאסיר ציון או כבן משפחה של הרוג מלכות לצורך קבלת תגמולים בהתאם להסדר האמור, יפנה בבקשה בכתב להכרה כאסיר, בצירוף הפרטים הנוגעים לעניין, (שם, כתובת, נסיבות ומקום המאסר והנכות) לפי הכתובת —

„הרשות לקביעת זכאות לתגמולים לאסירי ציון ובני משפחות הרוגי מלכות ת"ד 13061 ירושלים".

מי שיוכר על ידי הרשות, כאסיר, יקבל תגמולים בהתאם להסדר אם ייקבע כנכה בשל 10% נכות לפחות או כמצויין לפי תנאי ההסדר.

תוקף ההסדר מיום 1.4.73.

המבקש להנות מן ההסדר מתחילת תקפו, מתבקש לפנות לרשות עד יום 31.3.74.

קבלנים ובונים קובלים על גניבת חומרי בניין

המשטרה: הרכוש באתרי הבניה — מופקר

מאת אלעזר לוין, סופר "הארץ" לעניני כלכלה

גל גניבות של חומרי בניין פשט בחודשים האחרונים באתרי הבנייה בכל רחבי הארץ — מסרו קבלנים ובונים.

הדברים אושרו על ידי מקורות רשמיים במשטרת ישראל, המדגישים, כי המשטרה מתייחסת בחומרה להופעה זו.

מקורות הקבלנים המשטרה כי אחד מסרו כי תופעת הגניבות מחייבה באחרונה, מכמה סיבות: ההתייקרות המהירה בחומרי בניין הופכת את הגניבה לאטרקטיבית כבחינת הזיקוי הכספי; באתרים רבים הפסקה הבנייה בתקופת החירום הדבר הקל על הגניבות; באתרים אחרים אין שומרים, או שבאתר גדול יש שומר אחד בלבד.

לפעמים קשה לנעול

הגנבים מתרכזים בגניבת חומרי אינסטלציה, כגון כיורים וברזים, וכן חומרים שמחיריהם האמירו מאד באחרונה, כגון עץ לנגרות וכלים קטנים ויקרים. רק חלק מהקבלנים מקפידים לנעול את הציוד במחסנים בתוך הבניין, ולעתים אין אפשרות מעשית לנעול את הציוד. חומרים רבים ויקרים כגון עץ והרסינה, נערמים בתוך האתר כמעט ללא כל פיקוח ושמירה, ומקורות המשטרה אומרים כי למעשה מופקר רכוש זה ואין פשוט מלגנוב בשעות הלילה או בשבת. לא קשה גם לגנוב כיורים ואינסטלציות אחרות גם כאשר הם מורכבים בתוך הדירות.

סיורי המשטרה יוגברו

משטרת ישראל קיימה באחרונה מגעים עם ארגוני הקבלנים, ושני הצדדים מחפשים דרכים להגביר את שמירת הציוד. בין היתר מציעים לקבלנים להקפיד בכל האפשר על נעילת הציוד והחומרים במחסנים במקום שיהיו להם מפתחות מיוחדים. נראה גם שהמשטרה תגביר את הסיורים הנעים בקרבת האתרים המועדים לגניבה.

סוחרי המכולת נגד שיטות התחשיב של מס הכנסה

לשנות את שיטת תחשיב מס־הכנסה בענף המכולת ולהפלות את מתח הרווחים בענף — תבעה מועצת המכולת שליד האיגוד הארצי למסחר בישראל, אשר נתכנסה אמש לאסיפת חירום בתל־אביב.

מזכיר האיגוד מר יעקב ישראלי ומרכז הענף מר נתן קיסלר, הסבירו כי לפי שיטת התחשיב הקיימת מחשבים פקידי השומה את אחוזי הרווח של הסוחר לפי המחזור. אולם בעוד שהמחזור בענף המכולת גדל בצורה ניכרת — עקב ביטול הסובסידיות והעלאת המחירים — הרי ירדו אחוזי הרווח של הסוחר.

הם אמרו, כי בעוד שלפי חישוב משרד המסחר והתעשיה מרוויח סוחר המכולת 8% — 6% על מוצרים שהוא מוכר, הרי לפי תחשיב מס־הכנסה מגיעים רווחיו ל־12% — 11% למכולת בשכונות ו־15% — 13% לחנות במרכז.

הסוחרים דורשים לשנות את שיטת התחשיב לפי המחזור ולהעבירה על בסיס מתח הרווחים הקיים.

המועצה לתרבות ולאמנות תשתתף בפרוייקט שירת א. צ. גרינברג

המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות, שליד משרד החינוך והתרבות תשתתף בביצוע פרוייקט מיוחד שיוקדש לשירתו של אורי צבי גרינברג, אשר יבוצע ביוזמה של המדרשה הלאומית. ועדת־המשנה של מדור הספרות של המועצה החליטה להקציב לפרוייקט זה 12,000 ל"י.

בנוסף להחלטה על ההשתתפות בפרוייקט זה, החליטה הועדה על מתן מענקים להתפנות מעבודה לשם כתיבה. בין מקבלי מילגות אלה: ז'קלין כהנוב, אורציון ברתנא, אהוד בן־עזר, יצחק אורפז ומתי מגד.

הערב — משחק פרידה עם כדורגלני הרטה ברלין

מאת סופר "הארץ"

קבוצת הכדורגל המערב גרמנית הרטה ברלין, שנוצחה בשבוע שעבר 1:3 על ידי מכבי תל־אביב, תקיים הערב את משחק הפרידה שלה בישראל נגד הפועל תל־אביב. התחרות הבינלאומית תהיה לאור זרקורים באיצטדיון בלומפילד ביפו ותחל בשעה 6.

להרכב הפועל תל־אביב ישוב, לאחר היעדרות של שנתיים, הכדורגלן רוני קלדרון, שחזר באחרונה מהולנד. כן תחוזק הקבוצה על ידי גדעון דמתי משמשון ועל־ידי אהוד בן־טובים, מבני יהודה.

הרטה והפועל תל־אביב נפרדו לפני שנים אחדות בתיקו 1:1 בעת ביקור הקבוצה הישראלית בברלין.

הצעה חדשה של ארג'ס

הנהלת מועדון הכדורגל הרומני ארג'ס, שהודיעה בסוף השבוע על דחיית ביקור הקבוצה בישראל ב־19 בפברואר (מחר), העבירה אתמול הצעה חדשה, שלפיה תהיה הקבוצה מוכנה לבוא לישראל ב־8 באפריל. ההצעה הרומנית החדשה תידון בהקדם.

הוקטנו מחירי הדלק לאניות בנמלי ישראל

מאת סופר "הארץ" בחיפה

מחירי הדלק לתדלוק אניות בנמלי הארץ הוזלו בסוף השבוע שעבר, זו לראשונה מאז דצמבר אשתקד, עת הועלו המחירים בבת אחת פי שניים ויותר.

מחיר המזוט לאניות (דלק כבד) הדלק העיקרי שמשתמשים בו לתדלוק אניות ירד מ־120 דולר הטונה ל־100 דולר (לפני ההתייקרות האחרונה שחלה ב־9 בדצמבר 1973, היה המחיר 47.5 דולר הטונה).

מחיר הסולר (גאז אויל) החל בסוף השבוע שעבר מ־220 דולר הטונה ל־160 דולר הטונה (לפני ההתייקרות האחרונה היה המחיר 110 דולר הטונה).

את הדלק לאניות מוכרת (מיצאת) חברה שהוקמה במשותף על־ידי שלוש חברות הדלק (פז, סונול ודלק) ובתי הזיקוק.

עצרת זכרון לאבא הלל סילבר

(ע). ביקורת על חוסר חזון ואומץ לב במנהיגות המדינה נשמעו אמש בבית ציוני אמריקה בתל־אביב בפי מנהיגי המפלגה הליבראלית וההסתדרות הציונית של ארה"ב, בעצרת זכרון שנערכה במלאת עשר שנים לפטירתו של ד"ר אבא הלל סילבר, כי שהיה מנהיג התנועה הציונית בארה"ב בעת המאבק להקמת המדינה. נאמו ח"כ אלימלך רימלט ומר אריה דולצ'ין.

מבקש ממבקר המדינה לחקור את איכות הבניה בשכונות נוה־יעקב וגילה

מאת סופר "הארץ"

סגן ראש עיריית ירושלים יהושע מצא פנה אתמול למבקר המדינה בבקשה לחקור את איכות הבניה בשכונות נוה יעקב וגילה, שמעבר לקו הירוק בירושלים. בשכונות אלו התגלו, כזכור, דליפות חמורות של מים בעשרות דירות.

ראש עיריית ירושלים וסגנו החליטו אתמול לפנות לממשלה בבקשה לכסות את ההתייקרויות בשירותי העירייה בתחומי החינוך, הסעד, בריאות ותרבות, כדי להימנע מהכבדת נטל המיסים העירוניים.

תיירים מאנגליה מסיירים בחיפה

מאת סופר "הארץ"

האניה הבריטית נואסה עם כ־1400 נוסעים, בהם יותר מ־100 תלמידי בתי־ספר תיכוניים באנגליה, העורכים סיור בנמלי הים התיכון, ביקרה אתמול בחיפה.

כהור עומדת לבוא לנמל חיפה אניית הנוסעים האיטלקית, מספיה. בכך תחדש האניה את קו הנוסעים היחידי הקבוע לישראל, שנפסק מאז מלחמת יום הכיפורים. לקראת חידוש תנועת התיירות, משפצים בנמל את אולם הנוסעים, ששימש באחרונה כמחסן סחורות.

יעניקו מילגות ללימוד נגינה בכלים מזרחיים

קרן שרה לאמנים צעירים, מפעל המילגות של קרן התרבות אמריקה—ישראל, הכריזה על מילגות ללימודים ולהשתלמות בחו"ל לשנת 1974/75 לתלמידים בכל תחומי האמנויות.

כמו כן תערוך הקרן מבחנים לקבלת מילגות ללימוד נגינה בארץ בכלים מזרחיים כגון: עוד, קאנון, נאי, חמירה בנוסח מזרחי. המועד האחרון להגשת הבקשות הוא ה־10 במארס 1974. פרטים וטפסי הרשמה ניתן לקבל בקרן התרבות אמריקה—ישראל, רח' אלנבי 32 תל־אביב.

המדינה חייבת לשלם פיצויים על ניתוח כריתת שד

הניתוח בוצע בשל טעות באבחנה רפואית

(ע). בית המשפט המחוזי בחיפה חייב ביום א' את מדינת ישראל בתשלום 115 אלף ל"י פיצויי נזיקין, לאשה בת 36, אם לשלושה ילדים, שבגופה בוצע ניתוח כריתת שד כתוצאה מטעות באבחנה רפואית.

השופט ה. כבור קבע בפסק הדין, כי לאחר עיון בעדויות הגיע למסקנה, שלא היה יסוד סביר לקביעה שנמצא על באוחרה בבדיקה שקדמה לניתוח כריתת השד, שבוצע בבית־החולים הממשלתי בנהריה ביולי 1970.

השופט אמר כי היה לכל היותר יסוד לקביעה אפשרות של חשד לממאירות ולכן לא היה יסוד למתן תשובה חיובית לביצוע הניתוח. תשובה זו היא שהביאה להחלטה לכריתת השד. במהלך המשפט העידו מומחים פתולוגים בעלי שם.

השופט ציין, כי קשה להבין איזו הבדיקה היתה לרעה, שאין לגלות לתובעת את כל האמת בהקדם האפשרי, לאחר שנודע דבר הטעות.

היה רצוי כי משרד הבריאות יתן את דעתו לשאלה זו, ויקבע בירור עם המוסדות המוסמכים של הרופאים, כדי שיהיו הנחיות ברורות לרופאים כיצד לנהוג במקרים כגון אלה, קבע השופט.

יצוין, כי לאחר הניתוח הועברה האשה לטיפול המחלקה האונקולוגית בבית החולים רמב"ם וקיבלה שם הקרנות.

רובינשטיין ומנדרמן בראש החברה לישראל ב'

מאת אלעזר לוין, סופר "הארץ" לעניני כלכלה

הקבלן אהרון רובינשטיין ובעל מלון סמואל בתל־אביב, הגרשב מנדרמן, נבחרו אמש לבני יו"ר של החברה לישראל ב', לאחר יום דיונים ארוך של כל בעלי המניות בחברה, שנערך בתל אביב.

המתמודדים נבחרו בועדה להסקציה, שבה חברים היו רובינשטיין, אריה פילץ, ראש עירית ראשון לציון, הבניה ביבשטיין, ומר שמעון הורה, נציג קבוצת רוטנברג. כן נבחרו ועדות לכספים, לגיוס הון ולפרסום. הוועדות נבחרו לאחר דיונים ממושכים.

בחוגים נמסר, כי עד כה גייסו בעלי המניות 25 מליון דולר. הועלו כמה אלטרנטיבות לקביעת היעד לתקופה הקרובה — השגת 50 מיליון דולר או יעד צנוע יותר של 30 מיליון דולר.

בישיבה נמסר אגב, כי החברה קיבלה כבר הצעות להשקיע בשלושה פרוייקטים: לקנות את בנק הספנות מהממשלה; להרחיב את בנה את מפעלי ניר הדרה (בעלי המפעל הם גם בעלי מניות בחברה לישראל ב'); להשתתף במיכון הקמתו של כפצל הבלט הרביעי.

נבחרו ראשי מועצות קרית שמונה, חצור הגלילית ונצרת עילית

מאת סופר "הארץ" בצפון

אברהם אלוני, נציג הרשימה המקומית אהרים לבנן קרית שמונה נבחר אתמול לראשות המועצה המקומית בקולות 7 מתוך 11 חברי המועצה.

בחצור הגלילית נבחר ראש כר־עבה הדש, רפי אדרעי איש המערך.

כראש מועצה נצרת עילית נבחר אתמול ראש המועצה היוצא, מר מרדכי אלון.

תובע נציב תלונות אחראי בפני מועצת העיריה בחיפה

מאת סופר "הארץ" בחיפה

נציג ליכוד במועצת עירית חיפה, מר זאב כץ, ביקש אתמול במכתב לראש העירייה מר יוסף אלמוגי להעלות על סדר היום בישיבת המועצה הקרובה את עניין מינויו של אומבודסמן (נציב תלונות) שעובד להתפנות, בהתאם להבטחות ערב בחירות של הפועל. מר כץ תובע כי האומבודסמן יהיה אחראי בפני מועצת העיריה ולא רק בפני ראש העירייה.

מאיר גוטסמן מונה משנה למנכ"ל עלית־הנוער

מר מאיר גוטסמן — סגן מנכ"ל עלית־הנוער ומנהל אגף לחינוך והדרכה במחלקה זו, נתמנה כמשנה למנהל הכללי של המחלקה לעלית ילדים ונוער של הסוכנות היהודית.

ח. ה. בן־ששון — ראש המכון למדעי היהדות

פרופ' חיים הלל בן־ששון נתמנה לראש המכון ללימודי היהדות באוניברסיטה העברית בירושלים. לפניו כיהן כראש המכון פרופ' אפרים אורבך.

מר משה שפבר נבחר אמש לכהונה נוספת כמזכיר מועצת הפועלים לפועלי הבנייה, — מוסר סופר "הארץ" בבוק זה.

למשפחת פוקס

אתכם באבלכם הכבד
בהלקח מכם ראש המשפחה

שלמה פוקס
ז"ל

הנהלת המפעל וחבר העובדים
"ליקה" עפולה יארן בע"מ

יקירנו

יוסף גן

איננו

הלויה התקיימה אתמול 17.2.74
השבעה בבית גן רח' סוקולוב 86 תל־אביב

המתאבלים:
אשתו: יפה גן
בנו וכלתו: משה ורבקה גן
בתו וחתנו: עליזה ויהודה ולנר
הנכדים: אייל, רויטל, רועי,
ליאורה, רני, קרן

ליפה גן
משה גן וב"ב
עליזה ולנר וב"ב

משתתפים באבלכם במות אביכם היקר

יוסף גן ז"ל

צבי אילן וב"ב

בצער עמוק אנו מודיעים על פטירתה של
אמנו אחותנו וסבתנו היקרה

אידנה (רבקה) אפשטיין
(לבית גבירה)

נלקחה מאתנו ללא עת בשנת 54 לחייה, אחרי מחלה ממושכת.
הלויה תתקיים מחר יום שלישי כ"ז בשבט תשל"ד (19.2.74)
בשעה 11.30 מבית חולים רמב"ם בחיפה.
אוטובוס יצא בשעה 11.00 מרחוב אבן סינא 7 חיפה.

מתאבלים:
בעלה — ד"ר אפשטיין מיכאל מריאן
בנותיה — חוה הרעקין לידר — ניו יורק
דינה לאוריאל רוזנבל — רחובות
בנה — אדם ויפה אפשטיין — חיפה
אחיה — איתמר ואסתר גבירה — צופית
אחותה — חנה ואדוארד כהן — טורונטו

נא להמנע מבקורי תנחומים.

הננו מודיעים בצער על פטירת יקירנו

מתתיהו מרמרי

הלויה תתקיים מחר, יום שלישי, כ"ז בשבט תשל"ד
(19.2.74)
על השעה המדויקת והמקום נא להתקשר בטלפון 459715
נא להמנע מבקורי תנחומים

אשתו נחמה
בתו תמר
חתנו ד"ר דוד פינס
נכדיו אהוד ועמית
והמשפחה

במלאת שלוש שנים לפטירתו של יקירנו

משה רוזנוסר ז"ל

תערך אזכרה ביום רביעי, כ"ח בשבט תשל"ד (20.2.74)
בבית העלמין הצבאי בכפר־סבא בשעה 4.00 אחה"צ

המשפחה

ליעקב ציטרום

השתתפותנו הכנה בצערך
על מות אשתך

טובה ז"ל

סולכור
חברה לשיווק וקניות בע"מ

לרפי פוקס

תנחומי הכנים
במות **אביך**

בני גולדשטיין
מנהל המפעל

לחברנו רפי פוקס

תנחומינו במות

אביך

מפעלי טכסטיל בית שאן — נצרת בע"מ
ההנהלה וצבור העובדים
נצרת עלית

אזכרה וגילוי מצבה
של

שמחה בבה ז"ל

תתקיים ביום שלישי, כ"ז בשבט תשל"ד, 19.2.74
בבית הקברות בנחלת יצחק
נפגשים ליד השער בשעה 16.00

המשפחה

תודתנו לכל מנחמינו

במלאות שלושים לפטירת בעלי, אבינו וסבנו היקר

טוביה גובקין ז"ל

בריסק — בואנוס איירס

תערך אזכרה וגלוי מצבה על קברו בבית העלמין בחולון,
מחר, יום שלישי, כ"ז שבט תשל"ד 19.2.74
בשעה 3.30 אחה"צ.
נפגשים ליד השער החדש של בית העלמין.

תודתנו נתונה בזה לכל מנחמינו
המשפחה

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

נתן גרינברג ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו וגלוי המצבה
ביום רביעי כ"ח בשבט תשל"ד 20.2.74
בשעה 2.00 אחה"צ בבית־העלמין בקרית־שאול.
נפגשים ע"י השער

תודתנו נתונה לכל מנחמינו.

המשפחה

במלאות שלוש שנים לפטירת

גבנסקי (גבעון) צבי ז"ל

תתקיים אזכרה לזכרו
ביום רביעי, כ"ח בשבט תשל"ד, (20.2.74)
בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול
נפגשים ליד השער

המשפחה

במלאת שנה לפטירת יקירנו

שמואל האוזר ז"ל

נעלה לקברו בבית העלמין הישן
ביום רביעי כ"ח בשבט תשל"ד (20.2.74) בשעה 3.00 אחה"צ
מוקירי זכרו נפגשים ליד השער הראשי.

המשפחה

ליושב ראש מועצת המנהלים והמנכ"ל הסנה

החבר מ. נוסבוים

אנו משתתפים בצערך על מות גיסתך

אולה (זיוה) ז"ל

בית "הסנה"

לאלחנן קליין ומשפחתו

אתכם באבלכם
בנפול בנכם

סרן יוסי קליין ז"ל

בית "מקורות"

למנהלנו היקר

אלחנן קליין ובני משפחתו

השתתפותנו הכנה באבלכם
בנפול בנכם

סרן יוסי קליין הי"ד

עובדי בר
ישראל-אמריקה לבניה בע"מ

ללאה ואלחנן קליין

היקרים

עמכם באבל בנפול בנכם

סרן יוסי הי"ד

במלחמת יום הכיפורים

יהודית וקלמן פורת

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של

רחל שנבל ז"ל

אלמנת ר' ישראל שנבל ז"ל

הלויה תצא **היום** יום שני כ"ו בשבט תשל"ד (18.2.74)
בשעה 15.00 מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 תל אביב
לבית־העלמין בקרית שאול.

המשפחה המתאבלת

ביום שלישי, ד' אדר תשל"ד (26.2.74) בשעה 9.15 בערב
בבית העם בבאר־טוביה
נתייחד עם זכרם של בנינו־חברינו
שנפלו במלחמת יום הכיפורים

מוטי (מרדכי) בן־יצחק
מולה (שמואל) הרמתי

המפקדים מתבקשים לשחרר את חייליהם לערב זה
חבריהם לנשק ומוקירי זכרם מוזמנים

האזכרה להברנו

חגי קוהל

תתקיים לפי בקשת המשפחה בתאריך מאוחר יותר

המשפחות
ומושב באר־טוביה

במלאת שלוש שנים לפטירת
בעלי, אבינו, אחינו וסבנו היקר

משה גליקמן ז"ל

תתקיים **אזכרה** ביום רביעי, כ"ח בשבט תשל"ד (20.2.74)
בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין דיזנגוף
קרובים, ידידים ומוקירי זכרו מוזמנים

המשפחה

על פטירת חבר וידיד

דני סודנסקי ז"ל

אבלים

עובדים וחברים
"מצפה טורס"
חיפה

לדניס טורס בע"מ

עמכם באבלכם
במות מנהלכם

דניאל סודנסקי ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

ארקיע
קוי תעופה בישראל בע"מ

התאחדות סוכני נסיעות ותיירות בישראל
אגוד סוכני תיירות

אבלים על מותו ללא עת של חברנו

דניאל סודנסקי ז"ל

ומשתתפים באבלן הכבד של המשפחה
והחברות דניס־טורס ופרופר נסיעות

ל"דניס טורס"

אנו משתתפים באבלכם על מות מנהלכם

מר דני סודנסקי ז"ל

ומביעים תנחומינו לבני המשפחה

"אגד תיור"

משרד התיירות

מביע תנחומים
על מות מנכ"ל "דניס־טורס"

דניאל סודנסקי ז"ל

ומשתתף באבל המשפחה

לדבורה, איתן ואביגדור

קבלו נא את רגשי השתתפותנו הכנים באבלכם הכבד
בהלקח מכם הבעל, האב וידידנו היקר

דניאל סודנסקי ז"ל

ד. זיבצקי ומשפחתו
ד. זיבצקי, סוכנות לבטוח בע"ב

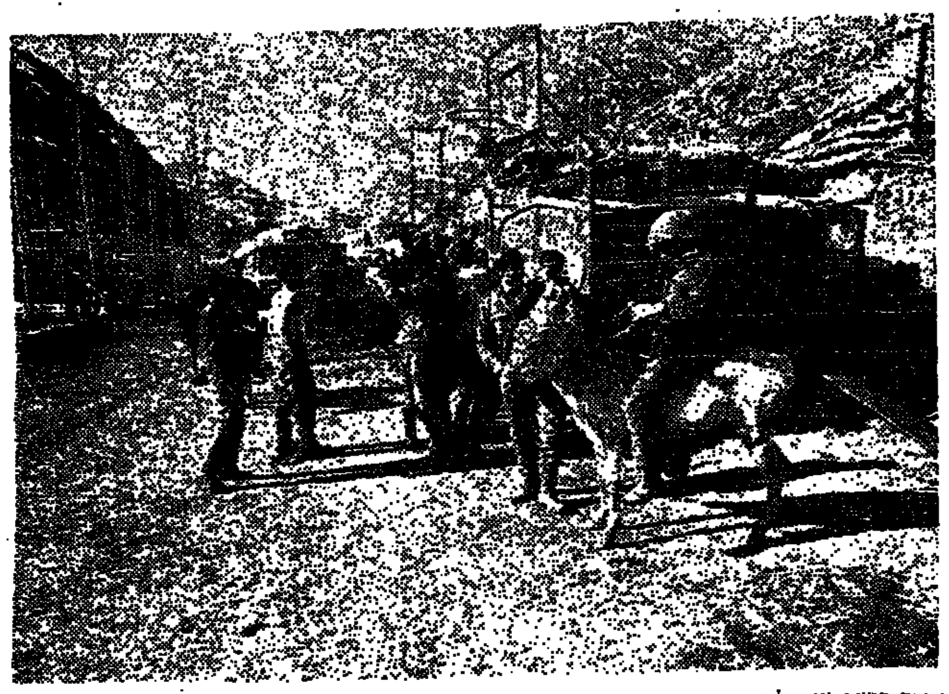

(צילום: אורין קרן)

מוניות השירות בתל־אביב נתבעו לעבוד גם בלילה

דן ואגד נדרשו להאריך את שעות הפעלת הקווים

מאת סופר „הארץ" לענייני תחבורה

סגן ראש העיריה הממונה על אגף התנועה בעיריית תל־אביב, מר דוד שיפמן, זימן אליו את ראשי ארגון המוניות בעיר ותבע מהם להפעיל מוניות־שירות בשעות הלילה, כשאין מופעלת התחבורה הציבורית.

מר שיפמן פנה לפני כן להנהלות אגד ודן ותבע מהן להפעיל את התחבורה גם בשעות הלילה. כיום מופעלים רוב הקווים עד 8 או 10 בלילה בלבד, וזאת בעקבות המחסור בנהגים. בעקבות המשבר, כי על אף התוכניות להפעיל לפחות חלק מן הקווים עד שעה מאוחרת יותר, אין הדבר ניתן לביצוע מאחר שהנהגים עובדים 12 שעות ביממה, והזמנה איסוגטים על ידי צה"ל שיבכה כל הכנה לנסיעה בנושא זה.

עמדת ארגון המוניות

מר שיפמן ביקש מארגון המוניות להפעיל מוניות־שירות בקווים 11, 12, 25 ו־5, וכן הציע ליצור קו חדש שיסובב את העיר, החל מרחוב מרמורק לאורך אבן־גבירול, עד ליד נורדאו, לבן־יהודה, אלנבי עד אחד־העם ומשם חזרה למרמורק. הכוונה שקו זה יאסוף נוסעים שאין להם התחבורה אחרי השעה 8 או 10 בלילה.

נציגי ארגון המוניות הביעו נכונות עקרונית להפעיל שירות זה, אך היתנו זאת בהסכמה משרד התחבורה.

מר שיפמן ציין אתמול, בשיחה ל„הארץ", כי לא יתכן לשתק את העיר בשעות הלילה, ובמיוחד התהייה על הפסקת התחבורה מן העיר לפריפריה, כגון ראשון־לציון, רחובות, לוד־רמלה, הרצליה וכדומה.

חשש להתנגשויות

הוא ציין, כי ידוע לו שהפעלת מוניות־שירות עלולה להביא לידי התנגשות עם הנהלות אגד ודן, אך לדבריו הפעלת התחבורה כלשהי בשעות הלילה היא חיונית. אשר לחששות כי הפעלת מוניות־שירות בשעות הלילה עלולה להביא להגבהה, טען מר שיפמן כי ניתן למנוע את ההגבהה כאשר התחבורה הציבורית תפעל כסידרה גם בשעות הלילה, ולא יתכן שלא לפתור בעיה כה חמורה רק בגלל חששות.

ועדה תחליט כה־כוב

עוד מסר מר שיפמן, כי תוקם ועדה מצומצמת מורכבת מנציגי אגד ודן, המשטרה, משרד התחבורה, העיריה וארגון המוניות, כדי „להחליט מה טוב לתל־אביב בתחום התחבורה", תוך שיתוף ראש העיריה בהחלטות. הועדה תדון בדרכים להקל על מצוקת התחבורה הציבורית בעיר, וכן על דרכי הפעלת מוניות־שירות בשעות הלילה.

מאיץ קווי למלחמה בסרטן יופעל ברמב"ם

באביב 1975 יופעל לראשונה בארץ, במרכז האונקולוגי של בית־החולים רמב"ם בחיפה, המאיץ הקווי. מאיץ זה הוא מהמכשירים הקרינה החדישים ביותר לטיפול בסרטן. יתרונותיו על פני המכשירים הקיימים הם רבים, ביניהם יש לציין:

✶ הודות לעוצמתו הרבה ניתן לטפל באמצעותו בגידולים עמוקים ביותר קלות ויעילות.

✶ גבולות שדה הקרינה חדים יותר לכן יש פחות פגיעה ברקמות הסמוכות לגידול.

✶ זמן הטיפול בכל חולה קצר יותר מאשר במכשירים אחרים, דבר המקל על החולה, ומאפשר טיפול במספר רב יותר של חולים ביום.

✶ אין צורך להחליף את מקור הקרינה לעתים מזומנות (כשם שצריך למשל לעשות במכשיר הקובלט). החישוב של ממדי ההפעלה של המכשיר מבחינת כמות הקרינה עצמה ומשך הפעלתה, ייעשו על ידי מחשב.

המכשיר, שמחירו 1,500,000 ל"י נרכש באנגליה על ידי האגודה למלחמה בסרטן ויגיע לארץ בתחילת השנה הבאה. משרד הבריאות קיבל על עצמו להקים את המבנה המיוחד הדרוש למכשיר (עם קירות בידוד עבים ביותר) וכן את אחזקת היחידה כולה לאחר הפעלתה.

עם הפעלת המכשיר, תצטרף ישראל אל המדינות המתקדמות ביותר בעולם, בכל הכרוך למיכשור חדיש להקרנת גידולים סרטניים.

יום ללא אזעקות במשקי הגולן

מאת יהודה אריאל, סופר „הארץ"

אתמול שוב היתה הגזרה חופשית יחסית בגולן, ועד שעות אחר־הצהריים לא היה צורך להוריד את האוכלוסיה במשקים למקלטים. בימים שלפני כן היו מדי פעם אזעקות, שלא איפשרו חיים תקינים ועבודה כסדרה בחצר ובשדות. הרי זו הקלה לאנשי המשקים, אך במקום הקדמים עדיין שרר קצת מתח לקראת אפשרות של פתיחת אש כבד הסורים.

באחד הקיבוצים מקיימים עתה חודש הסרט הטוב. שהיים עד שלוש פעמים בשבוע מציגים סרט, המפיג קצת את המתח בקרב החברים. גם ביהור המשקים ממשיכים בפעולות תרבות הרגילות כולל הרצאות בערבים בעוד שהילדים לנים כולם במקלטים.

המליאה של ויצ"ו

בישיבת מליאת התרום של ויצו שנתקיימה ביום ששי האחרון, הוחלט בין היתר על הקמת תנועת עולות של ויצ"ו. כן הוחלט להתחיל בתכנון בית־נופש למשפחות נפגעי צה"ל, בו תוכלנה אמהות לבלות חופשה עם ילדיהן.

כלל ופרט

נשיא המדינה, הפרופ' אפרים קציר, קיבל אתמול את חברי הכנסת זבולון המר ויהודה בן־מאיר, את חה"כ ד"ר צבי ורהפטיג וחה"כ אברהם שפירא. כן קיבל משלחת מהפדרציה הציונית בהונגריה ומשלחת ויצ"ו מבריטניה.

שר החוץ מר אבא אבן, הרצה אמש בפני קבוצה של אורחים מהפדרציה הציונית הקנדית.

מר פדרמן בלוקסבורג נבחר בימים אלה לתפקיד ראש עיריית מנצ'סטר. מר בלוקסבורג הוא נכדו של מר מרדכי גהל, מנכ"ל חברת דובק.

הגיעו לישראל

מר ארנסט בנדה נשיא בית המשפט הפדרלי לעניני חוקה של גרמניה המערבית — כאורח בוה.

✶ ביום שישי, 17.2.74, התקיים בבית הירפא בתל־אביב טכס הכנסתו בבריתו של אבי"ה לנכדו של הפרופסור משה בן־זאב ורעיתו — בן לצביה ומנחם זיבה. בטקס נכחו ראש עיריית תל־אביב, חברי כנסת ואנשי ציבור.

אסותא - בית חולים אליש"ע - פרטי

נולדו ל: —

ליאה ויהודה פלי — בן

שלה ויוסף מזרחי — בת

שיה וצבים פלקין — בן

חדוה ושאול בריצן — בת

שושנה ושמעון לב — בת

אסתר ועמוס לוי — בן

עליה ויואב עלוה — בת

הסידה והביב הדיר — בת

אסתר ויהודה פריד — בת

הנה ומרדכי אמנהדהו — בן

Botschaft der Bundesrepublik Deutschland

Kulturzentrum

פרופסור

הרמן ס. גונדרסהיימר

ירצה על

מסיאס גראנוולד

הרקע לאקספרסיוניזם בגרמניה.

חיפה

בית הרופא

שדרות הכרמל 2

21.2.74

בשעה 5 אחה"צ

תל־אביב

מרכז התרבות

כפר מלכי ישראל 19

23.2.74

בשעה 7.30 בערב

ההרצאה תורכה בגרמנית

בליווי שקופיות.

הזמנת מקומות ללא תשלום

טל' 03—231370

אילן

איגוד ישראלי לילדים נפגעים

תכנית שידורים לקראת

מצעד הפרוטות 1974

18.2.74 יום שני

היום — 18.2.74 בטלויזיה

בשעה 19.30 על פעולות „אילן" בכפרי המיעוטים

✶

בגל הקל

בשעה 10.05 „כאן בבית" על כשון יום לילדים נפגעים קשה

✶

בגל הקל

בשעה 12.05 „ממקצב יהבי" על שיקום מקצועי של נפגעים

✶

בגל הקל

בשעה 18.40 „יום בספורט" על פעולות ספורט ב„אילן"

✶

בטלויזיה הלימודית על פעולות „אילן"

✶

במהדורות וביומני החדשות בשפה הבוגרת

✶

בגל הקל

במשך כל שעות היום פניות אישיות אל הצבור מפי יו"ר מטה המצעד מר דוד שפרן, הנה מרון, מל מרדכי, חנוך גאון ויו"ר מועצת התלמידים, דוד פיינגבלט.

אם אתה לא תעזור איש לא יעזור

הודעה לציבור הנוסעים בשרותי „דן"

„כרטיסיות נוער" בהנחה של 50% ממחיר הנסיעה יימכרו החל מיום שלישי 19.2.74 במקומות המכירה הבאים:

קיוסק רבינזון רח' חובבי־ציון פתח־תקוה

קופת „דן" בתחנה־המרכזית פתח־תקוה

קופת „דן" בתחנה־המרכזית תל־אביב

קופה למכירת כרטיסיות רח' ארלוזורוב 17 תל־אביב

זוכנות עתיד — התחנה המרכזית תל־אביב

תחנות הפצה נוספות יפורסמו בימים הקרובים

הנהלת „דן"

בכל יום ששי

חידון סטלים*

במוסף השבועי של הארץ

פרס ראשון:

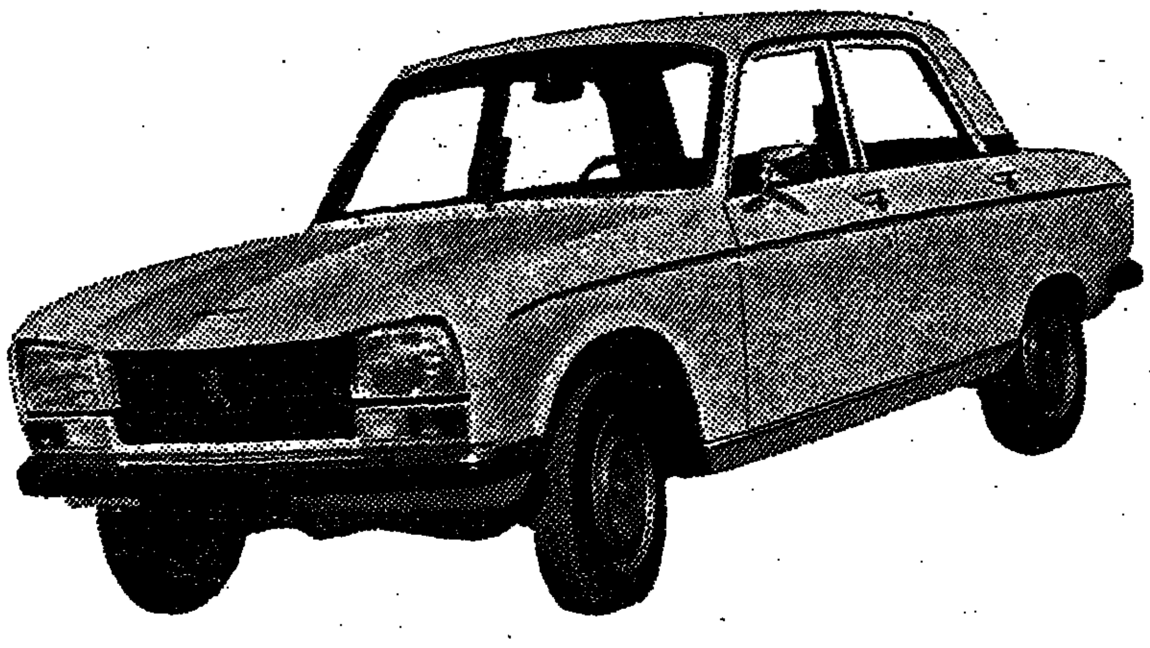

המכונית החדישה פיג'ו 304 דגם 1974 כולל מסים

פיג'ו האריה שבתחבורה

המפיץ הבלעדי: דוד לובינסקי בע"מ, תל־אביב, רח' שמשון 14, טל' 4–44

פרס שני

שטיח dura - השטיח הנמכר ביותר באירופה בגודל 15 מ"ר

לפי בחירת הזוכה מהמלאי הקיים ✶ בהתאם לדרישות הזוכה: מקיר לקיר או במידות רגילות

מתנת דורא שיווק שטיחים בע"מ, רחוב בן־יהודה 192 תל־אביב, טל' 229452

מזגן אויר אלקטרה

דגם MEP—100

מקרר־ענק תדיראן

בעל מנגנון להפשרה אוטומטית־תקופתית

מיוצר מחומרי אל־חלד ומוגן מפני חלודה,

יוצר קור לח לשמירה על טריות המזון

מקלט טלויזיה תדיראן

דגם T-248

תנור אפיה ובישול

הכמל + גז (דגם 41)

התנור המתנקה בעצמו

מתנת תנורי שביט

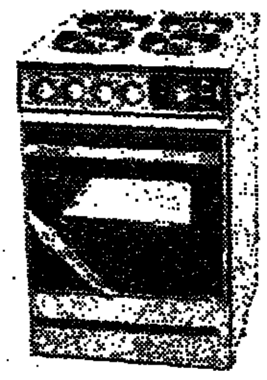

מכונת־כביסה סינגר

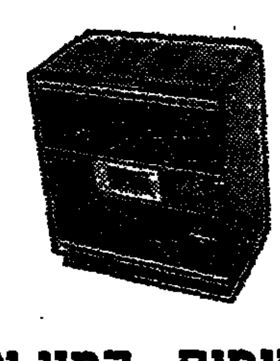

תנור חימום - קמין אטמור

קולט־אדים ZOPPAZ / אל־בן

מפלדת אל־חלד. בלי ארובה מצויד בפילטר סופג שומן הניתן לרחיצה ובפילטר פחם הפועל ע"י הנפת אויר חוזרת וסיבובית

BROTHER

מכונת־תפירה ברדר

תנור אפיה ובישול

הכמל + גז

דגם אפולו

מתנת סופרגז

10 חולצות גיבה בעיצוב גדעון אוברזון | 10 בגדי־ים תוצרת דיוה

2 קונבקטורים (מוליחום) תוצרת דימפלקס אנגליה

עם התרמוסטט האלקטרוני הבלעדי

מתנת מ.ס. קולטון בע"מ

3 טבעות עתיקות עם יהלומים מתנת קאשי Kashi

עוגב EKO ELECTRONIC ORGAN

מתנת המזרח הרחוק (סכנתרים) בע"מ

ת.ד. 1582 חיפה

6 עוגבים קטנים MINI ELECTRONIC ORGANS

מתנת יבואני הסכנתר היפני המעולה

ת.ד. 1582 חיפה

20 חבילות־שי ממבחר תכשירי־הקסם Natural Wonder לטיפול ואיפור אופנתי

✶ מיטה זוגית מעץ אורן תוצרת בלום (עם מזרונים) מתנת בימ"ס ג א נ ז

ירושלים ✶ שולחן ו־4 כסאות מאלומיניום מתנת פרימה ✶ 5 זוגות נעלי גברות מתנת נעלי רוזי ✶ גיטרה „ריקרדו"

מתנת חלילית ✶ 2 מצלמות „ביג־שות" תוצרת פולארויד, מתנת ליאון דגון ✶ 25 חבילות־שי של כרמל מזרחי

✶ מבחר מוצרי בלו־בנד תלמה: 15 חבילות־שי

פיג'ו
איכות·בטיחות·שרות

304

PEUGEOT

המעסיקים מוכנים לשלם תוספת יוקר של 6% בתנאי שיוארכו הסכמי העבודה

הועדה המרכזת של ההסתדרות אישרה הסכם תוספת היוקר בתנאי שתחול על 3 הסקטורים

מאת מרדכי צבי

סופר „הארץ" לענייני כלכלה

נשיאות התעשיינים הודיעה אתמול על נכונותה לשלם מיד תוספת יוקר בשיעור 6% בתנאי שההסתדרות תסכים להאריך את הסכמי השכר לשנה אחת. עמדה זו אושרה גם ע"י לשכת התיאום של ארגוני המעסיקים.

בישיבת הנשיאות שהתכנסה אתמול מסר יו"ר ועדת העבודה, דב יעקובוביץ, דו"ח על מהלך הבירורים עם ההסתדרות. צויין כי בפגישה שנתקיימה ביום ה' שעבר הודיע לידיה המחלקה לאיגוד מקצועי מר אוריאל אברהמוביץ, כי המעסיקים יסכימו לשלם ביד מיקדמה בשיעור 6% ע"ח תוספת היוקר אם ההסתדרות תסכים להוהים על הארכת הסכמי העבודה לשנה אחת. אולם בציגי ההסתדרות דחו תנאי זה מכל וכל וטענו כי את המיקדמה בשיעור 6% יש לשלם מיד, כפי שנהגה הממשלה. בישיבת הנשיאות צויינו הדוברים כי ההסתדרות גילתה עד כה גישה נוקשה והיא המעכבת את תשלום תוספת היוקר. צויין כי אין אפשרות להכנן את היצוא הוי־יצוא כל עוד קיים חוסר בהירות לגבי תביעות השכר במשק. בשיאות התעשיינים קראה להסתדרות לגשת מיד להארכת ההסכמים כדי לאפשר תכנון המשק ולא לעכב בעד תשלום תוספת היוקר לעובדים.

עמדת המעסיקים תימסר לנציגי ההסתדרות בפגישה שתתקיים בימים הקרובים.

תנאי ההסתדרות

הועדה המרכזת של ההסתדרות סיכמה בהערכה, ואישרה אתמול את גמר הבירורים לפיצויי התייקרות, החל מ־1 בפברואר, לעובדים השכירים ולשכבות משכורת הכנסה ומשפחות ברוכות ילדים, לרבות מקבלי קיצבאות מהביטוח הלאומי, — כפי שהתנהל בשבועיים האחרונים בין צוות מחברי הועדה המרכזת לבין שר האוצר, נמסר אמש בהודעה לעיתונות.

מזכיר ההסתדרות, מר ירוחם משל, אמר כי צוות ההסתדרותי שניהל את הבירור פעל להשגת פיצוי באותו (ומירבי במציאות הנתונה), לשכבות השכירים ולשכבות מעוטות ההכנסה, בשל צמצום הסובסידיות המביאות על 12 מוצרים בסיסיים והתחבורה הציבורית.

להלן הודיע, כי ההסכם עם הממשלה בדבר תשלום מיקדמת תוספת היוקר בשיעור של 6% החל מ־1 בפברואר, חייב לחול על שלושת הסקטורים: הממלכתי, הציבורי וההסתדרותי, וכן על הסקטור הפרטי. אם לא יושג הסכם בין המחלקה לאיגוד מקצועי עם המעסיקים הפרטיים בנדון, הרי שהועדה המרכזת תוזמן לדיון מיוחד בנושא זה, שכן „החשיבות בהסדרי תשלום המיקדמה תלוי במהירות הביצוע", אמר משל.

מחאה על הצתת מוסדות נוצריים

מאת סופר „הארץ"

המועצה המאוחדת של הקהילות הנוצריות בישראל פרסמה אמש גילוי דעת המביע זעזוע וצער על הצתת שלושה מוסדות נוצריים בירושלים בשבוע שעבר.

בגילוי הדעת מציין עם זאת הבעת של אהדה והצעות לעזרה למוסדות המוצתים על ידי גורמים ישראליים שונים, במיוחד מדי קולק.

גם הוועד הבינדתי פרסם אמש הודעה בגנות הצתות המוסדות הנוצריים.

קולק מגנה

ראש עיריית ירושלים מר טדי קולק גינה אתמול בחריפות את מעשה ההצתה בעיר העתיקה ואמר שלא באפשר שישרפו בירושלים ספרי קודש יהודיים. מר קולק הוסיף, שהוא מתנגד לאלימות והיות מכל צד שהוא.

פרסי מחקר ע"ש מיכאל לנדאו חולקו אתמול בבית מפעל הפיס בתל־אביב לד"ר איתמר רבינוביץ מהחוג להיסטוריה של המזרח התיכון ומכון שילוח באוניברסיטת תל־אביב ולשלושה סטודנטים באוניברסיטה זו.

3000 מפגינים הזדהו עם תביעת אשכנזי לפיטורי דיין

הפגנות בעד דיין ונגד בר־לב משכו קהל מועט

מאת כתבי „הארץ"

כשלושת אלפים איש (לפי אומדן המשטרה) התאספו אתמול מול משרד ראש הממשלה בירושלים כדי להזדהות עם מוטי אשכנזי בהפגנה שערך למען התפטרותו של משה דיין ממשרד הבטחון.

בין המפגינים נראו נשים וילדים, משפחות שכולות ומספר קטן של קצינים וחיילים במדים.

שלטים רבים

המפגינים נשאו שלטים רבים שקראו: „דיינו בדיין", „לית דין וכי יש דיין", „המטבח לפח, כולנו אשכנזים". המפגינים שעמדו את דבריו של אשכנזי שעמד על גבעה מול משרד ראש הממשלה, מיקרופון בידו והוא מוקף בידידים ותומכים.

את עיקר דבריו, שלא ארכו יותר מרבע שעה, הקדיש אשכנזי להתלבטות עם גיבוקי האחרונים של שר הבטחון שבהם הסביר, מדוע איננו מתפטר.

הנימוקים העיקריים

הנימוקים העיקריים בדברי אשכנזי היו כי התביעה לסלק את כי שנכשל בתפקידו אינה חלה על דיין בלבד... אך אמביך בה גם לאחר „שדרישתי" היתה... דיין בראשות משרד הבטחון — אמר אשכנזי — היה ביכולתו לקבוע את מדיניות הבטחון ולהכשיר את צה"ל להיות האמצעי היעיל ביותר להבטחה בטחון המדינה. המלחמה הוכיחה כי דיין לא צעד בהדיכוה הנפקיד.

הוא הוסיף כי יהדה אגרנט חוקרת רק קצת מצומצם של נסיבות המלחמה. מדיניות בטחון וקביעת עדיפויות אינה בתחום סמכויותה. ליין היה מצדם ציבורי לתפקידו. הוא לא עמד בכך ועליו להחזיר את המנדט — חרף האמון שאני רוחש לועדה אגרנט קיים חשש כי מסקנותיה לא יפורסמו. — יתכן כי במלחמה אמנם ניצחנו, אך כלחמות בהולים לא כדי לנצח אלא כדי להשיג יעד מדיני ובכך נכשלנו. העובדה שדיין לא הסתובב במלחמה אינה קנה מידה מספיק להערכת יכולתו כשר הבטחון.

לקהל אמר אשכנזי כי הגיעה העת לשנות את יחסי האמון הבימשל. הגיע הזמן שאנשי הציבור של יחדלו מלנהוג בפרס ככר מאר דלים באחוזה פרטית. האזרחים חייבים להתעור להצטרבות גדולה יותר בחיי המדינה ולהשפעה על איכות החיים בה. אשכנזי קרא לאסוף מאה אלף חתימות ועוד אחת כדי להניע את דיין לפרוש.

יוצאים לבנין הכנסת

בתום דבריו יצא אשכנזי, כשהוא מלווה במפגינים, לבנין הכנסת על מנת למסור לחברים מכתבים בהם הם נתבעים לקרוא לראש הממשלה להזיל את עקרון האחריות המיניסטריאלית על שר הבטחון. החיילים נקראו למנוע קולם ממשלה בה יכהן דיין כשר הבטחון. החיילים ושומרי בניין הכנסת הסבירו למפגינים כי אתמול היה הבית נעול. לפיכך החליט אשכנזי לשוב לכנסת היום.

עשרות מפגינים שנשארו ברחבה מול משרד ראש הממשלה קידמו בקריאות גנאי ללא אבחנת עדים ופקידים בכירים שיצאו אותה שעה מלשכת הממשלה. („הנה העבריינים יוצאים מהאניה הטובעת").

הפגנות נגד אשכנזי ובר־לב

בעת הפגנה מוטי אשכנזי ניצב בסמוך אליו מר דב גולדשטיין מראש פינה שהפגין נגדו. נסיונותיו לדבר נחקלו בקריאות כתאה מצד המפגינים.

ליד אשכנזי הפגין אתמול שוב סרן (מיל.) אסא קדמוני, המוחה נגד השר בר־לב ותפיסתו הבטחונית. קדמוני טוען, כי בר־לב הביא את הפוליטיזציה לצה"ל, ותפיסתו הבטחונית היא שהיתה בעוכרי הצבא. הוא סבור כי מיקוד המחאה נגד דיין מחטיא את המטרה משום שבר־לב הוא המועמד הריאלי לרשת את בקומו אם אמנם יתפטר ואז, לדברי קדמוני, יהיה האסון גדול יותר. נודע כי השר בר־לב הזמין את קדמוני לשיחה בסוף השבוע שעבר.

סופר „הארץ" בצפון מוסיף: חברי משקים רבים בצפון הארץ, בעיקר ממשקי הקיבוץ הארצי, נסעו אתמול בצורה מאורגנת לירושלים, כדי לקחת חלק בהפגנת הסולידריות במאבקו של סרן (מיל.) מוטי אשכנזי, נגד שר הבטחון. כן נודע על מסע להתחתמה על עצומה המביעה תמיכה בדרישתו של מוטי אשכנזי להתפטרות שר דיין.

מינהל הדלק ישיב מחר על התביעה להכפלת העמלה של בעלי התחנות

מאת סופר „הארץ" לענייני תחבורה

בתום הדיונים על תביעת ארגון הסוכנים ובעלי התחנות הדלק להכפיל את העמלה על מכירת הדלק, בעקבות הכפלת מחירי הדלק, הודיע אתמול מנהל מינהל הדלק בדיאצר, מר שמעון גלבע, כי תוך יומיים יתן את תשובת המינהל על כך.

בפגישה אתמול לדיון בתביעת בעלי תחנות הדלק, שהיתה הסוערת במספר ובמבוכה כשעתיים וחצי, השתתפו כל מנהלי חברות הדלק, ונציגות מורחבת של ארגון בעלי התחנות. יועץ הממשלה לענייני משק הדלק במדינה, הד"ר צבי דינשטיין, להשתתף בכמה הישיבות האחרונות, בצדו אתמול מן הישיבה בגלל שהיה מכעסהות. אולם סוכם כי מינהל הדלק יתן בתביעות דיהן, כאמור, את תשובתו ביום ג'. ארגון הסוכנים ובעלי התחנות הרע בע הכפלת העמלה בהתחשב בהוצאות הנוספות הכרוכות בגידול ההחזור הכספי עקב האמרת מחירי הדלק, וכן ביטול הקיצוץ באשראי להתחנות ולסוכנים לגבי נפט וסולר מ־22 ל־12 יום, תוך הודעה חד־צדדית מצד חברות הדלק. חברות הדלק ומינהל הדלק הציעו לארגון הגדלת העמלה ב־15% בלבד בהתאם להסכם עמו בדבר הצמדת העמלה לכדד יוקר המחיה, תוך הקדמת ההעלאה מיולי לינואר השנה. כן הביעו נכונות לדון בתוספת מיוחדת עקב הגידול בהוצאות הצפויות להנהגה. הארגון דוחה הצעה זו.

דובר עיריית חיפה מגיב על ביקורת סיעת האופוזיציה

מאת סופר „הארץ" בחיפה

בתגובה לפרסום הידיעה על הסתייגות חברי האופוזיציה בחיפה מהוצאת כספים לשיפוץ לשכת ראש העיריה מסר אתמול דובר העיריה מר יעקב בתגלו כי בחדר ראש העיר הוכנסו שולחן עבודה, כמה כורסאות בציפוי פלסטי לקבל אורחים ולא כורסאות מעור, מפכים ובטיה מקיר לקיר.

חדר הישיבות, אמר מר בתגלו, הותקן ושופץ כדי לאפשר לחברי הנהלת העיריה והעוזהיה לקיים ישיבות בתנאי נוחות מינימליים.

בחדרו של סגן ראש העיריה נערכו שיפוצים קלים והתכנסו רהיטים שהיכהו אותו במשרדו הקודם. שני חברי המועצה, ד"ר דב לאופר ומר האב כן, יודעים כי במשך 25 השנים האחרונות לא נערכו שיפוצים בחדרים האלה. מערכת הטלפונים היא עוד מתקופת המנדט והיה הכרח להתקין קשר פנימי של טלפון רב־קווי בשביל ייעול העבודה. שיפוץ זה אין לו קשר עם לשכת ראש העיריה, סיים מר בתגלו.

הרוגה ו־13 פצועות בתאונת דרכים

מאת סופר „הארץ" בעמק

רחל צבינן (21) מעפולה נהרגה אור ליום אתמול כאשר מכונית כנדר מסוג פולקסואגן שבה נסעה עם 13 נערות אחרות מעפולה, התנגשה עם משאית שחנתה באמצע הכביש ללא אורות הנית.

ההרוגה והנערות הפצועות הועברו לבית־החולים המרכזי בעפולה, ונהג המשאית נעצר לחקירה.

רוב הפצועות קיבלו טיפול ועזבו אתמול את בית־החולים. ומצב הרבאושפזות מוגדר כבינוני את הדעת ואין סכנה נשקפת לחייהן. הנערות חזרו מטיול.

מגעים לרכישת כור גרעיני לייצור חשמל

(ע). חברת החשמל הודיעה לאנרגיה גרעינית החלה במגעים ראשונים עם ספקים של כורים אטומיים באירופה ובארה"ב כדי לרכוש כור גרעיני לייצור חשמל. הכוונה לרכוש כור גרעיני, שיספק כ־20 אחוז מתצרוכת החשמל של ישראל ושהפעלתו תחל בראשית שנת 1982.

נדחתה ישיבת מועצת עיריית נתניה

(ע). ישיבת מועצת עיריית נתניה, שנקבעה להתקיים אתמול, נדחתה ליום ה'.

ראש העיריה, מר בן עמי, הורה למזכיר העיריה לכלול הזמנות לישיבה שעל סדר היום שלה בחירת ראש עיריה, במלא מקומו וסגניו. למרות דחיית הישיבה, שלפי החוק היתה צריכה להתקיים אתמול, לא יעדרו יותר נציגי הקואליציה החדשה בעיריה ולא יבקשו להקדים את הישיבה.

אלמונים שדדו במוצאי־שבת 6000 ל"י וכ־60 דינרים ירדניים מדהבי בורקה, בן 69, מבית לחם.

צים ★★★★★★★

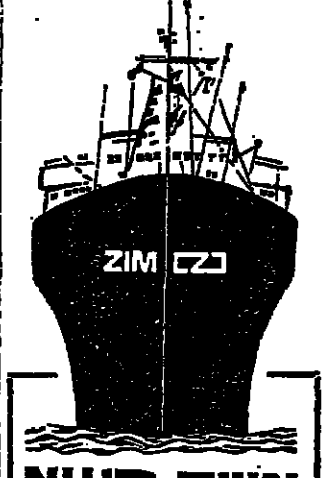

אניות משא צפויות:

לנמל חיפה

17.2	MINERVA II
18.2	K. ENTERPRISE
19.2	SALZBURG
19.2	ארנה
19.2	MINHO

לנמל אשדוד

17.2	SALZBURG
20.2	MINHO

נתון לשינוי ללא הודעה מוקדמת

„צים" חברת השיט הישראלית בע"מ

הסוכנים הכלליים
מ. דיזנגוף ושות' בע"מ

יבוא באופנה
חליפות מובחרות
לגברים ולגברות
שנידמן
3 קומות של אופנה
דיזנגוף 128, ת"א

הערב בטלוויזיה

משדר שירות בנושא הבטיחות בדרכים:

„הקדם חגורה למכה"

מטעם
משרד התחבורה
והמועצה הלאומית
למניעת תאונות
הפקה:
שירות הסרטים הישראלי

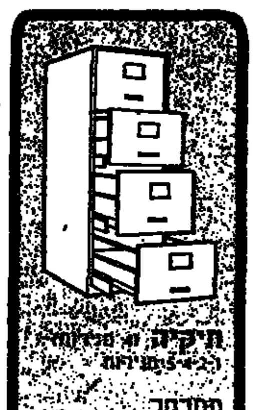

תיקיה ... 5 ...
מכונות
רהיטי מתכת
משרדיים
של
הארגז

הכל בכל בלוח
בלוח הכפול
ראה עמודים 13, 14
הלוח הכפול

נגנבה מכונית פריוקוף 1300 לבנה — מספר ...
636—269
המוצא הישר מתבקש להודיע על מקום המצאה לטל. 057—72791
או לתחנת המשטרה הקרובה, ויבוא על שכרו.

השבוע לוטו

בהגרלה 07/74

זכו בפרס הראשון

3 משתתפים וכל אחד יקבל סך של

כ־*100,000 ל"י

היום המועד האחרון
למסירת טפסי הלוטו

* כפוף לערעורים

בר שפר
BARSHEFER

חברה לבנין והשקעות בע"מ

מציעה לבעל עסק
שטח מסחרי בבנין חדש

חנות
בגודל כ־120 מ"ר

אולם
בגודל כ־140 מ"ר

אפשרות לחבור החנות והאולם
לשטח כולל של

כ־260 מ"ר

ברח' דיזנגוף 224

(ע"י רח' ארלוזורוב)

פרטים וייעוץ במשרדנו:
ברשפר בע"מ, רח' אבן־גבירול 100 תל־אביב
טלפון 241184 - שעות 8—13; 16—19

לחברנו
סרן ד"ר אברהם מרש

אתך באבלך הכבד

במות אביך ז"ל

מפקד יחידת ד.צ. 2596
וד.צ. 2633
וחבריך

אנו מודים למנחמינו
ביגוננו הכבד
על מותו של יקירנו

בן־ציון קאודרס ז"ל

המשפחה

לקברניט אשר גרסון

השתתפותנו הכנה באבלך הכבד על מות

אביך ז"ל

ההנהלה ועובדי
חברת „ארקיע"

הננו מבכים את מותו של עובדנו המסור והנאמן
הוותיק בעובדי המפעל

מנחם גרסון ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה האבלה

הנהלת חברת „ליבר" בע"מ
משה ליבר

לגב' יוכבד רוזנבלט ומשפחתה

משתתפים בצערכם על מות

אברהם רוזנבלט ז"ל

מנהל כללי של חברת „שקף"

משפחת אברהם רפאל

אנו משתתפים בצער
גב' יוכבד רוזנבלט ומשפחתה

במות

אברהם רוזנבלט ז"ל

מנהל כללי של חברת „שקף"

משפחת דרנגר אריה
מהנהלת „שקף"

אנו אבלים על מות המנהל הכללי
של חברת „שקף"

אברהם רוזנבלט ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

ועד עובדי „שקף"

למשפחת מנדלסברג

אתכם באבלכם
בנפול יקירכם

רס"ן משה ויתקין הי"ד

משפחת קרם

לידידנו
סימה ושמואל מנדלסברג וב"ב

בנפול יקירם

רס"ן משה ויתקין הי"ד

נ י ח ו מ י ם
כי יתן ולא תוסיפו לדאבה עוד

יהודית וחיים קוסובסקי שחור וב"ב

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל
הפקולטה להנדסה חקלאית

משתתפת באבל המשפחה בנפול

אבינועם להב ז"ל

(לבקוביץ)

בוגר מחזור תשכ"ו

לגב' יפת יונה

אתך אנו באבלך הכבד במות בעליך

בעלך ז"ל

הנגיד ועובדי בנק ישראל

לד"ר א. קובץ

מתתפים בצערך על מות

בנך ז"ל

המרכז לגילוי ומעקב לגידולים
וצוות הגידולים ליד ביה"ח
„דונולו" יפו.

למשפחת וקלין

אתכם באבלכם הכבד בנפול בנכם היקר

אשר

בעת מילוי תפקידו

מפקדי וחיילי דואר צבאי 2737

ליעקב ציטרון ומשפחתו

אתכם באבלכם הכבד על מות

הרעיה — האם

מ. א. פלדות ורשת בע"מ
אלי מרגליות ומשפחתו

להלל ביזמן ומשפחתו

תנחומינו הכנים על מות

האם ז"ל

עובדי מחסן מרכזי
„אגד"

למשפחת בן־דוד

אתכם באבלכם במות יקירתכם

אסתר הי"ד

דיירי בית אופנהיימר 14
רמת־אביב

בית התינוקות ויצ"ו בית הכרם ירושלים

משתתפים בצערה של האחות

חוה מרינוב

במות עליה אביה

אנו מודיעים בצער על פטירת חברנו

אלישיב הופמן ז"ל

הלויה היום, יום שני כ"ו בשבט תשל"ד, 18.2.74
בשעה 14.30 בדגניה א'

המשפחה
וקבוצת דגניה א'

במלאת שלושים לפטירת

אחותי, אמנו וסבתנו היקרה, והאהובה הבלתי נשכחת

טובה רוטמן ז"ל

בת שמעון גלברג ז"ל

ממייסדי גילי

נתייחד עם זכרה על קברה בבית העלמין בזכרון יעקב
ביום רביעי כ"ח בשבט תשל"ד (20.2.74) בשעה 4.00 אחרי הצהרים.

משפחות: רוטמן
הלברשטיין
בקר

הודותנו נתונה לכל מנחמנו בעל פה ובכתב

הארץ

יום שני, כ"ו בשבט תשל"ד
18 בפברואר 1974

ירושלים: רח' התבצלת 2, טל' 6-224245, ת.ד. 273
חיפה: רחוב נורדוי 20, טלפון 6-661166, ת.ד. 5259
בתל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 (30 קווים) ת.ד. 233

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21 תל־אביב
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel-P.O B. 233, Tel. 824261

במשעול צר

אין להוציא להלוטין מכלל אפשרות, על אף מה שמתרחש בימים אלה בין שותפי הקואליציה המיועדים, כי בכל זאת תקום ממשלה במתכונת הנוכחית. אך מוטב שלא לסמוך על כך: עמדות שנקטו לצורכי מיקוח, סופן להתקשה בעת המשא ומתן. וכפי שיכול היה להיווכח כל מי שרצה, העמדות כפי שהתגבשו עד כה לא הותירו מקום סביר לפשרה.

בנסיבות אלה לא נותר למערך אלא להקים ממשלה מצומצמת, עם רוב פרלמנטארי כלשהו (בתנאי שרשימת הגב' אלוני תצטרף או תתמוך בממשלה), או בלעדי־זה — עם הליברלים העצמאיים והרשימה הערבית. בחירות חדשות בעתיד הקרוב ספק אם ישנו את המבנה הפוליטי הפנימי, ואילו ממשלת ליכוד לאומי לא נראית בשעה זו אלטרנטיבה מעשית. דברי מר פנחס ספיר לא הותירו ספק כי פיתרון זה לא מקובל עליו — ומן הסתם, לא רק בשם עצמו שלו את רעיון הקואליציה הרחבה.

אין הכוונה טרוניה לשאלה אם ממשלת מיעוט תהיה מסוגלת להנהיג את המדינה. יהיו נושאים שלגביהם תוכל גם ממשלת מיעוט לגבש רוב, ואילו נושאים אחרים ייתכן כי יהיו גורמים לפיצוצה גם של קואליציה בעלת רוב איתן. למערך לא נותר אלא לנסות. חובה זו מטילים עליה כללי המשחק הפרלמנטאריים ה־קובעים כי הסיעה הגדולה אחראית להרכבת הממשלה.

היו למדינת ישראל ממשלות שהאוטוריטה שלהן היתה מוד־בלת מאליה, ואשר הרוב הפרלמנטארי עליו נשענו היה במובן ידוע בעל יוצא מאוטוריטה זו. אין הדבר כך עתה: מעמדה של ראש הממשלה והבריה הבכירים התערער ועימו סמכותם ההנהגתית. צמצום התמיכה הפרלמנטארית בהם אינו אלא השתקפות עובדה עצובה זו, שתכביד על ניהול ביטחוני ותקין של ענייני המדינה. אך, כאמור, המערך יצטרך לחיות עם מצב זה, מתוך ידיעה כי ...ית ועדת אגרנט, או פרישתה מרצון של הגב' מאיר, עלולים לסכן אף את אותו ביזור־כוחי רעוע שיווצר עם הקמת ממשלה על בסיס מצומצם.

בנסיבות אלה אין למערך מה להפסיד מניסיון לנהל מדיניות נועזת בענייני חוץ ופנים כאחד. זו, אם תצליח, תקנה לו את כל הסמכות הדרושה — ואילו הססנות וצפייה מתמדת לצדדים יוליכו לקיפאון ולכשלונות, מזיקים למדינה וקטלניים למערך ככוח פוליטי.

צרפת בבדידות

לנוכח הקצר עלולות תוצאות כשלונה של צרפת בוועידת האנרגיה בוואשינגטון להיות בלתי־נעימות גם לערב וגם לישראל. חבים בפאריס כתארים את רושם היתקותה של שאר מדינות השוק המשותף מהבדלנות הצרפתית כפצצה פוליטית; אך בעוד שר חברות השוק רואות את המצב בצער ובמבוכה, מתקבל הרושם בקרב הגוליסטים המרושבים יש ממש סיפוק מהמיכות. לדברים צרפתים רשמיים מפלים הצי תריסר הסברים להתנהגות שבעצם יש אינו מסוגל להבינה, ביחוד לאחר שעד משבר הנפט נראה יה שפומפידו מנסה, אף כי באיטיות, לגשר על הפער שנוצר בין פאריס לוואשינגטון בכהונתו של דה־גול. אך הסיעון שמר דבר הגן בוואשינגטון על העולם השלישי מול האימפריאליזם האמריקאי נשמע לא פחות צבוע מאשר ההופעה של האביר דובר מגן בחירוף נפש ונגד רצונן — על יתר מדינות אירופה המערבית של תכתיבים אמריקאיים. לאמיתו של דבר מתחילים פתה לשאול בפאריס האם יש הגיון אפילו מאחורי מה שנראה כסיבה העיקרית התנהגות ממשלת צרפת: הפחד שמא ירגיזו את הערבים.

קשה להאמין שאיש כפוקה כיובר אינו מבין כי בסופו של דבר, במבוידה כללית של צרפת אין לו די הצורך מה למכור לערבים כדי שיתפסו את צרפת לאלטרנטיבה לאמריקה ויתר מדינות השוק. בכל אופן, בחוגים מדיניים בפאריס אין מקהלת שבחים כללית להצגת ז'ובר בוואשינגטון. את התנהגותו והתנהגות נשיאו ניתן להסביר רק בשני דברים: ראשית, רגרסיה חולנית למושגים ...ליסטיים קיצוניים תחת הלם הנפט; ושנית, תקווה שבעוד חרים ילחמו טוב את המלחמות למען מערב־אירופה כולה, תוכל צרפת לעשות רווחים פוליטיים וכלכליים לעצמה, על חשבון ...תפים.

בזה, כאמור, אין חידוש. מה שהודהים כנראה צרפתים רבים — שהפעם הפתיע השוק של צרפת את יותר שותפיה הרבה פחות מאשר לעבר. פעם השלימו השותפים — אף אם היה זה תוך חריקת שיניים — עם השיטה לפיה מה שטוב לצרפת (ביחוד לחקלאי ולצאון הצרפתי) חייב להיות טוב לכל יתר האירופים. הפעם זה לא הלך, לא רק משום שהרעיונות האמריקאים היו מבעד לצרפת פשוט לא היו רעיונות אלטרנטיביים; הפעם זה לא הלך גם משום שמסתמנת כנראה ראשית הצטברות של ...וגו אירופי, מצד אחד, ונכונותה של גרמניה להפעיל את כרידית, צד שני.

אין פירוש הדבר שהשוק לעולם לא ישוב ויכנע לפאריס או שצרפת תשנה עתה את דרכה. להיפך: אפשר להניח שה"ה פומפידו וז'ובר ירדפו עתה במשנה מרץ אחר העיסקות הבילאטראליות עם מדינות ערב — אם לא כדי להוכיח צידקתם הרי לפחות כדי לנסות ולקלקל לאמריקאים.

איזה יום עצמאות

הטור שלי
מאת נתן דונביץ

...אמת, אחיו של חייל שנפל ב־מלחמת יום הכיפורים, טילפן בשבוע שעבר למערכת בגלי צה"ל, ועורר את השאלה: האם גם אחרי המחיר היקר ששילמנו במלחמה זאת, עלינו ל־קיים את יום הזכרון לחללי צה"ל ויום העצמאות? כיצד — שאל ב־...אב — אוכל בבוקר לעלות אל קבר אחי ובערב ללבוש את מסיבת השמחה? מדוע, הבחיך, לא נפריד בין שני ימים מיוחדים אלה?

השאלה איננה חדשה. היא כתחדרת בפרשה בשנה שבה אנו בשלמים ...ורודים. כבו לאחר מלחמת ששת הימים, או במלחמת ההתשה. השאלה איננה חדשה, אך עתה היא חורה ...פי כמה, כשם שהכנה כדובר ...כבות אורתים — ההורים, בניה, ...למנה, אחים ואחיות — שהם קרו־...ם ישירים להללים. עליהם יש ל־...שוק ובים ובשמחותיהם, פגועים־...שה השפחותיהם. כל אלה יהקשו ...ד — אם לנקוט לשון של הכפ־... — לחוג את יום העצמאות. ה־...ת, שהצמידה החג אל יום הזכרון ...ברגיזה את רובם הגדול. אם ל־...ם לפי הגובה הנעבר. ובמהינה ...ת, יש לנו, לצערנו, נסיון רב. השאלה שכעלה סור זה היום אינה ...דשה בלבד. היא גם ארגונית. ...ם הזכרון ויום העצמאות אינם ...רחוקים. נותרו פחות משלושה ...דשים. בכוונה זה ההליכה המס־...לה, בדרך כלל, מה יהיה ומה לא ...יה ביום העצמאות. אשתקד, ל־...בל, התלויה על עריכת המיצעד ...דול של צה"ל. במלאות עשרים ...מש שנים למדינה. סור זה היה בין ...אשוני המתנגדים למיצעד, הזכירו ..."הסאי" זה, כאשר עבר המיצעד ...הצלחה הכותים נהרו ברכב וברגל ...ירושלים. כאשר הבירה הסוכה ל־

תבונה. ניבוקי היה שמיצעד צבאי גדול, כגולה הכותרת של חגיגות כתר־בית יובלה של המדינה, עכדי להדג־גיש את הגוון המיליטריסטי של ה־מדינה. תוכני המיצעד השיבו, כי אין זה כך וכי חשוב המיצעד גם כהפגנת כוח, להרתעת הערבים. עתה, לדאבוננו, אנו יודעים כי כוח ההרתעה לא פעל.

השנה לא ייערך מיצעד. כך אני מאמין ומקוה. זה הדבר האחרון ה־דרוש עכשיו לצה"ל. יש לו משימות יותר כבדות, יותר דחוקות. ואמנם אין מדברים על מיצעד. כאחר עכך, עלינו לתת את הדעת כבר עכשיו — גם כאשר להכנות עלינו בעיה הרבה יותר הבורות ומיידיות — כה תהיה דמותו של יום העצמאות. יתכן, שיימצא הצבירן הנכון, המת־אים לישראל של היום, ובכך גם לא יבוטל הניגוד שבין יום הזכרון ל־יום העצמאות. איני מתכוון לכך שגם ביום העצמאות נשים את ה־דגש על החללים ועל הנפגעים. הם בלבו של כל אחד מאתנו, והפעם ב א מ ת אין זו פראזה נבובה. אבל עלינו לדעת לגבור, לפחות ביום אחד בשנה, על כל הדאבונות האמי־תיים, המלאכותיים והחולניים, ולציין את ע צ מ א ו ת ישראל. כן, ד ו ו ק א עכשיו. דווקא עכשיו כאשר יש אד־רותים הבעלים סיבני שאלה, ספי־קות ומחשבות קודרות בסגנון "האח־רון בכבה את האור".

יש לחשוב על כך עכשיו, ולא ב־איחור, משום שאם לא ניתן את ה־דעת על כך, תיווצר באיהם יומיים־טלוחה אגודלמוסיה כראבית, או טראגי־קומית. ודאי שאין איש ה־רוצה לפגוע בכשפחות הנופלים, ה־כצטרפות — בכוחו ובנסיבות הקוד־רות — אל אלפי המשפחות שיכולו את יקיריהן במלחמות הקבצרכות קודמות. היום, כאשר אנו צורכים גם את הבאוון ה ז ה, כתברר, כי ה־מדובר בציבור גדול, לא רק בודל־יחסית. ואין המדובר בקבוצה קטנה שייך להתחשב בה. אין רחוב שלא ...ילם את הכחיר.

על כן, גם בחוך הכחכה הפלי־

סולז'ניצין: סיכון מחושב

ההנהגה הסובייטית לא יכלה לסבול יותר מוקד ביקורת כמוהו

מאת האריסון סולסברי
The New York Times
מיוחד ל"הארץ"

השאלה שבה מתחבט עתה הקרמלין היא מן הסתם, אם אלכסנדר סולז'ניצין יהיה בגולה יריב פוליטי יעיל יותר מכפי שהיה על אדמת רוסיה.

גירושו היה צעד פוליטי מצד ה־הנהגה הסובייטית, והוא ננקט מ־טעמים פוליטיים ולא ספרותיים. נקי־טו בו, משום שראו את ישיבתו ה־ממושכת של מבקר כה חזק ב־מוסקבה, כמסוכנת יותר מן התעמו־לה האנטי־סובייטית הבלתי־נמנעת בקשר לגירושו.

בפעם האחרונה גורשה מבריה"מ אישיות בשיעור קומה כזה בשנת 1928. סטאלין הצליח, בצורת הפר־ליסביזרה, להגלות את ליאון טרוצקי — בדיוק 46 שנה ויום אחד לפני הפעולה נגד סולז'ניצין. טרוצקי הגיע לטורקיה להתחיל את חייו כמבקר בגולה של המשטר הסובייטי. הוא המשיך בתפקיד זה עד שנרצח ב־1940 במכסיקו על־ידי אחד מסוכניו של סטאלין.

אין כאן כוונה לטעון, שיש משהו מן המשותף בין סולז'ניצין לטרוצ־קי, חוץ מאשר לביקורת הישירה על המשטר הסובייטי. ההשוואה נו־עדה להדגיש שהמשטר הסובייטי ה־נוכחי הגיע לידי שנאה ופחד כלפי סולז'ניצין בשל היותו דבות פולי־טית — למעשה, כמעט כממשלה אל־טרנטיבית.

במידה הידוע אין לסולז'ניצין ב־בריה"מ מספר רב של חסידים אי־שיים. אך כשפורסם ב־1962 בהסות ניקיטה חרושצ'וב ספרו הראשון, "יום אחד בחייו של איוואן דניסוב־ביץ'", התלהבו ממנו מיליונים. מ־סעי התעמולה המתמידים נגד סולז'־ניצין צימצמו בצורה ניכרת קהל חסי־דים זה. אך בקרב אחד ממעמדי המפתח ברוסיה — האינטליגנציה והאמנותית, המדעית הטכנית — הוא מוסיף להיות דמות שמעוררת עניין רב ביותר.

יש יסוד מלא להאמין שהאינטלי־גנציה תוסיף להתעניין בסולז'ניצין, על אף גירושו מבריה"מ. יתכן אף שעניינה בו יגבר בעקבות כך.

"אם סולז'ניצין כה מסוכן שהכר־רחו לגרשו מן הארץ, כי אז בוד־דאי יש לו משהו חשוב לומר". זו היתה תגובתו המיידית של אינטלק־טואל סובייטי שרק בזמן האחרון עזב את ארצו. מסתבר שכתגובתו תהיה גם תגובת רבים מבני ארצו.

מתהפכה מחוצה

גירושו המהיר והדרמטי של סול־ז'ניצין הנחית כהלומה כמונות על הסוטים כן הקו הסובייטיים, והדהים את משפחתו. הסופר עצמו אמר ב־טלפון ממערב גרמניה שהדבר בא כהפתעה מוחלטת — אך הוא נשמע במצב רוח טוב, אחרי הגיעו בשלום.

"זה אסון גדול", אמרה אשתו נ־טאשה לעתונאים כששמעה לראשו־נה את הידיעה על גירושו. "למעשה לא אוכל להאמין בכך עד שאשמע את קולו". מאוחר יותר צילצל הסו־פר לאשתו ממערב גרמניה ואמר, לפי הידיעות שהוא רוצה כי היא ושלושת בניהם יצטרפו אליו בקרוב. טאס, סוכנות הידיעות הסובייטית, אמרה שהמשפחה "תוכל להצטרף א־ליו כשתראה צורך בכך".

השלטונות הסובייטיים הטילו על העניין סודיות כמעט מוחלטת. עם זאת, היו סימנים שממשלות מוסק־בה ובון עשו ביניהן הסדרים מוקד־מים לקראת הגירוש. יתכן אף ש־שייכת להסדרים אלה הודעה של ה־קאנצלר בראנדט מ־2 בפברואר — הודעה שלא הרבו לשים אליה לב — כי סולז'ניצין יוכל לחיות ברפו־בליקה הפדראלית באופן חופשי וב־אין מפריע.

ברור שהרבה תלוי בסולז'ניצין עצמו — מה הוא עושה בגולה, ה־הצהרות שהוא מצהיר, הכתיבה ש־הוא עוסק בה. אך מבחינה פוליטית כבר יש לו מצע אלטרנטיבי מוגדר יפה, שאותו הציע בספריו ובהצה־רותיו. מצע זה מושתת בצורה אי־תנה על הנהגת שלטון החוק ל־בריה"מ.

כפי שסולז'ניצין רואה את הדבר, אין בעיית ארצו בכך שחוקיה רעים. למעשה, הם באופן כללי טובים ב־אותה מידה כמו החוקים ברוב אר־צות אירופה. הבעיה היא שפשוט אין מכבדים אותם. הממשלה פועלת בשרירותיות דיקטטורית מוחלטת. ל־עתים היא מסתייעת בבתי משפט, ו־לעתים לא; לעתים היא מכבדת את זכויותיהם של אסירים, ולעתים לא; לעתים היא מרשה לעורכי־דין לייצג נאשמים, ולעתים לא. קנה־המידה אינו קודקס החוקים או כל מסורת של חוק, אלא האינטרס העצמי של פקי־דים או מה שמניחים כי הם האינ־טרסים של המדינה.

כיוון משטר של חוק כפי שסול־ז'ניצין תובע אותו, יחייב את פירו־קה המוחלט של שיטת הכלא והסו־רוד השוכרת בתוקפה מאז ימי לנין. העובדה ששיטת הכלא צומצמה כל־שהו מאז מותו של סטאלין ב־1953, אינה חשובה בעיני סולז'ניצין.

כן תובע סולז'ניצין את העמדתם למשפט והענשתם של כל הפקידים והעובדים הממשלתיים שהיו אחראים בצורה זו או אחרת לפשעים נגד ה־עם שבוצעו בימי סטאלין. מילוי ד־רישה כזאת יפגע בהכרח בחברים רבים של הפוליטביורו שהיו להם תחת סטאלין עמדות של אחריות, משנית לפחות, ושהיו קשורים באופן זה או בפשעיו. כן יפגע הדבר ב־מאות אלפי מהרים, פקידים המל־חים שירות אסירים, אנשי משטרת גבול, חוקרים ושוטפים שהשתתפו באותם פשעים.

חשש לפגיעה בכל האנשים האלה — כך סבורים מומחים רבים לעני־ני בריה"מ — הוא הסיבה שהמשטר אינו רוצה להתקדם בתהליך הדי־סטאליניזציה. "רק לאחר שימותו כל קרבנות סטאלין וכל הפקידים המו־עורבים בפשעים אלה, נתקדם ונספר את מלוא הסיפור על סטאלין" אמר לאחרונה תועמלן סובייטי לשעבר.

חופש פנימי

סולז'ניצין, בדומה לרוב בני הדור הנוכחי של אינטלקטואלים רוסיים, רוצה חופש אישי לאזרחים הסובייי־טיים בעניינים הרגילים — חופש ל־פרסם, לבקר, לדבר, להתווכח, לעזוב את בריה"מ באופן חופשי ולשוב אליה באופן חופשי.

הוא רוצה שיושם קץ לשיטת ה־דרכון הפנימי המרותק למעשה את האיכרים (שאין להם דרכונים) ל־משקים, והמאפשרת לשלטונות לפקח באיזה מקום יחיה כל רוסי. מצב זה מונע את סולז'ניצין בשלוש השנים האחרונות מלחיות עם אשתו במוס־קבה, כיוון שלא היה לו רשיון לשי־בת בעיר זו.

בשנים האחרונות נעשה סולז'ניצין לחבר נאמן של הכנסיה הרוסיה ה־אורתודוכסית. הוא רוצה שהממשלה הסובייטית תכבד את ההתחייבויות לשמור על חופש הדת, שתניח לדרי־סים להתפלל בכל מקום ובכל צורה שהם רוצים. כלבד זה, נתושה הת־לעקור מן השורש את המשי־טרה החשאית, שזה שנים רבות מפי־קות ביצילות על הכנסיה האורתו־דוכסית הרוסית.

הוא גם מאמין שלאומים רבים בבריה"מ — כולל האוקראינים, ה־עמים הבאלטיים ועמי הקאוקז ומר־כז אסיה — מדוכאים באופן שיטתי וחרותם נשללת על־ידי המדיניות השוביניסטית של המדינה הסובייי־טית. הוא רוצה שמצב זה ישונה.

סולז'ניצין מודה שרבות מבסורו־תיו יורדות אל שורשי השיטה ה־סובייטית. הוא מאמין שיש לשנות את השיטה מבפנים, אם רוצים ש־הארץ תגדל ותתקיים, ושאי־פעם ישרור בה חופש־האדם. אך הוא סבור שמנגנון הצנזורה, הבירוקר־טיה ואמצעי הפיקוח הפנימיים של המפלגה שלגין קבע אותם כלכתחי־לה בתוך מבנה המדינה, גורמים ל־כך שבסורות אלה אינן ניתנות להי־שגה.

השאלה שאותה הוא מפנה למעשה לבני ארצו היא, אם לא הגיעה ה־שעה להסתכל הסתכלות מציאותית וביקורתית בשיטה הסובייטית כולה ולהחליט אם עיצוב מחודש של ה־מבנה הפנימי לא ישרת בצורה ה־טובה ביותר את שאיפתם של כל ה־רוסים — ושל האנושות בכלל.

הקרמלין מהמר על כך שעל־ידי גירוש סולז'ניצין מבריה"מ יאבד הסופר בגולה את כוחו הפוליטי. ב־מיוחד בשלחה אותו למערב גרמניה דווקא, הניחה ההנהגה הסובייטית את היסוד למסע העמולה, שיאשים אותו כי היה אוהד את הגרמנים ב־מלחמת העולם השנייה.

בשיטה זו כבר הירבו להשתמש נגדו. השמיצוהו שבתור שבוי־מלחמה הוא עזר כרצונו לגרמנים (הוא לא היה מעולם שבוי־מלחמה, ושימש ב־ימי המלחמה כקצין ארטילריה בעל עיטורים גבוהים). כן האשימוהו ה־אשמת־כזב שהוא יהודי ששינה את שמו לשם רוסי — נימוק תעמולתי ...

כל הכלים האלה של נשק התעמו־לה יוצאו עתה ויכוונו נגד סולז'ני־צין.

היהיה מסוגל לצרוך בגולה מסע אל מעבר לחומות שהקים הקרמלין, כך שקולו יוכל להגיע אל בני אר־צו? טרוצקי לא היה מסוגל לכך. אך בדמותו של סטאלין עמד נגדו אויב מסוכן יותר מהנהגתו המוקטנת של הקרמלין. מלבד זה, לטרוצקי לא היתה הגאוניות האמנותית של סול־ז'ניצין, וכן לא עמדה לרשותו ה־טכנולוגיה הקיימת עתה להפצה רעי־יונות.

ברשותו של סולז'ניצין נשק אישי רב, מלבד שני כרכים שטרם פורסמו של "ארכיפלג גולג". מצויה אצלו הסידרה "אוגוסט 1914" — הרומנים שהם לבעצה שיחזור של ההיסטוריה הרוסית. הכרך השני, "דצמבר 1916" כבר הושלם, ועתה עובד הוא על הכרך השלישי העוסק במהפכה שנ־נה.

הקרמלין קיבל על עצמו סיכון מחושב בגרשו את סולז'ניצין. יתכן שטעה בחשבונו.

מי יובילנו למלחמה הבאה

המנהיגות הנוכחית מאבדת מדי יום מכושרה ומסמכותה

מאת ד"ר אהוד שפרינצק

כותב המאמר הוא מרצה ל־מדעי המדינה באוניברסיטה ה־עברית בירושלים.

השאלה הנוקבת ביותר שאזרח ישראלי נבון חייב לענות עליה ה־יום, היא האם הוא מוכן שהמנ־היגות הביטחונית שעמדה בראש המדינה במלחמת יום הכיפורים — דהיינו ראש הממשלה, שר־הביט־חון, הרמטכ"ל ואולי גם ראש אמ"ן — תנהיג אותה במלחמה הבאה, אם תהיה. זוהי בסופו של חשבון השא־לה שהפלה לאחרונה מוטי אשכנזי ונתן לה התשובה חד־משמעית ב־הפגנתו.

לשאלה זו אפשר וצריך להתיי־חס כשאלה דומה בעלת גוון אובייקטיבי וסוציולוגי יותר. האם מסוגלת מנ־היגות המוחל להובילנו למלחמה ה־באה? התשובה, שנתנה התגובה הציבורית לפעולתו של מוטי אש־כנזי לשאלה זו, אף היא שלילית.

יש להודות על האמת. לא רבים מתושבי ישראל מוכנים לשאול את השאלה בצורה האכזרית כפי ש־הועמדה כאן, ולא כל שכן לענות עליה. אלא שהשאלה חייבת לשכון בתודעתו של כל אחד מאיתנו ב־צורה הזאת. ודאי שהיא חייבת לש־כון בתודעתם של אלה הקרויים מנ־היגים במדינה זו, ואשר בימים אלה עוסקים בשלוה של קמצא ובר־קמצא בבעיה המהותית של מיהו יהודי. זוהי שאלה שלא רק הניצים אלא גם היונים במדינת ישראל אי־נם יכולים להתעלם ממנה, אם הם רוצים שיקשו אותם ברצינות.

מדוע כה חשובה השאלה? עם כל הרצון הטוב של כולנו, האפ־שרות שצה"ל יצטרך לצאת לכל־חמת־מנע לא ירדה להלוטין מעל במת ההיסטוריה האקטואלית שלנו. אפשרות זאת קיימת וחובה שנכיר בכך יום־יום. אם יחליטו לפתע המצ־רים להפר את הסכם הפרדת הכו־חות, להעביר צבא בכמויות מאסי־ביות לגדה המזרחית של תעלת סו־אץ, לקדם את סוללות הטילים שלי־הם לכיוון המיתלה והגידי על־מנת ל"סייע" לצה"ל להחיש את נסיגתו; כמה שמצרים ראותה תמיד כטריטוריה מצרית טהורה, כמעט שלא נראית אפשרות אחרת, פרט להתקפת־נגד מונעת של צה"ל. הס־כם הפרדת הכוחות וכל הסכם ש־יבוא בעקבותיו אינו שווה את ה־נייר שעליו הוא כתוב, אם הפיתו הברוטלית לא תיחשב ל"קאזוס בלי".

פתיחותנו כלפי האפשרות שאכן נידרש כלחמת פתע צה"לית, מת־חייבת מעובדה נוספת, גם היא כאובה. עובדה זו היא שלטוב או לרע איבד צה"ל כתוצאה ממלחמת יום הכיפורים חלק מאמינות ההר־תעה שלו. אותו "מהסום הפחד" ש־שכן בתודעה הערבית בין מלחמת ההתשה ומלחמת יום הכיפורים — ושבירתו היוותה אחת ממטרות ה־מלחמה המוצהרות של מצרים — אכן נשבר במלחמה האחרונה. עלינו להביא בחשבון מצב דומה ביותר למצב ששרר ערב מלחמת ששת הימים, כאשר שוכנע נאצר שהוא יכול לעשות מהלכים צבאיים נר־צחים בלי שצה"ל יגיב.

אדייק בדברי על כוונת להבהיר את עמדתי. אינני בטוח כלל ש־הפרה ברוטאלית של הסכם הפ־רדת הכוחות מתוכננת עבורנו על־ידי אנואר סאדאת. אינני חושב או כבליק שעל בסיסה של הבנה זו על ישראל לכלכל כיום את מהלכיה המדיניים. אני משוכנע כי מי ש־מתכנן כיום את אותם מהלכים,

חייב להיות מוכן מבחינה נפשית ואופרטיבית, למצב בלתי רצוי ו־מחריד זה של הצורך במלחמה. מדי־נאי שאינו לוקח כיום את האפ־שרות הזאת בחשבון — כאלטרנ־טיבה הגרועה ביותר שיש להתכונן אליה — הנו אדם חסר אחריות להלוטין.

השיעור הכואב שלמדנו במלחמת ששת הימים, במלחמת יום הכיפו־רים ובהחלטה הטילים לאחר הפסקת האש ב־1970, מחייב כחשבה תכו־נה בכיוון זה של מלחמה, אפילו כליכולנו זועק המם כנגד אפש־רות זו.

דומני שעד היום לא הועמדה שאלת המנהיגות הביטחונית הקיי־מת בצורה שבה הוצגה לעיל. לכל היותר היא הועמדה בצורה המתו־נה של האם מוכנים תושבי ישראל להפקיד את השלטון גם הלאה ב־ידי מנהיגות מלחמת יום הכיפורים? או האם מוכנים אנו שאותה מנהי־גות הנושאת באחריות הביניסטר־יאלית למחדלי מלחמת יום הכי־פורים תמשיך לכהן בתפקידה?

אלא שהעמדה זו היא מתונה ו־אינה מספקת. עלינו להיות מוכנים לאפשרות המחרידה שהכרעה בזוסה ערב מלחמת ששת הימים שוב תפלה ביום מן הימים על שול־חן הממשלה, ועלינו לשאול את עצמנו במלוא הרצינות הכואב לא רק האם אנו מוכנים להפקיד את גורלנו בידי אותה מנהיגות שעמדה ערב מלחמת יום הכיפורים, אלא ה־אם יש לקבוצה זו או תהיה לה ב־עתיד הסמכות המוסרית, הביטחון העצמי והתמיכה הציבורית ה־רחבה, כדי לקבל החלטה נגבתה בדבר יציאה אפשרית למלחמת־מנע. אם לשפוט לפי המתרחש בימים אלה במדינה, הרי התשובה, גם ללא האספקט הסובייקטיבי שלה, חייבת להיות שלילית.

כל מי שמתבונן כיום בחיים הפו־ליטיים הישראליים, עוקב אחרי ה־עתונות הישראלית, קורא מכתבי חיילים מן החזית, משוחח עם אנ־שי מילואים בקו אינני יכול שלא להבחין במשבר האימון העמוק ה־מתקיים בימים אלה והמתמקד סביב שאלת המנהיגות ושאלת האחריות.

מה שמסתבר יום־יום, הוא שאין בישראל שיח מספיק רחב וגדול שתותיו אפשר לתחוב את המחדל ואת זכרונותיו. לטוב או לרע אנו למדים כי ככל שמתרחקת מלחמת יום הכיפורים, זכרונה אינו מת־עמעם בתודעה הציבור אלא להיפך, מתעצם.

לא חסרות דוגמאות. אחרי אתנח־תא קלה סביב הסכם הפרדת הכו־חות, שוב מתחדשת הדרישה הצי־בורית הנוקבת להחלפת שר הבי־טחון. אין היא נשמעת רק מפיהם של חוגים אינטלקטואלים "ותרד־פוסים", אלא עולה מגרונם של חיילים וקצינים שזה עתה שחררו. אנו עדים למלחמה גברית הסרות תקדים במדינה זו ובצמרתה הצב־איה, לספרת רחות גוברת הולכת סביב אספקת הציוד לצה"ל ולהור־שת שמועות והשמצות שלא היו אף פעם בהיסטוריה של מדינת ישראל. יתכן כאזר שברבים מאלה יש יותר עשן מאש, ויתכן מאוד שרבות מן ההשמצות הן דווניות. אולם ב־הלכתן ... ישנן המגמות של המשמעי המערכה... בהם. שם "משבר של אוטוריטה". עיקרה של תופעה זו בחוסר אימון הולך וגובר במנהיגות מצד חלקים רח־בים של הציבור, חוסר ביטחון של המנהיגות בעצמה ובכשר ההנהגה לשניים השפעה הדדית. ככל שמת־מעט האימון של הציבור במנהי־גות, כן פוחת ביטחונה של המנ־הגות ביכולתה להנהיג.

המסקנה הכללית ממשבר האימון והמתגלה לפנינו יום־יום היא ברורה. המנהיגות הנוכחית של ה־מערך, הנושאת בתפקידים הבכירים בממשלה, מאבדת יום־יום מכושרה האובייקטיבי ומסמכותה המוסרית ל־הנהיג את העם. אם אכן יגיע יום שבו נעמוד על הפרק אפשרות של יציאה למלחמה חדשה, תעמוד מנ־היגות זו בפני משבר חסר תקדים.

יתכן זה משבר גרוע כזה שניצב בפני ממשלת אשכול ערב מלחמת ששת הימים. זו שאלה רצינית ש־יש לתת עליה את הדעת בימים אלה, מאחר והיא מחייבת מסקנות חמורות ביותר לגבי הרכב הממש־לה הבאה.

סית של היום, מתבקשת ראש ה־ממשלה לתת דעתה לכך ולא להניח את הפתרון בידי קומץ פתקצינ־רים, המארגן, בדרך כלל, חזיונות־עם, כנפץ בולים ומפעיל בימות בידור. מוטב שייערך הדיון בפורום יותר רחב, של אנשים שאולי יש להם רעיון או מחשבה על צביונם של יום הזכרון ויום העצמאות ועל דכותו של יום העצמאות השנה, ד אולי לא רק השנה. פטישי־הפלסטיק של בני־פרברים אינם התשובה.

ולסיום: אפשר גם לצפות לתגובות ערות בעתוני העולם על יום העצמ־או הראשון של ישראל לאחר מלחמת יום הכיפורים. אפשר להניח, מתוך נסיון העבר, שעתונים, ותחנות טל־וויזיה וראדיו, יבקשו לציין ביום העצמאות את המונה ישראל של ה־יום. הם לא יעשו זאת, כמובן, רק, או בעיקר, לפי צביונו של יום העצ־מאות. אך ההיה חשיבות גם לו.

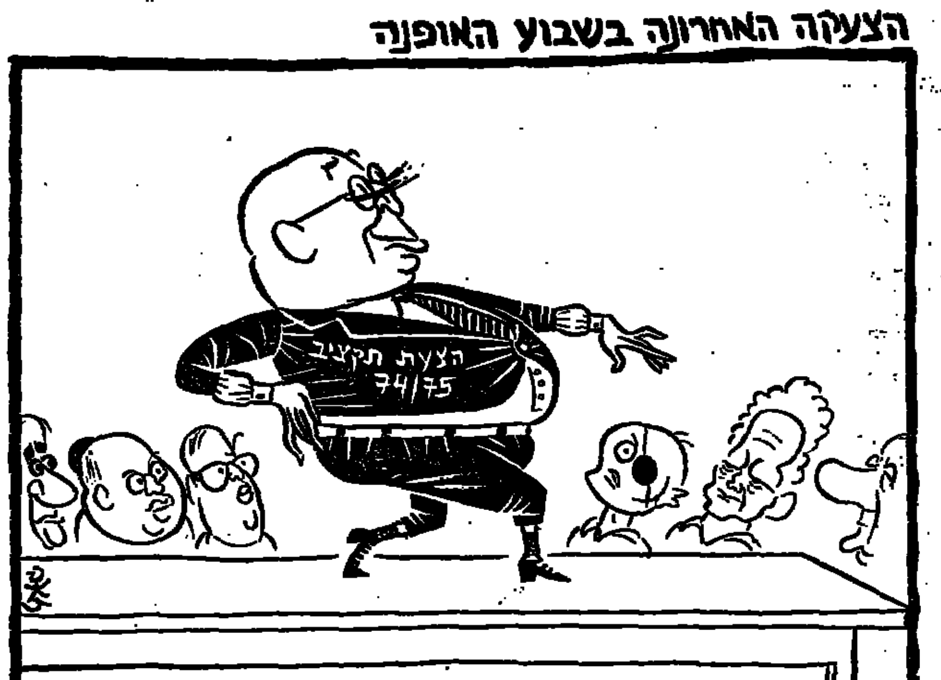

הצעקה האחרונה בשבוע האופנה

שקט תעשייתי במחיר עקרונות

שימוש ניפסד במכשיר תוספת היוקר לפיצוי על התייקרות היבוא

מאת עורכו הכלכלי של "הארץ"

ההסכם שהושג בשבוע שעבר בין האוצר לבין ההסתדרות שם לכל ה־נראה קץ למחלוקת הסובסידיות. עובדי המדינה — ובאופן כמעט בל־תי־נמנע גם כל שאר השכירים ב־משק — יקבלו תוספת יוקר של 6% — על שכר היסוד (עד 700 ל"י) החל ב־1.2.74, כ"מיקדמה" על הש־בון תוספת היוקר החצי שנתית (ה־ביטוי "מיקדמה" כטעה במקצת: אין כוונה לתקן ביולי 1974 את ה־תשלומים שיסולקו החל בחודש זה באופן "רטרואקטיבי"; אלא להקדים ולשלם כבר עתה כה שבמהלך הצב־ירים הרגיל היה משולם רק החל מאמצע השנה). כמו כן, ייגדלו לא רק התשלומים בגין הילד השלישי ואילך — אלא גם בגין שני הילדים הראשונים. התשלומים בעד שני ה־ילדים הראשונים חייבים במס, שאר ההטבות — פטורות.

שר האוצר ועוזריו לא צפו לכל הנראה הגובה כה חריפה להחלטה על קיצוץ הסובסידיות. יתכן ש־הוספו בעניין זה עקב התגבשות ה־מתנגדות להחלטותיהם הקודמות בד־בר ספיגה מן הציבור: המילוות (חו־בה ומרצון), העלאות מסים עקיפים, ייקור הדלק, החשמל והמים. הקשיים בגביית המילוה השישי (בקידוב), שאותו בקשו לספוג על־ידי הקטנת הסובסידיות, מבשרים שהמכבש המי־סקאלי הגיע לנקודה המחייבת הקי־פות רבה יותר שהממשלה בישראל כמסוגלת לגייס, בכלל ובשעה זו בפ־רט.

הספרה הציבורית, בעיקר בקרב פועלי התעשיה, איימה לצאת ב־שליטת הממשלה וההסתדרות. הי־שקט התעשייתי, שנקנה בתחילת ה־שנה לתקופה של 3 חודשים, בעיקר הודות לתשלום תוספת היוקר הגבוהה בגין 1973, עמד בסכנת ערעור. ב־קורבת ההחלטות שנתקבלו יש ל־ציין בצד הוכחת את הזורת השקט לכנו. אמנם הלק לא מבוטל מן ה־סובסידיות שנחסכו — כבה מאות מיליונים מתוך "הביליארד השישי" — יוצאו על־ידי הממשלה כהטבות־מפצה; ובעתיד הצטרך לשאת ב־תשלומים נוספים שהייקור גרם אותן בעקיפין. אולם כנגד זה הועמדו מחירי המיצרכים הבסיסיים ביחס סביר יותר לעלותם הריאלית למשק. לוא היה הובכה, שזהו צעד ראשון לקראת ביטול עיוותים בתחום זה, אפשר היה לציין תוצאה זו בסיפוק.

היצרן הישראלי והאמריקאי

אין בכל האמור לעיל כדי לגרוע מחומרת משמעותה של הדרך שנב־חרה כדי להשתלט על סערת הרוחות, ובעיקר — שימוש במכשיר תוספת היוקר למטרה זו.

התייקרות ביצרכי היסוד נגרמה באופן בלעדי עקב ייקור תשומות יבוא, והיא משקפת את המחירים ה־גבוהים יותר, שהמשק הלאומי צריך לשלם בעד רכישת ביצרכים אלה.

אין זו התייקרות שנגרמה על־ידי אינפלציה "רגילה" — הניזונה מ־עודפי ביקוש, גורמת לעיוות בהלוקת ההכנסה הלאומית בין בעלי הכ־נסה קבועה ובלתי־קבועה — ומצ־דיקה החזרת האיזון למקומו על־ידי תוספת יוקר.

אף גורם בתוך המשק אינו אח־ראי להתייקרויות בחו"ל, ולכן אין הגיון להטיל את תובת הפיצוי על גורם מקומי. הממשלה, כגורם פר־ליסי, רשאית כמובן להחליט שבר־צונה לספוג את ההתייקרויות, וכך עשתה בעבר ובמידה מסויימת היא פושה כן גם עכשיו; אך מה ההגיון בהטלת חובה זו על המעסיקים — הממשלה־כמעסיק בכלל זה? מדוע ישלם יצרן ישראלי לעובדיו יותר משום שאיכר אמריקאי הוא במצב, המאפשר לו לגבות מחיר כפול או משולש בעד פולי סויה והיטה?

אין זו שאלה כופשטת של צדק חברתי, אלא של הגיון כלכלי. אם יצרן פרוזיה יותר בגלל אינפלציה של ביקוש, יש הגיון לספוג ממנו חלק מריווחיו־היתר בצורת שכר גבוה לעובדים. אך כאשר מחייבים אותו לשלם תוספת משום שהתייקר מחיר מזון מיובא — אין סופגים רווחי־יתר שהתהווה אגב התייקרות זו, ואין ל־הניח שסופגים רווחי יתר כלשהם; במצב זה רק טבעי, שהיצרן יגלגל את תוספת ההוצאה על הצרכנים.

מקבלי תוספת היוקר אולי לא יחוד שו בקשר שבין הסכום שמתוסף ה־חדש לשכרם לבין ההתייקרויות ה־באות. להיפך, השתרשה בציבור ה־הרגשה, שהוא פוצה, לפחות חלקית, על ההתייקרות. אולם ראוי לזכור, שתחושה זו עצמה עומדת כניגוד לאחת המטרות העיקריות של ההח־לטה להקטין את התמיכות: שיתוף הציבור בנטל ההוצאה התקציבית בתקופת חירום; בלשון אחרת — הורדת רמת החיים. על רקע זה כד־רוה באור קריאות הקרב של היה משל' אברהמוביץ', שהם ישקדו גם בעתיד על־כך שלא תיפגע רמת חיי השכירים.

נגד ההחלטה לשתף את הציבור בנטל על־ידי קיצוץ הסובסידיות הושמעה טענה ניצחת־כביכול: מדוע לייקר דווקא מיצרכי יסוד. טענה זו מופרכת, עד כמה שמדובר בציבור הרחב (למעט מיעוטי יכולת, שבהם עוד ידובר), והסיבה פשוטה. הבי־קוש למצרכי יסוד הוא בעל גמישות נמוכה, הן יחסית להכנסה והן יח־סית למחיר.

במילים אחרות: צריכתם אינה צר־לה בהרבה עם גידול ההכנסה ואינה פוחתת בהרבה עם העלאת המחיר. ייקור מצרכי היסוד לא יביא להקי־טנה משמעותית בצריכת לחם, חלב, שמן והסוכר — למעט בשימושים "בזבזניים" חגרוהו. לעומת זאת יביא הדבר, בגלל הקטנת ההכנסה הריאלית הפנויה, לצמצום הצריכה של מוצרים אחרים, בעלי גמישות גבוהה יותר, ובן הסתם היותיים פחות. זו בהחלט תוצאה סבירה, כאשר הכל מדברים על הצורך הבלתי נמנע ב־הורדת רמת החיים.

אולם עובדות כלכליות לחוד — וטענות לצרכי פולמוס לחוד, הטע־נה "למה דווקא מיצרכי יסוד" נשב־עה ונתקבלה ללא פרעור. הסיבה — היא נכונה לגבי חלק מהציבור, היינו שכבות בעלות הכנסות נמוכות מאוד, שאצלן ההוצאה על מיצרכי יסוד מהווה את חלק הארי של כלל הוצאותיהן (ואין איפוא מקום לדבר על רכישה פחות מיצרכים ושירותים בלתי־חיוניים). לגבי שכבות אלה, יש לדעת הכל צורך בהסדרי פיצוי נאותים; אך מה שקרה הוא, שנאחזו בטענה שכוחה יפה לגבי מיעוטי ה־יכולת — ותבעו בשמה פיצויים ל־גבי בעלי יכולת סבירה ויותר מזה. אפשר לומר, שיותר משמצא העכ־בה הבבוססות בשביל השכבות ה־דלות, עשו השכבות הדלות בשביל הבבוססות.

הואיל והפיצוי ניתן באמצעות תו־ספת היוקר, הוחרב גם לגבי שני הילדים הראשונים, נמצא לכשל במי־פחה לא מעטות, בעלות שני כפר־נסים, שיזכו בפיצוי נאה של 84 ל"י כתוספת יוקר (פטורה ממס) ועוד 20 ל"י (חייבות במס) בגין שני ילדים — סכום המתקרב ואולי עולה על ההתייקרויות שנגרמו עקב בי־טול התמיכות למיצרכי היסוד.

עקרונות משובים מתבדרים

השיקולים הכלכליים וההברתיים ה־אלה ייסכמו אולי אוישהו במיכלול של עיוותים גדולים ורבים יותר — ויישכחו בהרדפת הזמן. מדאיגים יו־תר שני עקרונות מסוכנים, אשר הר־לכים וקונים להם אחיזה במשק וב־חברה, ויצאו מחוזקים ומבוצרים מ־המאורעות האחרונות. הראשון — שאין זה כלל מובן מאליו שהציבור חייב לשלם בעד מוצרי יבוא ויה־גיים את מחירם הריאלי. מר משל אף הפך זאת לאידיאולוגיה. בקבעו שבמדינה מתוקנת צריכה סובסידיה למוצרך על סובסידיה לניצרך. לא הפריעה לו העובדה שמוסמים סוצ־יאליים (שלא לדבר על כלכלנים) אומרים ומוכיחים את ההיפך, וגם לא העובדה, שזהו עקרון לא לגבר לות ברורים: איזה מיצרכים? כמה סובסידיה? מי ישלם?

העקרון השני המתבצר והולך — שתוספת היוקר היא המכשיר המת־אים לפיצוי על כל התייקרות, יהיו סיבותיה ומקורה אשר יהיו. המע־לה עיוורה של מכשיר זה, העשוי להרום להבטחת שלום תעשייתי אם ישתמשו בו בתבונה, תיגרום לניפוץ צו — אם למשל ימשיכו ההתייק־רויות של תשומות היבוא כפי שהיה עד כה. כבר היום נראה, שמשפט בספר לא יהיו מסוגלים לשלם את מלוא תוספת היוקר אשר תשלומה יתחייב לפי העקרונות המקובלים באכצע 1974, ולפי כל הסימנים הנ־תכם בעשרות רבות של אחוזים.

נראה, שבלהט הרצון להרגיע את הרוחות, לא חשב איש על הצפוי ב־עוד ארבעה חודשים לאור התק־דימים שנקבעו עתה.

על מה משבית אגוד קציני־הים את האניות?

מהי תוספת השכר החודשי שתובע אגוד קציני־הים לאניות ה„גל־נוע" ?

תוספת השכר החודשי שתובע האגוד לאנית ה„גל-נוע" המושבתת „איריס" היא:—

הדרגה:	השכר החודשי המוצע ע"י „צים":	תוספת השכר החודשי שתובע אגוד הקצינים	סה"כ השכר החודשי לפי תביעת אגוד הקצינים
רב-חובל ומכונאי ראשי	8,250.- ל"י	1,400.- ל"י	9,650.- ל"י
קצין ראשון (ספון ומכונה)	6,030.- ל"י	960.- ל"י	6,990.- ל"י
קצין שני (ספון, מכונה, משק ואלחוט)	4,470.- ל"י	820.- ל"י	5,290.- ל"י

בנוסף לתוספת השכר החודשית הזו דורש האגוד תוספת שכר מיוחדת עבור עבודות-אחזקה במידה והן מבוצעות באניות.

תנאי העבודה המוצעים באניות ה„גל-נוע" מבוססים על 8 חודשי עבודה ו-4 חודשי חופשה בשנה (3 צוותים ל-2 אניות). לעומת $9\frac{1}{2}$ חודשי עבודה ו-$2\frac{1}{2}$ חודשי חופשה לשנה באניות הרגילות.

בהצעת „צים" לגבי תנאי העבודה באניות ה„גל-נוע" כלולים $4\frac{1}{2}$ ימי חופשה מיוחדים נוספים לחודש ותביעת האגוד היא ל-6 ימי חופשה מיוחדים לחודש. באניות רגילות אין ימי חופשה מיוחדים נוספים.

יש לזכור שלפי הסדר מיוחד

מס ההכנסה שמשלמים רבי־החובלים וקציני־הים נע בין 18% עד למקסימום של 24% בלבד.

תלוי בדרגה ובמצב המשפחתי

זאת ועוד —

כ–50% מהשכר משולם באניה במטבע חוץ.

כדי להעמיד את הדברים בקנה-מידה נכון אנו מוצאים לנכון להביא להלן את

טבלת השכר של רבי-החובלים וקציני-הים

בסוגי אניות שונות של „צים"—

סוג האניה:	רבי חובלים ומכונאים ראשיים: (ל"י לחודש)	קצין ראשון (ספון ומכונה) (ל"י לחודש)	קצין שני ומקבילים (ספון, מכונה, משק ואלחוט) (ל"י לחודש)
מיכלית דלק	10,140.- ל"י	7,580.- ל"י	5,620.- ל"י
אנית מכולה	10,220.- ל"י	7,070.- ל"י	5,300.- ל"י
אנית „גל-נוע" (x)	8,250.- ל"י	6,030.- ל"י	4,470.- ל"י
אניה רגילה	7,150.- ל"י	5,080.- ל"י	3,740.- ל"י

(x) מוצע ע"י „צים"

1. שתי הטבלאות מראות את שכרם החודשי ברוטו של רבי-החובלים וקציני-הים בסוגי אניות שונות של „צים" בשנת 1974.
2. השכר כולל בתוכו: תוספות מיוחדות ותשלום עבור שעות נוספות אך אינו כולל תוספות סוציאליות כגון: חופשות, השתלמויות וכד'.
3. הנתונים מהווים את השכר הממוצע ברוטו שמקבלים הקצינים בפועל היום כאשר — לפי הסדר מיוחד — שעור מס ההכנסה שהם משלמים נע בין 18% עד למקסימום של 24% בלבד (תלוי בדרגה ובמצב המשפחתי).

מדובר, אם כן, בעובדים המרוויחים באניות ה„גל-נוע" — לאחר ניכוי מס ההכנסה — שכר חודשי נטו (תלוי במצב המשפחתי) של כ:

רב חובל — 6,300 ל"י נטו לחודש
קצין ראשון — 4,700 ל"י נטו לחודש
קצין שני ומקבילים — 3,600 ל"י נטו לחודש

צים חברת השיט הישראלית בע"מ

פחות בשר וביצים

באת לאה פורת

השינויים שחלו במינהגי צריכה בעקבות ההתייקרויות

הזעזוע הראשון שבא בשל התייקרות בצרכי המזון הבסיסיים לפני כשלושה שבועות כבר עבר. אולם מי שהאמין כי כמו בעבר יתרגלו הצרכנים למחירים החדשים וימשיכו לקנות כמקודם — התבדה. נראה שעליית המחירים כתוצאה ישירה מצימצום הסובסידיות וגלי ההתייקרויות שבאו בעקבותיהן הזו הפעם גבוהים ורבים מכדי שחלק נכבד מהציבור יתרגל אליהם. דבר זה ניתן ללמוד מהשיחות עם עקרות-בית ועם חנוונים ומוכרים בחנויות ובשווקים.

בכל מקום מדברים על חיסכון. אבל יש חיסכון ויש חיסכון. יש שהפסיקו להגיש כמעט בשר לארוחת יום שישי ויש שבמקום לאכול בשר פעמיים בשבוע, אוכלים בשר רק פעם בשבוע, ואין המדובר בבשר בקר, אלא בחלקי עוף שמחירם רבע ממחיר בשר בקר.

כמובן, יש שיכבה בציבור שההתייקרויות לא השפיעו עליה כהוא זה, והמדובר לא רק בעצמאיים בעלי יכולת אלא גם בשכירים שמשכורתם טובה. עקרות בית הנמנות עם שכבה זאת אמרו: אנו יכולות להרשות לעצמנו להתנהג כמקודם, אך כדאי להצטמצם. עם זאת, סיפרו כי החליטו להפסיק בהוצאות ראוותניות כדי למנוע דקירת עיניים. גם התודעה לערכם של מיצרכי מזון שקודם זלזלו בהם, כמו ההצטרה. בעלי חנויות בצפון תל-אביב, שיש להם חוג לקוחות קבוע, העידו כי אפילו לקוחות בעלי יכולת קונים קצת פחות. התברר שהחליטו לקנות רק כמה שצורכים בפועל ולא כמו מקודם — לקנות בלי חשבון ולזרוק את המיותר. היום כבר לא זורקים אוכל.

דג במקום נקניק

עורכת דין מרמת-גן שעובדת כשכירה, אם לשניים ונשואה למהנדס, שכיר גם הוא, סיפרה שהחליטה לקצץ בקנייה השבועית של נקניק, בשר מעושן ושימורים שהיתה רגילה להם. הנימוק שלה: מחיר הדלק עלה והם ברצונה להמשיך ולהחזיק במכוניתה, עליה לוותר על משהו אחר. אצל שכנתה של אותה עורכת דין שהיא עקרת בית, ובעלה הוא מורה בבית ספר תיכון, מתבטא החיסכון בקיצוץ מנות הבשר עד לחצי. היא סיפרה: הייתי רגילה להגיש רבע עוף או מנת בשר בקר גדולה לילדים, אולם אף פעם לא גמרו את כל המנה. עכשיו החלטתי לתת מחצית הכמות ואני שמחה שהחלטתי כך — הילדים מקבלים למעשה אותה כמות כמקודם, אך אני לא זורקת בשר וחוסכת כסף.

קונים בשוק ובסיטונות

משפחות רבות הנימנות עם מקבלי משכורות בינוניות החליטו לחסוך לא בכמות שהם קונים אלא בדרך שהם קונים, כמו למשל, לקנות בשוק אותם מוצרים שהיו רגילים להם קודם, אך יותר בזול. ומי שכבר רגילה לקנות בשוק, כיצד תחסוך היא? כששאלתי עקרת בית מבני-ברק, אם לשלושה שבעלה הוא פועל במפעל כוון, אך עתה מגויס — כיצד היא מתגוננת? השיבה: גם לפני ההתייקרויות חסכתי, ויותר מזה אני לא מוכנה לחתוך מהילדים.

„כבר פעמיים לוויתי כסף מהמשפחה, ותקווה להחזיר אותו כשבעלי ישתחרר מהצבא". יש עקרות-בית שגילו כי אפשר לחסוך גם בקנייה בסיטונות על-ידי כמה משפחות במשותף. כל מה שדרוש הוא מכונית ואז נוסע נציג אחד של המשפחות לשוק הסיטונאי, קונה ארגז עופות, או ארגז תפוחים משלם בשליש פחות והמשפחות מחלקות ביניהן את „השלל".

אוכלים הרבה לחם

אצל משפחת סבל משיך מונים סיפרה לי האם הצעירה בחיוך מר כי מה שחסר משלימים עם לחם. מה לעשות, היא חוזרת ואומרת אחרי כל משפט. למשפחתה בת חמש הנפשות היא קונה עכשיו לשבוע קילו עוף, קילו דגים וקילו בשר. בימים שאין בשר אוכלים סרדינים, ביצים או גבינה. זה דווקא טוב, היא אומרת, אוכלים הרבה לחם עם זה והילדים לא רעבים.

מצבה של משפחת הסבל עדיין לא הכי גרוע בהשוואה למצבה של האלמנה משכונה דרומית בתל-אביב. יש לה שישה ילדים, מהם ארבעה כבר נשואים. בבית נשארו שתי בנות גדולות. קיומה מעבודות משק בית וזה לא מספיק. בעבר נהגה לקנות שאריות בשר הודו ב-5 ל"י הק"ג. עכשיו המחיר 7 ל"י הק"ג והיא קונה קילו לשבוע, במקום שניים עד כה. במקום מרק עוף, היא מכינה מרק שעועית או מרק עדשים. במקום ביצה כל יום היא אוכלת ביצים רק פעמיים בשבוע, ובמקום פירות וירקות שקנתה בכמויות גדולות, היא קונה אותם בכמויות מצומצמות.

כנפיים לשבת

גרוע יותר גורלם של מקבלי קיצבות מהביטוח הלאומי, כמו אותה אשה חולנית משכונת-התקווה שפגשתיה חוזרת משוק התקווה נושאת סלים חצי ריקים. היא נאנחה קשות והצביעה לעבר הסלים: „רק לפני שבוע שילמתי ארבע וחצי ל"י לקילו כנפיים ועכשיו זה כבר עולה חמש וחצי ל"י. אבל אני מוכרחה לקנות משהו לשבת". כי אצלה במשפחה אוכלים את הארוחה הבשרית רק פעם בשבוע לעומת פעמיים בשבוע בעבר. האשה שמדובר בה, היא אלמנה, אם לחמישה, ונאלצת לקיים את משפחתה מקיצבה של 643 ל"י לחודש. אם מצב בריאותה מרשה לה — היא יוצאת פעמיים בשבוע לעבודות במשק בית. מה אוכלים אצלה כל השבוע? לפני ההתייקרויות היתה קונה כל שבוע תבנית ביצים (30), אבל עכשיו זה „נורא ביוקר" והיא מסתפקת ב-5 ביצים לשבוע. מדי פעם היא ניגשת לשוק — מרחק של 15 דקות הליכה מביתה וקונה פירות וירקות פגומים בזול, חלקי עוף זולים (כמו כנפיים), אורז, עדשים, שעועית, ושאר מיצרכי מכולת בתפזורת שהם יותר זולים מאשר באריזה.

פרס: לא צפוי משבר בענף המשאיות

באת שלמה גרבר

בעלי המשאיות מודאגים מהצפוי לאחר שיחרור המגוייסים

בעסק ההובלה בארץ מורגשת בתקופה האחרונה רגיעה מסויימת, וזאת לאחר פעולות ומאמצים שנמשכו כארבעה חודשים, שלא תמיד הצטיינו בתכנון, מחשבה ופעולה מהירה שהיו עשויים לקצר את תקופת המעבר מימי מלחמה לימי רגיעה [illegible]. כיום אין עוד ביקוש בהול למשאיות להובלת צרכים או ציוד, ואף לא הנכונות, שהיתה מיד לאחר המלחמה, לשלם כל מחיר במחיר הובלה. דמי ההובלה אמנם גבוהים בהשוואה לאלה שהיו לפני המלחמה, לעתים פי שניים, אך שוב לא קיימות הפקעות המחירים הגדולות, שנוצרו עקב הנכונות לשלם כל מחיר.

בקרב ראשי ענף ההובלה שוררת דאגה כבדה נוכח מצב זה. אם קיימת רגיעה בענף בתקופה בה רוב המשאיות עדיין מגוייסות, מה צפוי כאשר ישוחררו משאיות אלה. [illegible] הם מדגישים, כי אם משרד התחבורה לא „יתלבש" על הבעיה ולא יגש מיד לתכנון ההובלה בארץ, לאחר שחרור המשאיות המגוייסות, הרי צפוי בענף משבר כבד ביותר עקב ההתחרות הפרועה העלולה להתפתח אז.

חוגים אלה מצביעים על העובדה שהמבקשים [illegible] במשאיות [illegible] לאשראי לרכישתן, [illegible] ערבויות נוספות, שבעלי המשאיות אינם יכולים לעמוד בהן, בגלל „חוסר האמון בעתיד הענף". התוצאה — עשרות משאיות ישנה עובדה ללא אפשרות להחזירן.

התחבורה לשעת מלחמה

פניתי, איפוא, אל שר התחבורה, מר שמעון פרס, וביקשתי את הערכתו על הצפוי לענף המשאיות בעתיד הקרוב, לאחר שיוחזרו מן הצבא המשאיות והנהגים. ויש לדעת, כי כ-70% מן המשאיות הכבדות עדיין מגוייסות.

לדעת מר פרס לא צפוי משבר של ממש לענף, אמנם קיימת בעיית התחבורה של הענף, המפוצל בין 340 חברות עם הרבה [illegible]. גם אירגון המשאיות — [illegible] — הוא אירגון לא מקצועי, אלא בעיקר פיננסי, אך אין בכך עדיין לשברים.

אשר לטענה כי הובאו מחו"ל כ-1500 משאיות נוספות על הקיימות (המדובר ביבוא כ-2500 המשאיות, מהן נרכשו על ידי צה"ל 1050 משאיות), טוען מר פרס, כי מדי שנה מיובאים כ-600 עד 700 משאיות. [illegible] צה"ל [illegible] 1000 משאיות [illegible] כ-1250 [illegible] לרכוש כמה אלפי משאיות לכוחי חירום. אולם אין להניח, כי צה"ל יוכל להפעיל משאיות אלה, כאשר הדבר כרוך באחזקת אלפי נהגים, הקצבת כוססים וציוד אחזקה, כלומר בתקציבים גדולים. לפיכך יחזיק צה"ל את המשאיות כמה התבורה לשעת מלחמה בלבד, וזאת בעיקר כדי ללא להכביד על פעולות העורף, כפי שאירע בימי המלחמה.

מוסיף מר פרס: עם זאת לא אנו סבר כאין צורך בתכנון הענף לקראת העתיד. אך היו לנו לקחים כן העבר. זה ענף מפוצל הסובל ממספר בעיות. בראש וראשונה [illegible]

שמעון פרס

[illegible]

עוד מציין מר פרס, כי בצה"ל [illegible] חברת הובלה צבאית, [illegible]

פות על אלפי משאיות, דבר המאפשר ארגון ופעולה תוך ניצול יעיל של הרכב. „איני יכול להוציא צווים לאיחוד חברות ההובלה בארץ", הוסיף.

חזרה לנורמליזציה

אשר למצב השורר כיום בענף ההובלה, מציין מר פרס, כי יש שיפור רב ולמעשה הגיע המשק לאט לנורמליזציה. וכאן מגלה השר כי שוקלים עתה ביטול רשות התחבורה העליונה שליד [illegible] חוק הגרעין המגויסים במסגרת זו. לדבריו מתנהלת הובלת צורכי הצבא והחלק כסדירה, התגברו על הדר הובלת פרי ההדר ליצוא, וגם התכצית פעולת למרות שהיא מוסיפה להתלונן על מחסור מסוים במשאיות. „אין כל אפשרות לנהל שלושה משקים בעת ובעונה אחת — משק לשעת רגיעה, משק לשעת מלחמה ומשק לשעת מעבר. אותו משק חייב להסתגל לחלופות המצבים. היום אנו נמצאים בעת כבר לנורמליזציה, כאשר אנו יותר קרובים לצד הנורמלי", מסכים מר פרס.

האם כבר הופקו הלקחים מהפעלת רשות התחבורה [illegible] בימי המלחמה? על כך משיב מר פרס כי הופקו ארבעה לקחים עיקריים:

* יש הכרח לאחד את הטיפול במשאיות והנהגים תחת גג אחד. המצב כיום הוא שמשרד התחבורה מטפל במשאיות ומשרד העבודה בנהגים. התוצאה היתה שהיו משאיות ללא נהגים ונהגים ללא משאיות;
* למפעלים חיוניים או עבודות חיוניות יש להקציב רכב לכל תקופת החירום, ולא לחזור על העבודה של הקצבות יומיות [illegible]
* על צה"ל לשריין כח הובלה [illegible] עצמו, כי לא יתכן שכל [illegible] ההובלה בעורף תיהרס [illegible]
* יש לגשת לפיתוח רשת הרכבות בארץ, כדי שתשמש כאמצעי עזר להובלה בשעת חירום. גם התפתחות ההובלה במכולות מחייבת התפנותה לרכבת, כדי למנוע הגודש במשאיות עמוסות מכולות בכבישים העמוסים בלאו הכי בתנועה הרכב הפרטי. כאן מזכיר מר פרס גם את הצורך בהנחת מסילת ברזל לאילת, כדי למנוע את הפגיעה בה עם פתיחת תעלת סואץ.

על השאלה מדוע חלו פיגורים ביבוא 2500 המשאיות ובשחרורן [illegible], לאחר שעברו כשלושה חדשים מאז החלת היבוא, נעות על כבישי הארץ 800 משאיות בלבד — טוען מר פרס, כי היו לכך כמה סיבות. רוב רוכשי המשאיות עתה מגוייסים. עליהם לשלם 10% ממחיר המשאית במזומנים, ולא תמיד עומד לרשותם סכום זה. כמו כן מחיר משאית נע מ-150,000 ליותר מ-200,000 ל"י. היבואנים טוענים שרוב עובדיהם מגוייסים [illegible] על הליכי השחרור. יש צורך לבנות ארגונים למשאיות. הבנקים מגלים קשיחות רבה בכל הקשור לקבלת ערבויות לאשראי, המגיעות ל-85% מערך המשאית. והוא מוסיף: „גם בימים רגילים נמשך שחרור משאיות שבועיים עד שלושה. כיון שכל המשאיות הגיעו יחד, הרי כל הבעיות הצטברו. אך לולא הגיעו משאיות אלה, היינו היום בקטסטרופה".

על השאלה מדוע מוסיפים להביא לארץ חברות הובלה מחו"ל להובלת הדרים, כאשר כח ההובלה קיים בארץ, משיב מר פרס, כי הממשלה הביאה בעצמה רק את חברת ההובלה ההולנדית. את שתי החברות האחרות (מגרמניה וצרפת) הביאה המועצה לשיווק פרי הדר, בניגוד לדעת משרד התחבורה, שהמליץ להזמין חברה הולנדית. אולם לעצם הבאת חברות ההובלה, משרד התחבורה לא התערב, „כי קיים שוק חופשי".

ראשי הענף מסתייגים

עד כאן דברי שר התחבורה. אולם האופטימיות שלו לגבי התפתחויות בענף אינה נחלת [illegible] של ראשי הענף, העומדים על דעתם, כי לאחר שחרור המשאיות המגויסות ועם תום עונת יצוא פרי ההדר בסוף החורף, צפוי משבר חמור בענף. הם מודים כי בכוחות עצמם, בגלל הפיצול הרב בענף [illegible] על התארגנות [illegible], לא יוכלו להתגבר על המשבר, והם מצפים לסיוע מצד משרד התחבורה.

אין זו הפעם הראשונה שהמובילים מבקשים ממשרד התחבורה עזרה וסיוע לארגון הענף. הדיונים בנושא זה נמשכים שנים, בעיקר על התביעה להעניק מעמד [illegible] למועצת המשאיות, כדי שאפשר יהיה להתגבר על הקשיים הפנימיים בתוקף חוקים. אולם משרד התחבורה גילה הסתייגות מרובה מתביעה זו, והסכים להקים מועצת משאיות מייעצת בלבד, וזאת בשעתה. כי המשק הוא חופשי [illegible] בענף היא, בסופו של דבר, טובת המשק בכללו. נראה כי בעבר זה זו לא חל כל שינוי. כל זמן שקיימת התעסוקה עודפת למשאיות, המובילים נהנים מהכנסות גבוהות, כפי שהמצב היום, אין להניח כי ייעשה משהו בזמן הקרוב לשינוי עמדת משרד התחבורה — וזאת עד למשבר שיפרוץ, אם יפרוץ.

בלמי הטרקטור לא פעלו

בעל רכב חויב לפצות נהג שלא היה מכוסה על־ידי ביטוח

משפט

באת עלי נתן

[illegible]

ע"א 456/72

[illegible]

המשיב הראשון נפגע בתאונת דרכים כאשר נהג בעגלתו באחד מכבישי הגליל, לאחר שטרקטור בבעלות המשיב השני שהיה נהוג בידי המערער פגע בו. בשעת התאונה היה נהג הטרקטור בדרכו לביתו של בעל הטרקטור, לפי הזמנתו של זה לשם ביצוע תיקוני חשמל. אחרי התאונה נמצא כי הבלמים של גלגלי הטרקטור היו לקויים ולא פעלו כלל.

השופט בבית המשפט המחוזי דחה את הגנת הנהג (המערער) כי לא פגע, וכן קצר לפני התאונה, קרה לו „איבוד בלמים" וכי עשה כל שיכל לעשות ולא הצליח לבלום את הטרקטור. בית המשפט המחוזי חייב את נהג הטרקטור ובעליו בנזקו של הנפגע, אך דחה את תביעת הנהג נגד בעל הטרקטור לשפות אותו על כל סכום שיהיה חייב לשלם לנפגע עקב כך שבעל הטרקטור הבטיח לו כי ישנו ביטוח תקף לטרקטור, וכי נמצא כי לא היה ביטוח כזה ביום התאונה.

השופט ברנזון בפסק-דינו כי בנסיבות המקרה הזה הכלל „הדבר מעיד על עצמו" (חל על-פי סעיף 41 לפקודת הנזיקין, כאשר הוכח כי „לתובע לא היתה ידיעה או לא היתה לו יכולת לדעת מה היו הנסיבות שגרמו למקרה אשר הביא לידי הנזק, וכי הנזק נגרם על-ידי נכס שלנתבע היתה שליטה מלאה עליו, ונראה לבית המשפט שאירע המקרה שגרם לנזק מתיישב יותר עם המסקנה שהנתבע לא נקט זהירות סבירה מאשר עם המסקנה שהוא נקט זהירות סבירה"), והובה הראיה שהנהג לא התרשל מוטלת עליו; לשון אחרת: היה עליו להראות כי נקט בכל אמצעי הזהירות הסבירים כדי למנוע את הפגיעה.

השופט בבית המשפט המחוזי לא קיבל את הסברו של הנהג, בדבר קילקול פתאומי של הבלמים, וכן בהתחשב אגב בחוסר ידיעה כיצד אירע הקלקול. אולם השופט ברנזון סבור כי בשל כך בלבד אין להסיק כי היתה רשלנות מצד הנהג. במקרה זה, הטרקטור לא היה שלו, לפי מקצועו הוא חשמלאי-רכב ולא היתה לו ידיעה במכונות ולא יכול להשיב כי הבלמים אינם תקינים. בנסיבות אלה, לא היתה מוטלת חובה עליו לבדוק את הרכב, לא בדיקה אישית ולא בדיקה על-ידי בעל מקצוע מוסמך ומומחה.

הדרישה כזו היא בלתי מציאותית ובלתי סבירה, וכמוה מטילה אחריות אישית על אדם כזה לכל פעם שיזדמן לו לנהוג ברכב תוך כדי נסיעה, הגורם לנזק: „והחוק אינו מי־דש שתקים אל הבלתי אפשרי והבלתי מציאותי. בדרך-כלל ניצב החוק בשתי רגלים על קרקע מוצקה על המציאותי והאפשרי, ביחוד בשדה כמו זה הנדון כולו על מה שמקובל על הבריות באורח סביר". עם זאת סבור השופט כי הנהג לא הסיר מעליו האחריות בקשר לנסיבות התאונה עצמה אחרי שחש באיבוד הבלמים ולא נקט באמצעי הזהירות סבירים למניעת הפגיעה.

אשר לאחריותו של בעל הטרקטור, הרי דינו שונה מדינו של הנהג. הקילקול הפתאומי של הבלמים מחייב הסבר מצידו. הסבר כזה לא בא. הוא רכש את הטרקטור מבעליו הקודמים ואם פעולת הבלמים לא היתה תקינה, היה עליו לדעת זאת ולא להרשות למערער לצאת איתו לדרך. נהוג שאדם הרוכש רכב מוסר אותו לבדיקה מוקדמת כדי לעמוד על טיבו ועל מצבו. אילו בעל הטרקטור היה נוהג כך והיה מוכיח כי הטרקטור נבדק זה לא מכבר על-ידי בעל מקצוע מוסמך ונמצא במצב תקין, ייתכן ויכול היה לפטור עצמו מאחריות לתאונה. אך עדות כזו לא באה והכלל „הדבר מעיד על עצמו" חל גם עליו ובהיעדר ראיה מצידו לסתירת תחולת הכלל צדק בית המשפט המחוזי בהטילו עליו האחריות לתאונה.

כאשר תבע הנהג מבעל הטרקטור השתתפות ושיפוי בכל סכום בו יחוייב, מאחר שלא עמד בערבותו או בהבטחתו כי ישנו ביטוח צד שלישי תקף לטרקטור כאשר ביטוח כזה לא היה בנמצא.

הנהג אמר כי בעל הטרקטור מסר לו את רשיון הטרקטור ותעודת הביטוח מבלי להוסיף דבר ולא היה לו כל יסוד להניח כי הביטוח אינו בתוקף. בעל הטרקטור הכחיש זאת וטען כי המיסמכים היו בתא הטרקטור. השופט ברנזון סבור כי יהיה אשר יהיה, מותר היה לנהג להניח כי נעשה ביטוח צד שלישי של הנהיגה בטרקטור וכי הביטוח תקף. בפרט על היותה הפוליסה על שם האנשים מהם נרכש הטרקטור ואלה לא טרחו להעבירה על שם הבעלים החדש [illegible] כך לא היתה בת תוקף.

השופט ברנזון מקבל את טענת המערער כי עקב כך הופרה ההבטחה המשתמעת בדבר קיום הביטוח, והוא סומך לעניין זה על פסיקה אנגלית. מפסיקה זו עולה כי כאשר אדם נוהג ברכב בשליחותו של אחר, תנאי מכללא הוא כי הנהג לא יידרש לעשות מעשה בלתי חוקי וכי הפעולה [illegible] אחרי הוראת החוק המחייב ביטוח נגד סיכוני צד שלישי. בהיעדר ידיעה מצידו של הנהג כי הפוליסה אינה בתוקף, זכאי הנהג לשיפוי משולחו בגלל הפרת ערבות או הבטחה כי ישנה פוליסת ביטוח בתוקף המכסה את הנהיגה.

במקרה שלפנינו המערער לא הסתכל בפוליסה, ובמילא גם לא יכול היה לדעת כי פקע תוקפה עקב העברת הבעלות לבעל הטרקטור. בכן הדין, איפוא, להניח כי השליחות של הנהג על-ידי בעל הטרקטור היתה מותנית בקיום ביטוח נגד סיכוני צד שלישי. עקב הפרת תנאי זה חייב בעל הטרקטור לפצות את הנהג על כך שאינו מכוסה על-ידי ביטוח לגבי הנזק שגרם ברשלנותו.

כלכלה ועסקים

מישכון העתיד

ההסכם שנעשה בשבוע שעבר בין האוצר לבין ההסתדרות בענין תשלום תוספת יוקר של 6% ובהן הטבות נוספות בגין ילדי עובדים עשוי להביא להרגעת הרוחות בקרב השכירים ולהחזרת השקט התעשייתי על כנו. אולם מעיבה כזאת, כתוצאותיו רצויה, אינו נפטר מחובת בחינה של הלכותיו ומשמעויותיו האחרות. על המעיבה הנ״ל יש מקום לביקורת מכמה בחינות.

ההחלטה להקטין את הסובסידיות נתקבלה על ידי הממשלה בתוקף מצבה הכלכלי. אפשר להקימה מדוע עוסקת הממשלה בסחר היום ופולי סויה, אך לצורכי הדיון מוטב לקבל זאת כנתון. בכדי שהגיע לציבור פיצוי על הקטנת הסובסידיות, כן הראוי היה שהממשלה תפעיל לשם כך כלים ממלכתיים. הגדלת התמיכות לקיבוצים, ביטוח־סוציאלי וקבוצות פגיעות אחרות, מייצגת שימוש בכלים כאלה. תשלום תוספת יוקר כיוזמה לעובדי המדינה אינו מהווה שימוש בכלי ממלכתי — אלא במכשיר המיועד לרשות הממשלה כמעסיק (המממן את הוצאותיו — מהכנסותיו הממלכתיות). זהו טישטוש תחומין בלתי רצוי.

נכון, שכמעסיק הגדול במדינה יש לממשלה זכות להשפיע בהתאם למשקלה על הסדרי השכר. אולם הדעת נותנת — והאין מחייב גם הנימוס? — שזכות זו לא תופעל ביד רמה, בשרירות, בלי להתייעץ תחילה ובלי להתחשב כלל בדעתם של מעסיקים אחרים, ציבוריים ופרטיים. כאשר נראה לו הדבר נחוץ ומועיל, יודע מר ספיר היטב את הדרך אל מר כורביץ ונציגים אחרים של המעסיקים. כאשר הדבר עלול להכביד עליו, מתעלם הוא מקיומם ועושה כל העולה על רוחו בלי להתחשב בכך, כאילו מחיר התחייבויותיו יצטרכו לפרוע מיגזרי משק שלמים שהיא נישאלו כלל לדעתם.

לוא היתה זו רק שאלה של תוספת בת 4% או 6%, אפשר היה לעבור על כך לסדר היום. אך למעשה נקבעו כאן ולפחות קיבלו תוקף, כמעט בהיסח הדעת, הלכות חשובות ביותר: מגיע פיצוי על כל התייקרות בלי שים לב למקורה וסיבתה; התייקרות משמעותה בהייבת פיצוי מיידי; המכשיר המתאים לכך הוא תוספת היוקר. מר ספיר סילק מדרכו קושי שהפריע לו לטפל בעניינים אחרים, שהם אולי הבוערים יותר ברגע זה, אולם הוא עשה זאת במחיר מישכון העתיד.

גולם תוספת היוקר במעגל הקסמים של ההתייקרויות

לשכת התיאום של האירגונים הכלכליים עומדת בעת כתיבת שורות אלה על סירובה לא לשלם את תוספת היוקר המיוחדת. במקום זה היא בציפיה להאריך את הסכמי השכר בשנה אחת החל ב־1.4.74. הובן גם כי המעסיקים מוכנים לשלם בכתנד זה תוספת יוקר מלאה בעד ינואר־מארס 1974 ואף לשקול העלאת התקרה.

קשה להאר שאחרי הכירסום שכירסמה הממשלה בעמדתם של המעסיקים יהיה עוד בכוחם לעמוד נגד תביעות ההסתדרות לתשלום של 6% החל מ־1.2.74. דווקא משום כך יש לייעץ להם להיזהר עד בהעלאת הצעה פשרה בשלב זה. כאשר מדובר על תשלום תוספת יוקר בעד ינואר־מארס 1974, ראוי לחזור ולהזכיר התחייבות סמויה אך כבדה הנגררת עוד מאשתקד: תוספת היוקר שהצטבר באמצע ינואר 1974 בגין התייקרויות 1973 שלא באו לביטוי במדד של 31.12.73 (ולכן לא ניכללה בתשלום תוספת היוקר של ינואר 1974) — מגיעה ל־17%. יחד עם ההתייקרויות שחלו מאז, ועד סוף מארס, עלולה התוספת להצטבר לעשרות רבות של אחוזים.

יתכן שהצגה מציאותית ומדויקת של סדר גודל ההתחייבות שמעברה הזולכה תיגרום להתפכחות גם אצל נציגי העובדים. מכל מקום, את הזמן הנותר עד אפריל ראוי להקדיש לדיון מיושב ושקול בשאלה כיצד להגן במידת האפשר על שכר השכירים — באותו זמן לכבוע אמדרלמוסיה מסובכת, שתתחולל אם ינתו לגולם תוספת היוקר לכרע במעגל הקסמים של ההתייקרויות.

טלוויזיה ל־75% מהמשפחות

מכונית — לכל משפחה רביעית

מספר המשפחות שהחזיקו במקלט טלוויזיה הגיע בחודשים יולי–ספטמבר 1973 ל־594 אלף, דהיינו למעלה מ־74% מהמשפחות בארץ בתקופה זו. זאת, לעומת 68% בתקופה המקבילה ב־1972. בין מועדים אלה נתווספו אצל המשפחות כ־70 אלף מקלטי טלוויזיה. זהו כמות הדומה לזו שנתווספה, בכל אחת מהשנים 1971 ו־1972, אולם קטנה מרכישות השיא בשנים 1969 ו־1970, כאשר נתווספו כ־140 אלף מכשירים בממוצע לשנה. נתונים אלו מסר דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מתוך התוצאות הראשונות של סקר ציוד־בית 1973, שנערך על־ידי הלשכה.

מערכת משולבת של גז־חשמל לבישול ואפייה נוספה בין קיץ 1972 לקיץ 1973 אצל 66 אלף משפחות ובכך הגיע בקיץ 1973 מספר המשפחות שבידיהן מערכת כאלה ל־174 אלף, שהן 22% מהמשפחות. מערכה משולבת זו של גז־חשמל לבישול ואפייה באה במקרים רבים במקומם של מכשיר גז לבישול ואפיה או מכשיר חשמל לבישול ואפייה.

עוד מתברר מסקר הלשכה:

✶ ככל שעולה מספר הנפשות במשפחה, כן גבוה אחוז הבעלות על פריטי הציוד השונים כשאחוז הבעלות הגבוה ביותר מאפיין, בדרך־כלל, משפחות בנות 4 נפשות. ואולם, בקרב משפחות גדולות יותר, קטן אחוז הבעלות על פריטי הציוד השונים ככל שמספר הנפשות במשפחה עולה. יצויין כי אחוז הבעלות הגבוה ביותר על מכונות כביסה ומכונת תפירה, מאפיין משפחות בנות 5 נפשות.

✶ ככל שגבוהה יותר רמת ההשכלה של ראש המשפחה, כן גבוה יותר אחוז הבעלות. לגבי מקרר, למשל, 99% אצל משפחות שבהן ראש המשפחה למד 13 שנים ומעלה לעומת 77% אצל משפחות בהן ראש המשפחה למד פחות מ־5 שנים; כבירה משולבת גז־חשמל לבישול ואפיה — 35% לעומת 8%; מכונת כביסה: 68% לעומת 29%; רדיו: 92% לעומת 72%; טלוויזיה 80% לעומת 50%; טלפון: 74% לעומה 11% ומכונית 49% לעומת 3%.

משפחות שברשותן מוצרים בני קיימא*

השנה:	1969	1970	1971	1972	1973	
סה״כ משפחות (אלפים):	709	733	750	771	789	
	אחוזים					סה״כ המשפ׳ (אלפים)
טלוויזיות	30.0	49.7	59.7	68.0	74.4	594
טלפון	31.0	34.8	37.9	41.2	44.3	354
מכונית פרטית	13.9	15.4	18.3	19.1	22.1	177
מכונית מסחרית	4.1	5.0	4.1	4.2	4.6	37
רשמקול	11.6	11.9	13.8	14.9	18.9	151
מצלמה	24.8	26.8	27.9	30.2	32.1	256
מערבל	26.4	27.7	29.0	30.8	34.4	275
שואב אבק	21.2	20.5	21.1	23.5	24.2	193
מקרר	88.6	88.9	90.6	92.1	92.4	738
מתקני בישול ואפיה						
מכשיר גז	88.0	85.8	84.5	80.5	72.9	582
מכשיר חשמל	37.2	34.5	33.8	32.7	26.7	213
מערכת משולבת גז־חשמל		5.0	8.2	14.0	21.8	174
מכונת כביסה	38.7	42.8	46.2	50.5	55.2	441
מכונת תפירה	37.0	37.7	34.8	34.3	37.8	302

* למעט בקיבוצים ובמוסדות.
המקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

דאגה לריווחיות יצוא התוצרת החקלאית

מצפים לפיצוי

ירידת שערי המטבעות האירופיים והתייקרות הוצאות ההובלה האוירית של התוצרת החקלאית ליצוא, עלולים להפוך את הרווח במספר גידולים — להפסד.

זו הערכתו של מנכ״ל חברת אגרקסקו, מר משה שבים, בדיעון החברה מחודש פברואר. הוא מציין כי עד אמצע ינואר היו המחירים סבירים, ולרוב מעל אלה של אשתקד. אולם מאז חלה הרעה: ההובלה באוויר התייקרה ב־200 דולר לטונה והוצאי אריזה התייקרו ב־20 עד 50 אחוז לעומת אשתקד.

מ. שבים

עקב ירידת הרווחיות מצפה אגרקסקו כי הפיצוי על ההתייקרויות, שיינתן לפרדסנים, יינתן גם ליצואני תוצרת חקלאית אחרת.

אשה שהחלה לעבוד בינואר: עסק רע מאד לבעל

מעל דפי העתונות אנו נתקלים מדי פעם בפניות מטעם גורמים רשמיים לנשים לצאת לעבודה. אולם הפירוש שנציבות מס הכנסה נותנת לחוק, לא תמיד מעודד אשה לצאת לעבודה. כך למשל בנוגע לניכוי בעד אישה מהמשכורת הבעל.

כאשר האשה אינה עובדת, זכאי הבעל לניכוי שנתי בסך 1,260 ל״י, כלומר כ־100 ל״י לחודש. ניכוי זה נקרא בחוק: „ניכוי בעד אישה״. כאשר האשה מתחילה לעבוד, והכנסתה נרשמת בחישוב נפרד, מאבד הבעל את זכותו לניכוי זה.

בדרך־כלל קובעת פקודת מס הכנסה כי יש להעמיד את הניכויים האישיים לתקופה בה קיימת העילה המזכה באותו ניכוי, כלומר: כל ניכוי אישי ינתן יחסית לתקופה בה קיימת הזכות לניכוי במשך שנת המס.

לכאורה ניתן היה להבין, כי אם האשה החלה לעבוד באמצע שנת המס, ינתן לבעל הניכוי בעד האשה יחסית לתקופה בה לא עבדה; הניכוי יופסק רק החל מאותו תאריך, בו החלה לעבוד. משום מה החליטו שלטונות המס לנקוט עמדה יותר נוקשה לגבי אשה שהחלה לעבוד באמצע השנה: במקרה כזה לא ניתן לבעל כל ניכוי בעד האשה במשך כל שנת המס. יתירה מזו: כאשר הבעל שכיר, על המעביד לבטל ליטרואקטיבית את הניכוי שניתן לבעל באותה שנה בגין האשה, ולגבות את כל „חובות המס״ המגיעים מהמשכורות ששולמו לבעל בשנת המס.

הוראה זו של שלטונות המס עלולה לגרום לתוצאות מעניינות. נניח שהאשה מתחילה לעבוד בפברואר והכנסתה 600 ל״י לחודש. כנגד הכנסת האשה במשך החודשיים (1,200 ל״י), יפסיד הבעל ניכוי של 1,260 ל״י — במקום 200 ל״י — דבר המנוגד להגיון, לצדק — ולמגמה המוצהרת לעודד נשים לצאת לעבודה.

כאשר נישום בתחנן, מקפיד האוצר לבל יקבל ניכוי בעד אשה אלא מהחודש הנישואין. לפי אותו עקרון אין סיבה לשלול ניכוי בגין אשה לא־עובדת בגין התקופה שבה לא עבדה.

בועז נהיר

„אפקט האשה העובדת״ במשכורת של שכיר

אם הכנסה	128024	אם הכנסה	77501
[illegible]	21049	[illegible]	18768
[illegible]	17967	[illegible]	11537

מימין: קטע מה„לוקש״ של חודש דצמבר 1973, בטרם החלה האשה לעבוד; משמאל — ה„לוקש״ של ינואר 1974, לאחר שהחלה לעבוד.

ועדת משנה של המועצה הכלכלית בוחנת הטבות והקלות למשקיעים

הממליצה: הלוואות על 250,000 ל״י — ללא צורך באישור מרכז ההשקעות

מאת מרדכי צבי, כתב „הארץ״ לענייני כלכלה

ועדת המישנה לענייני השקעות שליד המועצה הכלכלית המייעצת לשעת חירום דנה בהמלצות לעידוד ההשקעות בשנת 1974. המלצות אלה יובאו בפני מליאת ועדת המשק, בראשות השר חיים בר־לב בשבועיים הקרובים.

ועדת המישנה, בראשות מנכ״ל בנק לאומי, מר א. יפה, התרכזה בדיוניה, על־פי ההנחיה שניתנה להם במיסגרת חוק ההשקעות הקיים. הדיונים עמדו בסימן ההכרה כי יש לתת דחיפה להשקעות ב־1974. הובעו החששות כי בצל המלחמה נוצר חוסר ודאות, בארץ ובחו״ל, לגבי המשך הפיתוח המשקי של ישראל; מטרת הוועדה היתה להלחם במצב זה ולהביא לתנופה מחודשת של ההשקעות בכל ענפי המשק.

✶ השקעה קטנה: עד כה הוחליטה הוועדה רק לגבי השקעות בהיקף עד חצי מיליון ל״י. הוחלט כי משקיעים כאלה יקבלו הלוואות בשיעור 50%, ללא צורך באישור מרכז ההשקעות. המשקיע יפנה ישירות לבנקים המוסדיים ולאחר הצגת ביטחונות יקבל הלוואה לחמש שנים בריבית לא צמודה של 12%. החזר ההלוואות יחל בשנה השניה. הסדר זה אמור להיות בתוקף, במידה שיאושר על־ידי הממשלה, בין אפריל 1974 ליולי 1975. מטרת השינוי המוצע לעודד מפעלים קטנים ובינוניים להתרחב, ליעל, להכניס ציוד מתקדם, לסלק צווארי בקבוק בייצור או בשיווק.

✶ תנאי מפעל מאושר. ועדת המישנה קיימה עד כה שורת דיונים בשאלת הקריטריונים לאשור מפעלים. נהוג להתנות מתן מעמד של מפעל מאושר בהתחייבות לייצא בשיעורים שונים (50% באזור א׳ עד 20% באזור ג׳). הועלו הצעות שונות לשינוי תנאים אלה, ובין השאר הוצע לבטלם כליל. טרם סוכמה החלטה לאשור המליאה.

✶ גודל ההלוואה והריבית. בענין היחס בין ההלוואות למענקים הועלתה קשת הצעות. ניבחנה ההצעה להגדיל את היקף ההלוואות ויחד עם זאת גם את שעור הריבית. רבים טענו כי היום כדאי לשלם ריבית גבוהה יותר ובלבד שיובטחו לו מראש מקורות מימון גדולים יותר מבעבר.

✶ חומרי גלם. הוצע שהממשלה תבטיח ליזמים הספקת חומרי־גלם במחירים קבועים מראש. פירוש הדבר, הבטחת סובסידיה ממשלתית במקרה של ייקור חמרי הגלם בעולם.

✶ נהלים. עוד נידונו בהרחבה הצעות לפישוט הליכים במתן אישורים לפרוייקטים חדשים. נמתחה ביקורת קשה על הסירבול המינהלי והוזכר שהצעות ועדת גיטור, שבדקה סוגיה זו בעבר, לא יושמו עד היום, למרות הירידה בהיקף ההשקעות עוד לפני המלחמה.

AIPHONE
גם לבתים משותפים!

„איפון״ החברה המפורסמת בעולם בשטח תקשורת פנים מציעה לך: DOOR-PHONE מערכות תקשורת פנים לבתים משותפים.
* לוח חזית מ־1 עד 50 נקודות.
* פיקוד על מעליות * פתיחת דלתות.
* עיצוב מודרני־מרהיב.

ייעוץ תכנון והדגמה:
צלילי גיתית בע״מ
חברה לאלקטרוניקה
רח׳ אידלסון 3, ת״א, טל. 54731, 56873

רהיטים מעץ יער מלא ויבש
למסעדות אכסקלוסיביות
למועדונים אכסקלוסיביים
לוילות ולנוף בשמורות הטבע
לראות ולהזמין
במספנות זלמן כהן
על שפת הירקון, ברחוב אוסישקין תל־אביב

חוק התכנון והבניה תשכ״ה — 1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמלה

בהתאם לסעיפים 149, 151(א) (1), נתנה בזה הודעה שהוגשה בקשה לועדה המקומית לאשור הגדלת מרפסות בבתים דו־משפחתיים בשיכון מ. ב. מ. בשכונת אשכול.

מטרת הבקשה: הקלה בקוי בנין בכדי לאפשר הגדלת מרפסות קיימות (ללא גג). להלן רשימת השטחים שאליהם מתייחסת הבקשה גוש 4350 חלקי חלקות 19, 9, 11, 15, 13, גוש 4355 חלק מחלקה 16 כמגרשים מס׳ 246—200, 267, 266.

כל מי שיש לו התנגדות לאישור הנ״ל רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו, בציון כתובתו המדוייקת. את תוכן הבקשה אפשר לראות במחלקת ההנדסה של עירית רמלה.

ח״כ א. אבוחצירא
יו״ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמלה

רמלה, 17.2.74

מסו״ת יעודד הוספת סויה למוצרי בשר

יותר להוסיף כמויות גדולות — עד 50% חלבון מן החי
היצרנים יחוייבו לציין עובדת התוספת — לא את שיעורה

מאת לאה פורה, כתבת „הארץ״

תיקונים לצווי ייצור נקניק ונקניקיות, המבורגר, קציץ בשר ובשר טחון, נמצאים עתה בעיבוד במשרד הבריאות ובמשרד המסחר והתעשיה. על פי התיקונים מותר יהיה לייצר מוצרי בשר בתוספת של חלבון מן הצומח (סויה), אך בכל מקרה כזה יצויין ליד שם המוצר באותיות בולטות „בתוספת חלבון מן הצומח״.

היוזמה לתיקונים אלה באה ממשרד המסחר והתעשיה אשר עקב התייקרות הבשר בעולם מבקש לעודד ייצור מוצרי בשר יותר זולים. לפי הצווים הקיימים מותר להוסיף עד 4% קמח סויה במוצרי הבשר, ואין צורך לציין זאת כחלק משם המוצר. כוונת התיקונים החדשים לאפשר תוספת כמויות יותר גדולות; השיעור המקובל הוא 50% חלבון מן החי ו־50% חלבון מן הצומח.

אותה כמות חלבון

מנהל שרות המזון שליד משרד הבריאות, מר ליטמן מוד הסביר, כי אחוז החלבון במוצרים המכילים סויה יהיה זהה למוצרים שעל טהרת הבשר. מכאן, שהערך התזונתי של שני הסוגים יהיה זהה. גם בפירוט המרכיבים צריך יהיה למנות סויה. אולם מאחר ואין כיום אפשרות לבדוק את אחוז הסויה במוצר המוגמר, לא יחוייבו היצרנים לציין את האחוז בו השתמשו. עם זאת סביר להניח שהיצרנים לא יוכלו להגזים בכמויות ולעבור את 50% המקובלים, שאם לא כן ייפגם טעם המוצר.

כדי למנוע הטעיית הצרכנים נקבע עוד בתיקוני הצו, כי באריזות של המוצרים המכילים סויה, אסור יהיה להשתמש באותיות דפוס אדומות או ורודות (המעוררות אסוציאציה של בשר). בייצור נקניק אסור יהיה להשתמש במעי אדום ולגבי קציץ־בשר אסור שתופיע תמונה של פרה.

„מירקם חלבון צמחי״

מנהל שפע, תעשיות פרוטאין בע״מ, מנה בפני את יתרונות הסויה, או כפי שהוא קורא למוצר שהוא מייצר — מירקם חלבון צמחי: הוא אינו מכיל שומן; הוא בעל ערך תזונתי זהה לזה של בשר; הוא טעים — אם יודעים להכין אותו כראוי והעיקר — הוא יותר זול. לדבריו, טונה מוצר שלו עולה לתעשיה 170 ל״י, בעוד שבשר קפוא עולה עשרות אלפי ל״י הטונה. מנהל המפעל קבל על כך שיש בציבור דעות קדומות שליליות על המוצר שהוא מייצר וכי הוא נתקל בקשיים גם כשהוא פונה לתעשייה. כרגע נמצא בשוק המבורגר מתוצרת כתר, חיפה, המכיל 50% חלבון־צמחי ומחירו לצרכן 12 ל״י הק״ג. המבורגר על טהרת הבשר עולה כ־18 ל״י הק״ג.

חוששים לתדמיתם

אישור על השהייגות המפעלים, קיבלתי ממנהלי שני מפעלים גדולים לייצור נקניק ומוצרי בשר. אחד מהם אמנם עוסק עתה — בסיוע חברת שפע — בפיתוח מוצרים שיכילו חלבון צמחי, אך הוא סיפר על חילוקי דעות בנושא בתוך המפעל עצמו, בשל החשש שהוצאת מוצרים כאלה לשוק תזיק לתדמית המפעל. בשלב ראשון הוחלט, כי המוצרים החדשים יוצאו לשוק תחת שם חברת שפע.

במפעל אחר נמסר לי כי למרות התיקונים החדשים, אין בדעתם לייצר מוצרים המכילים חלבון מן הצומח. יתר על כן, לדברי הדובר גם לא ניצלו עד כה את האפשרות הקיימת בחוק להוסיף כמויות קטנות של סויה במוצריהם.

8.5 מיליון ל״י הפסד ללפידות ב־1972-73

חברות לפידות־נפטא הפסידו בשנת 1972־73 סכום של 5.8 מיליון ל״י ובכך הגיע ההפסד המצטבר ל־50.8 מיליון ל״י.

הדוחות הכספיים של שתי חברות הנפט מראה כי נפטא סיימה את שנת 1972־73 ברווח של 208 אלף ל״י, לעומת רווח של 2 מיליון ל״י בשנה הקודמת. הרווח המוקטן הביא לירידה קלה בהפסד המצטבר של נפטא, המגיע לתאריך המאזן לסך 16.1 מיליון ל״י.

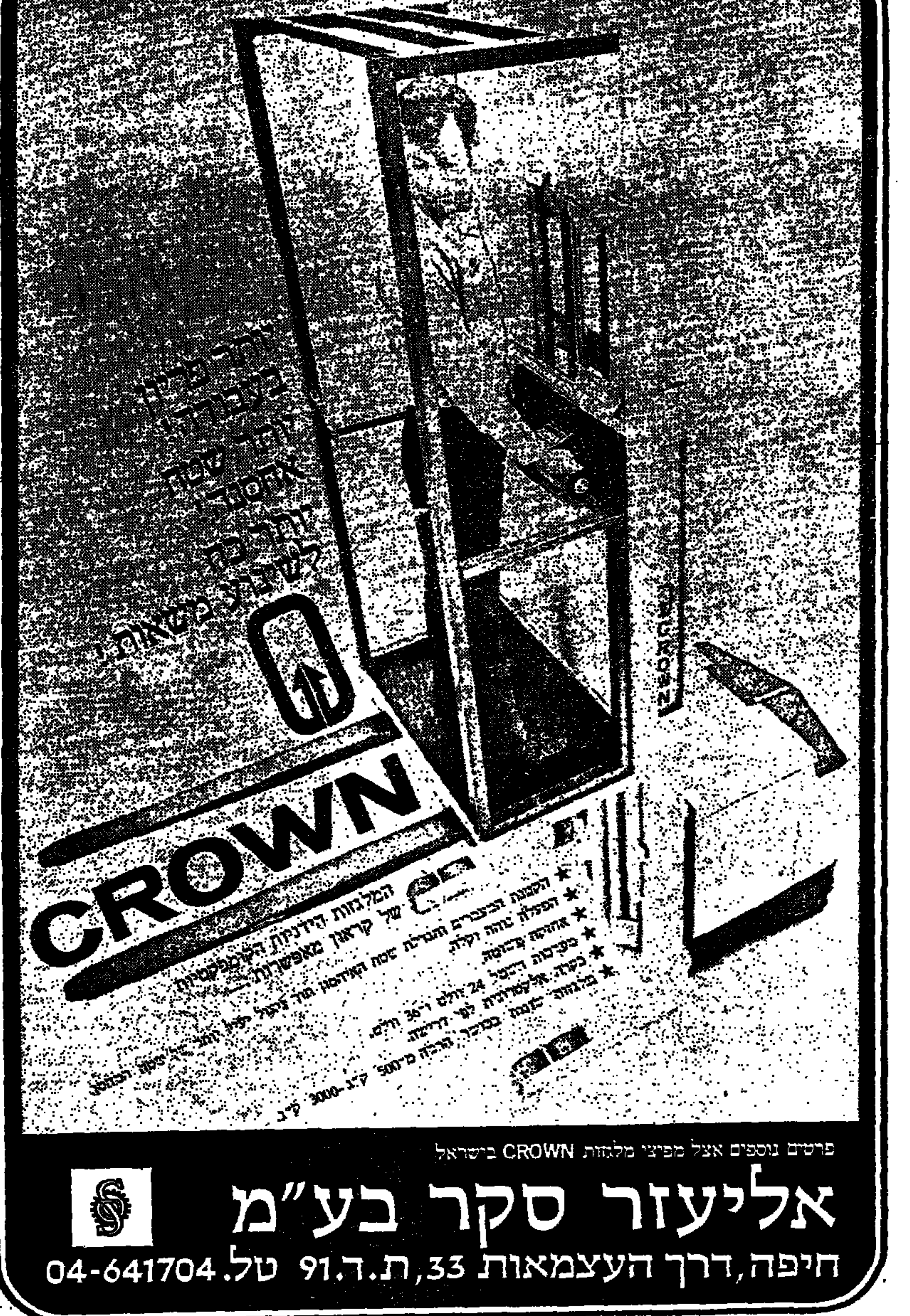

פרטים נוספים אצל מפיצי מלגזות CROWN בישראל
אליעזר סקר בע״מ
חיפה, דרך העצמאות 33, ת.ד. 91 טל. 04-641704

יובל
חברה לבטוח, בע״מ
מברכת את

אלישע יהודאי
לרגל התקבלו בפעם השניה כחבר בזכויות מלאות במועדון

שמעון בן יעקב
לרגל התקבלו כחבר לכל־החיים

*1974 MILLION DOLLAR ROUND TABLE

אנו מאחלים למר בן־יעקב ולמר יהודאי המשך פורה והצלחה בשרות לקוחותיהם— לקוחותינו שמספרם גדל והולך בשטח ביטוח חיים על כל שלוחותיו.

יובל חברה לבטוח בע״מ
נציגים בלעדיים:
בן־יעקב ושות׳ (סוכנויות בטוח) בע״מ
שדרות רוטשילד 42 תל־אביב, טל. 611941—5

* רק סוכנים המוכרים למעלה ממיליון דולר ביטוח־חיים תוך 12 חודש במשך שנתיים רצופות מתקבלים למועדון בינלאומי זה.

המכון לפריון העבודה והייצור
מרכז ההדרכה
אזור תל־אביב והמרכז
מודיע על פתיחת ההרשמה לקורס
ניהול משא־ומתן קיבוצי
מיועד: לנציגי מעסיקים ציבוריים ופרטיים, להנהלות מפעלים, לנציגי איגוד מקצועי, מועצות פועלים ונציגי ועדי עובדים
פרטים והרשמה: המכון לפריון העבודה, תל־אביב, רחוב סולד 4, טלפון 253131 שלוחה 317

חוק התכנון והבניה, תשכ״ה־1965

מרחב תכנון מקומי, הרצליה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

1. בהתאם לחוקי התכנון והבניה תשכ״ה־1965, ניתנה בזה הודעה בדבר הפקדה של הנ״ל הנקרא(ה): תכנית מס׳ 1312 שנוי מס׳ 133 לתכנית מתאר 253/א׳ הרצליה (להלן התכנית). במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז ת״א ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הרצליה.

2. לקיבוצי של השטחים אשר התכנית מתייחסת אליהם:
(1) ברשימת הלקוח: 6538, חלקה: 274, 275, 276, 283, 284

3. עיקרי הדברים המוצעים להקבע או להשתנות על ידי התכנית הם:
א. איחוד חלקות 274, 275, 276 ושנוי יעוד השטח מאיזור מגורים ב׳ לאיזור מגורים מיוחד ולאשר הקמת בניין בן 8 קומות על קומת עמודים מפולשת + 2 דירות גג, המהווה שנוי לתכנית מתאר 253/א׳, ולשנות בהתאם.
ב. איחוד חלקות 283, 284, שייעודן הוא איזור מגורים ב׳ בהתאם לתכנית מתאר 253/א׳. שטח זה לפקדון וירשם ע״ש עירית הרצליה ללא תמורה וישמש לחליפין בהתאם לתכנית 1273 עם אישור התכנית להפקדה, ותהיה העיריה רשאית לתפוס החזקה בקרקע המיועדת לפקדון.
ג. להפריש שטח מיועד להרחבת רחוב העצמאות בהתאם לתשריט המצורף.
הכל כאמור בתכנית המופקדת.

4. כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ד. רהניק, יו״ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
י״ג שבט תשל״ד, 5.2.74

כלכלה ועסקים

ינואר — ספטמבר 1973
השכר הממוצע עלה ב־24%

הנתונים כוללים הפרשים ✱ עליה גבוהה מהממוצע בחקלאות ובתחבורה ✱ השכר הגבוה ביותר — בתחבורה

השכר הממוצע לחודש למשרת שכיר (כולל עובדים מהשטחים ה־מועסקים בישראל) היה גבוה ב־תקופת ינואר־ספטמבר 1973 כדי 24% בהשוואה לתקופה המקבי־לה בשנה 1972. בין השנים 1971 ל־1972 עלה השכר הממוצע לחודש למשרת שכיר ב־14%.

נתונים אלה, הכוללים את סך השכר ברוטו אשר שולם לעובדים בתקופה האמורה, לרבות הפרשים עבור תקופות קודמות, נמסרו ע"י דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטי־קה, מתוך עיבוד דוחו"ת שהמעבידים מעבירים למוסד לביטוח לאומי.

העליות בשכר הממוצע היו [illegible] הענפים. עליה גבוהה מן הממוצע נרשמה בענפי החקל־אות (30%), התחבורה (27%), ה־שירותים הציבוריים (25%), השירו־תים האישיים (28%) והשירותים ה־פיננסיים (26%). בענף הבנייה עלה השכר הממוצע לחודש בדומה ל־עליה הממוצעת (24%). עליות קט־נות במקצת מן הממוצע נרשמו ב־ענפי המסחר (21%) והתעשייה (23%).

רמת השכר הממוצע לחודש ל־משרת שכיר בתקופת יולי־ספטמבר 1973 הגיעה ל־1,179 ל"י. השכר ה־ממוצע לחודש הגבוה ביותר למשרת שכיר היה בענף התחבורה 1,756 ל"י; בענף הפיננסים הגיע השכר הממו־צע לחודש בתקופה זו ל־1,479 ל"י, בענף השירותים הציבוריים ל־1,183 ל"י, בענף התעשיה ל־1,130 ל"י, בענף הבנייה ל־1,066 ל"י, בענף המסחר ל־1,024 ל"י, בענף השירותים האישיים ל־741 ל"י ובענף החקלאות ל־737 ל"י.

התייקרויות ינואר
פרטים מדו"ח הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

(באחוזים)

מוצרי צריכה ושרותים שהתייקרו
(המדד הכללי עלה ב־3.5 אחוז)

עופות	8.6
לחם	6.7
קמח	10.1
מוצרי בצק	4.4
[illegible]	10.1
משקאות קלים	2.7
ירקות טריים	11.2
פרות טריים	4.1
דיור	4.2
גרביים	3.7
אריגים	1.6
אחזקת דירה	7.4
חשמל	13.3
גז	35.3
נפט	29.9
תשלומים לועד הבית	9.2

מוצרי צריכה שהוזלו

בשר בקר טרי	1.2
דגי ים	5.0
לימונים	4.4
מוצרי הלבשה	1.1
בגדים עליונים	3.5
הנעלה	0.8

מחירים סיטוניים בתפוקת התעשיה המקומית שעלו
(המדד כולו עלה ב־4.2 אחוז)

חצץ לסוגיו	8.4
חול מחצבה	13.6
סיד	6.7
זיפזיף	40.2
שמורי ירקות	15.1
בירה	20.8

חוטים סינטטיים	4.7
קופסאות קרטון	6.5
אינסטלציה סניטרית	11.0
צנורות פלסטיים	8.2
תריסים פלסטיים	13.4
תמרוקים	5.9
דשנים כימיים	14.9
מוצרים טרומיים מבטון	3.5
מכונות לתעשיה ולבניה	9.3
סוללות	8.2
דודי חשמל	2.5

מחירי תשומות בבניה שעלו
(המדד כולו עלה ב־5.12 אחוז)

חמרי מחצבה	5.9
מלט אפור	5.5
בלוקים	20.1
פרופילים מברזל	12.7
חוטי חשמל פלסטיים	2.0
שכירות ציוד לבניה	10.3

מחירי תשומות בסלילה שהתייקרו
(המדד כולו עלה ב־6.4 אחוז)

שכר עבודה	4.2
חמרי סלילה	7.4
ציוד כלי עבודה	11.0

מחירי תשומות בחקלאות שעלו
(המדד כולו עלה ב־5.1 אחוז)

שכר עבודה	8.0
דשנים	14.7
חמרי הדברה	6.3
ציוד השקיה	4.9
תיקונים בטוסך	4.2
מחירי דלק ושמנים	24.7

מישכון מכונית שלא שולמו עליה המסים — אינו אפקטיבי

מאולם בית המשפט
מאת יהודית קנולר

פסק דין עקרוני ממנו נובע כי עולים חדשים ואחרים לא יוכלו עוד למשכן את רכבם הפטור מ־מכס לפני כי־שולמו המיסים — נפסק לאחרונה על־ידי השופטת הדסה בן־עיתו בבית המשפט ה־מחוזי בת"א.

ה. בן־עיתו

עובדות המקרה הנדון היו כדל־קמן: מר מרדכי אבוטבול עלה ארצה בראשית 1970, וקיבל הל־וואה בסך 20,000 ל"י, מבני מטיל־דה אבוטבול. כי בטחון להלוואה משכן את מכוני־תו לטובתה. ה־מישכון נעשה על פי חוק המישכון תשכ"ז, הרשם אבל רשם המשכ־כנות.

כעבור שנתיים עזב העולה החדש את הארץ מבלי לפרוע את חובו, ו־את מכוניתו העביר לאדם שלא היה בעל זכות פטור. העולה־היורד לא שילם את המיסים ואף לא הודיע ל־שלטונות על ההעברה. כאשר נודע הדבר לשלטונות המכס, החרימו את המכונית.

גב' אבוטבול פנתה ללשכת ההוצ־אה לפועל לביצוע המשכון שלה. יו"ר ההוצאה לפועל פסק כי זכותה של האשה עדיפה על זכות המכס בגביית המיסים מהמכונית. ה־מדינה ערערה על החלטה זו בבית המשפט המחוזי בת"א וב"כ המדינה עו"ד ורדה זהבי, הסתמכה על סעיף 3 לחוק המשכון: „הגבלה או תנאי החלים, לפי דין או הסכם, על העברת בעלות בנכס, יחולו גם על מישכו־נו".

השופטת בן־עיתו בקבלה טיעון זה קבעה כי ישנה הגבלה בהעברת ה־מכונית כרשותו של העולה־לאחר, מכוח פקודת המכס ותקנות ההעבר־רה, המתנים שניהם את ההעברה ב־תשלום המיסים.

המישכון עצמו יכול להיות חוקי — קובעת השופטת — אך ביצועו בלתי אפשרי, אלא לאחר תשלומי המיסים החלים על ה־מכונית.

אשר לגבי אבוטבול (אשר יוצגה ע"י עו"ד ת. רגבי) קובעת השופטת כי תהיה רשאית לשלם את המכס ולגרום לכך שהמכונית תימכר ב־הוצאה לפועל במחיר השוק, הכולל את המכס, ואת חובה היא תוציא מן היתרה.

במהלך המשפט התברר עוד כי ה־בעיה שהובאה לפניה היא עקרונית ביותר. באת־כוח המדינה הגישה בפני בית המשפט כי כבר קרו ב־עבר מקרים לא מעטים, בהם בוצעו משכונות שנרשמו על מכוניות של עולים חדשים, שלא שולם עליהם ה־מס, המדינה לא מצאה דרך להיפ־רע מן העולה או מן הנכס, ובכך הפסידה את המיסים.

25% דיבידנד בפיא

קרן־הנאמנות פיא — הקייבת ל־קונסרן בל"ל — החליטה לחלק די־בידנד בשעור 25% לשנת 1973, מ־זה 15% מהכנסה שוטפת ו־10% מ־רווחי הון. דיבידנד ביניים בשעור 7.5% חולק ב־3.9.73. היתרה תשו־לם ב־15.3.74.

תיקון טעות

בטבלה מחירים למשבצות זכרון במדור „כלכלה ועסקים" מאתמול, נפלה טעות דפוס: מחיר סדרה כ־יה 1973 (3) צריך להיות 4,700 ל"י ולא כפי שנכתב.

הנת"ד 5.09 ל"י, צמודי המדד בעליה

בשוק ההון והכספים
מאת מרדכי צבי

הביקוש־לדולרים נמשך. בבורסה נרשם אתמול ביקוש בסך 200 אלף דולר ושער הנת"ד עלה 4 אגורות, ל־5.09 ל"י, תוך מחזור בסך 128 אלף דולר.

בשוק השחור התנהלה פעילות ערה גם ביום ו' האחרון, בדומה למה שמתרחש בכל יום שישי, מאז שבו־עות רבים. הדולר עלה ל־5.40 ל"י, כאשר הביקוש הרב בא מצד סו־חרי השטחים. אתמול חלה רגיעה ושער הדולר ירד ל־5.28 ל"י, בין סוחרים.

מחיר הזהב עלה ל־24,100 ל"י הקי"ג, בעקבות עליה מקבילה ב־בורסות בחו"ל, שם הגיע הזהב ל־רמת שיא של 150 דולר האונקיה. גם הכסף עלה ואצלנו נסחר הק"ג לפי 1,030 ל"י.

הפעילות בשוק אגרות החוב עמ־דה בסימן פרסום ממצאי הלשכה ה־מרכזית לסטטיסטיקה. העובדה שה־מדד עלה בינואר ובשבוע הראשון של פברואר ב־10%, הגבירה את ה־ביקוש לצמודי מדד. לפי הנתונים הנרשמים יוצא כי העליות החדות בשערי הצמודים בשבוע שעבר תא־מו בעצם רק את ההתפתחות במדד המחירים. אנשי הבורסה עסוקים עתה בהערכות מחודשות לגבי מחירי ה־צמודים השונים שבמחזור. ההערכה הכללית היא שעד סוף מארס יש להביא בחשבון עליית מדד של 17%. משמע עליה נוספת של כ־7% עד סוף מארס, מעל למה שפורסם עד כה.

הנחות אלה, שנמצאות עתה בבדי־קה מחודשת, גרמו לגל ביקושים נוסף. המחזור בשוק אגרות החוב הסתכם אתמול ב־15.3 מיליון ל"י, מזה 6.5 מיליון ל"י מילווה פתוח, 2 מיליון ל"י תעודות 6.5%, 915 אלף ל"י בטחון 68, ו־1.25 מיליון ל"י בטחון 69. ברוב הסדרות נרשמו עליות שבין אחוז לשלושה אחוזים, כאשר סדרות אחדות נרשמות קו־נים בלבד. במיוחד רב הביקוש ל־סדרות האחרונות של מילוות ה־פתוח, לתקופה של כחמש שנים.

בשוק המניות הורגשה נטיה קלה כלפי מעלה, אך היא היתה מוג־בלת בהיקפה והצטמצמה למספר מ־ניות מובילות. המחזור היומי הס־תכם במיליון ל"י, מזה 140 אלף ל"י בשלב השערים המשתנים.

מדד שערי המניות בבורסה התל־אביבית
100 = 31.3.67

	17.2.74	14.2.74
מדד כללי	243.58	242.76
כספים וביטוח	209.47	209.09
בנקים מסחריים	226.95	226.54
בנקים למשכנתא'	201.97	202.15
מוסדות מימון ענפיים	189.09	188.79
חברות להשקעה	196.40	195.08
תעשיה	387.18	383.06
מסחר ושירותים	331.83	339.14
מקרקעין, בינוי ופתוח	192.53	194.36

שערים של שטרי בנק זרים
בתוקף מיום 17.2.74

השער בל"י

	קניה	מכירה
אירופה		
אוסטריה (10 שילי)	2.01	2.12
איטליה (1000 לי')	5.20	5.65
בלגיה (100 פר')	9.65	10.15
בריטניה (1 ליש')	9.15	9.65
גר' מע' (10 מרק)	14.85	15.60
דניה (10 כתר)	6.20	6.55
הולנד (10 פלו')	14.25	14.95
נורבגיה (10 כתר)	7.00	7.35
פינלנד (10 מרק)	10.25	10.80
צרפת (10 פר')	7.80	8.30
שוודיה (10 כתר)	8.60	9.05
שווייץ (10 פר')	12.65	13.30
אמריקה		
ארה"ב (1 דולר)	4.20	4.22
קנדה (1 דולר)	4.20	4.35
אסיה		
ירדן (1 דינר)	12.65	

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית
17.2.1974

מניות

	סג'	שינוי	פת'
בנקים מסחריים וחברות לאחזקות בנקאיות			
אי' די' הי' (ב)	225.5	+1.0	
אי.די.בי. בכ'	203.5	+3.5	204
אי.די.בי. ריב (ש)	166.5		107
אי.די.בי. ב (ש)	193		
אגוד (ש)	278.5		
איי' בריטי' ר"ם (ב)	305		
איי' בריטי' (מ)	287		
דיסקונט א'. (ש)	455	+4.0	
מזרחי (ב)	158	+2.0	158
פועלים ר"ם (ב)	335		
פועלים (ב)	322		322
בל"ל (ש)	253		253.5
בל"ל חדשות (60%) (ב)	249.5		250
בנקים למשכנתאות			
אפותקאי (ב)	215	+0.5	
כרמל (ב)	131.5	−1.5	
משכנתא' בנין	220		
פאג' משכנתא' (מ)	220		
טפחות בב'	149	+2.0	
טפחות בב'	209.5		
טפחות ר"ב	209.5	+2.5	
מוסדות מימון ענפיים			
כלפות	101.5		
אוצר להעשיה	191	+0.5	
חקלאות	76.5		
פאי' תעשיה בב'	76	+1.0	
ביטוח			
אריה	241	+6.0	242
הסנה	194	+1.0	
סהר	259.5		
צור	173		
מסחר ושירותים			
בית הרכב	69.5	+0.5	
דלק (ש)	141	+1.0	
דלק (ב)	149.5		150
קרור 1	270		
קרור 10	172.5	−0.5	
חסכל •	52	−3.0	49
ספנות	159.5	+1.0	
מקרקעין, בנין, פיתוח ו[illegible]			
אזורים	180		
אפריקה 1	300		
אפריקה 10	259	−1.0	261
הכבי הישוב ש'	159	+2.0	
הכבי הישוב ב'	158	+3.0	159
סולל בונה פ'	130		
[illegible]	179.5	+1.0	
ישפרו	114		
[illegible]	137		
[illegible]	197.5		197.5
ככבי הדר	83.5	−1.0	
[illegible]	142.5		
נאות אביב	66	+0.5	63.5
פרי אור	165	+2.0	
רסקו בב'	80	−1.0	
רסקו רג'	63.5		
תעשיה			
אליאנס	470	+3.0	
אלקו 1	112.5		
אלקו 2.5	94.5		
אלקטרה 1	212.5	+2.0	
אלקטרה 5	190	+2.5	
ארגמן בב'	285		
ארגמן (ב)	285		
אתא ב'	110		
אתא ג'	109		
דובק	361	+4.5	361
כבלים	175	+2.0	
[illegible] (ב)	876	+2.0	
[illegible]	58	+1.5	58
[illegible]	67		
כולר	166	+2.0	
פניציה (ב)	92.5		
פניציה 10	90.5		
ניר הדרה	285.5	+7.5	286
[illegible]	210	+10.0	
[illegible]	245.5	−1.5	
עלית	282.5	+0.5	
[illegible]	90		
[illegible]	208.5	+0.5	
[illegible]	215	+5.0	214
חב' להשקעה			
אלגר (ב)	77.5		
[illegible] (ב)	160	+0.5	160
[illegible] ✱	199	+9.5	
פועלים השק'	227		
[illegible]	94	−1.5	
חלפמון 1	139.5	−3.0	
חלפמון 10 (ב)	92	+1.0	91
[illegible]	113	+5.0	
דיסקונט השק. (מ)	187	+2.0	187.5
מזרחי השק.	101.5	−0.5	
בל"ל השק.	183	+3.0	183
[illegible]	90	+1.0	
[illegible]	83.5	+4.5	
יבוא השק.	60.5		
כור	162.5	−5.0	
כלל השק.	180.5	+0.5	180.5
כלל תעשיה	172	−0.5	
[illegible]	144	−4.5	
[illegible]	53.5		
נפט			
[illegible]	65	−3.0	65
לפידות (ש)	120		
לפידות (ב)	160.5		
אגרות חוב להמרה			
אי.די.בי. ש.ה.	80	+0.5	
אגוד ש.ה.	90		
המזרחי ש.ה.	93.5	+1.0	
הפועלים ש.ה.	100.5		100.5
בל"ל ש.ה.	125	+1.0	
בל"ל ש.ה.	99		99
אפותיקאי	93.5		
פת. מסב.	104	+0.5	
פב. משכ'	90.5		
שכון	100		
טפחות	102.5	+0.5	
אוצר לת'	83.5	−0.5	83.5
דלק	82.5	+0.5	82.5
הב. הישוב	84.5		86
ישפרו	107	−2.5	
אתא	83.5	+2.0	
עלית	85	+2.0	
הפועלים השק.	100.5		
דיסקונט השק.	95.5	−0.5	
דיסקונט השק.	86.5	+1.5	
מזרחי השק.	91		
בל"ל השק.	84		85
כלל תע.	100		
צת	96.5		95.5
מניות הנסחרות במטבע חוץ			
אוניקו א' (ב)	80.5		
אוניקו (ב) 8%	67.5		
ג'יל פ' התעשיה (ש)	202		
6% פ' התעשיה ב' (ש)	169.5		
6% פ' תעשיה גג (ש)	101.5	−1.0	
6% פ' תעשיה גג I (ש)	101.5		

אגרות חוב•

	סג'	שינוי
צמודות לדולר		
5% זוטא ים המלח (ש)	245	−1.9
5% אביה ים המלח (מ)	156	
6% הקבל חיבה ב' (ש)	153.2	+0.2
הולליס 5	132	
הולליס 6	133.9	
הולליס 7	133.5	
הולליס 8	104.6	
הולליס 9	104	
הולליס 10	106	+0.4
הולליס 11	105.9	+0.1
הולליס 13	104.7	−1.0
הולליס 14	104.3	−1.8
הולליס 15	107.5	−1.5
הולליס 16	108	−0.7
הולליס 17	108	+2.0
הולליס 18	105.5	
הולליס 19	108.3	−0.2
מלווה פתוח ([illegible])		
פדיון 1974		
קכ"ו	236	
קכ"ז	237	+2.5
קכ"ח	245	+3.5
קכ"ט	242.5	+2.5
ק"ל	240	+2.5
קל"א	242	+2.0
קל"ב	241	+1.5
קל"ג	243.5	+2.5
קל"ה	241.5	+3.5
קל"ו	241.5	+3.5
קל"ז	238	+2.5
קל"ח	239	+2.5
קל"ט	240	+3.0
ק"מ	240.5	+3.0
קמ"א	240.5	+3.5
קמ"ב	240	+4.0
קמ"ג	240	+4.0
קמ"ד	239	+3.5
קמ"ה	239	+4.0
קמ"ו	241	+2.5
קמ"ז	243	+4.0
קמ"ח	241.5	+4.0
קמ"ט	242	+5.0
ק"נ	237	+4.0
פדיון 1975		
קנ"א	234.5	+3.5
קנ"ד	216	+3.0
פדיון 1976		
קנ"ה	229	+2.0
קנ"ו	204	+1.5
קנ"ז	202.5	+1.5
קנ"ח	220	
קנ"ט	199	
קס"א	232.5	−0.5
קס"ב	197.5	−1.0
קס"ד	196.2	
קס"ה	195	−0.5
קס"ו	196	−2.0
קס"ח	196.5	+1.0
קס"ט	196	−0.5
קע"א	196.5	
קע"ד	195	+1.5
קע"ה	195.5	+2.5
קע"ו	194.5	+1.0
קע"ז	193	+1.0
קע"ט	189	+1.5
ק"פ	188	
קפ"א	188	
קפ"ב	188.5	+1.0
קפ"ג	190	+3.0
קפ"ה	185	+1.5
קפ"ו	184.5	+1.0
קפ"ז	184	
קפ"ח	181	
קפ"ט	180.5	

מקרא: ר"ם — רגילות במרוכזות; א' — כנות א'; ב' — כנות ב'; ג' — כנות ג'; (ש) — על שם; (ב) — מוכ"ז; בלתי מסובבות — כמות לפידיון; • — מוכרים בלבד; ✱ קונים בלבד.
• מחירים בבורסה של אגרות־החוב המבלמות (מילות פיבים, בבנק וקליטה), החולקו ל־5 קבוצות; שערי כל קבוצה כמוצרכים אחת לכבות ביום קבוע.

שערי חליפין רשמיים למט"ח (העברות והמחאות)
ביום 15.2.1974

המטבע היחידה		שער מכירה	שער קניה	המטבע היחידה		שער מכירה	שער קניה
דולר קנדה	1	4.3340	4.2920	כתר נורבגי	10	7.4495	7.3402
לירה שטר.	1	9.6600	9.5130	פלורין הול.	10	14.9866	14.7757
דולר אוסטר.	1	6.2706	6.1866	מרק גרמני	10	15.5354	15.3089
רנדים דראפים	1	6.2097	6.1257	מרק פיני	10	10.7317	10.6262
פרנק שוויצי	10	13.2869	13.0982	שיל. אוסטרי	10	2.1121	2.0638
פרנק צרפתי	10	8.4729	8.3582	פרנק בלגי	100	10.3461	10.2078
כתר דני	10	6.6142	6.5217	לירטה איט.	1000	6.4491	6.3612
כתר שוודי	10	9.0772	8.9495	יין יפן	1000	14.5078	14.2625

(שער החליפין של הדולר ארה"ב קניה: 4.203 מכירה, 4.200 קניה)

שערי מטבע חוץ בין בנקאיים (Interbank)
ביום שישי (15.2.74) באירופה

מסירה מיידית (Spot)

ל"י 1 £ שטרלינג	$ ארה"ב	2.2750/2.2760
ל"י 1 $ ארה"ב	מרקים גרמניים	2.7230/2.7250
"	פלורינים הולנדיים	2.8232/2.7257
"	פרנקים שוויצריים	3.1880/3.1910
"	פרנקים בלגיים	40.74/40.79
"	פרנקים צרפתיים	4.9925/4.9975
"	לירות איטלקיות	654.50/655.50
"	ינים יפניים	292.25/293.00

מסירה מאוחרת (Forward)

	$/£	פר"ש $/	מר"ג $/
1 ח'	2.2555/2.2575	3.1940/3.2010	2.7255/2.7295
2 ח'	2.2372/2.2392	3.1985/3.2060	2.7285/2.7325
3 ח'	2.2185/2.2205	3.2030/3.2110	2.7315/2.7355
6 ח'	2.1775/2.1795	3.2130/3.2210	2.7325/2.7425

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

	מחיר היחידה	מחיר פדיון
אלון	161.36	157.41
דקל	421.3	461.3
ברוש	178.2	169.7
אורן	138.18	134.79

המנהל: חברה להשקעות של בנק דיסקונט בע"מ

אוניברסיטת תל־אביב

ל.ה.ב — לימודי הכשרה וניהול
מזמינה את הצבור להרצאתו של
ד"ר ארנסט בנדה
Dr. ERNEST BENDA
נשיא בית המשפט העליון החוקתי
ושר לשעבר של הרפובליקה הפדראלית של גרמניה
על הנושא:
תמורות כלכליות לאור משבר האנרגיה — השלכות לגבי יחסי ישראל גרמניה והשוק האירופי המשותף
ההרצאה בשפה האנגלית
תתקיים היום, יום שני 18.2.74 בשעה 17.00
אולם 104 בנין רקנאטי אוניברסיטת תל־אביב.

צו השעה — חסכון!

5

✱ 5 תכניות
חסכון - צמודות
✱ רבית גבוהה
בדבר פרטים
פנה לאחד מ־43 הסניפים
ברחבי הארץ!

בנק המזרחי המאוחד בע"מ

בדוק מהירות קריאתך והבנתך - חינם
לאחר מכן תוכל להצטרף לקורס
קריאה מהירה של מ.י.ל"ה
תוך שבועיים תכפיל את מהירות קריאתך מבלי לפגוע בכושר הבנתך.
הקורס יפתח בבית ציוני אמריקה, אבן־גבירול 26, תל־אביב
היום וביום חמישי, 21.2.74, בשעה 6.00 בערב
לפגישה ראשונה — הכניסה חפשית.
קורס לקריאה מהירה בביתך — פרטים: ת. ד. 470 פתח־תקוה

המכון לפריון העבודה והייצור
מרכז ההדרכה
אזור תל־אביב והמרכז

בחודש **מרץ** יפתחו הקורסים הבאים

- **קורס לניהול תעשייתי**
(ועדת קבלה תתקיים ב־25.2.74)
- **קורס מתקדם לניהול כוח־אדם**
(ועדת קבלה תתקיים ב־24.2.74)
- קורס לניהול אחזקה
- קורס לניהול שרותים ומשק.במבנים
- קורס לאוטומציה תעשייתית
- קורס לתפעול ציוד אוטומטי בתעשייה ואחזקתו
- קורס לניהול בתי מסחר

פרטים והרשמה: המכון לפריון העבודה והיצור, תל־אביב, [illegible] 4 טלפון 253131 שלוחה 317

לא חסכנו בחסכונית

מתכנני ומהנדסי אלפא רומאו לא חסכו בידע, במאמץ ובכסף על מנת להביא לך מכונית מושלמת — אלפא סוד.
לאלפא סוד, 4 הלוכים קדמיים, הנעה קדמית וצמיגים רדיאליים רחבים ליציבות מירבית. המושבים הקדמיים ניתנים לכוונון עד למצב שכיבה. מערכת חמום ואוורור מעולה, מפשיר אדים לשמשה האחורית, תא מטען גדול וגלגל הגה הניתן להתאמה לכל נהג.

לא חסכנו בתכנון המרווח הפנימי, על מנת להעניק לך את מירב הנוחות, לא חסכנו בהתקנת מנוע רב עוצמה 1186 סמ"ק המפתח 73 כ"ס לבלימה, תצרוכת הדלק נמוכה 16.3 ק"מ לליטר. לא חסכנו בהתקנת אביזרי בטיחות: 4 מעצורי כח דיסק גדולים, במערכת בלמים כפולה לעצירה בטוחה. לא חסכנו בשום פרט טכני על מנת שאתה בעל האלפא, תחסוך כסף וטרדות מיותרות. הכנס לאחד מאולמי התצוגה של אלפא רומאו, יש לנו הרבה מה להראות לך.

Alfasud

Alfa Romeo

אלפא סוד רחבה במימדים. מרשימה בבצועים. עשירה בהשגים.

תל־אביב: בית הדר, טל. 623441. חיפה: דרך העצמאות 98, טל. 520661. רכב גנה, יפו 108, טל. 521333. ירושלים: עתיד (טיפסטון), רח' בן־יהודה 4, טל. 224578. נתניה: המכונית נתניה, רח' הרצל 52, טל. 23353.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי, חיפה
הודעה בדבר הפקדת ביטול שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, הופקד ביטול שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקרא „תכנית מס' חפ/1157/ד — יזרעאליה" — המהווה שינוי לתכנית מס' חפ/229 — תכנית המיתאר לחיפה — שהודעה על אישורה, ביחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים 1747, תשל"א, עמ' 2472.

ואלה הם השטחים הכלולים בביטול שינוי התכנית: גוש 10879 חלקות 53—79, 89—93, 99, 100, 116, 117, 122—131, 142—147, 152—173, 179, 271; חלקי חלקות 41, 42, 44, 45, 52, 80, 88, 94, 98, 101, 114, 115, 118, 132, 139, 140, 148—151, 174, 175, 178, 182, 191, 192, 239, 269, 270, 273—275, 280, 282, 312, 323, 328, 331. גוש 10880 חלקי חלקות 62, 63.

כל מעונין בביטול שינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי ביטול שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לביטול שינוי התכנית במשרדי הועדה המחוזית האמורה.

פורסם בילקוט פרסומים, מס' 1973 ביום 27.12.73.

ד"ר נפתלי איתני
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי, השומרון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, השומרון, הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא „תכנית מס' ש/105/א' — „רמת־צבי", שכונת שיכון עובדים בע"מ מזרח זכרון־יעקב" — המהווה שינוי לתכנית מס' ש/2 — שכונת שיכון עובדים מזרח זכרון־יעקב — ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 11307 חלקות 22, 27; חלק מחלקה 23 (דרך). גוש 11308 חלקות 1—6, 8, 16 (דרך), 15.

עיקרי הוראות שינוי התכנית הם: תכנון חלוקת שטח, ברמת צבי שבמזרח זכרון־יעקב, לשם הקמת שכונת מגורים.

כל מעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן ועדה מקומית, או מהנדס ועדה מקומית, שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו וכן רשות מקומית, לרבות ועד מקומי כאמור בסעיף 3 לפקודת המועצות המקומיות שאזור שיפוטה כלול בתחום התכנית או גובל אותו וכן כל משרד ממשרדי הממשלה רשאים, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, השומרון.

ד"ר נפתלי איתני
יושב ראש הועדה המחוזית להתכנון ולבניה
מחוז חיפה

בריה״מ עתה (ב׳)

איך חיים הסובייטים

מאת אלאן ז׳אקוב
Le Monde
מיוחד ל„הארץ"

תחבורה זולה ✶ מוצרי הלבשה — יקרים ✶ הרבה מחכים למכוניות

כיצד חיים הסובייטים? התשובה לשאלה זו אינה כה קלה כפי ש־נראה. מסיבות היסטוריות ופולי־טיות, הקריטריונים של הרווחה וה־אושר, או להיפך, של המצוקה וה־היסבול, המקובלים בבריה״מ שונים מאלה שבמערב. קיימת, למעשה, „צורת חיים סובייטית" ספציפית — „דרך החיים שלנו", כפי שאומרים הסובייטים עצמם בשימם את הדגש על „שלנו". יש לשפוט דרך חיים זו בפני עצמה, תוך הימנעות מהש־וואות סכאמטיות עם משטרים אח־רים.

ננסה, איפוא, להיות כמידת האפ־שר קונקרטיים ונתעלם מלכתחילה מכל נסיון לתרגם רובלים לפראנ־קים: שער המטבע הסובייטי הרש־מי הוא מלאכותי לחלוטין — השוק השחור במטבעות חוץ המשתולל ב־מוסקבה מעיד על כך — ואינו תו־אם כל מציאות שהיא ביחסים הכל־כליים הבינלאומיים בבריה״מ. אם אנו רוצים להעריך את הרווחה החומרית של הסובייטים, עלינו לדבר על מש־כורות ומחירים.

פער המשכורות הוא גדול. בלנינ־גרד כבמוסקבה, משכורתו ההתחל־תית של פועל בתעשייה בלתי־מקצועי היא 75 רובל לחודש. זאת היא, ל־מעשה, משכורת מינימום. מקצועות של התמחות, או עבודות קשות ב־מיוחד, מביאות הכנסה של 150 רו־בל ויותר לחודש. ניתן להיתקל אפי־לו ביוצאים מן הכלל: פועל קידוח בקידוחי הנפט בים הכספי יכול ל־הרוויח עד 300 או 350 רובלים ל־חודש. זאת היא לפחות משכורתו של מהנדס מנוסה בתנאי עבודה רגילים יותר, למשל, בבתי החרו־שת למבנים אלקטרו־מכניים „אלק־טרוזילה" בלנינגרד. לאחר מכן באים הקאדרים העליונים: מנהל הייצור — שהוא האיש השני בחשיבותו ב־מפעל — בבית חרושת למוצרים כי־מיים בקירובסק (בדרום מורמאנסק) מקבל 700 רובלים לחודש.

מה מקומן של ההכנסות בכפר ב־סולם זה? בסובחוז כרמים באזרבי־דז׳אן, השכר הממוצע הוא 125 רוב־לים לחודש. הוא מגיע ל־130 רוב־לים בקולחוז „טוביי" בקאזאחסטאן, העוסק בגידול בקר ובחלקו בדגנים. באשר למקצועות אחרים: רופא בפרקטיקה כללית משתכר כ־120 רובל לחודש ומורה בבית ספר תיכון — 130—180 רובלים.

באשר להכנסות, יש לקחת בחש־בון את העובדה שעל פי רוב עובדת גם האשה. שרותים סוציאליים — פנסיונים, גני ילדים — המאורגנים היטב בדרך כלל, מאפשרים לה לע־בוד כל עוד סבתא הגרה בביתה יכו־לה לטפל בילדים הקטנים. אם הגבר משתכר, למשל, 150 רובל בחודש ואשתו — כ־100 רובל (קורה שה־מצב הוא הפוך), נעה המשכורת ה־חודשית של המשפחה בסביבות 250 רובל. לכך יש להוסיף טובות הנאה סוציאליות רבות, אותן מכנים ב־בריה״מ „הבסיסים הסוציאליים של הצריכה", שלפי הסטטיסטיקה ה־רשמית מהוות כרבע מהתקציב ה־משפחתי.

דיור זול

כשמנסים לדון בהוצאות, נכנס ה־משקיף המערבי לתחום מבלבל ומב־שיל, שכן משקלו של פריט זה או אחר בתקציב המשפחתי יכול להיות כה שונה בפאריס ובמוסקבה. הפריט המדהים ביותר הוא, ללא ספק, דמי השכירות שהם נמוכים מאד: מחיר השכירות של דירה בת שני חדרים — 50 מ״ר — עם חדר אמבטיה ומטבח, הוא (כולל הוצאות שונות) שמונה רובלים לחודש באזור מוסקבאי ה־מרוחק במקצת ממרכז העיר. תמורת דירה בת 120 מ״ר בבאקו, משלם נשיא האקדמיה למדעים 20 רובלים.

סקטור אחר שמחיריו נמוכים מאד, הוא התחבורה. מחירו של כרטיס במטרו — חמש קופייקות — לא השתנה זה למעלה מ־10 שנים ב־מוסקבה; תמורת שלושה רובלים, יכול מנוי להשתמש במשך חודש ב־כל אמצעי התחבורה המשותפים ל־בירה במספר נסיעות בלתי־מוגבל ו־למרחק רב בכל כיוון. נסיעה מ־לנינגרד בקרון שינה למוסקבה עולה קצת יותר מ־20 רובלים, ובמחיר 30 רובלים, בערך, אפשר לטוס עד לחופי סוצ׳י או מחופי ים השחור.

אך כשמגיעים לתחום ההלבשה, מצב העניינים הוא פחות נוח. קשה למצוא חולצה רגילה לגבר בפחות מ־10 רובלים. מחיריהם של מספר מיצ־רכים ירדו כזה שתיים או שלוש שנים, אך זוג מגפיים יפים מרופדים פרווה בשביל הגברת — מיצרך ש־הוא כרגיל תוצרת יבוא — יכול ל־עלות עד 30 ואף עד 40 רובלים. באשר לאדון, עולה זוג מכנסיים קצת יותר מ־25 רובל, ומעיל חם אך לא אלגנטי ביותר עולה קרוב ל־100 רו־בלים. כלומר, לגבי בעל תקציב צנוע יחסית, מעוררת כל קניית הלבשה בעלת משקל כלשהו בעייה.

בעייה אחרת היא המזון. זהו סעיף ההוצאות הגדול ביותר בתקציב משפחתי, גדול בהרבה מכל האח־רים. בבתי המסחר הממשלתיים אין המיצרכים זולים ביותר: שלושה רו־בלים לק״ג חמאה, 1.50 רובלים ל־תריסר ביצים טריות, עד ל־1.30 רו־בלים לק״ג תפוחים. אך לעתים קרו־בות מדי מוצאים את המדפים ריקים כמעט, ואז עלולה עקרת־הבית להת־פתות ולגשת אל מולה בשוק שבו מוכרים חברי הקולחוזים את תוצרת „חלקותיהם הפרטיות". להלכה יש בשוק זה היקרה למוזילים, אולם ל־מעשה הם חופשיים. בימים הראשו־נים של מאי, תפוחי האדמה החד־שים הם מוצר של מותרות שבמות־רות, העולה 4 או 5 רובלים לק״ג, ואת, מבלי להזכיר כבר סוגים מסו־יימים של עגבניות המובלות במטוס מגרוזיה והמשיגות מחירים מסחר־רים.

ולבסוף — המוצרים לתצרוכת מ־מושכת. כאן מתבטאות במחירים תפישות כלכליות שאין ולא כלום ביניהן לבין אלה של השיטה הקפי־טליסטית. חפצים מסוימים שהבע־לות עליהם נחשבת כהכרחית או פשוט כנורמלית למשק בית סוביי־טי, מוצעים במחירים המתקבלים ב־אופן יחסי על הדעת: 150 רובלים למקרר, 300 רובלים למקלט טלוי־זיה בעל מסך גדול.

לעומת זה, רואים את המכונית מנקודת ראות שונה. אכן, תוכנית החומש התשיעית קבעה הרחבה רבה של יצור המכוניות הפרטיות, ופקי־ קי התנועה במוסקבה מראים שהתוכנית היא בדרך טובה. אך כיוון שהמט־רה אינה למכור מספר מירבי של כלי רכב — עד שנים רבות יפגר ההיצע אחרי הביקוש — מחושב מחיר המכוניות החדשות לא על בסיס הוצאות הייצור שלהן, אלא כ־פונקציה של הספיגה הכללית ש־מבקשים להשיג כן המוכנים שב־ידי האזרחים הפרטיים ומחסכונו־תיהם המופקדים בקופות החיסכון.

בהתאם לכך, נקבע שמחיר מכו־ניות הז׳יגולי מכונית שווה ערך ל־פיאט 124, המיוצרת על גדות ה־וולגה יהיה 5,500 רובלים. יש בכך כדי ללמד הרבה על כוח הקנייה „הרזרבי" של הסובייטים. לא זו בל־בד שיש תורי הרשמה ארוכים ל־הזמנת הז׳יגולי, אלא שמכונית וול־גה בת 4 או 5 שנים יכולה להשיג על נקלה סכום הגדול פי שניים או שלושה מזה, בשוק המכוניות המשו־משות, שהוא בחלקו „שוק מקביל".

האם פירוש הדבר שיש לסובייטים יותר מדי כסף? אין ספק שחלק מסויים מביניהם אינם מוצאים ב־בתי המסחר מוצרים שלהוציא עליהם את משכורותיהם ואת חסכונותיהם. אף קניית דירה בבית משותף מותנה בכך שקצב הבנייה יזכיק את הבי־קוש — ואין הדבר כן כלל וכלל: עדיין נפוצות דירות המשותפות ל־מספר משפחות. אולם חלק אחר של האוכלוסיה, זו שבקצה התחתון של הסולם, מתקשה „לגמור את החו־דש".

בעיית הצלחות

אין טעם לדבר על האוכלוסיה ה־סובייטית בכללותה מבלי להבחין ל־משל בין כפריים לעירוניים. הרא־שונים היו במשך זמן רב מקופחים. כיום הסב מבכם מבחינה מסוי־מת. מובטח לחברי הקולחוז שכר־בסיסי. קל יותר להשיג מיצרכי מזון בסיסיים מסויימים בכפר מאשר ב־מספר ניכר של ערים בינוניות. ל־עומת זה, קניית תריסר צלחות עלו־לה עדיין להוות בעייה מסויימת ב־קולחוז, בעוד שבבתי המסחר הע־רוניים נעלם המחסור בתחום זה.

איזו סביבה תרבותית מציע ה־משטר הסובייטי לאזרחיו? בתחום זה נעשה מאמץ אדיר שתוצאותיו מדהימות. הרצון לראות, ללמוד, ל־גלות, הוא כה מפותח בשכבות ה־רחבות ביותר באוכלוסיה, שאף ה־סובייט המקומי הקטן ביותר לא יכול להתייחס אליו באדישות ובי־אפס מעשה מבלי לגרום לעצמו צרות רציניות. במוסקבה אפשר לר־אות את תערובת הקהל הפנטסטית בערב של הצגת בלט בתיאטרון בול־שוי: או קבוצות של אנשי הכפר המקשיבים להסברי נערה צעירה, לפני התמונות של גלריה טרטיא־קוב. ודרושה הרבה בורות כדי לד־חות בכל וכל את התרבות ה„רש־מית".

שיטה חדשה לאיבחון וטיפול בפגמי־לב אצל תינוקות

מאת ג׳יין ברודי
The New York Times

פילדלפיה

תינוקות שעלולים היו למות כתו־צאה מניתוחי־לב פתוח, ניצלים עתה תודות לשיטות חדשות של איבחון וטיפול בפגמי־לב המסכנים את חיי־הם. אם ירבו להשתמש בשיטות אלה, הן יוכלו לסייע בהצלתם של, אולי, 10,000 תינוקות לשנה ב־ארה״ב.

הטכניקות שתוארו לפני ועידה של סופרים לעניני מדע שבחסות הה־אחודת הלב האמריקאית, כוללות שימוש בגלי־קול הבי־בוח, כדי לק־בוע את מהותו של פגם־הלב מבלי לסכן את התינוק, מיפוי הרשת ה־חשמלית של לבבות פגועים של תינוקות; העברת התינוקות חולים מאוד למרכזים רפואיים המתאימים במיוחד לטפל במיקרי־חרום אלה.

שיטות אלה נכנסות לשמוש כ־20 שנה לאחר שהנהגתה של מכונת הלב־הריאה פתחה את עידן הניתוח הלב הפתוח. ניתוח זה מאפשר ל־תקן סטיות בתוך הלב בשעה ש־המכונה מקבלת על עצמה את פעולת הלב ושואבת דרך גוף הפציינט דם המכיל חמצן.

„הכנסת קאתיטר לתוך הלב כרוכה בסיכון ניכר כשמדובר בעשה בתי־נוקות חולשים, ומקרי המוות כתו־צאה מטיפול זה עצמו מגיעים לס־ביבות 6%", מסר ד״ר ויליאם פרידמן, ראש המחלקה לקרדיאולוגיה של ילדים באוניברסיטה של קליפורניה שבסאן דייגו. הוא ועמיתו ד״ר דייויד סאן משתמשים עתה בהליך „בטוח לחלוטין", המיוסד על עקרון ההד, הנותן תמונה כפנים לבו הפועם של התינוק. הליך זה, המכו־נה איקוקרדיאוגרפיה (קרדיאוגרפיה של ההד), מסתייע בקרנים אולטרא־קוליות, המועברות דרך חזה התי־נוק ומוקרנות חזרה מן הלב.

המיכשיר שאותו תיאר ד״ר פרידמן פותח על־ידי ניקולאס בום מאוני־ברסיטת רוטרדאם. זוהי מכונה ש־עולה 40,000 דולר, ומצפים שתוך חודשים אחדים אפשר יהיה להפיצה בעולם כולו. היא מסתייעת ב־20 גבישים אולטרה־קוליים שונים, ש־שמים אותם ביחד על דופן החזה ומפעילים אותם במהירות זה אחרי זה, כך שהם נותנים תמונה כמו הלב כולו בשעה שהוא פועל. „אנו יכולים לראות את כל המיבנים המיוחדים של הלב וגם לנתח את עיתוי פעולותיו", אמר ד״ר פרידמן. הוא הוסיף שבאופן זה אפשר לערוך תוך חמש דקות איבחון של פגם, מבלי להכניס כל מכשיר לתוך הגוף ומבלי לשתק את התינוק.

לפי האומדן של ד״ר פרידמן, אפשר יהיה להשתמש באיקוקרדיו־גרפיה לאיבחון בפיתוחים של 50,000 תינוקות הנולדים כדי שנה בבהלת לב, ושל 30,000 התינוקות הנולדים „כחולים" מפני שדמם אינו מקבל די חמצן.

לאחר שנערך פעם איבחון של פגם־לב בתינוק, הבעייה הבאה היא לתקנו מבלי לסכן עוד יותר את חיי התינוק. סטיות מסויימות שהן כה קרובות למערכת הובלת החשמל של הלב עד שקשה או בלתי־אפשרי לנתח, מהוות בעיה גדולה. מכיוון שבלבבות פגועים נמצאת לעתים מע־רכת הובלת החשמל שלא במקומה הנכון, הרי הימנעות מפגיעה בה ב־שעת ניתוח היא עניין של מזל.

פגיעה במערכת זו, עלולה להביא לנזק של קבע או לחסימת־לב מוח־לטת — הפסקה בהעברת האימפול־סים החשמליים המורים ללב מתי וכיצד לפעול.

בבית החולים לתינוקות במרכז הרפואי קולומביה — פרסביטר ב־ניו־יורק, משתמש עתה צוות של פיסיולוגים ומנתחים במכשיר פשוט חדש, המאפשר לאתר במדוייק את המסלול החשמלי של הלב ולנתח סביבו. המכשיר הוא מיבחן אלק־טרוני דמוי־צינור הרושם את הפו־טנציאל החשמלי של הלב. האימ־פולסים החשמליים של הלב נר־שמים על מסך, וה„רישום" המתקבל כתוצאה מכך משמש כמונע פגיעה במערכת הובלת החשמל.

מסעדה מפוארת לכלבים

ענף המזון לחיות בית משגשג בארה״ב ✶ ב־75% ממשקי־הבית נמצא כלב או חתול

מאת סטיבן גרינהאוז
The New York Times
מיוחד ל„הארץ"

ניו־יורק

ברווזים צלויים לכלבים? קוויאר לחתולים? דברים כאלה עלולים ל־השמע דמיוניים אך יצרני המזון לחיות־בית עוסקים במאמצים קשים לכיבושו של שוק, שנראה כי מחזורו יגיע השנה ל־2 מיליארד דולר.

מה בדבר מסעדה המגישה לחיות־בית קוקטייל של סרטנים וכימרה כבד? זה כבר לא דמיון, אלא מס־עדת „חוויה אנינת הטעם" שנפתחה בקיץ אשתקד באיסט סייד הניו־יורקי, כדי לדאוג גם לחיך המפונק ביותר של בעלי־חיים.

פרנט סילאקי, בעלת כלב־פודל חום, שהופיע בשעתו בסרט טלויזיה מסחרי למזון־כלבים כשומר, לוקחת למסעדה זו את כלבה ברוב ימי החול, בשעה חמש אחר הצהריים, כדי שיתענג שם על מיטיות כבד על קרייקרים.

היא מסבירה: „באותו מקום יכול כלבי להיפגש עם חיות אחרות, והוא מעריך את המעדנים המיוחדים המוגשים שם על כל מזון כשומר. אך אין ידי משגת לקנות לו שם את כל מזונו".

אכן, מזון לכלבי־בית — בין מע־דנים מיוחדים בין לא — הוא יקר ומתייקר. אף־על־פי־כן קונים הרבה. המחיר הממוצע של מזון לכלבים עלה מ־18 סנט לליברה (453 גרם) ב־1970 ל־25 סנט אשתקד, ומזון ל־חתולים התייקר באותו זמן מ־30 ל־39 סנט. מכירות המזון לחיות־הבית בארה״ב — 35 מיליון כלבים ו־24 מיליון חתולים — עלו בממוצע לחיה מכמות כ־16 דולר ב־1965 ל־32 דולר אשתקד.

האינפלציה השפיעה על מזון ל־חיות בית, כמו על כל דבר אחר. הסכום למזון לחיות־בית, כביר ע־בין 1969 ל־1973 גדל שיווקו במחי־רת הנפח ב־28% בלבד, אך מבחינת השווי בדולרים — ב־51%. המספרים אלה מעריכים קצת את הדיבורים בדבר הגיאות במזון לחיות בית, אך את עצם הגידול, כ־12% לשנה, אין להכחיש.

מתנהלים מסעי פרסומת תוקפניים והמבצעים תוקפה טובה יותר לחיות־בית, והתוצאה מזה חולים בעלי ה־חיות להאכילן בשיירי אוכל שנותרו כן הארוחות, ונותנים להן בבקבוק זה מזון מיוחד לחיות־בית שהוכן על בסיס מספרי. מתברר שהכלבים ו־החתולים באמריקה אוכלים עתה מזון יותר מאשר חלק ניכר של אוכלוסיית ה־אדם על פני כדור הארץ.

לא כל אחד מאושר ממצב זה. „זה מבחיל", אמרה אשה אמריקאית ב־לוותה את ידידתה לקחת את כלבה של זו ממכון טיפולי־יופי אלגנטי ב־איסט סייד הניו־יורקי. „הייתי יכו־לה להקיא כשאני חושבת על כל אלה. די לזכור את כל האנשים ה־גוועים ברעב בארצות אחרות. כי צריך חיות־בית בכלל?"

בשנה שעברה הוציאו האמריקאים כ־1.9 מיליארד דולר על יותר מ־150 סוגים של מזון לחיות בית. שנה קו־דם לכן היה הסכום 1.6 מיליארד דולר.

נראה שסיבת ביצוגם של יצרנים אלה היא של־57% ממשקי הבית האמ־ריקאים יש חיות־בית, וכי שיעור הילודה של חיות אלה הוא 4% לשנה.

כן משפיעה הפרסומת שבה מפצ־ים את בעליהן של חיות אלה ב־הבטחות של מזון־מעדנים, תכולת פרוטאין גבוהה יותר, איזון טוב יו־תר, גיוון רב יותר וכו׳. בתחילת החודשים הראשונים של 1973 הצי־אה התעשייה קרוב ל־54 מיליון דולר על פרסומת בטלוויזיה.

63% מכלל המכירות של מזון לחיות בית ב־1973 עלו בחלקן של חמש חברות. כוהן כבשה חברת ראל־סטון, הגדולה ביותר בשטח זה, רבע מן השוק כולו, עם 478 מיליון דולר או ב־28% יותר מאשר שנה קודם לכן. מחזור החברה השנייה בגודלה בתחום זה, „קוואקר אוטס" (או ל־יתר דיוק, האגף שלה למזון לחיות־בית) היה 202 מיליון דולר; של השלישית — 182 מיליון; של הרבי־עית — 173 מיליון; ושל החמישית — 142 מיליון.

מסעדת המעדנים הנ״ל לחיות נמ־צאת בסביבת גלריות לאמנות, כמ־פרות יקרות ותכשיטנים. צלי בקר עולה בה 1.50 דולר למנה של כ־200 גרם (מגישים גם ראגו של כלי־יות, הנבחר יותר מכל תבשיל אחר) ואחד מבעלי המסעדה אומר כי אין הוא נופל בטיבו מצלי בקר אחר שמכינים אותו על בסיס מבחרי.

הלוח הכפול | ידיעות אחרונות | הארץ

דרושים למוסך
מכונאי רכב
תנאים טובים
לפנות בטלפון: ת״א 34749

למרכז קהילתי קרית־מנחם – עיר־גנים ירושלים
דרוש איש אחזקה / אב בית
לפנות עד ל־22.2.74 לרחוב זהותי 7 או בטלפון 413897 ירושלים.

למפעלי מלט פורטלנד ישראלים נשר בע״מ
דרושים
1. מהנדס חשמל (זרם חזק).
2. הנדסאי חשמל (זרם חזק).
תנאים טובים וסיכויי התקדמות למועמדים המתאימים.
המועמדים מתבקשים לפנות בכתב בציון קורות חיים, הכשרה ומשכורת נדרשת למחלקת כח אדם ת.ד. 1696 חיפה.
— סודיות מובטחת —

מכוניות „הדר" בע״מ
סוכנות ראשית של
AUDI NSU
דרושים:
* מחסנאים
לחלקי חילוף לרכב
* פקידה
נא לפנות אישית בשעות העבודה למזכירות, דרך פתח־תקוה 72 תל־אביב

Packard
פקרד אינטרנשונל (ישראל) בע״מ
רחוב כורש 14, ירושלים
דרושים:
* מזכירה –
הדפסה בעברית ואנגלית — הכרחית.
* פקיד טכני –
ידיעת שפות עברית ואנגלית — הכרחית.
תנאים מצוינים למועמדים המתאימים.
נא לפנות בכתב לקביעת ראיון, ולצרף תולדות חיים והמלצות לת.ד. 1278, ירושלים.

המועצה האזורית באר־טוביה
מכרז מספר 6/74
בהתאם לסעיף 13 לצו המועצות המקומיות (שרות עובדים תשכ״ב 1962) מכריזה בזאת המועצה האזורית באר־טוביה על משרה פנויה כדלקמן: —
1. תואר המשרה: רופא שיניים
2. שעור המשרה: חצי משרה
3. דרוג המשרה: רופאים (בהתאם לכישורים)
הבקשות למכרז יש לשלוח בדואר רשום אל המועצה האזורית באר־טוביה בשתי מעטפות בציון מספר המכרז במעטפה הפנימית עד יום 28.2.74.
טפסים להגשת הבקשות אפשר להשיג במזכירות המועצה ובמנהלים המחוזיים הנצפתיים של משרד הפנים.
אין המועצה האזורית באר־טוביה מתחייבת לקבל כל הצעה שהיא.
אברהם הלפון
ראש המועצה האזורית באר־טוביה

למחלקת המינויים של ידיעות אחרונות
דרושה פקידה
לטיפול בסוכנויות ומינויי העתון בחו״ל
הכישורים הדרושים:
* ידיעה טובה באנגלית ויכולת ניהול חליפת מכתבים עצמאית באנגלית, כולל הדפסה במכונה אנגלית.
* ידיעת קרוא וכתוב בעברית.
* רצויה ידיעת שפה לועזית נוספת.
מועמדות מתאימות מתבקשות לפנות בכתב לת.ד. 109 תל־אביב, עם פרוט הכישורים, נסיון קודם בעבודה וגיל, ולציין על גבי המעטפה: למחלקת המנויים — עבור פקידה לטיפול במינויים.

דרוש טכנאי
למכונות משחק אוטומטיות
לעבודה קבועה עם אפשרות להשתתפות ברווחים. או טכנאי אלקטרוניקה בעל חוש טכני מפותח.
טל. 453287 — 8—3.30 בוקר.

מלונות גני שולמית
SHULAMIT GARDENS HOTEL GROUP
אשקלון * אילת * ים המלח
למלון באילת
דרוש מיידית
מנהל מזון ומשקאות
* תנאים טובים למועמד המתאים
* דיור במקום מובטח
* תנאי קידום אפשריים
* תפקיד בעל אתגר
נא לפנות טלפונית אילת 059/3122 למנהל הכללי תל־אביב, טלפון 229595 או בכתב: למלון גני שולמית, אילת, ת.ד. 1280

למלון בתל־אביב —
דרושים
מלצרים מתלמדים
(קומיס)
עוזרי טבחים
עובדי נקיון מטבח
תנאים טובים למועמדים המתאימים
לפנות טלפון 59241

אמפא תל־אביב
מעוניינת
במחסנאים טכניים
או יוצאי צבא
בעלי כישורים מתאימים
על המעוניינים לפנות בהקדם לגבי ארבל, דרך פתח־תקוה 16, תל־אביב.

לחברה ארצית לשיווק ושירותים
דרושים
מנהלים בכירים
לניהול פעולות החברה
במרכזים המסחריים הגדולים בארץ
מועמדים הרואים עצמם מתאימים לתפקיד זה, בעל אתגר ואפשרויות קידום נרחבות, ישלחו לת.ד. 33157 תל־אביב, עבור מס׳ 800, קורות חיים וציון מקומות עבודה קודמים.
סודיות מובטחת.

למפעל בהקמה בפתח־תקוה
דרוש
אחראי על מחסן טכני
בעל הכשרה של מסגר
נא לפנות אל מנהל מפעל „תגיב" פתח־תקוה
טלפון (03)916949
ישאסבסט
תעשיה ישראלית לאסבסט־צמנט בע״מ

קופל נהיגה עצמית בע״מ
משרד ראשי: רח׳ הירקון 252, ת״א
טל. 452111, 443168, 448968
מציע רכב לנהיגה עצמית
* בתנאים מיוחדים
לשכירות 3 חודשים ומעלה
ואפשרות קניית הרכב לאחר תקופת השכירות בתנאים מיוחדים
* הרכב הנו טריומף דגם 1972 ודגם 1973 בלבד
* השכירות מוגבלת ל־2 נהגים בתוה
* כמות הרכב מוגבלת
* הרכב מצויד במכשיר רדיו
בירור פרטים נוספים נא לפנות לשמעון
טלפונים: 448968, 443168, 452111

אם אתה לא תעזור־ איש לא יעזור
היום במצעד הפרוטות שיתקיים יתייצבו שוב כמדי שנה תלמידים ומתנדבי אילן על סף ביתך ויבקשו תרומתך.
הפעם הם יבואו אליך בשעת חרום למדינה - ול„אילן".
כיום, יותר מתמיד, זקוקים גם הילדים הנפגעים שבטיפול האיגוד לעזרה.
הם מצפים מ„אילן" שיעמוד בכל התחייבויותיו כלפיהם.
אנו יודעים, כי הדבר קרוב ללבך.
דע, כי לתרומתך היום חשיבות רבה בשיקום הילדים.
תרום ל„מצעד הפרוטות"
אם אתה לא תעזור - איש לא יעזור
אילן איגוד ישראלי לילדים נפגעים

הלוח הכפול — ידיעות אחרונות — הארץ

פרקי היום בתנ"ך
• ירמיהו, ל"ג—ל"ד.

המשנה היומית
• כתובות, י"א (ו—ח)

הדף היומי
מנחות, כ"ב

ההלכה היומית
• שבת, כ"ד (ה—ז).

רדיו

השידור בעברית
ברשת א, ב, צ — כל שעה
ברשת ה — 10.00, 19.00, 20.00
רשת א' — השידורים בלועזית
באנגלית: 09.55 : 13.55
בצרפתית: 10.55 : 18.50

גל א'
05.05 מצעדים מוסיקליים — ויואלדי: קונצ'רטו־גרוסו בהמינור, אופוס 3 מס' 11; הנדל: קונצ'רטו מס' 1 ... 10.05 רסיטל ... 12.05 קונצרט צהרים ... 13.05 ... 13.30 כפרות השאלות והתשובה ... 16.05 ... 17.05 מוסיקה ברגש קל

הגל הקל
14.10 כאן רבקה מיכאלי
15.05 מכר והביט יד ...
15.25 הדרך
16.05 כלים בצמרת
16.30 בהפוגה ...
18.45 היום בספורט
21.05 עוד פעם אהבה
22.05 מכירת פומבית

רשת ה'
19.05 נעימה זמר

גלי צה"ל
06.05 ...
08.05 ...
10.05 ...
14.05 ...
15.05 ...
17.40 ...
19.05 ...
20.05 ...

טלוויזיה
17.30 ...
17.45 ...
17.49 ...

הצמחיה, זרמי המים ו... בעלי החיים בקרקעית ה־ אוקינוס
19.30 (ע) קיצור החדשות
19.32 (ע) ספורט
19.17 (ע) זרקור
19.27 (ע) סקירת הבניות
19.30 (ע) חדשות
20.00 עלם ועלים
20.30 כבם להדישות
21.00 קולומבו
21.15 מה עכשיו
22.10 ...
22.25 משדר סיום

לימודית
07.50 פיסיקה ...
08.10 אנגלית ו'
09.05 חשבון ז'
10.00 ביולוגיה פ' — כפר האגרגיה
10.20 אנגלית ה'
10.30 אנגלית ה'
11.05 ייעוץ והכוון ז' — שוקל ובוחר
11.25 גיאוגרפיה ח' — ...
12.00 ביולוגיה י' — ...
12.30 מבע/פיסיקה ז' — ...
13.00 ביולוגיה ט' — ...
13.30 ...
14.10 תורת המשפט ...
16.00 ייעוץ והכוון — שוקל ובוחר
16.20 אנגלית — ...
16.40 אתגר — "הפסקות אש וביבויות ..."

הודעות
חוק ההכנון והבניה תשכ"ה — 1965, מרחב תכנון מקומי נתניה. הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת ...

קבלנים
• עתה יותר מהמיד הדיב לקנות דירה ...
• לדירות ניכרי אין כמה ...
• בראשון לציון 3½ 3 חדרים ...
• כולל בניה נתניה בונה ...
• "דירון דירה" בנתניה ...

תורנות רופאים לפי המקומות
תל־אביב
• ד"ר הר־אבן אפשטיין 6, טל' 443281, בד"א, טל. 101, 614333, רופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר הבבקר ...
ירושלים
• הזמנת רופאים בבקרים דחופים כ"ס בערב עד לבהרת ב־7 בבוקר טל' 101 ...
• מרין — ... טלפון 02-69911
חיפה
• רופא תורן, במגן דוד אדום, טל' 101.
• שרותי לילה במד"א בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר.
• בת־ים, טל' 863333
• ירושלים, טל' 101
• לוד, 962133
• נתניה, טל' 3333
• פתח־תקוה, טל' 912333
• רחובות, טל' 951333
• ראשון לציון, טל' 943333
• תל־אביב, טל' 101
• נס ציונה, טל' 781111
• רמת־גן, טל' 101
• אשדוד, טל' 22222
• חולון, טל' 843133
• הרצליה, טל' 931333

תורנויות בתי חולים
תל־אביב
• איכילוב.
ירושלים
• ביקור חולים (ילדים) ...
• רוטשילד.

תורנות בתי מרקחת
תל־אביב
• כתר המדינה, ה' באייר 48, טל' 255946
• הנביאים, המלך ג'ורג' 72, טל. 286740
• יהודה הלוי 67, טל. 612474
ירושלים
• ג'יבנט, המרי 12 טל. 33676; ... 283543
חיפה
• לבית, יפו 92, טל. 521790
בכל הארץ
• חדרה: ברכה, ויצמן 73.
• נתניה: ברכה, הרצל 36, טל. 23629
• כפר הדרום: ...
• פתח תקוה: ... טל. 910505
• רמת גן: ... טל. 722271
• בני ברק: הדקלין ..., רבי עקיבא 11
• בת־ים: ... דניאל 4
• חולון: ... סוקולוב 44
• רמלה — לוד: ... 13

וילות ובתים
• 3½ 135.000 לירות, 4 — 150.000 לירות עם מעלית, לוקבוס מלא ל־20 חודש, בי תשלומים נוחים דירות "מר ...
• להברה קבלנית דרושים מגרשים לבנייה במרכז ...
• דירות צמרת מציע מבחר דירות 3 חדרים ...
• מחפש וילה 5 חדרים ברמ"ג עד 500.000 ל"י טל. 721813
• ברמת השרון קוטג'ים ...
• בגוה מכן להשכרה ...
• לכבר שמריהו להשכרה ...
• ברעננה למכירה 8 קוטג'ים ...
• ברעננה ברמת 2 וילות ...

דירות להחלפה
• לתושבי עמידר המגרים ב...
• להשכיר דירה 3½ חדרים ...
• בגבעתיים 2½ חדרים ...
• 3 חדרים ברמת גן, ...

דירות בדמי מפתח
• ברמ"ם בצפון ת"א, 3 חדרים ...
• למסירה ברמ"ם ...
• דירת 3 חדרים ברמ"ם ...

דירות מרוהטות
• להשכרה דירות 3 חדרים מרוהטות בצפון תל־אביב ...
• אל תתאמץ! ללא דמי תיווך ...
• דירה 2½ חדרים ...
• ברמת־גן דירת 2 מרוהטת ...
• להשכיר דירת 2 חדרים מרוהטת ...
• בפתח תקוה במרכז ...
• למסירה מיידית דירה 3 חדרים ...
• 2 חדרים מרוהטים לאשר ...
• 1 חדר בפרטר ע"י קופת חולים ...
• דירת חדר להשכיר ברמת גן ...

דירות למכירה
• "ברקי" דירות חדשות ו־ ישנות טלפון עוד היום — 728485
• בחולון, במרכז לרגל נסי־ עה! 3 חדרים 125.000 ל"י 346997
• למהירי החלטה — נותרו 2 דירות 4 חדרים במרכז — 140.000 "גינדי" 946180
• למכירה דירת 2½ חדרים ...
• למכירה בתל־אביב ...
• הזדמנות 2 חדרים ...
• דירה ברמת השרון 3½ חדרים ...
• בקריית דירת 3 חדרים ...

חנויות
• להשכרה חנות בכפר שמ־ ריהו טלפון 988967
• חנות באלנבי ע"י כבר ה־ מושבות ...
• חנות להשכרה הרצל 46 בחיים, טלפון 884818

אולמות
• אנו במיוחד מטפלים ב־ אולמות ותעשיה ובמחסנים בכל גודל ובכל מקום — "שבט" שרות רוטשילד 55 614391

מחסנים
• בצפון ת"א להשכרה מר־ תף ... 12 מ"ר ...

מבנה תעשיה
• להשכרה בבבני תעשיה ב־ ... 40 מ"ר ...

משרדים
• אנו מטפלים במיוחד ב־ משרדים בכל גודל ובכל מקום "שבט" שרות רוטשילד 55 614391

מגרשים
• ליד חיפה ב"רום הכרמל" 15 דונם 12.500 ל"י בלבד ...
• התוף דרוש מגרשים ...
• דרוש מגרש בגבעתיים ...
• בהזדמנות להשקעה ...
• מגרש אחד (צמוד לבניה) ...

עסקים
• בהזדמנות למכירה שות־ פות של 50% במשרד חמר ...
• 25%—18% ריבית הקבל ...
• מכון לכבס ...
• דרושה מטפלת ...
• בהזדמנות למכירה חברת ...
• להשכרה זכות למכירת ...

הלוואות
• חבר לך כשי מגה אליגו טלפונים 04-660317 03-618946 ... 02-233914
• לעובדי מדינה הלוואות מיידיות ...

ביקוש דירות
• אתה מעוניין לכבל מחיר ...
• דרושה לנו באופן דחוף ...
• ללא דמי תיווך! ...
• דרושות דירות להשכרה ...
• זוג עם ערבויות מלאות ...
• אנגלי מכבד ...
• זוג עם ערבויות מצוינות ...

דירות בשכר חודשי
• בשכונ"ת בצפון ת"א דירה 3 ... 448103

הכשרה לעבודה
• ברצונך להשכיר את עצמך כומר/ית גיבוריסט/ית ... 58184

ביקוש עבודה
• סוהר, טוכן, בעל נסיון ב־ אחזקת חנות ...
• 8 חדרים ברמת גן ...
• למעביד עולים ...
• עולים פקידים/ות כתבי־ ...
• צעירה מעוניינת ...
• פעוניינת ...

הצעות עבודה
• דרושים צברים מנוסים — בסים בשעות אחה"צ 58184
• דרושה בחורה למיפול בילד ...
• דירות 3 חדרים ...
• בחורה למשק בית ...
• דרושה גננת מורלינות ...
• נהג מאזור כפר־סבא ...
• דרושה בחורה הגונה ...
• דרושה בחורה למשק בית ...
• דירה 2½ ...
• מנגר רותך דרוש ...
• דרושה אשה לעבודות משק בית ...
• דרוש נער לשליחויות ...
• לבגדי אלכסה ...
• דרושה עוזרת ...
• להוצאת כתבי עת ...
• דרושה אשה למשק בית ...
• דרושות פועלות ...
• דרושים: נער לשליחויות ...
• דרושות פועלות לניקיון ...
• דרושה בחורה בעלת נסיון ...
• דרושה פקידה ...
• דרושים כבוגרים ...
• לחנות כלבים ...
• דרושים קבלני משנה ...
• יהלומים! למקריות ...
• דרוש טרקטוריסט ...
• דרוש מכונאי ...
• יהלומים דרוש חותר ...
• דרושה פועלת ...
• ניסור יהלומים ...
• פועלה למפעל ...
• דרוש נגר ...
• מטפלת לטיפול ...
• דרושות מוכרות ...
• אשה למשק בית ...
• דרושה אשה אחראית ...
• דרושה למפעל פקידה ...
• דרושה לספרר ...
• התוף דרושה מטפלת ...
• יהלומים! דרוש חותך ...
• לצבעי רכבות ...
• למשרד פרסום ...
• אכסניה בטיול ...
• למשרד היהלום ...
• דרוש מתלמד ...
• להנדה ...
• למשרד הקינה ...
• בעל רכב ...
• לחברת ביטוח ...
• יהלומים! דרושים ...
• דרושה פקידה ...
• יהלומים! ...
• תופרות ...
• דרושים מכונאי רכב ...
• ברמת־אביב דרושה ...
• יהלומים!! דרושים ...
• דרושה פקידה ...
• דרושה ...
• לבחוראנה ...
• דרושים נהגי ...
• דרושה פקידה ...
• דרושה אשה ...
• H. Gloor, Waliser 894, CH—5742 Koelliken Switzerland.
• דרושה בחורה לשתי ...
• דרושה אשה לניהול ...

השכרת רכב
• להשכרה מכוניות חדישות עם רדיו "טנטורס" הרצליה סוקולוב 48 981684
• ב"ארז" השכרת רכב ...
• השכרת מכוניות ...
• השכרת טנדרים ...

מכוניות
• מרכז הסוסיאות — "רכב ישראלי" ...
• רכוש צמוד ...
• פיאט 124 ספיישל 1970 ...
• ב.מ.וו 2002 ...
• סובארו ...
• מגר סוסיתא 1970 ...
• פיאט 124 ספיישל 1970 ...
• היפושית 1300 1972 ...
• למכירה 2 סוסים ...
• ויבד חופשי ...
• למכירה טנדר ...
• ג.ס.או 1600 ...
• היפושית 1300 ...
• כשוניון ...
• קוטנטה ...
• פורד קורטינה ...
• פולקסוואגן ...
• מרכז למכוניות ...
• שברולט ...
• פולקסוואגן ...
• פורד ...

אופנועים וקטנועים
• למכור רכיב ...
• למכירה הונדה ...

מציעים למכירה
• כוספלם ...
• למכירה ...

חיפוש קרובים
• לציאת או מריה ...

חצים לקנות
• פולים ...

שידוכים
• לתושבי תל־אביב חיפה, ירושלים ...
• בוטי 30 + רכב ...
• הינם, נשים והבחורות ...

בולים ומטבעות
• הגלריה הישראלית ...

שרותים
• ליקוים ...
• "המטשד" ...
• "הסבריב" ...
• במצב ...
• מאכי ...
• המשכאי ...

לוח ירושלים

דירות בשכר חודשי
• להשכיר דירה חרפה 3 חדרים מרוהטת + טלפון + הסקה. 02-84232

דירות בדמי מפתח
• בהזדמנות ברמ"ם דירות ...

דירות מרוהטות
• בנחלאות, שכני 41 דירת 2 ...

הצעות עבודה
• דרוש נהג לירושלים ...
• דרושה פקידה ...
• מבורה לעזרה ...

טלוויזיה
• טלוויזיות — מכירה, ...

לוח חיפה

דירות בשכר חודשי
• דירה להשכרה ...

נופש

עסקים
• קיוסק ...

הצעות עבודה
• דרושים נגרים ...
• משרד עורכי דין ...

מכוניות
• דרוש ...
• ...

מכונות כתיבה
• מכירה השאלה ותיקונים ...

מכונות כביסה
• בהזדמנות מכונת כביסה ...

מקררים
• קונה מקררים ...
• קונה מקררים משומשים ...
• מקרר ...
• אמקור 11 ...

רהיטים
• קונה רהיטים ...
• ארון ...

טלוויזיה
• מכור טלוויזיות ...
• קונה משומשות ...
• תיקון ...

כלי נגינה
• ב"רסיטל" ...
• מעוניינים ...

דודי שמש וחשמל
• "היוצר" הדוד ...
• ...

חקלאות
• משק 20 דונם ...

נופש
• ...

חוגים
• הסגנו הראשון ...
• לרוקדים/ות ...
• ספרדית ...
• מעבדה ...

מציעים למכירה
• ב"בריאו ..."

חיפוש קרובים
• לציאת ...

טלוויזיה
• ...

שרותים
• ...

תריסים
• תיקון תריסים ...

הודעות לציבור
משרד החקלאות — המח' לנכסים, בינוי ומשק מכרז מספר 191/73 מוזמנות בזה הצעות ...

משרד החקלאות — המח' לנכסים, בינוי ומשק מכרז מספר 189/73 ...

משרד החקלאות — המח' לנכסים, בינוי ומשק מכרז מספר 190/73 ...

משרד החקלאות — המח' לנכסים, בינוי ומשק מכרז מספר 201/73 ...

להחנת קמה "בר־רב"
דרוש נהג לסמיטריילר
לפנות: דרך פרגצי 24 יפו טלפון 824666

דרוש בירושלים
נהג עם מכונית
(נפח — עד 500, 600 ק"ג)
להולכה עתונים ...
בשעות העבודה: 14.00—8.00
נא לפנות לסוכנות סטימצקי רח' יעבץ 5 בין השעות 14.00—8.00 (למר יעקובי)

לסוכן ביטוח בתל־אביב
דרושה פקידה
בפרטים לפנות טלפון 9.00—16.00 מ' 59960

דרושה נקבנית
בעלת נסיון שבתיים לפחות
פרטים טלפון 615875

אורט ישראל
ל"אורט" ירושלים — בית הספר להנדסאים
דרוש חצרן
במשרה מלאה
מועמדים בעלי נסיון בעבודה יפנו להנהלה ביה"ס ברח' הנביאים 42 טל. 225919, 222215

שיקספיר וקישון בע"מ

,,הו, הו, יוליה!", טרגדיה מוסיקלית מאת אפרים קישון

תיאטרון
מאת ד"ר חיים גמזו

הוצגה: אפרים קישון; תפאורה: יוסף קארל; תלבושות: עדינה רייך; מוסיקה: פולדי שצמן; ריקודים: יעקב קלוסקי; תאורה: נתן פנסורין.

הטרגדיה המוסיקלית היא לאמיתו של דבר, ,,המשך העליז של הדרמה הנודעה" ,,רומיאו ויוליה" להויליאם שקספיר" — כך כתוב בתוכניה. ואם היא ,,המשך עליז" לבה קרא קישון לבורלסקה שלו בשם טראגדיה מוסיקלית? איכשהו, ההכרזים מן המפורסם שלנו כמתולל כמש במחזה ובהצגה, ובתוצאה מהשתוללות זו, נהנה הקהל בשעה וחצי של צחוק — כתוך שעתיים — בתבונתן של שש דמויות המבוצעות על־ידי שלושה אבנים, זוג בדרנים ושחקן אחד: שושנה שני — שהיא גם יוליה (בגיל השיבה) גם בתה לוקרציה (בגיל המתבגרת) וגם האומנת (בגיל התמימות הגבילית); אריק לביא מגלם את רומיאו, המפתע עצמו ואת יוליה איכהו כהוראת כחול ומעבב גם את דמותו של הכומר לורנצו, סגליי אף היא, אך לא עד כדי ויתור על גיפופי נשים תוך כדי ירדייהן; ובסוף, יהודה אפרוני, הממלא תפקידו של שקספיר.

מן המהתלה המשועשעת של קישון מתברר, כי רומיאו ויוליה לא מתו, כפי שכתוב אצל שקספיר, כי אם נשארו בחיים ולא זו בלבד אלא גם נישאו כחוק זו לזה ,,ומאז הם מנהלים חיי נישואים בלתי נסבלים זה 30 שנה". קישון הפך את הטרגדיה הבלתי גמורה לפארודיה על חיי זוג אשר בו איש אינו סובל את רעהו ושנאה הדדית זו מוצאת ביטויה גם בשנאת בתם לוקרציה להוריה והיא מוכנה לברוח מהבית עם הגבר הראשון שיופיע בביתם. ואכן מזומן לה גבר, שאינו אלא... שקספיר עצמו המלא חימה וזעם על שרומיאו ויוליה ,,המרו את פיו ונשארו בחיים".

למרות היותו בארבעים שנה קשיש ממנה, מתאהב שקספיר בלוקרציה — ,,לוליטה" זו, ועושה מאמצים כדי שרומיאו ויוליה יתקנו (מוטב מאוחר מאשר לעולם לא!) את הטקסט שלו הלכה למעשה ויתאבדו (הפעם מתוך שנאה הדדית ותיסכול) זה את זו. אך רצונו של קישון חזק מזה של שקספיר, והוא נותן סיום אחר רצוי לו!), באמצעות מאבירה על חיי הזוגות ה,,תתיקים", הנשראים זכו רב מדי, למעלה מכוח סבלו של הבעל וסבלה של האשה...

אם התכוון קישון למהתלה קלה, בצלת סיטואציות מצחיקות, בה שביקה חיים לכל חי הרומנטיקה וכבקמה באה מציאות היומיום האפור, על המריבות הקטנות, אדישותם של בני הזוג זה לזה, על תביעותיה הזעיר־בורגניות של האשה לנהיות־יתר.

המשמיעה לבעלה את מוטבה ,,הגבחי ,,למה אין לנו עוזרת?" ושליחותו של הבעל ממצבו הנחות מאז היה יורשה העשיר של משפחת מונטגיו, הנאלץ עתה להיות מן היד אל הפה ולהתפרנס בקושי — הרי כל אלה מוצאים את ביטויים במלחמות בהן בידיים השניים בליסטראות־חרפות־וגידופים זה בזה, הכל באיטלקית כמובן, ניבולי־פה עסיסי, ,,מקוריבבים, אמנם לא אריסטוקראטי כיאות לבני מונטגיו וקאפולט מהוגנה, אך תואם למדי את טעמו של הסנוביזם הישראלי הקרתני.

ישי במהתלה של קישון לא מעט חידודים אך גם מספר בדיחות שדופות, אשר קישון יכול היה בנקל לוותר עליהן כגון, למשל, ,,אין חדש תחת השמש" — לא לזה של נרות חנוכה הכהנה... או ,,בעטער לציטער אויידער שטייטער"... ב,,קיצביידיש", כמובן. גם התייחסות לאקטואליה הופכת את הטקסט, שיש בו הומור משל קישון, למחרוזת של השאלות מיותרות, בבאליות. אך, בסך הכל, השתעשע הקהל ב,,הו, הו, יוליה!" שבצעתיים יותר כבכל הקומדיות הטפלות שהוצגו על במתנו מתוך כוונה להעלות את ההודאל של ,,הטורף"... הפעם צחוק הצופה משום שמצחיק הדברים הנשכבים מעל הבמה המצבים בהם נקלעים יצורי השותפות ,,שקספיר וקישון בע"מ". וגם לא מעט הודות למשחקם של שוש שני, אריק לביא ויהודה אפרוני יותר מעצבי ההצגה.

מדור פרסומי

בנייה מתועשת * כבישים * ציוד

כיצד לשפר את הבידוד בבתים קיימים וחדשים

מאת ד"ר ברוך גבעוני—הטכניון

למרות ממדיה הקטנים, מדינת ישראל מצטיינת בתנאי אקלים שונים באיזוריה השונים. כתוצאה מהשינויים הללו יש להבטיח גם תנאי בידוד שונים לבניינים באיזורים הללו.

באיזורים מסויימים, כגון: אזור ההרים, הבידוד נדרש בעיקר בעונת החורף בעוד שבאיזורים אחרים, כגון: בקעת הירדן הערבה הוא נדרש בעיקר בקיץ. באיזורים כגון: הנגב, הוא נדרש במידה פחות או יותר שווה, הן בקיץ והן בחורף.

כמות הבידוד שיש לתת לבנין תלויה בחומרת התנאים האקלימיים, אך בנוסף לכך גם בתכונות תרמיות אחרות של הבנין, ובעיקר בקיבול החום שלו ובגודל החלונות. כמו־כן יש להתחשב גם בשימוש הבנין, ההדרישות יכולות להיות שונות בבתי־ספר ובבנייני מגורים.

כמעט בכל איזורי הארץ נהוג (וגם רצוי), לחמם את הבניינים בעונת החורף. התפקיד הראשון של הבידוד הוא להפחית את צריכת הדלק לחימום. אולם בנוסף לכך על הבידוד למנוע סכנת קונדנסציה על השטחים הפנימיים של הקירות החיצוניים ועל פני התקרה בקומה העליונה.

להלכה אפשר אמנם להבטיח טמפרטורות אויר פנים נוחות גם בבנין בעל בידוד בלתי מספיק, באמצעות חימום רב יותר. אולם במקרה זה הטמפרטורות של השטחים הפנימיים של הקירות החיצוניים הינן נמוכות מאלו הקיימות בבנין עם בידוד רב יותר, כאשר טמפרטורות השטח יורדת מתחת לנקודת הטל של הלחות הפנימית — מופיעה קונדנסציה על פני השטח.

הסכנת הקונדנסציה, עולה ככל שהלחות בחוץ גבוהה יותר, וכן ככל שייצור האדים בתוך הדירה רב יותר. אדים נוצרים בדירה בזמן נשימת האנשים, רחצה, בישול, כביסה וכו'. לכן, הלחות גבוהה יותר בדירות מגורים המאוכלסות בצפיפות, כגון: משפחה ברוכת ילדים, בב־[illegible] יותר כאשר הרגלי האוכלוסיה מביאים להיעדר איוורור מספיק של הדירות בחורף.

כמות הבידוד הנדרשת, תלויה גם בקיבול החום של הבנין, שהוא בעיקר פונקציה של משקל המבנה. ככל שהמבנה קל יותר הוא רגיש יותר לשינויים בתנאי החוץ, וכן לשינויים בתנאי החמום בפנים (הפעלתו והפסקתו).

לדבר זה חשיבות מיוחדת בדירות בהן נוהגים הדיירים להפסיק את החמום בלילה. בנין קל יתקרר יותר מהר במשך שעות הלילה ולכן, הוא זקוק לבידוד יותר טוב.

השפעת הבידוד בקיץ שונה בבניינים ממוזגי אויר, מזו שבבניינים חסרי מיזוג אויר. בבניינים ממוזגי אויר הבידוד מפחית את צריכת האנרגיה למיזוג האויר, והתפקיד הוא בעיקר כלכלי. בבניינים חסרי מזוג אויר השפעת הבידוד תלויה בתנאי הצבע החיצוני של הקירות ובתנאי אוורור הדירה, בקיבול החום של המבנה.

במבנה כבד ישנה אפשרות לחיזות טמפרטורות הפנים ברמה קרובה לזו של הרמה הממוצעת של טמפרטורת אויר החוץ. שילוב מתאים של בידוד, קיבול חום ומשטר אוורור, (אוורור בעיקר בערב ובלילה וסגירת החלונות התריסים ביום), מאפשר הורדת טמפרטורות הפנים בשעות היום במידה ניכרת מהחות לטמפרטורות המכסימום של אויר החוץ. בדרך זו אפשר, למשל, לקבל תנאי פנים נוחים באיזור הנגב הצפוני, ללא כל קירור מכני. אולם בשפלת החוף, יש צורך באוורור הדירה בשעות היום כדי להתגבר על השפעת הלחות הגבוהה. בכך מתבטלת האפשרות להורדה של טמפרטורות הפנים מתחת לרמה השוררת בחוץ. בתנאים אלה הבדוד דרוש בעיקר כדי להתגבר על השפעת החמום של קרינת השמש התלויה בצבע החיצוני של הקירות.

כאשר הצבע החיצוני הוא כהה — ישנה לבידוד חשיבות רבה להפחתת התחממות של פנים הדירה מעל לרמת טמפרטורות אויר החוץ. לעומת זאת, כאשר הצבע החיצוני של הקירות הוא בהיר, אין כמעט כל השפעה לבידוד על טמפרטורות הפנים.

בדירות, עם קירות בצבע בהיר וחלונות גדולים שאינם מוצללים בצורה יעילה, הבידוד יכול אפילו לגרום לטמפרטורות פנים גבוהות יותר. במצב זה, עיקר החמום הוא דרך החלונות ובידוד הקירות, רק מפחית את זרימת החום החוצה.

מהנאמר לעיל, ניתן לראות שהשפעת הבידוד הינה מורכבת ומותנית בהרבה גורמים אחרים. כתוצאה מכך לא ניתן בתנאי הארץ לקבוע דרישות אחידות לבידוד תרמי. הדרישות משתנות לא רק בין האיזורים השונים אלא גם בהתאם למבנה הבנין ולצבעו החיצוני.

בתחנה לחקר הבנייה, פותחו הנחיות לבחירת חומרי הבנייה באזורי הארץ השונים, אך הנחיות אלה מותאימות בעיקר לבניינים ללא מזוג אויר, וכן עדיין אינן מעודדות בצורה הניתנת בקלות ליישום ע"י אדריכלים ומהנדסים שאינם מומחים בשטח זה.

אין עדיין בארץ תקן לקביעת הדרישות לבידוד, ולכן המתכנן צריך להסתמך על שיקול דעתו וידיעותיו הכלליות, בקביעת הבידוד הנדרש באיזורים ובטיפוסי הבנין השונים. יש לראות בהכנת תקן כזה תפקיד דחוף כדי להבטיח את התאמת הבניינים לדרישות הנוחות של הדיירים.

כהנחיה כללית אפשר לציין שדרישות הבידוד גבוהות יותר ככל שטמפרטורות המכסימום בקיץ גבוהות יותר ו/או טמפרטורות המינימום בחורף נמוכות יותר, ככל שהצבע החיצוני כהה יותר, וככל שהמבנה יותר קל במשקלו.

בחלק גדול מהבניינים בארץ בעבר וגם אלה הולכים ונבנים בהווה, מידת הבידוד אינה מספיקה להבטחת תנאי נוחות, למניעת קונדנסציה, וכן להפחתת הוצאות הדלק לחמום, והחשמל למזוג אויר. גם העליה המתמדת ברמת החיים, מביאה לכך שהדיירים אינם מוכנים יותר להשלים עם ליקויים ותנאי אי־נוחות, שבעבר קיבלו אותם ללא התנגדות.

לכן מתעוררת במקרים רבים שאלת הדרכים המתאימות לשיפור תנאי הבידוד בבניינים קיימים. להלן ידונו כמה מקרים טיפוסיים.

בגגות משופעים עם כיסוי רעפים או אסבסט צימנט ותקרת רביץ או בטון, תוספת בידוד היא הפשוטה ביותר. במקרה זה ניתן להניח על פני התקרה לוחות בדוד בכל עובי רצוי. חומר הבידוד יכול להיות פוליסטירן תפוח, פוליאוריטן, צמר סלעים וכו'. במקרה של שימוש בצמר סלעים רצוי להשתמש בחומר עטוף בשקיות פוליטילן — להפחתת ה[illegible]. העבודה אינה דורשת כל מומחיות, ויכולה להעשות גם באופן עצמאי ע"י הדיירים.

הדרך הרגילה לבידוד גגות בטון שטוחים קיימים הוא להוסיף את הבידוד מעל לגג. ניתן לתת בידוד בצורות שונות: יציקת בטון קל, הנחת לוחות חומר בידוד פלסטי, וכו'. מעל לבידוד יש לתת שכבת בידה ומעליה את ההגנה הרגילה נגד גשם.

אפשרות אחרת היא לתת את הבידוד הנוסף מתחת להקרה. במקרה זה יש לתת ציפוי מתאים כהגנה לחומר הבידוד והתקרה הופכת למעשה לתקרה דקורטיבית מבודדת. יש לתת מחסום אדים מתחת לחומר הבידוד — למניעת קונדנסציה, בין הבידוד לבין הגג.

אפשר להוסיף את חומר הבידוד בצד החיצוני או בצד הפנימי של הקיר. במקרה של בידוד מהצד החיצוני יש לצפות את הבידוד בצורה שתבטיח הגנה כנגד גשם ופגיעות מכניות. שיטה זו מתאימה בעיקר לבניינים בני קומה אחת, אם כי ניתן להשתמש בה גם בבנייני קומות.

השיטה הרגילה היא לחבר לקיר סרגלי עץ בעובי הבידוד הנדרש, בין סרגלי העץ נותנים את חומר הבידוד, אחר כך מצפים את הפלטות היכולות להיות כחומרים שונים, בהתאם לאופי הארכיטקטוני הרצוי. יש לעבד פרטים מיוחדים לסיום מסביב לחלונות. חסרונה העיקרי של שיטה זו, הוא בכך, שהיא משנה את האופי הארכיטקטוני של הבנין ולכן חייבים לטפל בכל הבנין כיחידה אחת. יתרון השיטה הוא בכך, שמבחינה תרמית היא יותר יעילה בבנייני מגורים.

בשיטה דומה אפשר גם להשתמש כאשר נותנים את הבידוד בצד הפנימי של הקיר. הביצוע בדרך כלל יותר פשוט מאשר במקרה של בידוד חיצוני, ואינו משנה את המראה הארכיטקטוני, אך הוא מקטין במקצת את שטח החדרים.

במקרה של בידוד בצד הפנימי, ניתן לבודד כל חדר, ואפילו כל קיר בודד, באופן בלתי תלוי בשאר חלקי הבנין.

הערה כללית: בדרך כלל הרבה יותר יקר להוסיף בידוד לבנין קיים מאשר לתת את הבידוד המספיק בזמן הבנייה. לכן יש להמליץ בכל תוקף על תשומת לב מכסימלית לצרכי הבידוד בזמן התכנון המקורי של הבנין.

(מתוך ,,הקבלן והבונה" גליון 124)

טולגל - דגניה
יהלומי תעשיה בע"מ
דגניה א' — דאר נע עמק הירדן, טל. 067—50341

★ משורי יהלום לניסור כל סוגי אבן. שיש ובטון
★ אופני יהלום להשחזת מתכות קשות וללטוש עדשות אופטיות.
★ מקדחי יהלום לקדוח זכוכית. קרמיקה. אבן ובטון.
★ חותכי זכוכית. מישרי אבן מכל הסוגים.

פיתחנו שיטות חדשות במבני תעשיה
מתאימות במיוחד לתנאי הארץ.
השלמנו, ובשלבי בניה והתכנון 50.000 מ"ר.
עבור: תל אלקטרה, הכשרת הישוב, תל כללית ירושלים, מנג"ע, משרד הביטחון, מרכז לעיבוד שבבי־חולון, ביח"ר אלשל, ביח"ר מתן, אטי־ג'נוסר, תעשיה צבאית ועוד.
יתרונות: ★ קורות ועמודים מבטון קשה [illegible]
★ הוספת צמצום מהעלה נדרשת לפסנסג.
★ אחזקה מינימלית.
★ בטיחות מירבית.
★ ניתן להתאמה לכיזוג אויר.
★ הקמה מהירה.
★ גובה המבנה המאפשר ניצול לגלריות ומסילה גבוהה.
★ מחירים כלכליים.

שימושים: לתעשיה קלה וכבדה, תעשיות נקיות, אחסנה וכו'
אנו מקימים מפעלים ב,,מחיר מפתח" —"TURN KEY"
אבמץ בע"מ
אנו משקיעים בביתנות - זה טוב לך ולנו.
החברה להנדסה ולביתות.
רחוב פרץ חיות 5 תל־אביב, טל. 288521

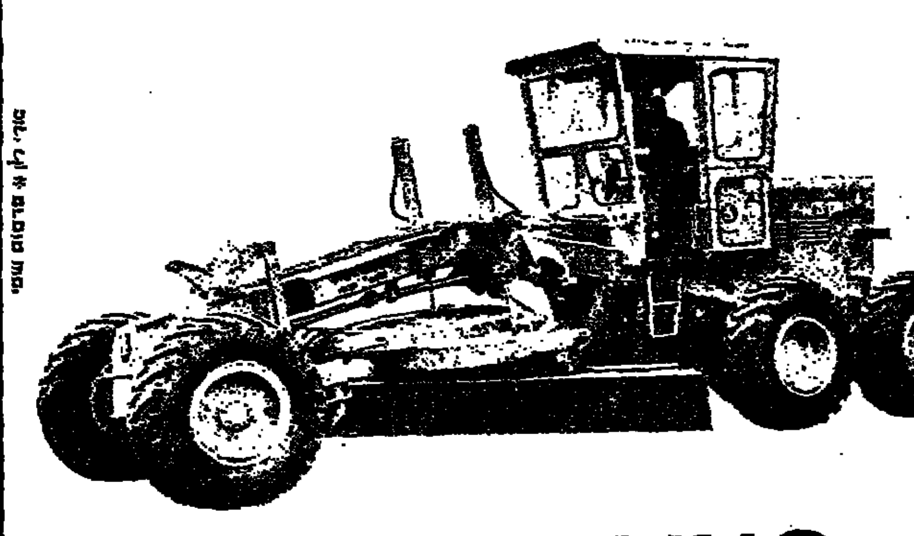
AVELING BARFORD
ציוד כבד בעל שם עולמי
לעבודות עפר
וסלילת כבישים

מכבשי כבישים הידרוסטטיים 2 ו־ 3 גלגלים
מכבשי כבישים פנאומטיים עד 20 טון
מכבשי כבישים ויברציוניים — נגרר והנעה עצמית
מוטורגריידרים — מכל הגדלים, הנעה 6 גלגלים
דמפרים — עד 50 טון.
המוכרים בישראל:
נ. פלדמן ובנו בע"מ
חיפה: רח' יפו 137, טל: 528255 ● תל־אביב: רח' מיכוד ישראל 71/73, טל: 259177/8

אנו פותרים בעיות אוורור
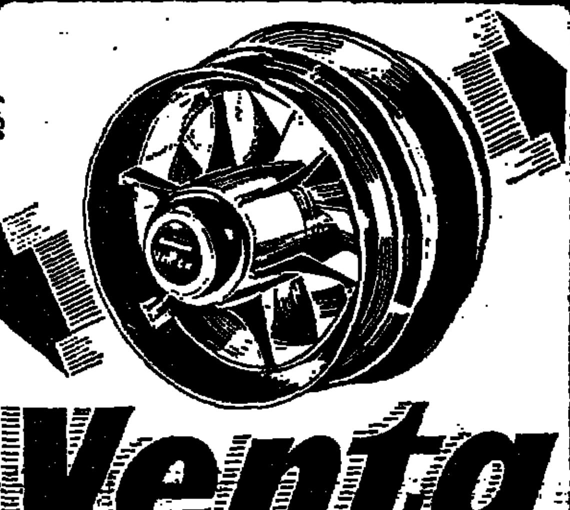
Venta
REVERSIBLE המאורר הדו־כיווני
היחידי בארץ המיוצר לפי ידע אנגלי שהוכיח את עצמו משך 25 שנה
ספקים של כל המוסדות הממשלתיים

שרון תעשיות מיזוג אויר בע"מ

Black & Decker
רח' מרדכי 50, תל־אביב. טל: 38658, 36811
בלק אנד דקר מתכבדת להודיע שהגיע
משלוח חדש
מארה"ב של
גנרטורים

גנרטורים לחשמל על דיזל עם מנוע היוקרה
של פיטר (Petter)
בגדלים שונים ללא שינוי במחיר
מתאימים במיוחד למיקלטים
תוצרת בלק אנד דקר, ארה"ב.
אחריות של 12 חודשים

כוכבי המין

מאחורי המסך
מאת יוסף שריק

בעקבות ,,סיפורי דקאמרון" של פאזולו פאזוליני, באו ,,דקאמרון ב'", ,,דקאמרון האסור" ועתיד לבוא, בין השאר, ,,דקאמרון המקהירו" — הרי אין נפקא־מינה אם שמם של הסרטים הם ,,דקאמרון" או ,,הרפתקה ארוטית", ,,גרה אותי", ,,בתולות מתוסכלות", ,,שודדי המין", ,,[illegible] הבין", ,,הנחתה להתנהגות" וכו' וכו'... שכולם ניצבים בתור כדי [illegible] מוצגים על בדינו.

סרטי המין לא רק שנהפכו עובדה קיימת, אלא שמאז ,,הטאנגו האחרון" הם משמשים נושא לדיון [illegible] ולהערכות של מבקרי־סינמה, [illegible] פסיכולוגים ואפילו אנ־[illegible] יהודים ולא־יהודים.

בסרטים אלה מופיעים, כמובן, ,,כוכבי מין". קוליבת אמריקאי, ארתור נייט, שהוא מבכר המבקרים של ,,[illegible]", כתב כמאמר ארוך בהתבגרות [illegible] מכובד אבל הרבה יותר [illegible] ,,פלייבוי", ,,[illegible]"... ,,האמנות [illegible] אמנות, אבל האמנות... הם מבק־[illegible] צריכים לאכוה..." ([illegible] מערכת ,,פלייבוי").

,,הצוואר העמוק"

ארתור נייט כבביע על ,,כוכבי המין" ואשוקד ומעמיד בראש הרשימה את העלמה לינדה לובלייס, [illegible] צבעוני שלה מתגורר בצוואר עמוק. העלמה לובלייס [illegible] דוגמנית, אבל התפרסמה בהופעה בסרט־הבין ,,הצוואר העמוק". הסרט הופק ב,,פרנוסו" ([illegible] יותר זול מהסרטים שהופקו במסגרת ,,הבאמץ הפורנוגרפי" כלומר, שבע פעמים ביום) ,,הפרנספסטיבי" שגשלו כשלון כמפיר) וגורף כול־[illegible].

אשר לגברים שבקרב ,,כוכבי המין" מונה מר נייט בראש הרשימה את מרלון בראנדו — על אף ש[illegible] הסרט התופת. ,,כוכב מין" — קובע מר נייט — חייב לנהל חיי־מין לא רק מול המצלמה אלא גם מאחורי־הקלעים. וככל שהדבר נוגע בבראנדו, מגלה המחבר כי ריטה מורנו ניסתה להתאבד ב־1961 בדירתו של מארלון: כי היו לו התכתשויות (שזכו בפירסום נרחב) עם אשתו לשעבר אנא קאשפי וכי הוא חי כיום עם כאהיטית ימהפיה...

כאשר נשאלה מאריה שניידר גיבורת ,,הטאנגו האחרון", אם לאמת קיימה יחסי־מין עם בראנדו מול המצלמה, השיבה לאקונית: ,,לא דפקנו על בבת־התצלומים"...

רוברט רדפורד

ארתור נייט מזכיר ברשימתו שבה ,,כוכבי מין" ומונה באריכות את הסיבות להכללתם במאמרו. מזכיר רק את רוברט רדפורד, שראינוהו באחרונה במלודרמה הכמורה ,,ג'רמיה ג'ונסון"; את בארט ריינולדס, שהופיע את ה,,סקסיות" שלו כאשר הופיע כפי שבראו אלהים בכתב־העת ,,קוסמופוליטן"; את ג'יימס קאן, המשחק כבנו הצעיר של ה,,סנדק" ואת אל פאצ'ינו, בנו של הסנדק הנוטל לידיו את הירושה אחרי מות האב.

ב,,כוכב מין" הוא מכליל גם את ג'ורג' סיגל (שאפשר לראותו עתה בסרט ,,אני אוהב את גרושתי" בקולנוע אסתר) ולמרבה הפליאה גם את ג'ק לאמון (,,הדירה"), שבקרוב נראהו ב,,אוונטי", בקולנוע גת. עוד ברשימה: שון קונרי מסדרת ,,ג'יימס בונד"; אלאן דלון (שאפשר לראותו בבתי הקולנוע צפון ואופיר) סטיב מקווין, ג'ים בראון, (מכנשי) צ'ארלס ברונסון (במוגרבי)...

כל אלה — לדברי מר נייט — מעניקים לנשים באולמות הקולנוע ,,דינמוג ארוטי" כל־אימת שהם מופיעים על הבד, ,,מתוך צפיה לבאות"...

,,כוכב מין" לשעבר הוא ריצ'ארד בארטון, שאבדה לו היכולת להעניק לנשים אותו ,,דינמוג ארוטי" ואשר מריבותיו הנצחיות עם ליז טיילור כבר אינן מסייעות לו להגביר את ה,,סקס אפיל" שלו. (ראינו את בארטון בתפקיד כאכוב במרוצקו ויש להגיה שיאכזב עוד יותר בסרטו הבא ,,סיטרי").

אין ספק כי מר ארתור נייט נשאר מבקר־סרטים, שכן עדיין מצפה הוא ש,,כוכב מין" יהיה, נוסף לכך גם שחקן...

מרלון ברנדו ומריה שניידר ב,,טנגו האחרון"

הודעה

ניתנת בזאת הודעה כי

ממשרד ,,המהפך" - אגודה שיתופית בע"מ

ברחוב תובל 4, ירושלים,

נגנבו אור ליום 13.2.74 מסמכים שונים

שיש להם ערך רק לאגודה.

המוצא הישר מתבקש להחזירם ויבוא על שכרו.

כן ניתנת בזאת הודעה כי השיקים מופיעים ברשימה המצ"ב שזמן הפרעון הנקוב בטולם הנו בהודש פברואר ש.ז. הנם בטלים וכל מי שרוכש אותם שם את כספו על קרן הצבי.

השיקים שברשימה הרצ"ב הנם חלק מהמסמכים שנגנבו ממשרד האגודה.

המושך	מס' השיק	משוך על בנק	ת"פ	הסכום
בית"ר לבלוקים בע"מ	228	קופת עם	15.1.74	4,000.—
בית"ר לבלוקים בע"מ	229	קופת עם	20.1.74	4,000.—
בית"ר לבלוקים בע"מ	230	קופת עם	25.1.74	4,000.—
בית"ר לבלוקים בע"מ	231	קופת עם	30.1.74	4,000.—
בית"ר לבלוקים בע"מ	232	קופת עם	10.2.74	4,329.98
פוד	247375	אוף שיקגו	7.2.74	3,230.—
פפרמן הלל	28354	הלואה וחסכון	25.1.74	25,000.—
קלמן נחמיה	129428	ב.ל.ל.	15.2.74	861.—
יחזקאל נחום	142320	עידוד	15.2.74	4,008.64
מזרחי מרדכי	1169	דיסקונט	15.2.74	10,000.—
דרגושינסקי	638441	מזרחי	15.2.74	1,002.40
טובי אברהם	1355	ב.ל.ל.	16.2.74	3,042.17
אחים אסלן	34519	בנה"פ	16.2.74	6,437.10
בר־כוכבא אבנון	111228	ב.ל.ל.	16.2.74	205.—
קמינצקי שפילמן	683	בנה"פ	17.2.74	2,500.—
דניאל יצחק	1138	ב.ל.ל.	20.2.74	1,000.—
כנתם וגבל	10373	ב.ל.ל.	25.2.74	4,058.70
כאור חיים	45983	ב.ל.ל.	25.2.74	1,600.—
כנאבים לפתח	408	דיסקונט	25.2.74	1,500.—
לוי אליהו	9610—91	דיסקונט	25.2.74	1,647.04
ג'רוסלם גרדן	152557	בינלאומי	25.2.74	1,140.—
מפעלי אליהו סלמן	12890	בנה"פ	28.2.74	330.—
מפעלי אליהו סלמן	12889	בנה"פ	28.2.74	330.—
סלוצקי מאיר — נתניה	680	אגוד	30.2.74	5,000.—
מיכל	630588	דיסקונט	30.2.74	1,500.—
מפעלי סלמן	2875	בנה"פ	30.2.74	320.—
מפעלי סלמן	2879	בנה"פ	30.2.74	330.—
כהן דוד	320257	מזרחי	20.2.74	1,000.—

,,המהפך" — אגודה שיתופית בע"מ

מכתבים למערכת הארץ

ספירוקראטיה

ב„הארץ" (7.2) נאמר כי בעקבות התערבותו של שר האוצר אצל שר הבטחון ניתנה הוראה לרמטכ"ל לפעול לניכוי מילווה המלחמה כרצון ממשכורתם של אנשי צבא הקבע. כל בר דעה בעל רגש אחריות מינימלית יודה כי גביית הנכל הבמהותי רב המימדים היא פעולה בעלת חשיבות ראשונית בהצלה. יחד עם זאת יש לגנות ללא סייג את הפיכת המושג התנדבות לפרכה פלובה תוך התייחסות אל אנשים מבוגרים כאל עדר כבשים.

כדוגמא לנעשה בגיזון בקנה מידה ארצי אביא את המקרה שלי. אני פקיד בגוסד ציבורי מרכזי. אציין כי יחסי עם הכבנים עלי ועם ועד העובדים הם מצויינים וכי אין באמור כאן כל יסוד אישי.

ב־16.10.73 הפיץ ועד העובדים הוזר על אסיפת הירום בנושא מילווה המלחמה כרצון תוך ציון כי האסיפה „תקבל החלטה בכל מספר משתתפים".

באסיפה הצעו סכומים לגבייה מכל עובד לפי דרגתו. בחוזר נוסף נתבשרו העובדים כי האסיפה „החליטה" כי עליהם לרכוש מילווה „כרצון" וכי הסכום אכנם יגבה ממשכורתם בתשלומים חודשיים. מי שרכש בינתיים את המילווה בכוחות עצמו נדרש להמציא צילום של הקבלה.

כיד לאחר האסיפה הודעתי בכתב למדור המשכורת כי אין בדעתי להיזקק לתוכנית הועד וכי עלי לקבל את משכורתי במלואה. עקרונית סירבתי להודיע שהייתי בין אלה שהספיקו בינתיים לרכוש את הסכום המקביל בבת אחת. בכתבי לא זכה למענה. עם קבלת תלוש המשכורת התברר כי ניכוי המילווה בוצע תוך התעלמות בדרישתי. פניתי שנית בכתב אל מדור המשכורת ודרשתי את החזרת הסכום תוך ציון ההנחה כי מכתבי הראשון ודאי לא הגיע לתעודתו.

בשלב זה קיבלתי הודעה מוועד העובדים כי מכתבי אל מדור המשכורת הועברו אל הוועד לשם „טיפול". הוועד, כך נאמר, החליט „לחייב" את כל העובדים ברכישת מילווה „כרצון" והובה מוסרית דחובריה זו חלה בעיקר על „אלה שלא הולכים לצבא". אגב, אני נפצעתי במלחמת ששת הימים ובני נפצע במלחמת יום הכיפורים.

הכבתי לוועד העובדים כי מכתבי אל מדור המשכורת אינם נוגעים לתחום המקצועי, אשר בו מייצג הועד את העובדים ולכן יש להחזירם אל מדור המשכורת. אשר להרבוהי הלאומיות, כך ציינתי, החלות עלי כאזרח המדינה בלי היותי עובד המוסד, משתמע בהערות המופנות אלי אחד מן השניים: או שאינני יודע שעלי לכלא חובות אלה או שאני מתעלם מעליהן. גם אני בטוחני כי בהערות האלה אין כוונה זדונית, הרי בהתבטאות מהן האשמה התתערבות אישית חסרות יסוד הפוגעות התנצלות מליאה.

כמו כן הוספתי כי השיכוש בארגון מקצועי, שהוקם אך ורק לשם קידומו של העובד בתור שכזה ולשם הגנה על האינטרסים החוקיים שלו, כורוע לגבית כספים לאוצר המדינה וכמכשיר להשגת מטרות מפלגתיות בכלל. הוא אחד מסימני ההיכר המובהקים של משטרים שרוב רובו של הציבור הישראלי מסתייג מהם.

בסופו של דבר קיבלתי תשובה ממדור המשכורת כי הניכויים הופסקו וכי הסכום שנלקח ממני בלי הוראה מתאימה, יוחזר. זאת לאחר שדרשתי לדעת מה הוא מקור ההוראה לטפל בנושא בצורה זו.

יכולים אנו להאר לעצמנו את שר האוצר המגיים ע"י פתק את ה„בהררים" שלו בעמדות האיסטרטגיות ואת המענה: „סמוך עלי", תוך קריצת עין, של עושי דברו. ברור שאין לשאול את הציבור כי הרי הוא בחינת „עילם-גולם"...

אכן, הגיע הזמן להבהיר לפרנסי המדינה כי אין אנו חיים במורה אירופה של הבאה הקודמת — או של היום — ואף לא במדינה כגון זאמביה. הזילזול בפרט אמנם מיטשטש קמעה כאשר מדובר במטרה כה קדושה כמילוה מלחמה, אך מטבע הדברים שאין הוא מצטמצם בתחום זה. למעשה ניתן להבחין בתופעה זו בכל התחומים. זהו אחד הנגעים החברתיים שהזיקו וממשיכים להזיק לנו לא מעט.

לבסוף יאמר כי שימוש האוצר בוועד עובדים לגיוס כספים היא כעין גבייה מתחת לשולחן, פעולה שאפשר היה להבינה לפני קום המדינה, כאשר החוק היה בידי ממשלה זרה ועויינת. אין הדבר מתקבל על הדעת כלל וכלל בשנת ה־26 לקיום המדינה היהודית העצמאית.

ירושלים — אבנר טומשוף

*

לפי ידיעה ב„הארץ" מ־7.2 מתברר כי בלחץ שר האוצר ינוכה משכר אנשי צבא הקבע מילווה מלחמה מרצון „כפי שנעשה הדבר לגבי כל השכירים" ואת לאחר שמר ספיר „נדהם כי דווקא בצבא הקבע אין מנכים מלווה זה".

מבלי לדון בשאלה האם יכולים חיילי צבא הקבע לעמוד בנטל הכספי של מילווה „מרצון" ובאופי הבלתי־דמוקרטי של ניכוי זה, מעניינת הערתו של השר בדבר ה„דווקא": האם אפשר להסיק מכך שמר ספיר סבור כי מוטל על אנשי הקבע לשלם מעין קנס קולקטיבי בגלל „המחדל"?

ירושלים — דוד זורום

ילדי רמת מגשימים לא ישמשו כקלף מיקוח

בחדשות בטלוויזיה צפיתי בפניהם של ילדי רמת מגשימים במיקלט, בחדר המשחקים, ושאלתי את עצמי: האם נטרפה עלינו דעתנו להלוטין?

ב־1967 עלה צה"ל לרמת הגולן וכבש אותה לאחר שאי־אפשר היה להמשיך לחיות בטווח התותחים הסוריים. ההצדקה היחידה להימצאנו ברמת הגולן היא הרחקת תותחים אלה כטווח בטוח.

במקום זה אנחנו מכניסים ילדים „חדשים" לרמת הגולן לטווח התותחים. במקום לשבור את רמת הגולן כאיזור מבוצר, יעיל ביותר מבחינה צבאית, עד שלא יהיה יותר צורך בכך — אנחנו שוב „מדיים קדימה" יעובים עבריים. האם כדי שנוכל לדרוש שנית הרחקת התותחים הסוריים מהם?

לאחר מלחמת יום הכיפורים, קיסינג'ר, משברי הנפש, הצרכות מומחי איסטרטגיה שונים בדבר מאזן איכה גרעיני מקומי — האם יכול מישהו להצלות על דעתו שילדי רמת מגשימים ישמשו קלף מיקוח בנוסח ימי חומה ומגדל? אסור שגם ברמת־הגולן לא נשיק את כל הלקחים ממלחמת יום הכיפורים.

אורים פריר
חיפה

לשון המאזניים

בכנסת נמצאים שלושה נציגי הרשימות הערביות ובדרך כלל הם פועלים בשיתוף עם מפלגת העבודה. יש להצטער על כך שהם עדיין לא פירסמו את עמדתם בשאלה מי הוא יהודי.

אני מציע להעביר את כל הבעיה לטיפולם מכיון שבלאו הכי הם יהיו לשון המאזניים בעת ההצבעה.

ד"ר ראובן מאיר
ירושלים

זילזול בדגל

אם נכונה הידיעה כי ישראל ויתרה על הצברת סחורות מסואץ באניות תחת דגל ישראלי, הרי זו השפלת כבודנו הלאומי בצורה החמורה ביותר.

אם אין אנו בעצמנו מכבדים את הדגל — כי יכבד אותו?

אבא בן־אפרים
תל־אביב

שיחרור ציוד כבד

ברצוני להגיב על הידיעה „צה"ל ישחרר עשרות טרקטורים וציוד כבד" („הארץ" 24.1).

המועצה לציוד כבד תבעה מאז הפסקת האש שיחרור כלים בגיוס בהתחייבות שיועמדו לרשות משרד הביטחון בהפעלה אזרחית בתנאים שמשרד הביטחון יקבע, כדי למנוע את הרס הציוד על־ידי אחזקה לקויה והפעלה בלתי נכונה בתנאי הגיוס. לצערנו נדחו עד כה כל הצעותינו.

חברות המאוגדות במועצה סיפקו ומספקות לצה"ל מגופים להרמת קרביה לבונקרים במחירים של 1,200 ל"י ו־1,350 לירות ליום, ובגופים אלה עושים את המלאכה.

אם משרד הביטחון נתקל בהפקעה במחירים על־ידי גורם בודד בלתי־אחראי שאיננו מאוגד במועצה, בידי משרד הביטחון האמצעים לפעול לביעות ההפקעה; פירסום של מקרה חריג אינו נותן תמונה הוגנת.

י. נויפלד
מנכ"ל המועצה הארצית

טיפול לקוי בהחזרת השבויים

הטיפול בענין החזרת שבויינו מסוריה, החל ברגל שמאל וזאת חרף הנסיון הקודם שיש לישראל עם מדינה זו ועל אף השיעור שהיה עלינו ללמוד גם מנסיון האמריקאים עם צפון־וייטנאם.

על נסיונו עם הסורים אין צורך להרחיב את הדיבור ורק להזכיר כי מבחינת תנאי מאסר סוריה איננה נורווגיה, איננה לבנון ואף לא מצרים.

משום שלא למדנו, מנסיון ארה"ב בקשר לשחרור שבוייה בצפון וייטנאם; מכל שהורתה הציבורית לגורל השבויים נעשתה קולנית יותר, כן ניגנו הקומוניסטים יותר ויותר על ביוקה א, דהו החזרת השבויים ושחטו ויתורים.

ניתן היה לצפות מראש שאם אנו ניכנס לדיכאון ציבורי בשל אי־החזרת שבויינו מסוריה, תשמח זו לנצל את חולשתנו ולהלחץ בכיוון הנוח לה תוך שימוש במצוקתנו. בגלל שהענין מתמשך הסורים עומדים בעקשנותם משתררת בדעת הקהל העולמית הדעה שאכן מדובר כאן בעיסקה דו־צדדית וישראל מברכת לתת את חלקה.

נראה שמרוב הרעש שהקימונו בלי שהזכרנו את המספר הלא מבוטל של שבויים סוריים שבידינו, נשכח מדעת הקהל שבכלל יש כאן כאלה ושהם העמדה הטבעית להחזרת השבויים הישראלים.

מאוד מתנוף שהאויב מעריך את האדם הישראלי לאין ערוך יותר מאשר את אנשיו הוא; למרות זאת היינו צריכים להכריז שאנו מוכנים להחזיר פי כמה סורים עבור הבחורים שלנו מבלי להזכיר כלל באותה נשימה שום התחייבות או אי־התחייבות טריטוריאלית. אם איננו נוהגים כך, אנו מפירים את אמנת ז'נבה כלפי שבויינו שלנו.

אדם וינבה
הרצליה

החלפת מיספרי הטלפון

בתגובה למכתבו של מר יצחק קרוים („הארץ" 11.2) בדבר החילופים של מספרי הטלפון בירושלים ברצוני להעיר:

כמו תופעות רבות בשירות הציבורי, תלויה גם האפשרות להשיג מספר טלפון שהוחלף בשיתוף פעולה מירבי של הציבור. משרד התיקשורת מחליף מספרי טלפון כחלק מתוכניות הפיתוח שלו. החלפת מספר פרושה שיחרור יחידת ציוד המאפשר התקנת טלפון למבקש נוסף בתור. בעת חילופים המונים של מספרים בעבר, פירסם משרד התיקשורת חוברות מיוחדות של המספרים החדשים הילק אותם לכל המנויים בארץ. הנסיון הוכיח שהציבור לא עשה בהן שימוש. נסיון נוסף נעשה בפירסום מודעות עקיות בעיתונים, שכללו, כפי שהציע מר קרוים, את רשימות המספרים החדשים ואיפשרו למעשה לכל מנוי להיעזר במוקדנות לשרות המודיעין „14". למודעות נתלוה פירסום ברדיו ובעיתונות המבקש מהציבור לשמור על חומר זה לעת הצורך. לצערנו הצער, רק מעטים עשו כן.

כמסקנה בכך פעלנו בחילופי המספרים הנוכחיים בירושלים בצורה שונה. מיכסת ציוות החינם שהוענקה לכל מנוי שמספרו הוחלף, במגמה לאפשר לו להודיע את השינוי למכיריו, הוגדלה לחמישים. ההנחה המבוססת היא שמכסה זו יש בה כדי להקיף את בני המשפחה ומכרים של אורח ממוצע. גם העובדה שלא כולם אצו בהוליים לנצל מיכסת חינם זו לצורך זה דורשה. במצב זה נוצר לצערנו עומס בלתי נסבל על שירות המודיעין „14".

לכבוניים שלהם נזקק ציבור רב, כמו ביה"חולים הדסה בירושלים, בתוקן במשרד התיקשורת תקליט מיוחד הכוכר למחייג את המספר החדש ואינו מפנה אותו לשירות המודיעין. עתה נמצא בהכנה ציוד חדש שפותח לאחרונה בעולם; הציוד יופעל בארץ בעוד כשנה ויאפשר להתקין מענים מוקלטים ישירים כאלה גם לציבור גדול של מנויים פרטיים.

י. כירודצקי
דובר משרד התקשורת

הארץ ממליץ

קולנוע

תל־אביב

צ'ארלי והאריק (אלנבי), סקורפיו (אופיר), קאס בלו (זקל), סאונדר (אורדן), הבלונדיני עם הנעל השחורה (גורדון), פים וטילי (גת), המרדף הגורלי (תל־אביב), בנגוה (סטודיו), קמינה בבלכודת (סינרמה), איזה כין עתרת (פאר), במעגל החקירה (צפון), דזאל (תכלת).

ירושלים

מלכודת החפש (אוריון), הליצנים (סמדר), הבריחה (עדן), חלף עם הרוח (רון).

חיפה

אני אהב את גרושתי (אורה), הקשר הצרפתי (בית רוטשילד), המקצוענים (הל אור), הבלונדיני עם הנעל השחורה (הן), המתליל (רון).

מוסיקה

התזמורת הפילהרמונית הישראלית בארחה את המנצח לוקאס פוס ואת הפסנתרן אלפרד ברנדל בתכנית מיצירות בטהובן, מוצרט, איבס, ויוואלדי (הערב, ת"א, היכל התרבות).

בידור קל

הזה אלברשטיין בערב הופעה יחיד עם להקת הפלטינה (הערב, אופקים).

טלוויזיה

מה עכשיו — שאלות אחרי הבלהמה. (בשעה 22.15).

רדיו

תוכנית מיצירות סלמן ובאך — בהנחה מוסיקלית, רשת א', בשעה 16.05.

ד"ר תום לוי משוחח על „היארדן סביבתי", בגלי צה"ל, בשעה 23.05.

תחיה שטנית

כשהמוזות שותקות

מאת הדה בושם

מקורות ההשפעה ההרסנית של הסרט „מגרש השדים"

רבים מאתנו הרדופים על־ידי שדים, ויצירות־מופת רבות בספרות ובאמנות נכתבו ונוצרו בידי הרודפים על הנידפים. השדים הם האובססיות שלנו, ואין מנוס מפניהם. אבל אם יוצרים ואינטלקטואלים בכל הזמנים והדורות בחרו להתמודד עם השדים שבהם ביצירותיהם, באמריקה מבכרים רבים מן היוצרים והאינטלקטואלים את ספת הפסיכיאטר, ועובדה זו נותנת את אותותיה בפרצופה של התרבות האמריקאית, אם כי כיום אנו עדים לבחינה מחודשת של הפסיכיאטריה הקונבנציונאלית.

השדים והרוחות המשתוללים כיום בתחומי חיים ואמנות רבים בארה"ב, על רקעו הססגוני של פולחן המסתורין שקנה לו שליטה בחוגים נרחבים מזה מספר שנים, הינם לדעתם של סוציולוגים, פסיכולוגים ואנשי־רוח תוצאה של מגמה דתית חזקה ומעין תהליך לאמונה. מסתמנה כאן נטייה ברורה לחזור ולהאמין בכוחות עליונים שמעל לטבע, מעבר להבין ולתבונה האנושית. כוחות מסתוריים על־אנושיים המכוונים את מעשיו של אדם וקובעים את גורלו.

הארכיבישוף מקנטרבורי הביע לאחרונה את דעתו שזוהי בולקה בסיה דתית שסימנית — הכמיהה לכוחות שמעל לטבע והעניין בלא־גשמי ובלא־חומרי. ואכן, מועצים אלה המנסים להגיע עד חקר דבר בתופעה שמימדיה הם מעל ומעבר לקודיעה סתם, האדם המודרני מבקש את המסתורין בימים של מתח ופרגמאטיזם מוגזם, והתחייה המתחדשת של המסתורין, שהיא גם מחזורית בהיסטוריה האנושית, הגיעה לעידן החלל. ברשימה ארוכה הסוקרת את תולדותיה של התופעה, קובע הכותב שתחילתה של זו באמריקה לפני מספר שנים בשיגשוג הבלתי־רגיל לה זכתה האסטרולוגיה, שגשוג שעדיין נמצא בעיצומו. מן האסטרולוגיה ההתפתחות היא בכיוון של אמונה בשטן ושליחיו עלי אדמות, בכישוף ובקסמים, ואגדות של מאמינים העוסקים בפולחנים שונים ומשונים; מכאן קפיצה הדרך אל פרה־פסיכולוגיה האמונה בכוחות עליונים של אנשים יוצאי־דופן.

הרעש שקם לאחרונה סביב אורי גלר, שעמיתי אמנון רובינשטיין מנסה להסבירו בצורה ראציונאלית ושקולה, הוא רק דוגמה סנסציונית אחת מני רבות, המהווה חלק מפולחן האי־ראציונאליות שהפך לאופנה. פתפשות ולמעין קדחת שאחזה ברבים, הוציאה אותם משיווי־משקלם וערערה את המערך הלוגי של חייהם.

מימין: לינדה, גיבורת הסרט, לפני השתלטות השטן עליה. משמאל: בעת ההקסה.

מיסמך פרימיטיבי

לשיאו הגיע פולחן זה בימים אלה בהיסטריה ציבורית מידבקת שאחזה אותות ברבים למראה הסרט „מגרש השדים" לפי ספרו רב־המכר בשם זה של ויליאם פיטר בלאטי. בזמנו כשקראתי בספר וכתבתי עליו רשימת ביקורת („הארץ" 7.9.72) ראיתי בו מיסמך פרימיטיבי. ברומאן זה מוצא השטן בכבודו ובעצמו משכן בגופה של נערה צעירה, בתה של שחקנית קולנוע מפורסמת.

שני כמרים ישועיים נחלצים להוציא את הדיבוק מגופה של הנערה לאחר שהפסיכיאטור נכשל. וכאן ממנה „המקוריות" של בלאטי. האחד מתלבט בבעיות פסיכולוגיות פרטיות קשות ורדוף רגשות אשם, והאחר הוא נזיר אינטלקטואלי, סגנון והוגה דעות. שניהם מוצאים את מותם מידו של השטן, אבל האחרון מצליח להתגבר עליו ולגרשו מגופה של הנערה הצעירה. איני יודעת אם בלאטי שמע או קרא על „הדיבוק", אבל זהו ממש אותו נושא אם כי בווריאציות גסות וולגאריות. החסרות את העיבוד האנושית הרגישה ואת אווירת המסתורין המייחדת את „הדיבוק". סיפרו של בלאטי פגום בהעדר רגישות למשמעויות דקות. השטן, הנערה, האלימות ושאר מרכיבי הספר ממלאים את תפקידיהם המצופים בבנאליות. כשקראתי את הספר תמהתי כיצד הפכה יצירה וולגארית חסרת דמיון ופשטנית כל כך, כתובה בחוסר כשרון בפתיע, למסכניה וכיצד יש כאלה המתייחסים לסיפור הלא־משכנע ברצינות ההומית, כשלפניהם בעצם סיפור בדים תפל וסר־טעם.

אולם מתברר שבלאטי ידע בדיוק מה הוא עושה ו„צדיקים" כבלאטי (הוא גם התסריטאי של הסרט) וויליאם פרידקין הבמאי יודעים את נפש בהמתם. הסרט „מגרש השדים" המוקרן כיום בארה"ב, הוא שובר הקופות המצליח ביותר שידעה אמריקה מעודה. הבמאי כפי שקראתי, אינו חוסך מן הצופים שום הלם צפוי או בלתי־צפוי. הוא משתמש באספקטים הברוטאליים ביותר, והשטן פעיל באורח מאוד נאטורליסטי ומעורר אימה, חרדה ובחילה בכל התחומים וביחוד הגופניים.

לפי מבקר ה„טיים" יש בסרט סצינות בהן משחיתים ומטילים מומים באברי־המין של הנערה על ידי צלב, עם גודש של הקאות. קאקופוניה של ניבול פה וגסויות ושאר מיני מבשי אכזריות בהמיים. ממש חגיגה לעין ולנפש. כאן לא מסתיים סיפור הזוועה.

בעקבותיו של הסרט אנו עדים לתופעה חברתית מדהימה. הדיבוק אינו נשאר על המסך, אלא אוחז בקהל הצופים, והללו, לפי כל התיאורים, נתקפים בהיסטריה ציבורית כללית (במיוחד צעירים ובני נוער) ה„טיים" מגדיר את התופעה כ„קדחת של „מגרש שדים"". לי אין ספק שבקרוב נשמע במיטב המסורת האופנתית על אגודות של אוהדי־דיבוק ורודפי־שטן, ולעומתם קבוצות של מגרשי שדים מומחים, והשטן יהפוך לדמות פופולארית ואופנתית ביותר, לחלק מן המיתוס האמריקאי בד־מגנגו ולמיצרך מבוקש.

אזהרת הפסיכיאטר

בהקשר זה ראוי לצטט אזהרה של פסיכיאטר נודע לילדים: „כאן קומבינציה מסובכת של קסם, אלימות ומשחיתות. הרעיון שאנו יכולים לפתור את בעיותינו על־ידי כישוף וקסמים, ולא בצורה ראציונאלית הוא הרסני. חייתי זאת ממש לפני שהיטלר עלה לשלטון. הוא אמר: „האזינו לקולו של הדם הגרמני הנאצי שלכם. לקולו של התת־מודע. ואז הפכו היהודים בגרמניה לשטן שיש לגרשו מן הגוף. הדבר היחיד שסרט זה מסוגל לעשות הוא לגרור אחריו אנשים צעירים לדרגה פרימיטיבית ביותר".

אמנם אין ספק שקיימים בעולם כוחות רבים שהתבונה והראציו האנושיים עדיין אינם יכולים להם אבל עובדת זו אין בה עדיין כדי לשנות ולבנות השקפת עולם ופילוסופיה חדשה. ההויה השטנית הגוררת בעקבותיה את הסגידה לאי־ראציונאליות ולמיסטיקה כפזותה, מעוררת חששות ואפילו פחד במי שמאמין בעולם של קידמה בו שליטים כוחות ראציונאליים. זהו קרקע פוריה לא רק לשיגשוגם של כוחות השחור והרע עלי אדמות, אלא גם הצדקה לטענה שיצורי־אנוש אינם אחראים למעשיהם, מאחר ואין הם שולטים בעצמם ונשלטים על־ידי כוחות מסתוריים על־אנושיים. מכאן הדרך קצרה ובטוחה למשטרים חברתיים ופוליטיים, המשתמשים בכוחות הרע ובמיסטיקה לצרכיהם, השטן הוא בעל־בריתם הנאמן ביותר.

פרסום קרמון

יעוץ קוסמטי חינם
ע"י דיילות היופי של
מקס פקטור

בשבוע הבא בפרפומריות הבאות:

[illegible]

MAX FACTOR

תכנית לבטוח כלבים

חבות לנזקי רכוש ונזקי גוף
מוות מתאונה כל שהיא
מוות ממחלה, הרעלה והמלטה
אבידה או גניבה של הכלב [כולל ע"י פריצה]
שכר רופא וטרינרי עקב תאונות
שכר רופא וטרינרי עקב מחלה [למעט המלטה]

בנקרס אנד טריידרס חברה לבטוח בע"מ
Bankers & Traders' Insurance Company Ltd.

מיופה־כח בישראל סוכנויות קסטל בע"מ
המשרד הראשי:
תל־אביב, רח' שד"ל 7, טלפון 624441, ת. ד. 36246
סניפים:
ירושלים, שלומציון המלכה 12, טל. (02)225033 ת.ד. 1122
חיפה, רחוב פלומר 1, טל. (04)666174 ת.ד. 494